

MİLLİ KÜLTÜR ŞURASI (III.) KONULU KÖŞE YAZILARININ METİNLERİ

(128 köşe yazısı)

Bülent Ağaoğlu

8 Mayıs 2017

İçindekiler

ABBAS GÜÇLÜ	14
ABDULLAH ASLAN	14
ABDURRAHMAN DİLİPAK	16
ABDÜLBAKİ DEĞER	16
AHMET DUR.....	18
AHMET EMRE BİLGİLİ	21
AHMET MURAT.....	24
AHMET SEVGİ	26
AHMET YENİLMEZ	27
ALAATTİN KARACA	29
ALİ AYDIN	31
ALİ ESAD GÖKSEL	32
ALİ HELVACI	35
ALİ RIZA ÖZKAN	37
ALİ SAYDAM.....	38
ARSLAN BENZER.....	43
ASİYE KAKIRMAN YILDIZ	46
AYŞE BÖHÜRLER	47
BEDİR ACAR	51
BEKİR KARLIĞA.....	52
BEŞİR AYVAZOĞLU	56
BİLAL SAMBUR	59
BURHANETTİN DURAN	60
CAN CEYLAN	61
CAN KEMAL ÖZER	62
CEM SANCAR	65

CEM ERCİYES.....	67
D. MEHMET DOĞAN	68
DOĞAN HIZLAN.....	77
ERKAN ÇAV.....	82
ERHAN ERKEN.....	90
EROL ERDOĞAN	90
EROL GÖKA	91
EROL YILMAZ	96
ESEN EVRAN	98
FARUK ÖMER ÖSKAN	99
GÖKTAN AY.....	101
GÜLCAN TEZCAN.....	127
H. HÜMEYRA ŞAHİN	129
HASAN BÜLENT KAHRAMAN	133
HAYATİ ASILYAZICI	140
HINCAL ULUÇ.....	142
HİKMET KÖKSAL.....	143
HÜSEYİN AKBULUT.....	145
HÜSEYİN BESLİ	147
HÜSEYİN ÖZTÜRK.....	148
HÜSNÜ GÜMÜŞ	152
İŞİL İLKNUR SERT	154
İBRAHİM BALCIOĞLU	159
İSMAİL KILIÇARSLAN	160
LEYLA İPEKÇİ	162
İSRAFİL KURALAY	166
KEMAL ÖZTÜRK	168
M. ALİ ABAKAY.....	169

MAHMUT BIYIKLI	173
MAHMUT ÖZER	174
MEHMET DEMİRCİ	176
MEHMET DOĞAN	177
MEHMET KAMİL BERSE	180
MEHMET NURİ YARDIM	181
MEHMET Y. YILMAZ	183
MEHMET TANIR	184
MEHMET TEZ	185
METİN CELAL	187
MEVLANA İDRİS	188
MURAT ERDİN.....	193
MUSTAFA ÖZTÜRK	195
NURAY MERT	197
ORHAN AYDIN.....	198
ÖMER ERDEM	200
ÖMER LEKESİZ.....	202
RASİM EFENDİOĞLU.....	207
SAMED KARAGÖZ	209
SEDAT ERGİN	211
SERKAN ÜSTÜNER.....	212
SİBEL ERASLAN.....	214
SÜLEYMAN SEYFİ ÖĞÜN.....	215
ŞELELE KADAK	218
ŞEREF OĞUZ.....	220
ŞÜKRÜ HANİOĞLU	221
TAN SAĞTÜRK.....	222
TAYFUN ATAY	225

TUNCA ARSLAN.....	228
VERDA ÖZER	230
YAKUP KÖSE	231
YALÇIN BAYER.....	232
YALÇIN ÇETİNKAYA.....	233
YAŞAR TAŞKIN KOÇ	237

ALFABETİK LİSTE

128 yazı

Abbas Güçlü (27.3.2017): <http://www.egitimajansi.com/haber/kitap-deyip-gecmeyin-hayatinizda-o-ve-kutuphane-yoksa-cok-sey-eksik-demektir-haberi-57674h.html>

Abdullah Aslan (08.03.2017). <https://dogruhaber.com.tr/yazar/abdullah-aslan/7473-kulturumuz-suraya-ehil-olanlara-emanet-olsun/>

Abdurrahman Dilipak (08.03.2017). <http://qoshe.com/yeni-akit/abdurrahman-dilipak/feto-culer-rahatsiz-/1021772>

Abdülbaki Değer (09.03.2017) <http://www.milatgazetesi.com/kulturun-sonu-mu-makale-107816>

Ahmet Dur (07.03.2017): <http://www.yenisoz.com.tr/kultur-surasinda-soylenecekler-soylendi-makale-20233>

Ahmet Emre Bilgili (13.03.2017) .
<http://www.itohaber.com/koseyazisi/205634/her-sehrimize-sehir-mektebi.html>

Ahmet Emre Bilgili (27.02.2017) İstanbul Ticaret.
<http://www.itohaber.com/koseyazisi/205521/27-yil-sonra-yapilacak-kultur-surasi-ne-getirecek.html>

Ahmet Murat (13.03.2017). <http://www.gercek hayat.com.tr/yazarlar/kultur-surasi-ve-kravat-ve-yirmi-yas-cetesi/>

Ahmet Sevgi (08.03.2017).
<http://www.yenicaggazetesi.com.tr/http://www.yenicaggazetesi.com.tr/kultur-ve-siyaset-41937yy.htm>

Ahmet Tezcan (09.03.2017). <http://www.superhaber.tv/ahmet-ozhanin-dusuncesitayyip-erdoganin-itarazi-kultur-bakanliginin-surasi-43885-makale>

Ahmet Yenilmez (05.03.2017). <http://www.gunes.com/yazarlar/ahmet-yenilmez/milli-kultur-surasina-dair-768867>

Alaattin Karaca (13.03.2017): <http://www.karar.com/yazarlar/alaattin-karaca/soylemde-muhafazakar-pratikte-konformist-ve-populist-3523>

Ali Aydın (08.03.2017). <http://www.milatgazetesi.com/milli-kultur-surasi-ve-dusundurdukleri-makale-107665>

Ali Esad Göksel | Habertürk | 04.03.2017. Bir zamanlar nasıl beslenirdik?
<http://www.haberturk.com/yazarlar/ali-esad-goksel/1413162-bir-zamanlar-nasil-beslenirdik>

Ali Rıza Özkan (07.03.2017): <http://www.abcgazetesi.com/milli-kultur-surasinin-ardindan-46095h.htm>

Ali Saydam (07.03.2017). <http://www.yenisafak.com/yazarlar/alisaydam/bir-reklam-bir-reklam-degildir-2036623>

Ali Saydam (11.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/alisaydam/yuzyilin-slogani-2036687>

Ali Saydam (16.03.2017). <http://www.yenisafak.com/yazarlar/alisaydam/chpden-mavi-boncuk-2036779>

Ali Saydam | Yeni Şafak | 04.03.2017. "Dünyanın iyiliği için Türkiye".
<http://www.yenisafak.com/yazarlar/alisaydam/dunyanin-iyiligi-icin-turkiye-2036560>

Arslan Benzer (11.03.2017). <http://www.star.com.tr/acik-gorus/milli-kultur-s-fbrasi-eski-huzursuzluklar-yeni-umitler-haber-1195604/>

Asiye Kakırman Yıldız (07.03.2017) : <http://www.bbyhaber.com/bby/2017/03/07/3-milli-kultur-surasi-yayincilik-ve-kutuphanecilik-komisyonu-hakkinda-bilgilendirme-doc-dr-asiye-kakirman-yildiz>

Ayşe Böhürler (11.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/aysebohurler/dunyanin-iyiligi-icin-turkiye-2036691>

Ayşe Böhürler | Yeni Şafak | 04.03.2017. Mânâyı koruyarak sureti değiştirmek.
<http://www.yenisafak.com/yazarlar/aysebohurler/mnyi-koruyarak-sureti-degistirmek-2036568>

Bedir Acar (08.03.2017) <http://www.star.com.tr/yazar/icinden-metrobus-gecen-milli-kultur-surasi-yazi-1194209/>

Bekir Karlığa (13.03.2017). <http://www.karar.com/gorusler/prof-dr-bekir-karluga-yazdi-milli-kultur-surasi-uzerine-415096>

Beşir Ayvazoğlu (09.03.2017). <http://www.karar.com/yazarlar/besir-ayvazoglu/3-milli-kultur-surasinin-ardindan-3499>

Bilal Sambur (06.03.2017). <http://www.milatgazetesi.com/tearuf-olarak-kultur-makale-107452>

Burçak Evren (15.03.2017): <https://www.aydinlik.com.tr/kose-yazilari/burcak-evren/2017-mart/milli-kultur-s-rasi-nin-ardindan>

Burhanettin Duran | Sabah | 04.03.2017. Milli Kültür Şûrası izlenimleri.
<http://www.sabah.com.tr/yazarlar/duran/2017/03/04/milli-kultur-s-rasi-izlenimleri>

Can Ceylan (19.03.2017): <https://www.gazetebirlik.com/yazarlar/bir-de-kulturumuz-icin-referandum-heyecani-duysak/>

Can Kemal Özer (08.02.2017): <http://www.yenisoz.com.tr/soz-bitti-gozyasi-da-kifayetsiz-makale-19504>

Can Kemal Özer (08.03.2017) : <http://www.yenisoz.com.tr/buyuk-tehdit-numune-i-imtisalsiz-kalmak-makale-20278>

Cem Erciyes (3.4.2017) <http://www.gazeteduvar.com.tr/yazarlar/2017/04/03/kultur-surasinin-ardindan-tusak-ruhu/>

- Cem Sancar (12.03.2017). <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/pazar/sancar/2017/03/12/hayat-denen-o-nukte>
- D. Mehmet Doğan (08.03.2017): <http://www.tyb.org.tr/d-mehmet-dogan-dunyanin-iyiligi-icin-turkiye-29031h.htm>
- D. Mehmet Doğan (06.03.2017).<http://www.tyb.org.tr/nihayet-3-milli-kultur-surasi-19070yy.htm>
- D. Mehmet Doğan (12.03.2017). <http://www.enpolitik.com/kose-yazisi/955/iki-sra-arasindaki-7-fark.html>
- D.Mehmet Doğan (07.03.2017): <http://www.tyb.org.tr/d-mehmet-dogan-turkce-ogretimi-ve-kultur-dili-olarak-turkce-29010h.htm>
- Doğan Hızlan (07.03.2017). <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/dogan-hizlan/alinan-kararlarin-onerilerin-gercekleşmesi-dilegiyle-40386690>
- Doğan Hızlan (09.03.2017): <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/dogan-hizlan/s-rama-katılanlara-sunulanlar-40389189>
- Doğan Hızlan (12.03.2017). <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/dogan-hizlan/tanburi-cemil-beyi-anlayarak-sevmek-40392296>
- Erhan Erken: <http://www.dunyabizim.com/polemik/26215/kultur-ve-egitimde-karar-vericilerin-sormasi-gereken-sorular>
- Erkan Çav (12.4.2017): <http://www.milatgazetesi.com/dunyanin-iyiligi-icin-turkiye-haber-111081>
- Erkan Çav (13.4.2017): <http://www.milatgazetesi.com/amac-ortak-gelecek-vizyonu-saglamak-haber-111148>
- Erkan Çav (14.4.2017): <http://www.milatgazetesi.com/kultur-ve-turizm-bakanligi-neden-var-haber-111310>
- Erkan Çav (15.4.2017):<http://www.milatgazetesi.com/asil-sorumluluk-ve-gorev-simdi-basliyor-haber-111314>
- Erol Erdoğan (07.03.2017): <http://www.gazetebirlik.com/yazarlar/kultur-surasinda-devlet-ve-insan/>
- Erol Göka (09.03.2017) : <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/erolgoka/milli-kultur-sursi-2036657>
- Erol Göka (12.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/erolgoka/tamam-muhabbet-ehliyiz-ama-2036712>
- Erol Göka (19.03.2017): <http://www.yenisafak.com/yazarlar/erolgoka/milli-demokrat-2036841>
- Erol Yılmaz (08.03.2017) : <http://www.enpolitik.com/kose-yazisi/939/iii-milli-kultur-srasi-ve-kutuphanecilik.html>
- Erol Yılmaz. **İtibar**, Mayıs 2017. [Dijital kopyası webde bulunamadı]

Esev Evran (09.02.2017): <http://www.koseyazisioku.com/haberturk/esen-evran/09-02-2017/esen-evran-zorlu-psm-iksvye-yer-acti-ortak-projeler-sirada-haberturk>

Faruk Ömer Öskan (30.03.2017): <http://www.yalovagazetesi.com/-3-kultur-s%C3%BBrasinin-ayrintilari%E2%80%A6-makale,862.html>

Gökten Ay (09.03.2017): <http://www.internethaber.com/3milli-kultur-surasi-kararlari-uygulanacak-miymis1-1760107y.htm>

Gökten Ay (12.03.2017): <http://www.internethaber.com/3milli-kultur-surasi-muzik-komisyonda-dag-fare-mi-dogurdu2-1760769y.htm>

Gökten Ay (16.03.2017): <http://www.internethaber.com/3milli-kultur-surasi-kapanis-oturumunda-neler-oldu-neler3-1761981y.htm>

Gökten Ay (20.02.2017): <http://www.internethaber.com/muzikte-absolut-kulak-uzerine-karisik-bir-yazi-1755633y.htm>

Gülcan Tezcan (18.03.2017) : <http://www.star.com.tr/acik-gorus/iii-milli-kultur-surasi-yaralara-merhem-olur-mu-haber-1198113/>

Gürçan Özdemir (13.03.2017): <http://www.iskenderungazetesi.com/iii-milli-kultur-surasi/>

H. Hümeysra Şahin (07.03.2017). <http://www.aksam.com.tr/yazarlar/h-humeyra-sahin/dunyanin-iyiligi-icin-turkiye-c2/haber-602793>

Hasan Bülent Kahraman (08.02.2017): <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/kahraman/2017/02/08/tavsiye-ederim>

Hasan Bülent Kahraman (08.03.2017). <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/kahraman/2017/03/08/kultur-syasi>

Hasan Bülent Kahraman (10.03.2017). <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/kahraman/2017/03/10/kultur-politikalarini-konusmak>

Hasan Bülent Kahraman (20.02.2017): <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/kahraman/2017/02/20/kdvsiz-kultur-hakki>

Hasan Bülent Kahraman (22.02.2017): <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/kahraman/2017/02/22/kultur-karnesi-cok-zayifsa>

Hasan Bülent Kahraman (24.02.2017): <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/kahraman/2017/02/24/kayip-kultur-tartismalari>

Hayati Asilyazıcı (19.03.2017): <https://www.aydinlik.com.tr/kose-yazilari/hayati-asilyazici/2017-mart/yeni-ve-tehlikeli>

Hıncal Uluç (10.03.2017). <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/uluc/2017/03/10/kultur-ve-sanatin-sorunu-vergiler>

Hikmet Köksal (16.03.2017). <http://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/hikmet-koksal/595951.aspx>

Hümeýra Şahin (07.02.2017): <http://www.aksam.com.tr/yazarlar/kultur-surasi-yaklasirken/haber-593406>

Hüseyin Akbulut (28.03.2017): <http://www.sanattanyansimalar.com/yazarlar/huseyin-akbulut/3-milli-kultur-surasi-cok-sazli-tek-sesli-bir-koro/1330/>

Hüseyin Besli (05.03.2017). <http://www.aksam.com.tr/yazarlar/huseyin-besli/turkiye-endulus-olabilir-mi-c2/haber-602260>

Hüseyin Öztürk (07.03.2017). <http://www.yeniakit.com.tr/yazarlar/huseyin-ozturk/milli-kultur-surasi-18547.html>

Hüseyin Öztürk (08.03.2017). <http://www.yeniakit.com.tr/yazarlar/huseyin-ozturk/milli-kultur-surasi-2-18551.html>

Hüsni Gümüş (23.4.2017): <http://www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3464>

Işıl İlknur Sert (06.03.2017): <http://www.bbyhaber.com/bby/2017/03/06/3-milli-kultur-surasi-yayincilik-ve-kutuphanecilik-komisyonu-hakkinda-sonuc-ve-gorusler>

İbrahim Balçioğlu (08.03.2017). <http://www.milatgazetesi.com/iii-mi%c3%8c%e2%80%a1li%c3%8c%e2%80%a1-kultur-surasi-ve-spora-bakis-makale-107651>

İsmail Kılıçarslan (07.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/ismailkilicarslan/kultur-srasinin-ardindan-kulturel-kamu-bir-zorunluluktur-2036627>

İsrafil Kuralay (23.02.2017) : <http://dirilispostasi.com/a-5362-milli-kultur-surasi.html>

Kemal Özer (09.03.2017). <http://www.bilgiagi.net/buyuk-tehdit-numune-i-imtisalsiz-kalmak/133305/>

Kemal Öztürk (21.3.2017) : <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/kemalozturk/kulturun-sanayilesmesi-2036880>

Leyla İpekçi (07.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/leylaipekci/kultur-surasindan-anadolu-irfaninin-kalbine-2036629>

Leyla İpekçi (11.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/leylaipekci/kulturu-kaynagindan-cekme-2036690>

M. Ali Abakay (25.03.2017): <http://www.tyb.org.tr/sehir-denilince-heyecalaniriz-bos-umutlar-pesinde-19104yy.htm>

Mahmut Bıyıklı (02.03.2017): <http://www.gazetebirlik.com/yazarlar/kulturde-yeni-bir-hamle-mumkun-mu/>

Mahmut Özer (17.03.2017) <http://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/prof-dr-mahmut-ozer/595966.aspx>

Mehmet Demirci (06.03.2017). <http://www.yeniasir.com.tr/yazarlar/mehmet.demirci/2017/03/06/kulturde-arayislar>

Mehmet Doğan (13.03.2017). <http://www.haber7.com/yazarlar/mehmet-dogan/2278555-kulturel-yozlasma-ve-iii-milli-kultur-surasi>

Mehmet Kamil Berse : (02.2017): Şehirler, Kùltürler, Şûralar...

<http://www.kitaphaber.com.tr/sehir-ve-kultur-dergisi-31-sayi-yayimlandi-k2685.html>

Mehmet Nuri Yardım (12.02.2017): <http://www.milatgazetesi.com/milli-kultur-surasi-na-dogru-makale-105422>

Mehmet Tanır (23.10.2016): Kùltür Politikaları Alanında Yapılmış Çalışmalar.

<http://www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3298> ** YAZI DİZİSİNİN YAYINLANAN

BÖLÜMLERİNİ OKUMAK İÇİN: www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3078 **

www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3070 **

www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3068 **

www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3061 **

www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3034 **

www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3016 **

www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3006 **

www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=2988

Mehmet Tez (28.02.2017): . <http://www.milliyet.com.tr/yazarlar/mehmet-tez/milli-kultur-s-rasi-2404407/>

Mehmet Y. Yılmaz (08.03.2017). <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/mehmet-y-yilmaz/bahceliye-yakismadi-40387954>

Metin Celal (01.03.2017):

http://www.readjournal.com/bulletin/clip_reader.jsf?access_code=6lersEihciitXSqsU2ZFpHSpZ7hiAGodFvIJ6rkAppU%3D

Metin Celal (15 Mart 2017).

http://www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/698886/Muzemania_nin_sonu_nereye_varir_.html

Mevlana İdris (07.03.2017). <http://www.karar.com/yazarlar/mevlana-idris/yillar-hizli-gunler-yavas-3482>

Mevlana İdris. (04.03.2017). <http://www.karar.com/yazarlar/mevlana-idris/surada-burada-surada-3459>

Murat Erdin (16.4.2017): <http://www.murekkephaber.com/kulturun-millisi-olur-mu/5390/>

Mustafa Balkan (16.03.2017). <http://www.pusulahaber.com.tr/3-milli-kultur-surasi-6460yy.htm>

Mustafa Öztürk (11.03.2017). <http://www.karar.com/yazarlar/mustafa-ozturk/besikten-sosyal-medyaya-kadar-ilim-3509>

Nuray Mert (06.03.2017).

http://www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/691701/_Milli_Kultur_S_rasi_.html

Orhan Aydın (07.03.2017). <http://haber.sol.org.tr/yazarlar/orhan-aydin/milli-kultur-187908>

Ömer Erdem (28.02.2017): <http://www.karar.com/yazarlar/omer-erdem/kultur-birey-toplum-kurum-devlet-3428>

Ömer Lekesiz (05.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/omerlekesiz/kulturlu-olmak-kulturle-olmak-2036580>

Ömer Lekesiz (12.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/omerlekesiz/deli-sorular-2036702>

Rasim Efendioğlu (16.03.2017). <http://www.kuzeyekspres.com.tr/kulturun-tanimini-bile-yapamadik-15208yy.htm>

Samed Karagöz (18.02.2017): <http://www.milliyet.com.tr/iksv-nin-raporlari/samed-karagoz/cumartesi/yazardetay/18.02.2017/2398250/default.htm>

Sedat Ergin (07.03.2017). <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/sedat-ergin/kultur-s-rasindan-karakoy-limaninin-yikimina-40386694>

Serkan Üstüner (09.03.2017): <http://www.haber7.com/yazarlar/serkan-ustuner/2276727-milli-kulturu-nasil-insa-ederiz>

Sibel Eraslan (05.03.2017). <http://www.star.com.tr/yazar/milli-kultur-surasi-yazi-1193164/>

Süleyman Seyfi Öğün (06.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/suleymanseyfiogun/iii-milli-kultur-srsinin-ardindan-2036606>

Süleyman Seyfi Öğün (27.02.2017): <http://www.yenisafak.com/yazarlar/suleymanseyfiogun/keyif-ve-zevk-leminde-kultur-2036465>

Şelale Kadak (06.03.2017). <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/kadak/2017/03/06/bana-picassoyu-getirin>

Şelale Kadak (18.02.2017) : <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/kadak/2017/02/18/milli-kultur-srasi-oncesi-onemli-bulusma>

Şeref Oğuz (19.02.2017): <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/oguz/2017/02/19/enformatik-zir-cehalet>

Şükrü Hanioglu (12.03.2017). <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/hanioglu/2017/03/12/mill-kulturu-nasil-tanimlayalim>

Tan Sağtürk (5.4.2017): <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/tan-sagturk/rusyada-baleye-puti-n-etkisi-40417267>

Tayfun Atay (05.03.2017). http://www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/691068/Erdogan_hangi_kulture_mensup_.html

Tayfun Atay (06.03.2017). http://www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/691620/Yok_boyle_Abdulhamid_var_boyle_Erdogan_.html

Tunca Arslan (10.02.2017): <https://www.aydinlik.com.tr/kose-yazilari/tunca-arslan/2017-subat/vars-a-bir-durum>

Verda Özer (07.03.2017). <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/verda-ozer/suriye-icin-yeni-yol-ne-40386646>

Yakup Köse (06.03.2017). <http://www.star.com.tr/yazar/sizde-kulturun-tanimi-nedir-yazi-1193407/>

Yalçın Bayer (25.4.2017) <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/yalcin-bayer/dunya-dans-gununu-unutmayin-40437313>

Yalçın Çetinkaya (05.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/yalcincetinkaya/kultur-srsi-gelenek-referansli-yeni-bir-evrensel-kimlik-inssi-ve-muzik-2036591>

Yalçın Çetinkaya (12.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/yalcincetinkaya/iii-mill-kultur-srsi-ve-muzik-komisyonu-2036700>

Yalçın Çetinkaya (19.03.2017): <http://www.yenisafak.com/yazarlar/yalcincetinkaya/beethoven-estetigi-2036831>

Yaşar Taşkın Koç (07.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/yasartaskinkoc/sakaci-hayat-2036624>

ABBAS GÜÇLÜ

Abbas Güçlü (27.3.2017): <http://www.egitimajansi.com/haber/kitap-deyip-gecmeyin-hayatinizda-o-ve-kutuphane-yoksa-cok-sey-eksik-demektir-haberi-57674h.html>

Yazıda ilgili bölüm;

“Kütüphanelerin Önemi?

Kütüphaneciliğimizin her türünde örnek çalışmalar pozitif gelişmeler yaşanmaktadır.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü’ne bağlı halk ve çocuk kütüphanelerinde, üniversite kütüphanelerinde yerel yönetimlerde ve MEB’de olumlu çalışmaların yaşama geçtiğini gözlemlemekteyiz

5 3. kütüphane haftası öncesi kültür ve kütüphanecilik camiasını heyecanladırان çok önemli bir gelişme yaşandı.

28 yıl aradan sonra 3. Milli Kültür Şurası’nın düzenlenmesi önemli bir gelişmeydi.

Şuranın sonuç raporuna kütüphanecilik yaşantımız için önemli notlar düşülmüş olsa da “Kütüphanecilik yasasının ve kütüphanelerde kütüphanecilerin istihdam edilmesi” konusunun sonuç raporunda yer verilmemesi kütüphanecilik camiasını üzmüştür.

Kütüphaneciler olarak 3. Milli Kültür Şurası’nın belgelerine kütüphanecilikle ilgili kayda geçen her maddenin yakın takipçisi olacağız.

Ülkemizdeki kütüphanecilik alanında olumlu gelişmelere emek veren mesleğimize değer katan, üreten herkese sonsuz teşekkür ediyoruz.

Yapılan çalışmalar ülke genelindeki okuma kültürü, kütüphanecilik hizmetlerinde önemli değişikliklere yol açacak seviyede değil. Bir gün mutlaka kütüphane haftalarında mesleğimizle ilgili hep iyiyi, güzeli anlatacağız.

Kütüphaneciler olarak bu süreçlerde elimizden gelen sorumluluğu almaya gayret ediyoruz. Bizlerin gayretlerinden daha önemlisi ve etkileyici olanı politika yapıcıların, bürokratların, ülkeyi yönetenlerin kültür ve eğitim politikalarında önemli ve sürdürülebilir adımlar atması. Kararlı olması.”

ABDULLAH ASLAN

Abdullah Aslan (08.03.2017). <https://dogruhaber.com.tr/yazar/abdullah-aslan/7473-kulturumuz-suraya-ehil-olanlara-emanet-olsun/>

Kültürümüz, 'Şura'ya ehil' olanlara emanet olsun!

08.03.2017 Çarşamba

Kültür aslında bir yaşam şekli; toplum olarak yaşayış ve düşünüş tarzıdır. Ülkelerin yaşamla ilgili kendi kültürlerini yaşatma gibi bir projeleri, daha doğrusu bir dertleri her zaman vardır.

Hiç bir ülke kendi kültürünün erozyona uğramasını istemez. Kültürleşme(kültürel etkileşim) seni aslından koparmayacak şekildeyse, olabilir. Bunu doğal karşılamak mümkün. Yani seni asli mecrandan saptırmayacak şekilde diğer kültürlerden insanlarla bir arada yaşamının sonucu olarak kimi davranış biçimlerini kazanman veya kazandırman zem edilmiş bir husus olmaz, olmamalıdır.

Araç kullanma, telefondan istifade etme, yolda yürüme, sokakta konuşma, komşu-akraba ağırılama veya onlarla karşılaşma konularında 'çağ' bahanesiyle kendi kültürümüzden bigâne kalmak, iyi bir kültürleşme değildir.

'Çağın gereklilikleri' kisvesiyle kendi ahlaki ilkelerimizden vazgeçerek bir kültürleşme bizi bize yabancılaştıracak ve kültürel çok yaşatacaktır.

Kültürleşme(kendi kültürümüzü bir sonraki nesle aktarma) veya müspet kültürleşme(karşılıklı etkileşme) değil de, kültürel yozlaşma veya kültür emperyalizmi çok tehlikeli bir mecra olur.

Cuma günü başlamak suretiyle geçen hafta sonu Kültür Bakanlığı'nın İstanbul'da yaptığı bir kültür programı vardı; 3. Kültür Şurası Programı... 17 başlıkta kültür alanları belirtilmiş ve bu alanlarla ilgili komisyon raporları oluşturmak suretiyle, kültürümüzü yeniden gözden geçireceğimiz husus programlanmıştı.

Üç yılda bir yapılması gereken Kültür Şurası'nın üzerinden 28 yıl geçmişti. İlk Şura 1982'de ikincisi de 1989'da yapılmıştı.

Gecikmiş de olsa bu şuranın icra edilmiş olması önemliydi. Sayın Cumhurbaşkanı ve Kültür Bakanı'nın belirttiğine göre buradan çıkacak rapor bundan sonraki kültür politikalarında etkili olacak ve hatta bizzat Cumhurbaşkanının ifadesiyle bunun takibini de kendileri yapacaklar.

Ancak burada asıl önemli olan, kültürümüzü tartışanların veya bunun raporunu tutanların ahlak ve medeniyet yüklü kültürümüze ne kadar müspet baktıkları veya kendi kültürlerini ne kadar benimsedikleri meselesidir. Bu konuda eleştirilerin olduğunu belirtmek lazım. Dileyelim ki, 'kültürel yozlaşmaya dur' diyecek kararlar yansısın raporlara.

Başta da ifade ettiğim gibi kültür bir yaşam biçimidir. Gelişecekse de maddi ve manevi kültür beraber gelişmeli. Maddi kültürel gelişkinliklerin içerisine kendi manevi kültürümüzü derç etmediğimiz takdirde, maddi kültür tuzağıyla kendi kültürümüzden uzaklaşmayla karşı karşıya kalacağımız muhakkaktır.

Sn. Cumhurbaşkanının da ifade ettiği gibi, Televizyonlar ve internet üzerinden empoze edilen kültüre çok dikkat etmek lazım.

Televizyonlardan söz etmişken, Şura'yı düzenleyen muhafazakâr, milli ve manevi değerlere bağlı bulunduğu iddiasında olan partinin etkisinde-yetkisinde olan televizyon ve gazetelerden söz etmeden geçmek eksiklik olur.

Her şeyden önce kültürel dünyamızı derinden sarsan veya sarsacak yayınlar ve sergiler arz eden bu televizyon ve gazetelere ahlak ilkelerini hatırlatıp milli ve manevi değerlerimizin önemine vurgu yapmak gerekmez mi?

Kültür, oradaki oturumlarda konuşulduğu gibi sadece konuşulan dil değildir. Orada özellikle dilin üzerinde durulması büyük bir eksiklikti. Kültür denilince sadece 'atıyorum' türünden lügate duhul eden dil tahrifatları akla gelmemeli. Bir şahsın isminin önüne konulan saygı ifadelerinin yok olması tabii ki bir kültür erozyonu, ancak mesele sadece bununla sınırlı değildir.

Bizim dejenere olmamış yaşam kültürümüzün hangi evresinde çıplaklık kültürü vardır? Hangi kültür külliyyatımızda, dizüstü çıplakların model olabileceği algısını yerleştirecek organizasyonlara geçit verilmiştir?

Bazı şeylerin kültürel yozlaşmayla normalleşmesi, bizi onları afişe etmekten alıkoymamalı. Kültürel adımlar atanların da bu konuda cesur olmaları gerekmektedir.

Oynanan film ve tiyatrolarda, sergilenen afiş ve müzelerde ahlak ve maneviyatımıza aykırı hiç bir enstrüman ve görsele yer verilmemesi gerektiğinin altı çizilmeli ve bu yönlü oyun ve sergiler kesinlikle himaye ve destek görmemelidir. Yıllarca Şaban'a inek diyenler artık kabul görmemeli.

Karmayı, aldatmayı, her tür gayri meşru cinsellik, intihar, vs. kötülükleri bizim yaşam biçimizmiş gibi algılatmaya çalışan hinlikler artık revaç bulmamalı.

Bu kötülüklere hizmet edenler kültürel çalışmaların başında olmamalı, onların vereceği, hastalıktan başka bir şey olamaz.

Bu, Kültür Şurası ya... O zaman işe buradan başlayabiliriz: Bundan böyle kültürümüz, gerçekten 'Şura'ya ehil' olanlara emanet olsun!

Selam ve dua ile...

ABDURRAHMAN DİLİPAK

Abdurrahman Dilipak (08.03.2017). <http://www.yeniakit.com.tr/yazarlar/abdurrahman-dilipak/fetoculer-rahatsiz-18553.html>

Yazıdaki ilgili cümleler:

“Erdoğan III. Milli Kültür Şurası’nda, (3. demek yerine neden Romen rakamları ile yazıyorlarsa, zaten Latince yazıyoruz, bir de Romen eksik kalmasın mı dediler. Bu işin ‘Milli’liği ne oluyor o zaman. Greko-Romen daha mı ‘Milli’ oluyor) Almanya’ya tavrını koydu..

Ha! Tabi “III. Milli...” derken bu işin sorumluları elbette bu işin organizasyonunu yapan şirketlerdir, ama sanırım bu konuda ayrıca dikkatli olmamız gerek..”

ABDÜLBAKİ DEĞER

Kültürün sonu mu?

Abdülbaki Değer 09.03.2017 10:19:27

Sosyolog Georg Simmel “kültürün trajedisi” tespiti ile insan ruhunu ıslaha ve mkemelliğe götürecek bilim, teknoloji ve sanatların, tam da başarıları nedeniyle, gittikçe kendilerini var eden amaçlardan uzak düştüklerini vurguluyordu. Bir anlamda Frankfurt Okulu'nun “araçsal akıl” eleştirilerini de çağrıştıran bu okuma hayli erken sayılacak bir dönemde dile geldi. Bugünü deneyimleme ve gzlemlleme imknına sahip olsaydı Simmel, muhtemelen “kültürün ölümü”, ölüm nedenleri ve lme gidiş süreçleri üzerine otopsi yapıyor olacaktı. Modern hikâyenin isimlendirmede güçlük çektiğimiz dönüşümünden, radikallesmesinden, kopuşundan, sosyal- ekonomik-siyasal- teknolojik evriminden hareketle kültürün ne tür bir zombileşmeye maruz kaldığını, sosyal bir fosile dönüştüğünü ifade edecekti.

Toplumun amaçlı bir eylemin nesnesi olarak devletin elinde şekillenecek balmumuna indirgendığı süreçte kültür imalatı için devletin pek çok plan, proje, strateji işe koştuğunu, eğitimden sanata, mimariden kılık-kıyafete total bir mühendislik ameliyesi yürüttüğünü biliyoruz. En kaba totaliter uygulamalarından en soft örneklerine değin bu hiyerarşik imalat sürecinin tüm motivasyonuna rağmen başarısız kaldığını acı şekilde tecrübe ettik. Tecrübe ettiğimiz şey yeni olanın, arzu edilenin, kurgulananın gerçekleştirilememesidir. Ancak daha acı ve trajik olan ise eskinin yitip gitmesi, işlevsiz ve itibarsız bir şekilde savrulmasıdır. Modern hikayenin bir başarısından bahsedilecekse o da eskiyi tasfiye, tahkir ve tezyif etmedeki had bilmez cretkarlığıdır. Dolayısıyla formasyon kazandırmada yetersiz deforme etmede pek mahir işleyen süreç yapıcı değil yıkıcı niteliğiyle nmzdedir. Süreklilik ve değişim nitelikleriyle tanımlanabilecek olan kültür, çözülmeler, garip eklemlenmeler ile frankeştaynvari bir trediyे dönüşüyor.

Bugün itibariyle küresel ilişki ağında ‘kültürel değerler hiyerarşisi kmş’ vaziyettedir. Kültürün istikrar merkezinin biteviye kundaklandığı bir sürecin işler halde olduğu nmzdedir. Fukuyama'nın “tarihin sonu”ndan mülhem kuşaklar arasında aktarımda yaşanan tıkanıklık nedeniyle, yeni neslin önceki nesle ve deneyimlerine ihtiyaç hissetmemesi nedeniyle bu duruma “kültürün sonu” diyebiliriz. İnsanın kültür ile varlık ve mana bulduğu dikkate alındığında yaşanan sürecin nasıl küresel bir soruna, kasvetli bir post-modern insanlık durumuna işaret ettiği görülecektir.

Böyle bir vasatta yapılan “Kültür şurası”nın açılış konuşmasında Cumhurbaşkanı Erdoğan “konuya ilişkin uygulanabilir proje istiyorum ve takipçisi olacağım” şeklinde haziruna hem bir ağrı hem de bir itirafta bulundu. ağrı ve itiraf daha önceden de “eğitim ve kültür alanında başarısızız” şeklinde dile geldiği gibi şimdi de alana ve alanda yaşananlara karşı ne yapılacağına dair aresizlikte karşımıza çıkıyor. 15 yıldır iktidarda Cumhurbaşkanı'nın bu çağrısı hem karşı karşıya olduğumuz sorunun karmaşıklığını hem de siyaseti ziyadesiyle aşan karmaşık boyutlarını işaret ediyor. Diğer yandan siyaset-toplum arasındaki ilişkinin doğasına ilişkin trajik imaları barındırıyor: Normalde toplumun siyasete uygulanması için çözüm ve öneri götürmesi, bu yönde baskılaması ve yönlendirmesi gerekirken bugün siyaset topluma çağrıda bulunuyor ve uygulanması için öneri ve proje talebinde bulunuyor. Bu durum bile kültür mevzusunun ahvaline dair çarpıcı bir örnektir.

Cumhurbaşkanının çağrısından da anlaşılacağı üzere mevzuya ilişkin toplumsal bir hayatiyet belirtisi mevcut görünmüyor. Bırakın projesi-talebi-önerisi olmayı konuya ilişkin gözetilen bir hassasiyet, bir derin tefekkür de mevzu bahis değil.

Kültürün bir gösteri metasına dönüştüğü, tüketim pazarında vitrine yerleştirilen albenili bir ürün olduğu ortadadır. Küresel cangılın karmaşasında yeni tatlar peşinde koşan dimağların beğenisine sunulmuş bağlam bağımsız yüzergezer çerezi hükmündedir. Kültür ve kültürel ortam Bauman'ın ifadesiyle yerele mahkûm olanlar için zincir, turist halinde mekânla bağı kayıtsız hale gelmiş kişiler içinse tüketilecek bir çeşniye dönüşmüştür. Dün devletin kıskançlıkla tekeline aldığı, gözetleme ve disiplin üzerinden biçimlendirmek istediği süreç bugün yeni tarihsel-toplumsal dinamik ve ilişki ağıyla birlikte başka bir noktaya evrilmiş vaziyettedir. Alternatif varoluş biçimleri ve iddialarından ziyade “ne olsa gider”in aymazlığında sürüklenen nevezuhur bir anomi ile karşı karşıyayız. Sosyalizm, Liberalizm veyahut başka bir anlamlı seçeneğin kitlesel anlamda etkileyciliği bir spor-magazin figüründen fersah fersah geridedir.

Artık meydanlarda yasaklanıp yakılacak kitaplar yok. Gençlerin aklını ve ahlakını bozan muzır fikirler de yok. Hepsi serbest, hepsi orta yerde. Lakin ilişki ağında böyle bir gereksinimi mümkün kılacak bir vasat yok. ‘Kültürün sonu’ dalgası Justin Bieber üzerinden geliyor, onun ilişki ve yaşam stili üzerinden geliyor. Tüketim kalıpları üzerinden geliyor. Hassasiyetler, öncelikler burada biçimleniyor. Ahlakı, hissi, hissiyatı görünmez kılan, görünmez kıldığı için de biçimselliği fetişleştiren bu dalga karşısında uyanık olmak, siyasetçe de teyit edilen itiraf ve çaresizliği de dikkate alarak kendi göbeğimizi kendimiz kesmek mecburiyetindeyiz.

AHMET DUR

Ahmet Dur (07.03.2017): <http://www.yenisoz.com.tr/kultur-surasinda-soylenecekler-soylendi-makale-20233>

KÜLTÜR ŞURASINDA SÖYLENECEKLER SÖYLENDİ

07 Mart 2017 Salı - 00:06 Yorum Yaz

İlki 1982 yılında, ikincisi 1989 yılında düzenlenen Millî Kültür Şûrasının 28 yıl sonra yeniden düzenlenmesi tüm kültür-sanat camiasını heyecanlandırdı.

Türkiye'nin kültürel zenginliği göz önüne alındığında Millî Kültür üzerine titizlenilmesi, bu zamana dek yürütülen politikaların, gerçekleştirilen projelerin, hedeflenen atılımların, karşılaşılan sorunların gözden geçirilmesi ve müzakere edilmesi için düzenlenen şura dikkatleri çekti.

III. Millî Kültür Şûrası yeni bir dönemin arifesinde millî kültürümüzün ihya edilmesi, zenginleştirilmesi ve çağın gerekliliklerine uygun Yeni Kültür Politikalarının üretilmesi amacıyla ve bir milat olması umuduyla düzenlendi. Ülkemiz düşüncesine, kültürüne, sanatına değerli katkılarda bulunan önemli

düşünce insanları, yazarları, sanatçıları, ilim ve kültür adamları şura da bir araya gelerek görüş ve düşüncelerini aktardılar, taleplerini iletiler.

17 komisyon oluşturuldu

Şura komisyonlar halinde çalıştı. Bir başkan ve dokuz üyeden oluşan komisyonlar kendi alanlarında artışıyla eksisiyle her şeyi masaya yatırdı. Oturumların sonunda raporlar yazıldı. Komisyonlar şu şekilde idi.

- 1.Kültür Politikaları
- 2.Kültür Diplomasisi
- 3.Kültür Ekonomisi
- 4.Kültür Varlıkları, Müzeler ve Arkeoloji
- 5.Sahne Sanatları
- 6.Sinema, Radyo ve Televizyon
- 7.Müzik
- 8.Görsel Sanatlar
- 9.Dil ve Edebiyat
- 10.Yayıncılık ve Kütüphanecilik
- 11.Medya ve Kültür
- 12.Çocuk ve Kültür
- 13.Mimari ve Kültür
- 14.Şehir ve Kültür
- 15.Yerel Yönetimler ve Kültür
- 16.Yurtdışı Türkler ve Kültür
- 17.Aile ve Kültür

Türkiye, son 15 yılda kültürün her alanında önemli adımlar attı. Sanatta, edebiyatta, tiyatroda, sinemada. Bunlar tanıtılamadığı gibi, gereği gibi de eleştirilemedi.

Şûrada kurulan 17 komisyonda bütün kültür sanat hayatımızın bir röntgeni çekildi adeta. Ne yapılıyor, nasıl yapılıyor, neler yapılamıyor. Yapılanmayanlar neden yapılamıyor? Bütün bunları sektör temsilcilerinin de katılımıyla tartışıldı. Böyle bir şuraya gerçekten ihtiyaç vardı.

En son 28 yıl önce yapılmış şûra. Bugün hayatımızda olan ama 28 yıl önce olmayan şeyleri bir düşünün. Mesela internet, cep telefonları, bu kadar çok TV kanalı yoktu, gazeteler çok farklı tekniklerle basılıyordu. Bu teknolojiler sadece üretimin biçimini değil, üretilen ürünün içeriğini de belirliyor. Dolayısıyla televizyonların bu kadar yaygınlaştığı bir ortamda sinema nereye gider, tiyatro nereye gider, müzik endüstrisi nereye gider, nereye gidiyor, bunları enine boyuna tartışılması gerekiyordu.

Şu ana kadar çeşitli platformlarda çok dillendirildi, yazıldı çizildi ama bu kadar geniş bir boyutta üstelik bakanlık temsilcilerinin ve bizzat bakanın da olduğu ortamda tüm taşların ortaya dökülmesi iyi oldu. Ortaya çıkan sonuçlar umarım iyi okunur ve uygulamaya girer.

Lütfi Kırdar Kongre Merkezinde gerçekleştirilen oturumun kapanış konuşmasını yapan Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı güzel mesajlar verdi.

Dünyanın İyiliği için Türkiye

Nabi Avcı konuşmasının başında “Dünyanın İyiliği için Türkiye” vecizesinin 3.Milli Kültür Şûrası'nın parolası haline geldiğine dikkat çekerken sözlerini şöyle sürdürdü: “Şûra'nın bize emanet ettiği bu veciz ifadeyi şiarımız olarak kabul ediyor, bakanlık olarak sahipleniyoruz. Şûramız kuvvetle teyit etmiştir ki; bütün zenginliğiyle bu evi, evimizi, dilimizi, ülkemizi, kültürümüzü, irfanımızı bütün tehdit ve saldırılara karşı özenle koruyacağız. Kültürümüzü, sanatımızı, edebiyatımızı, değerlerimizi korumakla yetinmeyeceğiz, bütün insanlık için geliştireceğiz”

Bizim kültürümüz sevginin kaynağıdır

Şûranın, Türkiye'nin çoğulcu ve demokratik karakterlerini yansıttığını dile getiren Bakan Avcı, şöyle devam etti: “Uzlaşma kültürüne anlamlı bir katkı sunan bu Şûra bir kez daha göstermiştir ki, Türkiye, medeniyet birikimi itibarıyla çatışmayı, rekabeti, kavgayı, redd-i mirası değil; vefayı, sevgiyi, merhameti, adaleti ve dayanışmayı esas alan bir birikimin mirasçısıdır. Yüzyıllardır irfan geleneğimizden beslenen kültürümüzde yaratılmışların en şerefli olan insanın haysiyetini korumak her şeyden önemlidir. İnsan başta olmak üzere bütün varlığın hukukunu korumak, şehrin hukukunu, başkalarının hukukunu korumak millî kültürümüzün harcıdır, mayasıdır.

Dede Korkut'un, Hoca Ahmet Yesevi'nin, Hünkâr Hacı Bektâş-ı Velî'nin, Mevlana Celaleddin-i Rumi'nin, Hacı Bayram-ı Veli'nin, Şeyh Şaban-ı Veli'nin, Yunus Emre'nin, Eşrefoğlu Rumi'nin görklü nazarıyla dünyaya bakan hayat felsefemiz, inancımız; merhametin, sevginin, şefkatin membaıdır. Musikiden şiire, sinemadan tiyatroya, şehirden mimariye, kütüphaneden kitapçılığa, müzecilikten yayıncılığa hayatı daha çok güzelleştirecek, insanı yüceltecek bir kültür iklimi en büyük özlemimizdir. Bu iklime bizi millet kılan değerlerimize sahip çıkarak kavuşacağız”

Devletin ve milletin bekası aile değerlerinin yaşatılmasına bağlıdır

“Şûramız çocukların ve gençlerin ruh bütünlüğünü, ruh sağlığını esas alan bir anlayışı öne çıkarmıştır.” Diyen Avcı konuşmasına şu şekilde devam etti: “Devletin ve milletin bekası aile değerlerinin yaşatılmasına bağlıdır. Bireyselliği ve bencilliği bir ölçü haline getiren modern hayat biçimine karşı; çocuklarımızı gençlerimizi milli kültürümüzün değerleriyle donatmalıyız. Önce zengin olalım kültürel seviyemizi daha sonra yükseltiriz anlayışı sosyal hayattaki sorunlarının çözümünü erteleyen yanlış bir tavidir. Zira asıl zenginlik kültür zenginliğidir.”

Kültürel hayatı zenginleştirmeye kararlıyız.

Bakan Nabi Avcı konuşmasının sonlarına doğru Yapılan tartışmaların ve getirilen önerilerin odaklandığı en önemli hususlardan birinin de şehirlerimizin kültürel kimliğinin muhafazasının ve tahribatin hızla önlenmesi konusunun olduğuna dikkat çekti.

Şuranın özeti gibi olan konuşmasında sıkça alkış alan Kültür Bakanı Nabi Avcı sözlerini şöyle bitirdi: "Kültürel hayatın zenginleşmesi ve devlet himayesi gerektiren alanların güçlenmesi için devlet bütçesinden kültüre ayrılan hissenin artırılması, komisyonlarımızın üzerinde ısrarla durdukları ortak bir tema olmuştur. Kültürel hayatı zenginleştirmeye kararlıyız. Bütün sanatsal faaliyetlerin, sanatçıların, yazarların, münevverlerin, ilim adamlarının yanında olduğumuzu, bir kez daha ifade ediyoruz."

Şu ana kadar çeşitli platformlarda çok dillendirildi, yazıldı çizildi ama bu kadar geniş bir boyutta üstelik bakanlık temsilcilerinin ve bizzat bakanın da olduğu ortamda tüm taşların ortaya dökülmesi iyi oldu. Ortaya çıkan sonuçlar umarım iyi okunur ve uygulamaya girer.

AHMET EMRE BİLGİLİ

Ahmet Bilgili (13.03.2017) .

http://www.itohaber.com/koseyazisi/205634/her_sehrimize_sehir_mektebi.html

Her şehrimize şehir mektebi

Prof. Dr. Ahmet Emre Bilgili

Yayınlanma tarihi: 13 Mart 2017 Pazartesi

Bundan sonra Kültür Bakanlığı'nın işi gerçekten zor. Ağrı dağı kadar vebali olan bir sorumlulukları var artık. III. Milli Kültür Şurası, arkasında dağ gibi umutlarla geçtiğimiz hafta sona erdi. Üç gün boyunca ekipler gerçekten iyi çalıştı ve üretti. Şura'nın açılışında ülkenin liderinin Bakanlığa talimatı; Şura'dan 2023 vizyonuna uygun uygulama planı çıkarılması yönünde idi. Bilindiği üzere Şura kararları Bakanlık için tavsiye hükmünde olup yapılacaklar için kültürel bir zemin teşkil eder. Buradan uygulamaya dönük kararlar çıkarmak Bakanlık kadrolarının işidir.

Biz de Şehir ve Kültür Komisyonu'nda diğer komisyon üyeleri ile birlikte konumuzla ilgili çalıştık, müzakere ettik ve öneriler geliştirdik. Bunlar Şura kararlarında yer aldı ve kayıtlara geçti. Bu köşede bizatihi bizim önerimiz olarak, kabul görerek kayıtlara geçen büyük ve devamlılığı olan bir ülke projesini bütünlük içerisinde ortaya koymaya çalıştık.

Projenin adı; Şehir Mektepleri'dir. Şehirlerimizi birer hoca ve mektep olarak görmek ve bundan bir eğitim ortamı olarak yararlanmak suretiyle devamlılığı olan kültürel bir kazanım elde etmektir. Bilindiği üzere bizim şehirlerimizin tümü çok büyük somut ve somut olmayan kültürel miras potansiyeline sahip. Şehir deyince sadece illerimiz anlaşılmasın, bugün ilçe diye bildiğimiz yerlerin de ciddi bir kültürel potansiyeli var.

Bu durumda şehirlerimiz hem kültürel potansiyelleri hem tabii güzellikleri hem de yaşayan kültür sanat çevresiyle, şehirde yaşayan herkes tarafından öğrenilmesi ve bir kazanıma dönüştürülmesi gerekiyor. Burada sadece öğrencileri kastetmiyoruz. Örgün ve yaygın eğitim birlikte düşünülerek şehir eğitimi kapsamına alınmalı. Peki, bunu nasıl gerçekleştireceğiz?

CUMHURBAŞKANLIĞI HİMAYESİ GEREKLİ

Şehir Mektebi üç koldan yerine getirilir.

Birincisi; temel eğitim ve orta öğretimde yaşanan şehirlerin kültürü ve tabii güzellikleri müfredat içerisinde yer alır. O şehirdeki müzeler, tarihi mekânlar ve tabii güzellikler öğretmenlerin rehberliğinde yerinde gezilerek öğretilir. Bazı derslerin bir kısmı ise bu tür mekânlarda yapılır. Öğrenciler yaşadığı şehirde bu tür kültürel unsurlarla bilinçli olarak iç içe olur. Temel eğitimde ve orta öğretimde şehir mektebi bu şekilde yer alır.

İkincisi; üniversitelerde Şehir ve Kültür üst başlığında dersler konulur. Şehrin ders kitabı yerel katkılarla hazırlanır ve dersi alan öğrencilere ücretsiz dağıtılır. Bu isim şehirlere göre değişir. Örneğin; Şehir ve Kültür: İstanbul, Şehir ve Kültür: Diyarbakır, Şehir ve Kültür: İzmir, Şehir ve Kültür: Urfa, Şehir ve Kültür: Konya gibi. Böylece öğrenci hangi şehirde öğrenim görüyorsa oranın kültürünü bilgisini bireysel kazanıma dönüştürür. Mezun olduğunda 4-5 yılını geçirdiği şehri bütün kültürel unsurları ile öğrenerek, severek ayrılır. Bunun için 2010'dan bu yana ciddi tecrübenin olduğu Şehir ve Kültür: İstanbul dersi ve ders kitabı deneyiminden yararlanılabilir.

Üçüncüsü; bunlar örgün eğitimde yapılması gerekenler. Bir de yaygın eğitim var. Yani bütün şehirliler bu kapsama dahil edilmeli. Bunun için de iki birim bulunuyor. Biri; Milli Eğitim Bakanlığı'nın Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü ve taşra birimleri olan Halk Eğitim Merkezleri. Diğeri ise yerel yönetimler. Bütün belediyeler bir program dahilinde ve işbirliği altında Şehir Mektebi projesinde yer alabilirler.

Böylece şehirde yaşayanların şehirli olma süreçleri hızlandırılır ve şehirler hem hoca hem de mektebe dönüşmüş olur. Diğer bir kazanım ise insanlar yaşadıkları şehri daha derinden tanırlarsa daha çok severler ve bundan mutlu olma hali çıkar. Kültürel miras ve bunları koruma bilinci gelişir. İlgili sivil toplum kuruluşları da bu projenin içinde yer almalı.

Bu projenin bir bütün olarak yürürlüğe girmesi için de ciddi bir işbirliği şart. Kültür Bakanlığı, Milli Eğitim, yerel yönetimler ve ilgili STK'lar ele ele vermeli. Bunların hepsinin üzerinde Cumhurbaşkanımızın Recep Tayyip Erdoğan'ın himayeleri olursa netice de o derece mükemmel olur.

Ahmet Emre Bilgili (27.02.2017) İstanbul Ticaret.

http://www.itohaber.com/koseyazisi/205521/27_yil_sonra_yapilacak_kultur_surasi_ne_getirecek.html

27 yıl sonra yapılacak Kültür Şurası ne getirecek?

Prof. Dr. Ahmet Emre Bilgili

Yayınlanma tarihi: 27 Şubat 2017 Pazartesi

Öncekinden 27 yıl sonra yapılacak olan 3. Milli Kültür Şurası, 3 Mart'ta Cumhurbaşkanımızın huzurunda toplanıyor. Bu şura Nabi Hoca'nın Bakanlık görevindeki kalıcı en önemli icraatlara temel teşkil edecek. Üretilen bilgilerden hareketle Bakanlık için yenilik çıkartılabilirse şüphesiz. Raflarda kalacak bilgilerden bu millet usandı artık. Bu nedenle şura, Bakanlığın geleceği için büyük önem taşıyor.

Bilindiği üzere gerek bakanlar ve milletvekilleri gerekse bürokratlar arasında birçok akademisyen var. Ama en çok Prof. Dr. Nabi Avcı'ya 'hoca' denir, çok da yakıştırılır, tam da üzerine oturur bu unvan Nabi Hocamızın. İşte tam da bu yüzden her türlü eleştirilere uzun bir dönemdir muhatap olan Kültür Bakanlığı'ndan bu şura vesilesi ile beklenti düzeyi oldukça yüksek.

3. Milli Kültür Şurası, üç gün boyunca komisyonlar halinde İstanbul'da Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nde toplanacak ve Bakanlığın kültür kanadı ile ilgili çalışmalar yapacak. İlki 1982, ikincisi 1989'da yapılan Milli Kültür Şurası'nın 3'üncüsünü gerçekleştirmek için Nabi Hoca başta olmak üzere tüm Bakanlık iyi çalıştı. Kültür ve sanat dünyasının önemli isimleriyle gruplar halinde istişarelerde bulundu. Bu kapsamda İstanbul'da aralarında Beşir Ayvazoğlu, Hasan Bülent Kahraman, İskender Pala, Mehmet Çebi, Fatih Andı, Hasan Kaçan, Ali Saydam, Doğan Hızlan, Selim İleri, Ümit Meriç, Erhan Afyoncu, Haluk Dursun, Hayati Develi, Mustafa Ruhi Şirin, Kenan Gürsoy, Mahmut Erol Kılıç, Süleyman Seyfi Ögün, Hüseyin Besli, Nükhet Vardar, Deniz Bayrakdar, Ahmet Kot gibi isimlerin bulunduğu sanatçı, yazar ve akademisyenlerle bir araya geldi.

İyi bir kadro var, konular da hemen hemen eksiksiz dağıtılmış. Nabi Hoca ise herkesin ittifakla belirttiği gibi bu işin piri. Yani buradan helva yapılır demek. İşin özeti; beklenti yüksek. Bu durumda açıkça görünüm şu: 27 yıl sonra yapacaksın, bu kadar yetkin isimle sahneye çıkacaksın, başında işin piri bulunacak ve en önemlisi Reis-i Cumhuriyet'in açıktan yetersizliğimizi ilan ettiği bir konu üzerinde olacaksın ve buradan kültür alanına ve Bakanlığa eleştirilere ilişkin pratik/uygulamaya dönük kararlar çıkmayacak.

Bu yüzden bütün şura üyeleri ve yöneticiler bu beklentiyi göze alarak çalışmalıdırlar. 15 yıllık iktidarın kültürel alandaki yetersizliğini ve yanlışlarını tümünden ortadan kaldıracak kararlar alınmalıdır. Şura tabii ki birçok kararlar alacak. Zaten şura kararları Bakanlık için tavsiye hükmündedir. Fakat önemli olan şu: Bakanlık çekirdek bir kadro kurarak şura sonrası alınan kararlardan bütün toplumda heyecan uyandıracak yeni Kültür Bakanlığı'nı çıkarmalıdır. Toplum ve Reis-i Cumhuriyet'i memnun edecek iş budur.

Yepyeni denince lütfen yıllardır tartışılan kültür ve turizmin ayrılması mevzusunu anlamayın. Benim anladığım; turizmi ayırmayan, içinde gören fakat ona kültürel bir format kazandıracak bir çözüme ihtiyaç var. Bir de hükümetin kültürle ilgili bütün konuları ve birimleri kendinde toplayan bir yaklaşıma. Bu alanın tek ve güçlü patronu olmasına. Etkinlik tarafının icrasının ise yerel unsurlara bırakılmasına. Bir de bütçe itibarıyla de güçlü hale gelmesine.

Reis-i Cumhuriyetimizin katılımları ve huzurlarında yapılacak şuraya da tamamen yenilenmek yakışır. Haydi Bismillah diyelim.

10'AR ÜYELİ 17 KOMİSYON

Şurada tam 17 komisyon yaklaşık 10'ar üyeli olarak toplanacak. Bu da ortalama 200 kişinin bizatihi varlığı demek. Komisyonlar ve başkanlarına fikir vermesi açısından kısa bir göz atalım:

Kültür politikaları
Kültür diplomasi

Prof. Dr. A. Haluk Dursun
Prof. Dr. Öcal Oğuz

Kültür ekonomisi
Kültür varlıkları ve arkeoloji
Sahne sanatları
Sinema-televizyon
Müzik
Görsel sanatlar
Dil ve edebiyat
Yayın ve kütüphanecilik
Medya ve kültür
Çocuk ve kültür
Mimari ve kültür
Şehir ve kültür
Yerel yönetimler ve kültür
Yurtdışı Türkler ve kültür
Aile ve kültür

Ali Saydam
Nezih Başgelen
Prof. Dr. İskender Pala
Prof. Dr. Deniz Bayrakdar
Dr. Savaş Barkçin
Prof. Uğur Derman
Beşir Ayvazoğlu
Cevat Özkaya
Ayşe Böhürler
Mustafa Ruhi Şirin
Prof. Dr. Suphi Saatçi
Prof. Dr. Ümit Meriç
Prof. Dr. Şükrü Karatepe
Dr. Adnan Tekşen
Prof. Dr. Sefa Saygılı

AHMET MURAT

Ahmet Murat (13.03.2017). <http://www.gercek hayat.com.tr/yazarlar/kultur-surasi-ve-kravat-ve-yirmi-yas-cetesi/>

Kültür Şûrası ve kravat ve yirmi yaş çetesi

13 MART 2017

Üçüncü Kültür Şûrası'nın yapıldığı salona kuş bakışı bakıyorum. İlk izlenimlerim, kravat, sonra biraz daha kravat. Ve kültür ve sanatın doğal mecralarının sivilliliğine, delişmenliğine, tepesiatıklığına uymayan miktarda biraz daha. Çay ocaklarında ve Anadolu kitapçılarında yuvalanmış, oralarda kitap kovalayan, deftere yazdıran, gençleri kafalayan, on yedinci dergisini düşleyen abileri, üstatları, meczupları, organik filozofları hayal ediyorum. Evet bir izlenim sadece ama onları, bu salonda kendilerini de ilgilendiren bir şeylerin yapıldığına ikna etmek ne kadar zor, diyorum.

Salonun yaş ortalaması da, benim kendimi rahat hissedeceğim bir ortalama, yani bu kravat popülasyonuna uygun. Salon böyle de, komisyonlar farklı mı? Orada da, yaş ortalaması ortalama hızla aşılıyor.

Oysa kültür ve sanatın cari, nabızı atan, nefes alan gündemini gerçekçi biçimde tartışmak için, salonun, şûranın, çeşitli başlıklarda hakikaten önemli meseleleri tartışan üyelerin yaş ortalamalarını daha aşağı

çekmek icap ederdi. Ama bunun için evvela, “şu bizim gençler”e, şu “uyumsuz çocuklar”a, şu “abi onun sağı solu belli değil”lere güvenmiş olmak gerekirdi.

Güveniyor muyuz?

Şöyle kestirmeden ifade edeyim:

Salondaki hazırûnun diyorum, tamamı Mona Roza’yı duymuştur, dörtte biri filan da bir iki dizesini mırıldanabilir. Bu şûrayı Mona Roza şiirine adasak pek az yadırganırız. Mona Roza’yı toplantının milli marşı yapsak, doğacak tartışmalarla baş edebiliriz. Dikkat buyurun: Sezai Karakoç bu şiirini yazdığında on dokuz yaşındaydı. Peki, dergiden örnek vereyim: Diriliş’i çıkardığında yirmi yedi yaşındaydı.

Salonun yarısı, hayatında en az bir kez, bir arkadaş ortamında, “Demek ki benim / Sivil, dayanılmaz bir yüreğim vardır”, birden fazla kez de “Elbet bir hinlik vardır seni sevişimde / ey kanıma çakıllar karıştıran isyan” demiştir. İsmet Özel bu dizeleri yazdığında yirmi bir, yirmi iki yaşlarındaydı.

Kaynaklara şöyle bir bakınca, buna dair yerli ve yabancı onlarca örneği bir çırpıda buluverdim. Uzatmaya gerek yok ama şu örneği vermesem eksik kalacak: Değerli Kültür Bakanımız Nabi Avcı Bey, Nurettin Topçu’nun Hareket dergisindeki ilk düşünce yazısı yayınlandığında on altı (evet, 16) yaşındaydı. Durun; artık efsaneleşmiş olan Yeryüzü Yayınları’nı İsmet Özel, Ahmet Kot ve Bekir Şahin’le birlikte kurduğundaysa yirmi altı yaşındaydı.

Bu işin tabiatı böyledir çünkü. Yazmanın, dergi çıkarmanın, kültür ve sanat mecralarının içine balıklama dalmanın ortalama yaşı yirmidir. Lise yıllarında temayüz eder, yüksek tahsil yıllarında var olursunuz. Yirmili yaşların sonları, başka meslekler için, mesleğin ilk yılları gibi görülebilir ama mesela edebiyat ve sanat işleri söz konusu olduğunda, bildiğiniz orta yaştır.

Dolayısıyla, aklımızda kalan eserlerin, belleğimize faça atan dizelerin, bizde iz bırakan dergilerin, denilebilirse yirmi yaş çetesinin ürünü olduğunu söyleyebiliriz. Henüz dünya ve hayat karşısındaki acemiliğini atamamış, dünya işlerini nasıl yola koyacağını bilememiş, kafasındaki dünya tasarımını bitirmekle meşgul ve dolayısıyla taze, hatta en taze bir bakışın sahibi bir genç şair, yazar, dergici, yönetmen, besteci, kültür bürokrasisinin bütün varlığıyla dikkat kesilmesi gereken kaynaklardan biridir.

Hal böyleyken, yani kültür ve sanat beğenimizi yirmili yaşlardaki şairler, yazarlar ve dergiciler belirlemişken, biz yirmili yaşlara fikirlerini sormayı niçin düşünmeyelim?

Şûranın en kıymetli çalışmalarından biri komisyon çalışmalarıydı. Bu çalışmalarda çok değerli arkadaşlarımız, büyüklerimiz de vardı. Ama şöyle hayal ettim hep izlerken: Yirmi bir yaşında, kafasını

son şiirinin başlığına takmış bir şair ya da çektiği kısa filmin montajıyla yatıp kalkan bir yönetmen, komisyondaki bir oturumda ölümüne sıkılıyor ve diyor ki: "Ya, abiler bu mevzular çok sıkıcı." Düşünsenize, ne müthiş olmaz mı? Hemen, yirmi yaşındaki, cevval bir muhayyileyi sıkın mevzunun ne olduğunu görmek için şahane bir fırsat ele geçmiş olmaz mı? Yaptığımız işe bir ayna tutulmuş olmaz mı?

Seçilme yaşını on sekize düşürmenin arefesindeyiz. Düşünün, on sekiz yaşındakilere, memleketi yönetme fırsatı vermeyi tartışıyoruz.

Bilmem anlatabildim mi?

AHMET SEVGİ

Ahmet Sevgi (08.03.2017).

<http://www.yenicaggazetesi.com.tr/http://www.yenicaggazetesi.com.tr/kultur-ve-siyaset-41937yy.htm>

ahsevgi@selcuk.edu.tr

3. Millî Kültür Şûrâsı'nda konuşan Cumhurbaşkanı Sayın R. Tayyip Erdoğan şöyle dedi: **"İrfandan yoksun bir kültür hamallıktan başka bir şey değildir. Aynı şekilde ahlâktan yoksun bir kültür anlayışı bizi ancak yozlaşmaya götürür."** Burada anlatılmak istenen elbette doğrudur. Fakat ifade ve anlayış yanlıştır.

Öncelikle belirtelim ki irfan ve ahlâktan yoksun bir kültür olamaz. **"Kültür"** bizâtihi **"irfan"** ve **"ahlâk"**tan ibarettir. Söz gelimi **"intihar kültürü"**, **"hırsızlık kültürü"**, **"cehâlet kültürü"** diyemeyiz. Yani **"kültür"** müspeti temsil eder, menfiyi değil.

Ziya Gökalp'in **"kültür"** kavramını başlangıçta niye **"hars"** kelimesiyle karşıladığı unutulmamalıdır. Malum, **"hars"** toprağı sürüp ekme demektir. Bir milletin sürdüğü topraktan elde ettiği ürünlere hars (kültür) denir. Her halde kimse toprağı diken ekmez. Ekse bile gül (hars, kültür) deremez. **Rüzgâr eken fırtına biçer. Fırtına ise hars (kültür) değil, hırsırdır.**

Diğer taraftan kültür; kanunla, yönetmelikle, siyâsî talimatla vücut bulmaz. Kültür bir hava, bir atmosfer işidir. Tabiata bakın, dağların, ovaların yeşermesi, ağaçların çiçek açıp meyve vermesi nasıl havaya, güneşe, suya yani bahara/yaza bağlı ise kültür de öyledir. Hak, hukuk, merhamet, dayanışma, tevâzu, kadirşinaslık, millî şuur, dil sevgisi gibi sîne-i milleti sulayıp yeşertecek değerler aşınmışsa yani ülke hep kışı yaşıyorsa, yaza hasretse orada kültürden bahsetmek abesle iştigâl olur.

Kültürü en başta din besler. T. S. Eliot'un ifadesiyle: "**Kültür, aslında herhangi bir toplumun dininin vücut bulmuş şeklidir.**" Hz. Peygamberimiz: "**Din (Müslümanlık) güzel ahlâktan ibarettir**" buyurduğuna göre kültürü İslâm ahlâkının toplumdaki tezahürleri olarak görebiliriz. Söz gelimi dün dedelerimizin, ninelerimizin dillerinden düşürmedikleri "**Allahım, çok verip azdırma, az verip gezdirme**" duaları, "**Eğer Allah, rızkı kullarına iyice genişletip bol bol verseydi, her hâlde veryüzünde azarlardı.**" (Şûrâ Sûresi: 42/27) âyetinin damıtılarak mümin gönüllerde mâkes bulmasından başka nedir? Halbuki onların okuma yazmaları bile yoktu. Aynı şekilde "**Cennete gitmek istersen küllü muzurun katli vacip diyebilirsin, lakin cennet-i âlâya gitmek istersen cana kıymayacaksın**" diyen rahmetli Sarı Mustafa amcam parayı bile bilmez, yolda bulduğu gazete parçalarını toplar ve bize para mı, değil mi diye gösterirdi.

Karıncayı bile incitmemek, kabı ayrı olanın tadı ayrı olur. Sık gitme komşuna kalksın ayak üstüne, sık gidersen komşuna yatır sırt üstüne (*Zür qıbben tezdüd hubben*=Ziyarete ara sıra git ki kıymetin artsın. *Hadis-i şerif*) gibi nice atasözü ve deyimlerimiz İslâm ahlâkından süzülüp gelen kültürel değerlerimiz değil midir?

Şunu da unutmayalım ki kültürün taşıyıcısı "**dil**"dir. Sağlam bir dil olmadan kültürel değerlerimizi nesilden nesle aktaramayız. Belki de bugün yaşadığımız kültür buhranının temelinde dil şuuru kaybetmiş olmamız yatmaktadır. "**İskât-ı salatçı**"yı "**İskarta sanatçı**" diye anlayan liberallerin, "**karşı**" (mukâbil) ile "**karşın**"ı (rağmen) birbirine karıştıran klavye mücahitlerinin ve nihayet "**Câe Zeydün ve Amrun**" ibaresini (bk. Muallim Nâcî: *İstılâhât-ı Edebiyye*, s. 258) "**Cay-ı Zeyd ü Ömerü**" okuyan üniversite profesörlerinin bulunduğu bir ülkede kültürün zenginleşeceğine inanmak saflık değilse ya nedir?

Sözün özü; kültür bir hava, bir atmosfer işidir. Hakkın, hukukun, dürüstlüğün hâkim olmadığı topraklarda kültür yeşermez, yeşerse bile bugünkü "**dil**"le onu geleceğe taşıyamayız. Mesele bu vahim noktalara ulaşmışken çözümü "**kültür**"le "**turizm**"i birbirinden ayıramayan "**siyaset**"ten beklemek "**hümâ kuşu**"ndan "**devlet**" ummaya benzer vesselam...

Kaynak: Kültür ve siyaset... - Ahmet SEVGİ

AHMET YENİLMEZ

Ahmet Yenilmez (05.03.2017). <http://www.gunes.com/yazarlar/ahmet-yenilmez/milli-kultur-surasina-dair-768867>

[Ahmet Yenilmez](#)

05 Mart 2017

III. Milli Kültür Şurası'na dair

3. Milli Kültür Şurası hayırlısıyla başladı!

Aslında anayasal olarak her 3 yılda bir toplanması gereken şuramızı 27 yıl sonra toplamayı başardık hamdolsun! İl Kültür Müdürleri, Belediye Kültür Müdürleri, hatırı sayılır bir kalabalık toplanmıştı, öylesine bir kalabalık ki, bendeniz salonda oturacak yer bulamayıp basına ayrılan bölüme geçmiştim, ne yazık ki basın kartım olmadığı için oradan da çıkmak zorunda kaldım! Buna rağmen her daim, **"Acilen, iller bazında toplantılar yapıp, her İl Kültür Müdürünün çantasında ilinin kültürel envanteri, yanında da kültür manifestosunu yazan müellifler ve yine kültürün dili sanatçılar bulunmak üzere bir haftalık kültür kurultayı toplanmalı"** diyen biri olarak, geç de olsa şuranın toplanmış olması elbette hamd ettiğim bir durum!

I. Kültür Şurası 1982 yılında ihtilal hükümeti tarafından toplandı ve katılanların çoğu kültür alanındaki mevcut statükonun temsilcileri oldu. Yani yaklaşık 200 yıldır özellikle de "Kimliksizleştirme" faaliyetini kültür ve sanat hayatı üzerinden yapan mevcut statükocular, "Bu milleti nasıl daha fazla, kendi öz kültüründen uzaklaştırırız, kültür ve sanat alanındaki mevcut kadroya nasıl daha iyi haklar ve statüler kazandırırız?" onu konuştular. Bunun en güzel delili de, o dönemlerde tiyatro ve sinema alanındaki geriye gidiştir! 1982 yılında toplanan Kültür Şurası döneminde memleketim Ordu'da dört kapalı, iki yazlık sinema vardı! II. Kültür Şurası'nın toplandığı 1989 tarihine kadar geçen sürede, Ordu bu dört kapalı, iki yazlık sinemasını ve bir tarihi tiyatro salonunu kaybetti! Memleketim Ordu üzerinden verdiğim bu örnek hemen hemen tüm vilayetlerimiz için geçerli!

II. Kültür Şurası, 1989 yılında sağ iktidar ANAP döneminde toplandı! Bu şurada da yine mevcut statükonun temsilcileri vardı, zaten bir elin parmakları kadar olan bizim mahallenin müellifleri ve sanatçıları **"Bizim Ahmet"** alışkanlığının kurbanı oldu, özellikle de **"Sahne sanatları"** alanında!

Bu bir tesadüf değildi, bu bile bile yapılan, her bir aşaması üzerinde çalışılan bir plandı ve neticesinde, son 200 yıldır milleti, milletin kültürünü aşağılayan anlayış, memlekette istediği gibi at koşturdu taltif edildi!

Özellikle, 1989 yılından sonraki gerek Devlet Tiyatroları oyunlarına, gerek popüler özel tiyatro oyunlarına, televizyon dizileri ve sinema filmlerine bakınız; hepsinde, ahlaksız, sahtekâr, ırz düşmanı ne kadar karakter, tiplere varsa, istinasız sakallıdır, ya hacıdır ya da mahallenin imamıdır!

Sonuç mu? Mahallenin imamının ar edip mahalleyi terk etmesi, peşinden 8 yıllık eğitim mecburiyeti, imtihanlarda kota, ilkökul çağında ve öncesi çocuklara Kur'an kursuna gitme yasağı, aynı anda tiyatro sahnelerinde ve televizyon kanallarında defalarca gösterilen **"Gölgelerin Gücü Adına Yaşasın Kâinatın Hâkimi He man"!**

Ardından mahalleye sakalsız, ütülü pantolonlu, çok güzel konuşan, çok güzel ağlayan bir imam geldi FETÖ!

Ve 15 Temmuz başarısız işgal girişimi!

O tankların altına yatan, mermilerin karşısında göğsünü siper edenlerin birçoğu da hayatında tiyatro seyretmeyen, dizi saatinde yorgunluktan uyuyan insanlardı! Oysa zamanımızın gerçeği çok daha farklı, artık bu çağ iletişim çağı, o diziler, o filmler tarladaki insanların yatak odalarına ceplerine çoktan girdi!

Her şeye rağmen, Genel Yayın Yönetmenim Sayın Turgay Güler'in müsamahasına sığınarak, en azından sahne sanatlarının anası **"Tiyatro"**nun belli başlı acil sorunlarını, mesleğim adına yazayım, istedim.

1- Yaklaşık 100 yıldır süregelen, yanlış yapılanmaların sonucu yanlış kadroların sahnelediği, yanlış oyunlarla **"Geleneksel Türk Tiyatrosu"** aşağılanmış, insanımız tiyatrodan soğutulmuş, tiyatro millete düşman ideolojilerin, aracı haline getirilmiştir! Çare olarak, lise ve üniversitelerimizde özellikle **"Geleneksel Türk Tiyatrosu"** bölümleri açılmalıdır. Mevcut DT ve ödenekli tiyatrolar, anlayış, yapılanma, tarz, bina yapısı açısından reforma tabi tutulmalıdır.

2- AK Parti iktidarı döneminde üniversitelerimizin sayısının artmasıyla konservatuar ve güzel sanatlar bölümleri de artmış ve bu sayı 30'u aşmış bulunmaktadır! Bu mezun gençlerimizin de, istihdam sorunları ortaya çıkmıştır. Çözüm olarak, en azından büyükşehir belediyeleri bünyesinde **"Şehir Tiyatroları"** açılarak istihdam sağlanabilir. Bu aynı zamanda da temaşa geleneğinin yaşatılmasını ve sürdürülmesini sağlayacaktır! Mevcut ekonomik teşvik paketleri kapsamına tiyatro da alınmalı, tiyatro mezunları girişimciliğe teşvik edilmelidir.

3- Tiyatro sadece bir sahne sanatı olmakla kalmayıp, bütün sanat dallarına zemin hazırlayan bir sanat dalıdır. Mesela, eğer tiyatronuz yoksa sinemanız da gelişemez, dizi sektörünüz de gelişemez, eğer bu alanda yoksanız hep devşirme sanatçılar ve müelliflerle çalışmak zorunda kalırsınız! Bu da ismarlama iş olacağından -sanat ismarlama anlayışı asla kaldırmaz- faydadan ziyade zarar doğurur. Sanata ve sanatçıya yol açmak için, mevcut Vergi Usul Kanunu yeniden ele alınmalı mevcut **"Ticari İşletme"** mantığından vazgeçilmelidir!

Benimkisi, **"Hariçten gazel okumak"** biliyorum daha fazla uzatıp kafanızı ütülemeyeyim. Mesleği tiyatro sanatçılığı olan ve 35 yıldır Anadolu'yu dolaşan bir tiyatro emekçisi olarak, (Bu kendi kuruntum da olabilir) bu naçizane düşüncelerim dikkate alınırsa ne mutlu bana!

ALAATTİN KARACA

Alaattin Karaca (13.03.2017): <http://www.karar.com/yazarlar/alaattin-karaca/soylemde-muhafazakar-pratikte-konformist-ve-populist-3523>

Alaattin Karaca
akaraca@karar.com

Söylemde muhafazakâr pratikte konformist ve popülist

13.03.2017 Pazartesi 02:59

Bugün, Türk kültürünün en önemli meselelerinden biri, devamlılıktan ve bütünlükten mahrum olmasıdır. Dil, ilim ve sanatımız, modernleşme programı dahilinde Tanzimat'tan bugüne kadar geçen süreçte tedricen köklerinden koptu, devamlılığını yitirdi ve birikiminden mahrum kaldı. Netice: Geleneksiz ve cılız bir kültür! Oysa sağlıklı bir ilerleme ancak mazi-hâl-istikbal zinciri içinde mümkün olabilirdi. Ama tam tersi oldu, mazideki birikimden bihaberiz ve istikbâlê dair bir programımız yok!.. Nitekim Tanpınar da bunu fark etmiş olmalı ki; **"Tiyatrolar ve Kahveler"** başlıklı yazısında **"Ah! Namık**

Kemal, ne olurdu bize her şeyden evvel (...) o kadar âşıkı olduğun medeniyetin ‘birikme’ olduğunu ve gerçek ilerlemenin ‘mevcudu muhafaza etmek’ gibi bir esas şartı bulunduğunu öğretseydin!..” der. Heyhat! Biz mevcudu, bırakın muhafaza etmeyi, ilerlemeye engel görüp yıktık!.. İşte bu sebeple ilmen, fikren ve sanat olarak beslenecek bir kökten/gıdadan mahrumuz!.. Ve istikbal inşa edecek dayanağımız da yok!

Bütün bunları geçen haftaki Millî Kültür Şûrası sebebiyle yazıyorum. Davetli olmama rağmen Yozgat’ta Necip Fazıl Kısakürek’e dair önceden plânlanmış bir programdan dolayı katılamadım. Katılsaydım şunları söyledim...

Bugünkü Türk ilmi ve sanatı, mazideki birikimden mahrum olduğu için kendini hâlin akışına bırakmış, amaçsız ve istikametsiz biçimde moda rüzgârının önünde savrulmaktadır. Ayrıca, yüzyıllar içinde işlene işlene incelmış o güzel Türkçemiz, yakın tarihte uğradığı inkıtâlar sebebiyle, inceliklerinden ve çağrışımlardan mahrum kaldığı için bugünkü edebiyatımıza zevksiz, ahenksiz, kuru bir dil musallat olmuştur. Çağdaş edebiyatımızın dili, artık derin bir tefekkürü, ince duygu ve hayalleri ifade etmeye kadir değil! Aksine ‘yer altı edebiyatı’ modasına uyarak sadece içini kusuyor!.. Bir de bilimsiz/teknolojisiz ‘bilim-kurgu’ romanlarımız var! Ya her gördüğü yeni terimi sorgusuz sualsiz kullanan ‘yenilik düşkünü’ eleştirmenlere ne demeli!.. Ahmet Haşim “O Belde”de; “Sana yalnız bir ince taze kadın/ Bana yalnızca eski bir budala/ Diyen bugünkü beşer/ Bu sefil iştiha, bu kirli nazar/ Bulamaz sende, bende bir mana” diyordu ya, o hâldeyiz!

Tanpınar öleli 55 yıl olmuş. Ama hâlâ onun ayarında bir romancımız yok! Çünkü Tanpınar’ın eserlerinin temelindeki zengin kültürel birikimden mahrumuz. Bugünkü şiir de öyle! Yeni şair, bu sınırlı, köksüz ve çağrışımsız kelime kadrosuyla zengin bir mana, düşünce, duygu ve hayal dünyası kuramıyor. Çünkü edebiyat dilinin geleneğine, kendi medeniyetinin terminolojisine vakıf değil! Bugünün üniversite öğrencisi, Türkçe’nin en temiz kalemlerinden biri olan Refik Halid’in bazı kelimelerini dahi anlayamıyor! Ya musikî? Musikî geleneğinize vakıf değilseniz işte böyle ‘yeşil pop’ gibi köksüz bir müziğe düşersiniz!..

Asıl üzüldüğüm ne biliyor musunuz?.. Bu ülkede muhafazakârlar, yıllardır öz kültürümüzden koparıldık diye feryat edip, Türk modernleşmesini eleştirdiler. Haklıydılar! Ama ne yazık ki, öz kültüre ulaşmak için ciddi bir çaba göstermediler. Feryatlarının aksine tüm güçlerini yol, köprü, avm,

gökdelen, havaalanı vb. maddî gelişmelere harcadılar. Bunlar da lâzım tabi! Ama medeniyet sadece maddî güç ve ilerlemeden mi ibaret? Öyle olsaydı Yunan-ı Kadim, Roma, Endülüs çökmezdi!.. Maalesef gerçek şu: Muhafazakârlar, maddî konforu ilim ve sanata tercih ediyorlar. Hatta bazen elde kalan tarihi, musikiyi, mimariyi, edebiyatı, popülerite uğruna tahrip etmekte!.. Tv'lere, basına, edebiyat dergilerine, kültürel etkinliklere, şehirlere bakın! Ne görüyorsunuz?..

ALİ AYDIN

Ali Aydın (08.03.2017). <http://www.milatgazetesi.com/milli-kultur-surasi-ve-dusundurdukleri-makale-107665>

Milli Kültür Şûrası ve düşündürdükleri

Ali Aydın 08.03.2017

1982 ve 1989 yıllarında toplanan **Milli Kültür Şûrası**'ndan 28 yıl sonra üçüncüsü 3-5 Mart'ta İstanbul'da toplandı. Bugüne kadar her fırsatta Cumhurbaşkanı tarafından eğitim ve kültür alanında başarısız olduğu yönünde dile getirilen yakıcı tespitler, anlaşılan **Kültür ve Turizm Bakanlığı**'nı bir şeyler yapma hususunda harekete geçirmiş.

Bu şûra bir sancının varlığına delil olarak kabul edilebilir. Kuşkusuz sahici ve samimi bir arayışla birlikte bu sancının anlamlı olduğu da söylenebilir. Ancak rutinde gözümüze çarpmaması artık gayri kabil hale gelen ikaz ışıklarını fark etmek sadece başlangıç safhasında olduğumuzu gösterir. Esas mesele kendimizi kayıtsız kalamayacağımız noktada hissetmemize neden olan durumu, nedenleri ve sonuçları ile doğru anlamak ve gereğini yapabilmek.

Peki, gereğini kim yapacak?

Bu soru sanıldığı gibi aksine cevabı kolay bir soru değil. Yüz yıl önce bu soruya bir çırpıda verilen cevap tekti. Ve bir o kadar da net. Dönemin aydın ve devlet adamlarının çoğu bu soruya, devlet, diyerek cevap veriyorlardı. Özellikle Batı-dışı toplumlarda iş başındaki yöneticiler yukarıdan aşağıya devlet eliyle gerekirse zor kullanarak arzu ettikleri kültürü topluma kabul ettirebileceklerine dair bir inanç taşıyorlardı. Erken Cumhuriyet yıllarında, şimdi geriye baktığımızda trajik bulduğumuz pek çok uygulama böyle bir inancın dışavurumuydu. Toplum mühendisliği topluma, bir seraya bakar gibi bakıyor ve arzu ettiği her şeyin o seradan mahsul olarak alınabileceğini varsayıyordu. Bu sebeple modern tarih içerisinde devlet ve kültürün yan yana geldiği günlerin hatırası toplumun belleğinde nahoş bir hatıra olagelmıştır.

Şimdilerde ise toplumlar, bir taraftan küreselleşme ile zincirlerinden boşanan kontrolsüz bir durumun yarattığı her türlü fırsata büyük bir iştahla talip; lakin diğer taraftan doyurulacak bu iştahın maliyeti olarak beliren başta eğitim ve kültür olmak üzere sosyal-siyasal düzlemde beliren krizlere muhatap vaziyetler. Küreselleşmenin acı meyvelerini tadan toplumlar için önümüzdeki süreç bir varoluş

meselesi haline gelmiş durumda. **“Beka sorunu”** salt jeopolitik bir okumanın idrak edebileceğinin çok ötesinde.

Bugün ülkeler birer ekonomi olarak sınıflandırılıyorlar. Akabinde kendilerinden çok daha büyük ekonomilerin **proletaryası** olmaya icbar ediliyorlar. Ekonomi olarak bir ülkeyi tasavvur etmenin böylece spesifik bir **“gelişmişlik, kalkınma”** tanımına demir atarak bir dizi politikayı hayata geçirmenin **“kaçınılmaz”** hale geldiği bir döngü başlıyor. Ne var ki toplumlar hayatîyetlerini bir kültür olarak kalabilmeleri ve bunu sonraki kuşaklara aktarabilmelerine borçludurlar. Toplumlar süpermarketteki yazar kasa değildirler. Bugün kültüre dair ikaz ışıklarının yanması ya da gözümüzü alacak kadar onların belirgin hale gelmeleri birçok açıdan **“kaçınılmaz”** görerek kendi ellerimiz ile hayata geçirdiğimiz politikaların doğal sonucu.

Bu noktada samimiyet ve ciddiyet belki de her şeyden evvel yanımıza almamız gereken refakatçiler olmalı. Çünkü fark ettiğimiz, kaygı duyduğumuz bize elimizin altından bazı şeylerin kayıp gittiği hissini yaşatan bu mesele de bir tarihsel arka plan ve faal bir küresel bağlam var. Ve hiçbir klişe ve ezber onlara rakip olamaz.

Mesela, şûrada bir komisyon çalışmasına başlık olan **“Aile”** konusuna bakalım. Aile, bilhassa çekirdek aile sanayileşmenin bir sonucu olarak ortaya çıktı. Kentleşme ve endüstriyelleşme ile birlikte sosyal dokuda büyük bir başkalaşım meydana geldi. Şimdi biz bu 200 yıllık hikâyenin sonunda aileyi konuşacak, teklif ve öneriler ile komisyon tartışmalarının gündemi haline getireceksek bu 200 yıllık maziye de göz önüne aldığımızda kimden ne çare üretmesini talep edeceğiz? Bu konular bir ülkenin **Kültür Bakanlığı**'nin boyunu fazlasıyla aşmaz mı? Ya da eğitim ve kültür dediğimizde 1-2 bakanlıkta görevlendirilen memurlar eliyle işlerin hal yoluna koyulabileceğini düşünürsek karşı karşıya olduğumuz meseleyi ne ölçüde idrak etmiş oluruz?

Kültür Bakanlığı Yeşilay değil. **“Sigara sağlığa zararlıdır”** gibi bir çıkış yapıp bir dizi etkinlikler ile amaçlarına ulaşacak da değil. Kültür, toplama gönderme yapan bir kavram.

Kültür Bakanlığı'nın dışında diğer bakanlıklar ne yapacaklar? Aralarında bir eşgüdüm olacak mı? **Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, TOKİ**'nin varsaydığı aile modelini kültürel müktesebatımızla ilişkilendirmeyi düşünüp ona göre bir konut projesini hayata geçirecek mi mesela? Mimarının sadece çimento ve demir olmadığını bir yaşam biçimi ve ilişki modeli ortaya koyduğunu biliyoruz. En azından bundan sonra ilgili bakanlık, **Kültür Bakanlığı** ile bir eşgüdüm içerisine girecek mi?

Bugün küresel ekonominin vaizleri güvencesiz işi vazediyor. Oysaki değerlerin muhafazasını ciddiye alan bir toplum olarak güvencesiz çalışma hayatının aynı zamanda değerleri de güvencesiz kıldığını görüyoruz. Değerlerin güvencesiz bırakıldığı ve bunun gönüllü politikalar eliyle hayata geçirildiği bir vasatta bunun ortaya çıkaracağı kültürel açıyla ilgili bir tefekkürümüz var mı? **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı** da kültür hamlemize bir katkı sunamaz mı bu konuda?

Değerlerimizi idrak etmek, gereğini tefekkür etmek; ama en önemlisi onlara yakışır çalışmalar yapmak elzem gözüküyor. Lakin bunu yapmayıp onları bir retoriğin malzemesi kılarak çabucak elden çıkarır ve değerlerin değersizleştirilmesi diyebileceğimiz bir durumu da yaratabiliriz. Cumhurbaşkanı şûrada yaptığı konuşmada şûra kararlarının takipçisi olacağını söylemişti. Eğer fert olarak her birimiz eğitim ve kültür davamızın takipçisi olmazsak hiçbir bakanlık bizim meselemizi çözecek değil. Bu devredilemez bir görev olmasının yanında Sosyoloji ilminin de gereğidir.

ALİ ESAD GÖKSEL

Ali Esad Göksel | Habertürk | 04.03.2017. Bir zamanlar nasıl beslenirdik?

<http://www.haberturk.com/yazarlar/ali-esad-goksel/1413162-bir-zamanlar-nasil-beslenirdik>

Ali Esad Göksel

aliesadgoksel@htgazete.com.tr

04 Mart 2017 Cumartesi, 01:41:54 Güncelleme:08:55:37

Bir zamanlar nasıl beslenirdik?

Ülkemizin birçok köşesi tatlısı tuzlusuyla birbiriyle yarışacak mutfağa sahiptir. Ülkenin dört bir yanında türlü türlü lezzetler var, biraz tarih sayfalarını kurcalayarak size onlardan söz edeceğim.

Geçtiğimiz hafta **III. Milli Kültür Şûrası**'na davet edildim hem de bir davetiye marifetiyle, telefonla... Şûra belli ki "bakanlık" **fikri takip** işini sıkı tutuyor. **Şûra bu hafta sonu İstanbul'da** toplanacak.

Bu şûrayı elbette merak ediyorum. Kimlerin katılacağını bilmek isterdim, sonra bildirilerin konularını. Fakat öğrenemedim. Meram'da olacağım için katılamayacağımı da bildirdim.

Kültürü '**devletin biçimlendirmesi**' gerekir mi? Üstelik bu **mümkün müdür?** Bunlar **her zaman çok tartışmalı** başlıklardır. Okumayı ve yazmayı sevmeyen bir coğrafyayız. Malum...

Oysa kültür ve milletten söz olunuyorsa işe tarihi bilerek, okuyarak ve yazarak koyulmamız lazım. Tarih bizim toplumun yumuşak karnı gibidir. Tuhaf bir ruh terkihiyle tarihimize bakıp **övünürüz**, caka satmak isteriz. Tamam mı? Hele az durun.

Başka bir muradımız daha vardır; **bazı bazı görmezden gelmek isteriz...** Karmaşık bir ruh hali mi? Elhak öyle!

Övünmek için seçilmiş anları dahi, '**doğrusuyla**' bilir miyiz? Hayır, daha ziyade **tevatürlerle...**

Görmezden gelmesi eskiden daha kolaydı. Çünkü bilmediğinizi görmeniz gerekmez! Bizler de bu fasıldan geçmişe olmamış gibi bakar geçiveririz. İşte bu şimdi giderek güçleşiyor. Çok şükür...

Tarihçilerimiz her gün bir kitap yayınlayarak gözlerimizi açmada. Pür heyecan **rahmetli Halil İnalıcık**'tan kalanların yayınına gözlüyorum. Ve elbette kulağım **Cemal Kafadar**'da. Bir de **İlber Ortaylı**'mız var... Onu ayrı tutuyorum. Çünkü kişisel dostumdur. Ve de İlber **dünyanın en renkli insanlarındandır**. Bir zaman oluyor, Roma Havaalanı'nda karşılaştık.

KÜLTÜR VE AİLE

Papalık Mutfakı temalı bir yemekten dönüyordum. Bana muhtelif papalar hakkında eğlenceli hikâyeler anlattı. İlber bir daldan dala atlama vedetidir. Bunu benzersiz bir zarafetle de yapabilir. O gün konuştuklarımız iyiden hatırımda. **Kültür şemsiyesinin altına kimler sığışır?** Her şeyden önce **günlük yaşam, âdetler, gelenekler...** **III. Milli Kültür Şûrası** bana Ortaylı'nın bir kitabını hatırlattı; **Osmanlı Toplumunda Aile**.

Aile, toplumu anlamak için önemli parametrelerden birisidir. İlber Ortaylı tam da oraya bakmış:

"Osmanlı ailesi çok geniş içerikli bir kavramdır... Tarihin yağurduğu kültürel coğrafyayı paylaşmak dolayısıyla vardır... Farklılıklar ise dini olmaktan çok bölgeseldir. Hatta etnik olmaktan çok coğrafidir."

Kitabın ana başlıkları:

Mahalle, Toplumsal Tabakaları İtibarıyla Osmanlı Ailesi, Ailenin Hukuki Temeli, Günlük Yaşamı, 19. Yüzyıldaki Dönüşümü...

Gelelim, bizim köşeyi ilgilendiren bölüme. İlber Ortaylı Osmanlı-Türk ailesinin nasıl beslendiğini de anlatıyor: **Türk mutfağı**, Türk aile yaşamının ve kültürünün en önemli kurumudur. Türk mutfağı bir **imparatorluğun mutfağıdır**, içinde **değişik iklimlerden ve kavimlerden esintiler** ve unsurlar vardır. Bazılarının sandığı gibi ne sadece İstanbul ne de Rumeli'den ibarettir. Karadeniz'den Akdeniz'e, Orta Anadolu'dan Trakya ve Rumeli'ye, Kırım'dan Girit'e bütün Osmanlı ülkesinde bölge bölge bir mutfak zenginliği vardı. Sebze, hamur, meyve ve et hepsi bu mutfak oluşturuyordu. Öyle görünüyor ki, Türkiye halkı geçmiş yüzyıllarda dünyanın birçok ülkesine kıyasla iyi besleniyor ve nispeten çeşitli gıda alabiliyordu. Bu bugün de böyledir. Tahıl ülkemizde temel gıda gibi görünüyorsa da, tek gıda değildir.

LANGA HIYARI

Her köşesi meyve ve sebze üretimine uygun, denizleri balık dolu (Karadeniz'in kirlenmesinden sonra şimdi azaldı) olan çeşitli ot ve yaban meyvesinin bulunduğu bir ülkede bu normaldir... Eski mutfağımızdan söz ederken, İstanbul'un dışına çıkışın nedeni var. Yerli veya yabancı bazı kimseler; Osmanlı mutfağı denen zenginliği, İstanbul'la sınırlamak eğilimindedirler. Oysa zengin mutfak olan, bizim de dahil olduğumuz sayılı memleketlerde bu zenginlik ve ağız tadı, sadece başkent ve saray çevreleriyle sınırlı değildir. Ülkemizin birçok köşesi tatlısı tuzlusuyla birbiriyle yarışacak mutfak sahiptir; İstanbul başkenttir diye onun mutfakına tartışılmaz bir üstünlük atfedilmez. Aynı durum Fransız ve Çin mutfağı için de söz konusudur.

Geçmişte bir bölgenin halkı, bir başka bölgenin tanıdığı meyve ve sebzeyi bilmezdi; mesela kereviz ve enginar böyleydi. Bu yemeklerle Ege ve İstanbul halkı övünürdü. Bazen de bilinen nesnelere iltifat ediliyordu. İstanbul halkı nedense pekmez ve pestil gibi Anadolu bağ bahçe ürünlerinin tadına varamamıştı. Sanıldığı gibi aksine daha ucuz olmasına rağmen İstanbulluların büyük kısmı, balığa değil koyun etine iltifat ederdi.

Anadolu'da 17. yüzyılda dahi bölgeler arası gıda ve tüketim maddesi değişimi bir başka deyişle yiyecek taşındığı görülüyor. Örneğin Ankara'da Kayseri pastırması, Kayseri'de Halep sabunu pazarlarda bulunuyordu. Ege Bölgesi kadar yaygın biçimde kullanılmamak ve pahalı olmakla beraber, Orta Anadolu kent pazarlarında zeytinyağı da bulunuyordu. Ankara'da Çorum'un leblebisini, Afyon'un haşhaş yağını, Kayseri'de Karadeniz fındığını, şamfistğini bulmak mümkündü. Meyve ve sebze ise her kente ancak yakın çevreden geliyordu.

Yakın zamanlara kadar İstanbul sur içindeki bostanlardan (Çukurbostan, Langa, Topkapı vs. çevresi) ve yakın çevrenin meyve ve sebzeleriyle geçinirdi.

Langa hıyarı, Arnavutköy çileği, Çengelköy hıyarı isminden belli, İstanbul'da yetişen meyve ve sebzeydi. Başkentte olduğu gibi, bütün kentlerde de sebze-meyve yerel üretimle sağlanırdı. Kentler, bostanlar ve meyve bahçeleriyle iç içeydi. Anadolu kentlerinde evde ekmek pişirilirdi, ama fırınlar da vardı. Birkaç çeşit ekmek ve simit satılırdı. Şeker olarak akide, tatlı olarak helva pazarlarda bulunurdu. Pestil, peynir, pekmez, yoğurt ve tarhana her yerde civar köylerden kent pazarlarına getirilirdi.

Pazarlarda turşu, erişte, makarna, kavurma, reçel gibi şeyler bulunmazdı. Bunları ev kadınları hazırlardı. Anadolu pazarında en çok satılan sebzelerden biri lahanaydı, çünkü lahana turşusu her evde bolca tüketilirdi. Her evde "Tükenmez" denen ve bir küpte mayalandırılan, kekremsiye yakın hoş tadı olan meyve suyu tas tas içilirdi.

ALİ HELVACI

Ali Helvacı (22.3.2017): <http://www.zafergazetesi.org/yazar/3-Milli-Kultur-Surasi/159>

3. Milli Kültür Şûrası

22 Mart 2017 Çarşamba

İstanbul'da 3-5 Mart 2017 tarihlerinde "3. Milli Kültür Şûrası," 17 komisyonun başkanları ile 170 komisyon üyesinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Türkiye'nin zengin kültür birikimini daha da zenginleştirmek ve yeni kültür politikalarına yön vermek üzere gerçekleştirilen şûranın 28 yıl sonra yeniden toplanmasıyla, geleceğimize ufuk açmak için bir yol, şûrada çizilmiştir.

Milli kültürün değerini yıllar önce gören Cumhuriyetimizin kurucusu, Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ün kültürle ilgili çok anlamlı veciz sözleri vardır Bunlardan bazıları;

- Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli kültürdür.
- Milli kültürümüzü, çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkaracağız.
- Kültür doğanın yüksek verimiyle mutlu olmaktır.
- Kültür zeminle orantılıdır. O zemin milletin seciyesidir.
- Bir milletin kültür seviyesi, üç sahada; Devlet, Fikir ve Ekonomi sahalarındaki faaliyet ve başarıları neticelerinin bileşkesiyle ölçülür.
- Milli kültürün her çığırda açılarak yükselmesini Türk Cumhuriyeti'nin temel dileği olarak temin edeceğiz.
- Türk Milletindenim diyen insan, her şeyden evvel ve mutlaka Türkçe konuşmalıdır. Türkçe konuşmayan bir insan Türk kültürüne, topluluğuna bağlılığını iddia ederse ona inanmak doğru olmaz.

Sayın Cumhurbaşkanımızda, açılışta yaptığı konuşma ile yeni nesilleri milli bir şuurla yetiştirmek mecburiyetindeyiz diyerek eğitimdeki ve kültürdeki eksikliklerimize dikkat çekmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanımız özetle;

- Ecdadımızın mimariden musikiye görsel sanatlardan edebiyata kadar kültürün her alanında çok önemli eserler ortaya koyduğunu,
- Öncelikle, kültürel faaliyet adı altında niteliksiz, milli kültürümüze uymayan, kültür hayatımıza katkı sağlamayan etkinlikler konusunda dikkatli olmamızın gerektiğini,
- Arif Nihat ASYA'nın Bayrak şiirinde söylediği şekilde, Bayrağımızı görmek için milli kültür şûrasına ihtiyacımız bulunduğunu,
- Bizim kültürümüzün, gelişmeye mani olmayan bilhassa gelişmeyi teşvik ettiğini,
- Kültürün bir hayat biçimi olduğunu,

- Biz hem medeniyet birikimini, hem tarihi geçmişi hem de devlet geleneği bakımından çok farklı bir millet olduğumuzdan büyük Türkiye, güçlü Türkiye ve Türk kültürünü daha üst bir noktaya çıkarmayı kazanç sayan anlayışa sahip olduğumuzu,

- Cumhuriyetimizin yüzüncü yılı olan 2023 hedeflerine; gelişmiş, kalkınmış ve dünya ülkeleri içinde bu statüye ulaşmamızın gerektiğini,

- Her konuda siyasetimizin, hareket noktamızın merkezine yerli ve milli olanı yerleştirmemizin ana sebep olması gerektiğini,

vurgulamıştır. Ayrıca medeniyetimizden koparsak her şeyimizi kaybedeceğimizi, kültürümüzü kaybedersek yok olacağımızı belirtmiştir.

Şûra çalışmalarına katılan kültür, sanat ve bilim insanlarımıza gerektiğinden daha fazla değer verilmesini ifade etmiş ve şükranlarını sunmuştur.

Şûra'da konuşan Kültür ve Turizm Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI açılış konuşmasında özetle; milli kültürümüzün bütün alanlarını kuşatacak bir program için 17 başlık altında komisyon belirlediklerini ve bu komisyonların hazırladıkları raporların müzakere edileceğini ve bunlarında bir sonuç raporu ile kamuoyuna duyurulacağını ifade etmiştir.

3. Milli Kültür Şûra Komisyonları olarak: Kültür Politikaları Komisyonu, Kültür Diplomasisi Komisyonu, Kültür Ekonomisi Komisyonu, Kültür Varlıkları Müzeler ve Arkeoloji Komisyonu, Sahne Sanatları Komisyonu, Sinema Radyo ve Televizyon Komisyonu, Müzik Komisyonu, Görsel Sanatlar Komisyonu, Dil ve Edebiyat Komisyonu, Yayıncılık ve Kütüphanecilik Komisyonu, Medya ve Kültür Komisyonu, Çocuk ve Kültür Komisyonu, Mimari ve Kültür Komisyonu, Şehir ve Kültür Komisyonu, Yerel Yönetimler ve Kültür Komisyonu, Yurtdışı Türkler ve Kültür Komisyonu, Aile ve Kültür Komisyonu kurulmuştur.

Komisyonlar çalışmalara katılarak çok kapsamlı (36 sayfa) bir sonuç raporu, yayınlanmıştır. İlgili duyanlar Raporun tamamını, Kültür Ve Turizm Bakanlığı'nın internet sitesindeki, Kültür Şurası penceresinden inceleyebilirler.

Şura sonuç raporunda; Kültür fonu kurulacağı, Eski mezar taşlarının belgelendirileceği, Sahne sanatlarına milli değer ayarı yapılacağı, İstanbul Söğüt ve Sarıkamış'a tarihi alan başkanlığının kurulacağı, Türk dizilerinin denetleneceği, sanat kurulunun kurulacağı ve ahlaki öncelikli bir milli tavrın geliştirileceği gibi konuların, özenle takip edileceği belirtilmiştir.

Bakan Nabi AVCI'nın "Dilimiz Evimizdir, Yuvamızdır, Ülkemizdir," "Esas Zenginlik Kültürel Zenginliktir," "Kültürümüzü, Sanatımızı, Edebiyatımızı, Değerlerimizi Geliştireceğiz" ile "Dünyanın İyiliği İçin Türkiye" sözleri, Şûranın kapanış konuşmasında; ortak bir tema olmuştur.

"Dünyanın İyiliği İçin Türkiye" vecizesini, Milli Kültür Şurasının mesajı olarak aldık demiştir. Bir anlamda bu mesaj Şûranın parolası olmuştur.

Tarihin ve coğrafyanın merkez ülkelerinden biri olan Türkiye'de yaşayan Türk Milleti, bütün inanç ve düşüncelerle bir arada 1000 yıllık birlikte yaşama tecrübesine sahiptir.

Şûranın artık, uzun zaman aralığı yerine 2-3 yıl aralığında yapılmasını arzuluyoruz ve gelenekselleşmesini bekliyoruz. Esen Kalınız..!"

ALİ RIZA ÖZKAN

Ali Rıza Özkan (07.03.2017): <http://www.abcgazetesi.com/milli-kultur-surasinin-ardindan-46095h.htm>

Millî Kültür Şûrası'nın ardından

07.03.2017 13:09

Bol bol “tespit”, “yorum” ve “niyet” dinledik

Ali Rıza Özkan

12 Eylül darbecilerinin toplumun tüm alanlarını düzenlemek, hizalamak arzusunun tezahürü olarak başlatılan Millî Kültür Şûrası'nın üçüncüsü AK Parti iktidarı tarafından düzenlendi. 3 ve 4 Mart tarihlerinde İstanbul'da toplanan Şûra'nın davetlisi olmadığım için, ilgili olsam da, sadece medya üzerinden takip ettim. Hem Cumhurbaşkanı'nın açılış konuşması ve hem de Kültür Bakanı'nın kapanış konuşması, ama öte yandan medyada yapılan yorumları bir araya getirince, anladım ki, körler ülkesinde fili tarif etmeye çabalıyoruz.

Herkesin mutabakat zemini aramadan, kendince yaptığı kültür tarifi bir yana, “yandaş” medya olarak tarif ettiğimiz mecrada konuya ilişkin yazarların hiçbirisinin ağzına “Türk” kelimesi almayışını çok manidar bulduğumu belirtmeliyim. AK Parti politikalarını özümseyip, topluma yorumlaması gereken, ya da öyle olduğunu kabul ettiğimiz bu şahsiyetlerin içinde/sıfatında Türk olan bir kültürle acaba ne sorunları var, diye merak etmiyor değilim.

Cumhurbaşkanı'ndan görevlendirme

Şûra'nın açılış konuşmasını yapan Cumhurbaşkanı, kültür alanında bir sorunumuz olduğunun farkındaydı. Cumhurbaşkanı, “Televizyonun, internetin, sosyal medyanın kültürümüzü adeta yiyip bitirmesine göz yumamayız. Gençlerimizi gerçek sanat ve kültürü öğrenmeleri için teşvik etmeliyiz. İyinin, güzelin, doğrunun peşinde koşan bir sanat ve kültür anlayışına her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var.” diyordu. Bu sözleri içinde bulunduğumuz kültürel kuraklığın nedenlerine bir gönderme olarak okuyabiliriz.

Millî Kültür Şûrası kapanış konuşmasında Nabi Avcı, daha sözlerinin başında “Medeniyet tarihinin en parlak sayfalarının yazıldığı Türkiye, dünya kültür mirasının da en kıymetli hazinelerinin ev sahibidir” vurgusu ile kültür ve sanat alanında körelmenin panzehirinin kültürel çoğulculuk olduğunu ifade etmiş oluyordu.

ALİ SAYDAM

Ali Saydam | Yeni Şafak | 04.03.2017. "Dünyanın iyiliği için Türkiye".

<http://www.yenisafak.com/yazarlar/alisaydam/dunyanin-iyiligi-icin-turkiye-2036560>

“Dünyanın iyiliği için Türkiye”

Ali Saydam

04 Mart 2017

Bu laf Sayın Alev Alatlı hanıma ait. Millî Kültür Şûrası'nın ilk açılış konuşmasını bu sözlerle bitirdi. “Bu lafın altını mükemmelen doldurabiliriz” diye de ekledi. Salon uzun uzun alkışladı. Bu sözler bana Alev Hanım'ın yakın dostu rahmetli Halit Refiğ üstadın kitabını hatırlattı: Tek Umut Türkiye...

İlki 1982, ikincisi 1989'da düzenlenmiş. Aradan geçen bunca zaman sonra olsa da Millî Kültür Şûrası'nın üçüncüsü üç günlük yoğun programıyla Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın öncülüğünde düzenlenmesi, en üst düzeyde önemsenmesi gereken bir girişimdir.

Lütfi Kırdar Kongre Merkezi tıklım tıklım doluydu. Bir ülke için kendi bağrından çıkması gerekliliğiyle kuşatılmış ve bu nedenle her türlü ideolojik tasallutun üzerindeki bir ifadeyle 'Millî Kültür', oraya buraya çekistirilemeyecek kadar saf ve net bir kavram. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün deyişiyle, “Devletin temeli millî kültürdür”. Yine Gazi Mustafa Kemal'in bir türlü doğru haliyle ifade edilemeyen, bu nedenle her söyleyenin eksik ve farklı manalar yüklediği şu cümleyi de birlikte hatırlayalım:

“Millî kültürümüzü muasır medeniyet seviyesinin üzerine çıkaracağız” (10. Yıl Nutku'ndan)...

Sert Güç'ün (Hard Power) en belirgin göstergelerinden biri olan 'Dünyanın en büyük 17. ekonomisi' oluşumuzun yanısıra Yumuşak Güç (Soft Power) endeksinde gerilere düşmemizin nedeni acep ne olabilir ki, diye soracak olduğumuzda da, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kendi himayelerinde gerçekleşen Şûra'daki dünkü tespitine kulak vermek durumundayız. Cumhurbaşkanı dedi ki:

“Çağımızın en büyük sorunlarından biri kültürel sığlaşmadır. (...) Hiçbir derinliği ve kalıcılığı olmayan, günlük üretilip, günlük tüketilen işlerle bir kültür ve medeniyet inşa edilemez. Kalıcı ve uzun vadeli

işlere yoğunlaşmak zorundayız. Özellikle gençlerimizi, bir ustanın, bir üstadın dizinin dibinde oturarak gerçek sanat ve kültürü öğrenmeye teşvik etmeliyiz. Benim siyasetteki tecrübem bunu gösteriyor. Kültürün her alanında birikimimizi sahiplenecek, değerlerimizi yaşatacak çalışmaları ön plana çıkarmalı ve desteklemeliyiz. Televizyonun, internetin, özellikle de sosyal medyanın kültürümüzü adeta yiyip bitirmesine göz yumamayız.”

'Popüler Kültür' ile 'Milli Kültür'ün farklılığını da bu cümleleriyle ortaya koymuş olan Cumhurbaşkanı, Şura'dan '2023 vizyonuna uygun, derinliği olan bir yol haritası' hazırlanmasını istedi. Oluşturulacak bir heyetle alınan kararların takipçisi olacağını da ifade etti. Tüm bu bakış açısının içeriğini oluşturan strateji ve uygulamaların payandasına da şöyle vurgu yaptı:

“İrfandan yoksun bir kültür hamallıktan başka bir şey değil.”

Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı'nın açış konuşmasında belirttiği gibi Milli Kültür Şurası çalışmalarının omurgasında gönüllü olarak çalışan üyeleriyle, toplam 17 komisyon var. Her bir komisyonda onar kişi görev yapıyor. Doğal olarak 17 komisyon başkanı var. Biz de hasbeler 'Milli Kültür ve Ekonomi' Komisyonu'nun şahsımıza lütfedilen başkanlığını üstleniyoruz. Çok kıymetli üyelerimle birlikte çalışıyoruz:

Dr. Bader Arslan, Cem Sahir İslam, Fırat Kasapoğlu, İlhan Soylu, Kemal Kaptaner, Mehmet Çebi, Av. Mehmet Gün, Prof. Dr. Nükhet Vardar, Süleyman Özdil.

Diğer komisyonlarda da işinin ehli kültür insanları var. Onlara da teker teker kolay gelsin, diyelim:

Komisyonlar ve Başkanları şöyle oluşmuş: Kültür Politikaları (Prof. Dr. A. Haluk Dursun), Kültür Diplomasisi (Prof. Dr. M. Öcal Oğuz), Kültür Varlıkları, Müzeler ve Arkeoloji (Nezih Başgelen), Sahne Sanatları (Prof. Dr. İskender Pala), Sinema-Televizyon (Prof. Dr. Deniz Bayrakdar), Müzik (Dr. Savaş Ş. Barkçin), Görsel Sanatlar (Prof. M. Uğur Derman), Dil ve Edebiyat (Beşir Ayvazoğlu), Yayıncılık ve Kütüphanecilik (Cevat Özkaya), Medya ve Kültür (Ayşe Böhürler), Çocuk ve Kültür (Mustafa Ruhi Şirin), Mimari ve Kültür (Prof. Dr. Suphi Saatçi), Şehir ve Kültür (Prof. Dr. Ümit Meriç), Yerel Yönetimler ve Kültür (Prof. Dr. Şükrü Karatepe), Yurtdışı Türkler ve Kültür (Dr. Adnan Tekşen), Aile ve Kültür (Prof. Dr. Sefa Saygılı)

Herkes geleceğimizi şekillendirmede rolü olmasını umut ettiği bu çalışmaları olması gerektiği gibi çok ciddiye alıyor. Bugün Komisyon üyelerinin bir süredir çalışmakta oldukları raporların üzerinden geçilecek. Komisyonlar yarın, kendi konularıyla ilgili nihaî raporları sunacaklar. Bu çalışmalar sonradan bir kitapta bir araya getirilecek.

Elbette bütün bunların dışında en önemli mesele Kültür ve Turizm Bakanlığı'na ayrılan bütçedir. Hedefe, çizilecek yol haritasına uygun Şura kararlarının hayata geçirilebilmesi için bütçeden sadece binde 6-7 oranında pay alan Bakanlığın, Milli Kültür yatırımlarının bütçelerinin artırılması konusu, öncelikli bir gereklilik olarak karşımızda duruyor.

ALİ SAYDAM

Ali Saydam (07.03.2017). <http://www.yenisafak.com/yazarlar/alisaydam/bir-reklam-bir-reklam-degildir-2036623>

Bir reklam bir reklam değildir...

07 Mart 2017

Daha fazlası olabilir bazı durumlarda...

Haber şu idi:

“THY, Berlin'deki Tegel Havalimanı'na verdiği reklamla Almanları kızdırdı.”

Tegel Havalimanı'nda büyük bir alanı kiralayan THY, ikram ve ağırlama hizmetlerini öne çıkaran reklamlarından birinde “İstanbul'daki Lounge'ımız bazı havalimanlarından daha büyük” (Our lounge in İstanbul is bigger than some airports) diye yazıyormuş. Sen misin CIP Lounge'u vesile yaparak 'büyük'lenen? Bild gazetesine göre reklam 'Küçük düşürücü'ymüş. Tegel Havalimanı ile dalga geçiliyormuş. Bir de Berlin'deki havalimanını bir türlü bitiremedikleri için skandallar içinde birbirleriyle boğuşuyorlar mı...

Öte yandan, bizimkiler durur mu. Hemen atladılar.... Rahmetli Ömer Lütfi Mete'yi anarak 'Bizim zihni vaftizlenmiş' ecnebi aydınlarımızı hatırlamanın tam sırası. Yeni Havalimanı'mızın Almanya'yı rahatsız ettiğine dair açıklamalarla alay etmek özellikle sosyal medyada sık sık tekrarlanan bir alışkanlık haline geldi. Yeni Havalimanının maliyetiyle Almanya'nın kat be kat fazla dış ticaret fazlasını karşılaştıranlardan başlayarak, bir vesileyle Almanya'nın nimetlerini gözlemlemiş olup da, “Padişahın atı bana baktı” misali sevinenlere kadar bir 'Bizi neden kıskansınlar ki, her şeyin alâsı onlarda zaten var' muhabbetidir gırla gidiyor.

Cumhuriyet'te Çiğdem Toker hanım önceki günkü yazısında, paranın kimden ve nereden geleceğinden çok kazancına bakan işadamların zihniyetini görmezden gelerek, Yeni Havalimanı'na yatırım yapan Almanlar'ı örnek gösteriyor; “Almanlar Yeni Havalimanı'nı kıskandı mı?” başlıklı yazısında diyor ki:

“Almanya'nın 3. Havalimanı'nı nasılsı kıskandığını en iyi İGA A.Ş. bilir.

İGA'nın 53 bin metrekaarelik alanda 25 yıllık süre için gümrüksüz satış mağazası ihalesini Alman ortaklı Unifree Duty Free kazanmıştı. Alman Gebr. Heinemann'ın ortaklığında iki firma, 400'ün üzerinde yerli ve yabancı lüks markayı tek çatı altında topluyor. (...)

Meraklısı, Almanya'nın çelik ve mühendislik devi Thyssen Krupp'un 3. Havalimanı için tam 143 adet yolcu bindirme köprüsü siparişi aldığını hatırlar.

... Böyle bir kıskançlık işte.”

Oysa ki Çiğdem hanım, sermayenin vatani olmadığını, küreselleşme konusunu sizden benden çok daha iyi bilenlerdendir. İş insanı, kârı nerede görürse orada yatırım yapmayı görev bilir. Peki, tarih bilgisi ve tarih bilincinden nasiplenmeler için Batı'nın yıllar boyu kontrolü altında tuttuğunu sandığı ve ancak kendi iradesiyle büyümesine razı olabileceği bir ülkenin, “Boyundan büyük işlere” kalkışmasını (!), “Miilî bağımsızlık” gibi emperyal güçleri rahatsız edici çıkışlar yapmasını hadsizlik olarak göreceği aşikâr değil midir?

Bir reklam, bir reklam olmayabiliyor, anlayacağınız... Hedeflediğinden çok farklı sonuçları tetikleyebiliyor.

Tarihî Şûra'nın ardından...

Açılış konuşmasını yaparken Sayın Cumhurbaşkanı'nın büyük önem verdiğini ifade ettiği, üç yoğun

gün süren III. Millî Kültür Şûrası'nın ardından, yüzlerce sayfa rapor, yüzlerce somut öneri ve en önemlisi Sayın Bakan Nabi Avcı beyin her şeyi özetleyen veciz konuşması kaldı. Altını gönül rahatlığıyla imzalayacağımız konuşmadan 'bir tad bir nefes'lik kısa bir bölüm alıyorum:

“Dünyanın iyiliği için Türkiye' vecizesi, düzenlediğimiz III. Millî Kültür Şûrası'nda parola olmuştur. Şûra'nın bize vadettiği bu veciz ifadeyi şiarımız olarak kabul ediyor bakanlık olarak sahipleniyoruz. Milli Kültür Şûrası'nın ortak mesajı olarak diyoruz ki: Dünya'nın iyiliği için Türkiye...

Medeniyet tarihinin en parlak sayfalarının yazıldığı Türkiye dünya kültür mirasının da en kıymetli hazinelerinin ev sahibidir.

Şûra'mız kuvvetle teyit etmiştir ki bütün zenginliğiyle bu evi, evimizi, dilimizi, ülkemizi, kültürümüzü, irfanımızı bütün tehdit ve saldırılara karşı özenle koruyacağız. Kültürümüzü, sanatımızı, edebiyatımızı, değerlerimizi korumakla yetinmeyeceğiz bütün insanlık için geliştireceğiz.

Millî Kültür Şûrası'nda gerilimli ve kutuplaştırıcı politik iklimin kültürel hayatımızı geçmişte nasıl yoksullaştırdığına işaret edilmiş, Türkiye'nin zengin birikimini bir araya getiren III. Millî Kültür Şûrası'nın çoğulcu ve demokratik karakteri ilgili bütün taraflarca takdir edilmiştir. İnsanı ve hayatı yücelten toplumun manevî ve ruhî iklimini zenginleştiren bütün sanat ve kültür çalışmalarının himaye edilmesinin gereği hemen hemen bütün komisyonlarımızın üzerinde durdukları bir husus olmuştur.

Uzlaşma kültürüne anlamlı bir katkı sunan bu Şûra bir kere daha göstermiştir ki Türkiye medeniyet birikimi itibarıyla çatışmayı, rekabeti, kavgayı, reddi mirası değil; vefayı, sevgiyi, merhameti, adaleti ve dayanışmayı esas alan büyük bir birikimin mirasıdır.

Yüzyıllardır irfan geleneğimizden beslenen kültürümüzde yaratılışların en şerefli olan insan haysiyetini korumak her şeyden önemlidir. İnsan başta olmak üzere bütün varlığın hukukunu korumak, şehrin hukukunu korumak, başkalarının hukukunu korumak millî kültürümüzün harcıdır mayasıdır.

Şûra kapsamında yapılan tartışmalardan birinde de öne çıkarıldığı üzere, kültür doğrudan doğruya insana ilişkin bir meseledir ve insanın eseridir.

Öyleyse insan tasavvurumuzu daima aklımızda tutmalı her daim insan haysiyetini yüceltmeliyiz ki, hem insanımızı hem toplumsal dokumuzu hem de evrensel insanî değerleri koruyabilelim, savunabilelim.

Bu yüzden 'Dünyanın iyiliği için Türkiye' diyoruz.”

ALİ SAYDAM

Ali Saydam (11.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/alisaydam/yuzyilin-slogani-2036687>

Yüzyılın sloganı

Ali Saydam

7

11 Mart 2017

Dünyaca ünlü fizikçi Stephen Hawking insanın saldırganlık içgüdüsünün teknoloji nedeniyle bir yıkıma dönüşebileceği gerekçesiyle 'dünya hükümeti' kurulmasını önermiş.

Psikiyatrlar bu içgüdünün insan neslinin tamamı için genellenip genellenemeyeceği konusunda farklı düşüncelere sahip olabilirler elbette, ancak Stephen King 'fizikçi' gözüyle yapay zekâdan başlayarak teknolojik gidişatın ciddi bir tehlike arz ettiğini söylüyorsa, kulak vermek lazım. Cin şişeye geri döndürülebilir mi?..

Tarih: 26 Haziran 2000'di ve Bill Clinton ile Tony Blair 'İnsan Genomu Projesi'yle ilgili olarak bir basın toplantısı düzenlemişlerdi. Dünyaya verdikleri haber mühimdi. İnsanoğlunun genetik kodunun çözülme aşamasına gelinmişti. Clinton diyordu ki:

“Galile gökyüzündeki hareketleri anlamak için matematik ve mekaniği kullanabileceğini keşfettiğinde kendisini seçkin bir araştırmacı olarak hissetmişti: Tanrı'nın dünyayı yaratırken kullandığı dili öğrenecekti. Bugün biz Tanrı'nın yaşamı yaratırken kullandığı dili öğreniyoruz.”

Bundan 500 yıl önce olsa Clinton'u Avrupa'da herhangi bir meydanda cayır cayır yakmışlardı...

Bu basın toplantısının ardından da İngiliz bilim adamı John Sulstondaha da ileriye götürmüştü işi:

“Artık elimizde, insanoğlunun nasıl imal edildiğine ilişkin bir el kitabı var”

“Doğayla barışacak mıyız, savaştığımız mıyız?” kapak konulu NPQ Türkiye dergisinde bir ufuk turu sohbetine katılan Prof. Dr. Teoman Duralı, 1600'lü yılların sonlarında ortaya çıkan 'sermayecilik' ideolojisinin zaman içinde, hayatın bütün yollarındaki 'sadakat yemini'ni nasıl sarsıntıya uğrattığını örnekleriyle anlatmıştı. Mesele Batı'nın sadakat yoksulluğunda düğümlenmektedir.

İnsanın genetik haritasının tamamını deşifre edebilecek zekâların ve bu zekâları manipüle edebilme gücünün de sahibi olmaya soyunan Anglo-Amerikan zihniyetin, kısa ve uzun vadeli çıkarları uğruna dünya haritasıyla da işlerine geldiği gibi oynamalarına dur diyecek birileri olmalı, diye düşünürken bu sesin önemli sayılabilecek işaretlerinin bizim topraklarımızdan çıkıyor olması ilginç değil mi? Belki de asıl ilginç olan kulaklarının tam da dibindeki bu sesi, bizzat kendi vatanında duymak istemeyenlerin oynadıkları körebe oyunudur.

Dünyaya kimin nasıl hükmedeceğinin planlarının hâkim zümrelerce yapıldığı ve bazı vicdan sahibi bilim adamlarının uyarılarıyla kısmen dikkat kesilebildiğimiz bu gezegende Cumhurbaşkanı'nın ifadesiyle 'Dünya beşten büyüktür' diyerek mücadele verenlere her şeyden önce saygı duyulması gerekmez mi?

Tam da bu noktada bizim Genel Yayın Yönetmeni İbrahim Karagül'ün önceki günkü yazısından şu paragrafları hatırlamamızda yarar olabilir:

“16 Nisan küresel ölçekte sarsıntıya neden olacak. Çünkü, Münbiç üzerinden servis edilen tiyatro ile Berlin üzerinden servis edilen tiyatro aynı merkezlerden yönetiliyor. Çünkü bu seçim, özellikle de güçlü bir “Evet” hem Batı ile ilişkilerde hem yakın coğrafyada derin sarsıntıya, jeopolitik değişimlere yol açacaktır. Bu yüzden 16 Nisan'da verilecek karar, sadece bir Anayasa değişikliği değil, bir tarihi kırılmadır, Türkiye için yeni bir sayfanın açılmasıdır, yüz yıl süren tarihin yenilenmesi, yeni bir yükseliş tarihinin başlaması demektir.

Bu sistemik değişim, Türkiye'nin bütün uluslararası ilişkilerinin, bölge ve dünyaya bakışının yeniden formatlanması demektir. Cumhurbaşkanlığı sistemi için yapılacak 16 Nisan tercihinin Türkiye'nin seçimi olmaktan çıkarılması, bu amaçla küresel ölçekte karşı kampanya yapılması bu yüzdendir.”

“Dünya beşten büyüktür”, kimilerince çoktan başlamış olan ve kimilerince de hazırlıkları yapılan III. Dünya Savaşı'na gebe bir dünyada yüzyılın sloganıdır. İkincisi de belki III. Millî Kültür Şurasında oraya çıkan özdeyiştir: “Dünyanın iyiliği için Türkiye!”

Stephen Hawking'in “Dünya hükümeti kurulsun” çağrısı, meselenin çok boyutlu çıktıları açısından uzay boşluğunda yankılanabilecek canhıraş bir çığlık olarak düşünülse de, ne yazık ki dünya ölçeklerinde kesinlikle reel karşılığı olmayan bir hüsnü kuruntudan öteye gidemeyecek bir temenni gibi duruyor.

ALİ SAYDAM

Ali Saydam (16.03.2017). <http://www.yenisafak.com/yazarlar/alisaydam/chpden-mavi-boncuk-2036779>

Yazıda ilgili bölüm;

“III. Millî Kültür Şurası hayata tutunuyor...

Bu tür şuralarda öneriler yapılır, bunlar güzel güzel basılır ciltlenir ve tozlu raflarda kaderlerine terk edilirler çoğunlukla...

Bu sefer öyle olmayacak sanki. Dün Yeni Şafak'ta vardı. Ayşe Olgunhanım genişçe bir haber yapmış. Tam 28 yıl sonra yeniden toplanan III. Milli Kültür Şurası'nın sonuç raporunu, birbiri üzerine katlanacak ayları falan beklemeden hemen açıklamışlar. Bu çok önemli işaret. Rapordaki önerileri, hem Bakan Sayın Nabi Avcı hem de Müsteşar Ömer Arısoy yakından izleyeceği anlaşılıyor.

Millî Kültür ve Ekonomi Komisyonu olarak en önemli başarı faktörünün, sürekli ölçümleme, değerlendirme ve raporlama olduğunun altını çizmiştik. Bakan raporu açıklayarak ilk önemli adımı atmış... Allah devamını getirmelerine yardımcı olsun...”

ARSLAN BENZER

Arslan Benzer (11.03.2017). <http://www.star.com.tr/acik-gorus/milli-kultur-s-fbrasi-eski-huzursuzluklar-yeni-umitler-haber-1195604/>

Türkiye’de bir kültür savaşı var. Gittikçe derinleşen bu savaş yakın zamanda başlamış değil. 17. yüzyılda Kadızadeler ile Sivasiler bugünkü ortalama insanın ilk anda anlamakta güçlük çekeceği dinî meseleler hakkında kavga ediyordu. 19. yüzyıldan beri ise yerlilik-Batılılık kavgasının içindeyiz. Bu kavga Türk kültür hayatının ara nağmesi olmuş artık. Yerlilik-Batılılık meselesine değinmeden cümle kuramaz hale geldik. Kendimizi tarif ederken dahi bu ara nağmeye başvuruyoruz. Kültür savaşının huzursuzluğu milli duygumuz olmuş.

Azıcık resmiyet

Bakanlığından önce kültür adamlığıyla tanıdığımız Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı’nın önyak olduğu III. Milli Kültür Şûrası’na giderken birçok davetli gibi ben de nasıl bir ortamla karşılaşacağımı en az Şûra içeriği kadar merak ediyordum. Şûra’nın işleyişi hakkında ise zerre kadar fikrim yoktu. Bunu Bakanlık bürokratları bir eksiklik olarak not almalılar. Şûra elbette pat diye başlamadı ama yapılan hazırlıklar ve Şûra’nın nasıl işleyeceğine dair bilgiler kamuoyuna yeterince aksettirilemedi. Ki aynısını Şûra’nın sonucu için de söyleyebiliriz.

Biraz ortamdan bahsedelim. 3 Mart Cuma günü sabahı Lütfi Kırdar’a vardığımda devletle karşılaşacağımın farkındaydım. Kültür Şûrası’nı Cumhurbaşkanı açacağı için yoğun güvenlik, bürokrat ordusu, erkek nüfusunun ağırlığı, lacivert takım elbise çoğunluğu gibi beklentilerimden erkek nüfus ve lacivert takım elbise doğru çıktı. Güvenlik ciddi ama gerginlikten uzaktı. Bilmem 15 Temmuz güzelliği mi, polisle vatandaş arasında gerilim sıfır seviyesinde. Bürokrat kalabalığı da yoktu. Kültür bürokratları vardı tabii ama kültür adamları arasında sırtımadılar.

Lütfi Kırdar Kongre Merkezi kaç bin kişi alıyor bilmiyorum ama Milli Kültür Şurası gibi kritik bir olay için yeterli olmadığını müşahade ettim. Bunu da hariçten gazel olarak söylemiş olalım: Milli kültürü ilgilendiren büyük kültür sanat olayları için on binleri buluşturabilecek merkezlere ihtiyaç var. Spor salonu olmayan.

Kültür Şûrası’nı Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın açması ne kadar tabii ise, konuşmasında doğrudan siyasete değinmemesi de o kadar tabiiydi. Erdoğan’ın konuşmaları arasında böyle tematik olanları vardır, medyaya pek yansımaz. Maalesef bu da öyle oldu. Sadece kültüre hasredilmiş bir konuşma olması iyiymi. Siyaset yok diye medyanın konuşmayı es geçmesi ise kötüydü.

Erdoğan’ın konuşmasında ben en çok “kültür iktidarı” ifadesine dikkat ettim. Cumhurbaşkanı özetle “Oyla seçimle siyasi iktidarı almak mesele değil; kültürde iktidar olmak lazım” dedi. Kültürel iktidar konusunda yıllardır yazdığım için dikkatimin oraya yönelmesi mukadderdi. Hissettiğim, Erdoğan’ın kültür iktidarından söz ederken bunu bir parti meselesi olarak değil bir cephe meselesi olarak ifade ettiğiydi. Gençlere vurgu yapmasını, Diriliş dizisini övmesini ben bu şekilde anlamak istedim.

Nabi Avcı’nın Cumhurbaşkanı’ndan daha az vurgulu bir konuşma yaptığını söylemek lazım. Kültür ve Turizm Bakanı olması hasebiyle AK Parti iktidarı sırasında devlet eliyle yapılan kültürel işlerin sayısal ölçülerini sıraladı mesela. Avcı, Bakanlığın faaliyetleri dışındaki sayısal ve ekonomik kültürel değerlere atıf yapsa belki daha açık seçik bir görüntü ortaya çıkacaktı. Mesela iştigal saham olan yayıncılık faaliyetlerindeki belirgin artışlardan söz etmesi bana ilginç gelirdi. “Okumuyoruz” teranesinin eskisi kadar doğru olmadığını Bakan ağzından cümle alem işitmiş olurdu böylece. Yerli sinema filmi sayısı ve seyirci sayılarındaki tırmanıştan söz etti mesela.

Ak saçlılar sahnede

Cumhurbaşkanı gittikten sonra kültürün farklı başlıklarını temsil için sahne alan olgun yaştaki bürokrat, bilim adamı, yazar vb. şahsiyetler konuşmalarıyla pek iz bırakamadılar yazık ki. İlber Ortaylı bir star, Alev Alatlı enteresan görüşleri olan biri, Mehmet Genç bir efsane, Hasan Celal Güzel Milli Eğitim eski Bakanı, Atilla Koç da Kültür ve Turizm eski Bakanı; ama dürüst olmak gerekirse insanların ilgisi daha çok Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın üzerindeydi. Bir de ben Doğan Hızlan’ın neyi temsilen orada olduğunu kavrayamadım? Aydın Doğan’ı mı?

İlk gün oturumlarının katılımcılarının mesleklerine bakınca ortaya enteresan bir tablo çıkıyor: İki eski bakan, üç tarihçi, bir roman yazarı, bir Doğan Medya mensubu. Türk milli kültürünü temsilen ön oturumlarda çeşitliliğe kapı açılmalıydı. Milli kültürümüzün ak saçlıları arasında müzisyen yok mu hiç? Yahut sinemacı? Şair?

Gözlerim Sezai Karakoç, İsmet Özel, Mustafa Kutlu, Kadir İnanır, Türkan Şoray, Orhan Gencebay gibi modern Türk kültürünün devlerini boşuna aradı. Gencebay, Yavuz Bingöl'le birlikte Cumhurbaşkanı'nı dinleyenler arasındaydı, o kadar.

Komisyon ciddiyeti

Şûra'nın iskeletini komisyonlar oluşturuyor. On üye bir başkandan oluşan on yedi komisyon oluşturulmuş. Komisyon isimlerine ve sonuç raporlarına bakınca Kültür Bakanlığı ağırlığı dikkati çekiyor. Ev sahibi olmaları hasebiyle bu şaşırtıcı değil ama aynı nedenle komisyonların çalışmalarındaki temel eğilim de "Kültür Bakanlığı'ndan beklenenler"e kaymış oldu. Dolayısıyla da, kişisel bir izlenim elbette ama, en başarılı komisyon Kütüphane Komisyonu demek isterim. Gerçi komisyonun adı Yayıncılık ve Kütüphanecilik Komisyonu ve komisyon konuşmalarında yayıncıların ağırlığı hissedilmedi değil ama Türkiye'de kütüphanelerin ezici çoğunluğu Bakanlığa ait olduğu ve Bakanlık yayıncıların en iyi müşterisi durumunda olduğu için yayıncılık mesleğine ait meseleler neredeyse hiç konuşulamadı.

Türk şiiri Şûra'ya katılmadı

Yayıncılık ve Kütüphanecilik Komisyonu sonuç raporundaki "Kütüphaneciliğin ayrı bir komisyon olarak toplanması uygun olacaktır" cümlesi kişisel gözlemimi doğrular nitelikte. Biz edebiyatçılar buna ironi diyoruz. Belli ki kütüphaneci kardeşlerimiz yayıncıların bitmek bilmeyen şikayetlerini dinlemekten çok kendi mesleklerinin sorunlarını tartışma arzusundalar. Sonuna kadar arkalarındayım. Türkiye'mizde kütüphanecilik, arşiv ve dokümantasyon sorunları kendi başına bir umman zira. Yayıncılık da başka bir umman ama. İbrahim Müteferrika'dan beri başı beladan kurtulmayan bir meslek yayıncılık. Yayıncıların söyleyecekleri kütüphanecilerle paylaşılan bir Şûra komisyonuna sığdıramayacak çok.

En iyinin karşısına "en kötü"yü koymayacağım. Kültür savaşının huzursuzluğu ne kadar derinse Milli Kültür Şûrası'nın uyandırdığı ümit de o kadar canlı. En kötü demeyelim ama kayıp diyebileceğimiz bir komisyon vardı Şûra'da: Dil ve Edebiyat. Ne dediler, ne yaptılar; kimsenin haberi yok.

Şûra bittikten sonra yaptığım medya taramasında Haydar Ergülen'in Enis Batur'la beraber üyesi olduğu komisyonda yazar örgütleri ve genç yazarların neden olmadığıyla ilgili şikayetini fark ettim. Komisyonun çoğulcu olmadığını söylüyor, komisyondaki tek edebiyat rengi olan abimiz. Ne denebilir? Edebiyat dergilerde yaşar. Edebiyat dergilerinin temsil edilmediği her komisyon, her toplantı, her rapor ölü doğmaya mecburdur. Haydar Ergülen ne yapsın?

Kültür ve vergi

Hemen hemen her komisyonda dile getirilen husus, kültür ürün ve faaliyetleri üzerindeki vergilerin hafifletilmesi talebi. Çok farklı insanların bu ortak talebi Şûra'nın ev sahibi Kültür ve Turizm Bakanlığı eliyle Maliye Bakanlığı'na sunulan bir dilekçe gibi. Bütün zamanlar için de geçerli. Kültüre lüks ithal mal muamelesi yapmak devlete yakışmıyor. Bunun tespiti bakımından bir insanın yerlici mi evrenselci mi, milli mi Batıcı mı olduğu fark etmiyor. Enteresan bir şekilde bu hepimizin ortak noktası.

Sonuç olarak gözlemim, Şûra'nın tüm Türkiye kültürünü kapsayabilecek bir Meclis olmaktan ziyade Kültür ve Turizm Bakanlığı özelinde devlete hitap eden bir danışma heyeti işlevi gördüğü şeklinde. Komisyon raporlarının hazırlanma sürecinin kamuoyu önünde müzakereye açılmasını, medya yoluyla tartışmalara yol açmasını şahsen tercih ederdim. Fakat bu, mevcut huzursuzluk ortamı nedeniyle pratik olmayabilirdi. Bu açıdan Bakanlık tercih ve yönlendirmelerini bir dereceye kadar anlayışla karşılamak gerekir. Bürokratlar gerçekten süper çaba harcıyor. Bu da ümit uyandırıyor.

Ama kültürün gözden geçirilmesinde dahi yetersizlikler, çelişkiler, dağınıklıklar o kadar çok ki sıralamaya bir yazı yeterli olmaz. Şu halde Nabi Avcı ve bürokratlarına hak ettikleri teşekkürü ederek

bitirelim. Fırsat olursa İnşallah Şûra'yı daha adı konmuş meselelere odaklanmış surette yazmak isterim.

arslanbenzer@gmail.com

ASIYE KAKIRMAN YILDIZ

<http://www.bbyhaber.com/bby/2017/03/07/3-milli-kultur-surasi-yayincilik-ve-kutuphanecilik-komisyonu-hakkinda-bilgilendirme-doc-dr-asiye-kakirman-yildiz>

3. Milli Kültür Şûrası – Yayıncılık ve Kütüphanecilik Komisyonu Hakkında Bilgilendirme | Doç. Dr. Asiye Kakirman Yıldız

3. Milli Kültür Şûrası'na katılan Sayın Doç. Dr. Asiye Kakirman Yıldız hocamızın **Yayıncılık ve Kütüphanecilik Komisyonu** hakkındaki görüşleri ve kamuoyuyla paylaştığı bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Bilindiği üzere 3. Milli Kültür Şûrası 3- 5 Mart 2017 tarihinde İstanbul Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda düzenlendi. Bu süreçte alanımız "Yayıncılık ve Kütüphanecilik" adı altında toplanan komisyonda temsil edildi. Fakat ne yazık ki komisyonda yayıncılardan 9, kütüphanecilerden 1 üye vardı. Tabii ki bunun hem çok ciddi bir sorun olduğu hem de kütüphanecilik başlığının tek başına ele alınmasının gerektiği; bu alanın başlı başına bir komisyona ihtiyaç duyduğu, hem uygulayıcıların hem de akademisyenlerin aynı masa etrafında oturması gerektiği her oturumun başında dile getirildi. Nitekim bu eleştirilerin neticesinde 3. Milli Kültür Şûrası Sonuç Bildirgesinin Yayıncılık ve Kütüphanecilik Komisyon Raporunda "Kütüphaneciliğin ayrı bir komisyon olarak toplanması uygun olacaktır" ibaresi yer almıştır.

Temsil gücümüzü yüksek tutabilmek ve orada tek başına bulunma eksikliğini artıya çevirmek için hem Şûra öncesi hazırlanan metni inceleyen hem de Şûra sırasında ele alınan sorunların rapora tam yansıtılabilmesi için emek veren çok değerli hocalarım ve alanının uzmanları ve uygulayıcıları oldu. Adeta masada konuşul-a-mayan kütüphanecilik konusu, destek ve güç ekibi sayesinde mutfakta halledildi.

Bu noktada, Şûra'da sunulmak üzere hazırlanan metni okuyan ve eksik noktaları ve eklenmesi gereken konu başlıklarını işaret ederek metni olgunlaştıran Doç.Dr. Erol Yılmaz, Dr. Kenan Yıldız ve hocam Prof. Dr. İsmail Erünsal'a çok teşekkür ederim.

Başta komisyon başkanı olmak üzere yayıncılık alanındaki bütün komisyon üyelerini şaşkınlığa uğratan bir hakimiyet ve destekle bu işin tamamlanmasını sağlayan, komisyon toplantıları sırasında yenik görünen kütüphanecilik ayağını güçlendiren ve arka planda verdikleri katkılarla raporun adeta yeni baştan yazılmasını sağlayan KYGM'nin güçlü ekibi Hamdi Turşucu, Ali Odabaşı ve Ahmet Aldemir'e; Selçuk İleri'ye, Selahattin Öztürk'e, Doç. Dr. Işıl İlknur Sert'e ve müzakereci olarak konuşmak ve sorunları dile getirmek için ciddi mücadele veren başta Asuman Hanım olmak üzere Milli Kütüphane ekibine çok teşekkür ederim.

Sizlerle 3. Milli Kùltür Şurası Sonuç Bildirgesinde Yayıncılık ve Kùtùphanecilik Komisyonu Sonuç Raporunda yer alan ve komisyon başkanımız tarafından kapanış oturumunda okunan konu başlıklarını paylaşmak isterim:

- 1- KùTùPHANELER VE KùTùPHANECİLİKLE İLGİLİ TEMEL MEVZUAT EKSİKLİĞİ
- 2- ULUSAL BİLGİ POLİTİKASININ EKSİKLİĞİ
- 3- KùTùPHANELERDE NİTELİKLİ PERSONEL VE İSTİHDAM SORUNU
- 4- MEKÂN SORUNLARI / YAŞAYAN KùTùPHANE KONSEPTİ
- 5- TOPLUMUN KİTAP VE KùTùPHANEYLE OLAN İLİŞKİSİ / ÇALIŞMALARIN OKUL ÖNCESİ DÖNEMDEN BAŞLATILMASI GEREKLİLİĞİ
- 6- TÜRKİYE’DE YÜRÜTÜLEN KATALOGLAMA ÇALIŞMALARININ STANDARDİZASYONU VE MERKEZİLEŞTİRİLMESİ
- 7- GEZİCİ KùTùPHANELER
- 8- ÇOCUK KùTùPHANELERİ
- 9- WEB SAYFALARININ ARŞİVLENMESİ
- 10- NADİR ESERLER
- 11- KùTùPHANECİLİK VE YAYIMLAR TEŞKİLATLANMASI
- 12- BÜYÜK KùTùPHANELERİN YÖNETİM SORUNU

Elbette daha konuşulacak konularımız ve eksiklerimiz var.. Umarım en kısa sürede, en azından bu 12 maddeyi halletmeyi başarırız ve bu şurada alınan kararlarda tespit edilen eksiklikler, 4. Milli Kùltür Şura’sında ayrı bir komisyonda, alanın akademisyen ve uygulayıcılarının birlikte müzakere ettikleri ortamlarda tamamlanır.

Saygılarımla...

AYŞE BÖHÜRLER

Ayşe Böhürler | Yeni Şafak | 04.03.2017. Mânâyı koruyarak sureti değıştirmek.

<http://www.yenisafak.com/yazarlar/aysebohurler/mnyi-koruyarak-sureti-degistirmek-2036568>

Mânâyı koruyarak sureti değıştirmek

Ayşe Böhürler

04 Mart 2017

Kùltür, bir 18. yüzyıl kavramı. Rönesans, sanayileşme, halkların ve yönetimlerin konumlarının değışimi... Cemil Meriç, kùltürün 140 tanımı olduğunu söyler, bunların da muhayyel tasvirler olduğunu belirtir.

21. yüzyılda değışen teknoloji, kùltürel bazda önümüze bambaşka süreçler, araçlar sürdü. Kùltür

formları, sunulan kalıplar değişti, yeni sahalar ortaya çıktı. Küreselleşme, endüstrileşme “milli kültür” üzerindeki değerleri değil piyasayı önceleyen bir yapı çıkardı. Kültür alanları arasında geçişkenlik, iç içelik kültüre yeni bir bakışı ortaya çıkardı.

Dün başlayan “3. Milli Kültür Şurası” bu değişimi göz önüne alarak, kültür politikalarının revize edilebilmesi noktasında önemli kapılar açıyor.

Şura'nın açılış konuşmasını Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan yaptı. Cumhurbaşkanımız “2023 vizyonuna uyumlu, uygulanabilir bir kültür yol haritası ortaya koymanızı istiyorum” diyerek hedefi belirledi. Kültürel yozlaşmaya vurgu yaparak, irfandan ve ahlaktan yoksun bir kültürün yozlaştırdığını söyledi. Kültürün çerçevesini irfan ve ahlakla çizdi.

Şura'nın öğleden sonraki konuşmacıları arasında yer alan Alev Alatlı'nın tespit ve önerileri şöyleydi:

*Hiçbir kültür boşlukta üremediği gibi, dünyadaki hakim kültürden bağımsız da olamaz. Hakim kültürü tanımak gerekir.

*Önümüzde yepyeni cesur bir dünya var. Biz o gelişmelerin farkında değiliz. Çok azımız ne olup bittiğini anlayabiliyoruz. Bilimsel gelişmelerin önümüze sereceği dünyayı görebilmek gerekir.

*Kültürün bir değer olmaktan çıkıp araçsallaşmasına engel olmalı.

*Popülist dogmalara sarılmaktan vazgeçmek gerekir. Popülist dogmaların ilk yaptığı şey değerleri aşağıya çekmek. Bununla birlikte ortaya çıkan anti elitizm akımı, değerleri taşıyan rol modelleri değersizleştiriyor. Üstün zekaların, sıra dışı vasıfların ortaya koyduğu şeyleri küçümsüyor. İtri de kimmiş, Picasso da ne yapmış gibi...

*Ters yüz edilmiş züppelik, kalite ve değerli olanı sıradanlaştırıyor, hiçleştiriyor. Bu halkçılık ya da demokratikleşme değil. Bu akım Türkçeyi de etkiliyor. Türkçede sığlaşma, seviye bildiren ifadelerin kalkması, Trt dahil 'siz' kelimesinin yerine 'sen” lafzının gelmesi dahil... Gündelik hayata sen dili hakim oluyor.

**Entel dantel küçümsenmesi, halk bunlardan anlamaz diyerek çıtayı iyice düşürüyoruz. Halkı kültürel entelektüel etkinliklerden krunacak bir çocuk haline getirmek halkçılıkmış gibi anlamlandırılıyor.

*Bozuk Türkçeyi popülizmle karıştırıyoruz. Düzgün Türkçe konuşmak seçkincilik sayılıyor. Halka yaklaşmak için düzgün Türkçe terk ediliyor, bunun tersi halk dalkavukluğundan vazgeçmek gerekir.

Alatlı önerilerle devam ediyor...

*Kendi kültürümüz kadar başkasını öğrenmek zorundayız.

*Sorunlarımızı onları üreten metotları kullanarak çözemeyiz.

*Türkiye Cumhuriyeti kazanımlarını yok sayarak da çözemeyiz.

*Farkında olsak da olmasak da geç kalmış bir Rönesans içindeyiz.

*Türkiye kendi mottosunu ortaya koymalı. O da “dünyanın iyiliği için Türkiye” olmalı.

...

Açılış konuşmacıları arasında bulunan Mehmet Genç “Kavramsız düşünce olamaz, fikir üretilemez. Kavramlar çeviri Türkçesiyle anlaşılabilir. Kavramsız kaldık” tespitinde bulundu, Mehmet Genç Hoca'nın ikinci önemli uyarısı da bilim ve ilimden yoksun kültür üzerineydi.

“Bilim, bireysel olarak yapılmaz kolektif olarak yapılır. Kültürümüze bilimin girmesi sağlanmalı.”

Cumhurbaşkanı sözcüsü İbrahim Kalın, köklerimizin bu topraklarda olduğunu ancak bunun, ufkumuzun dışarıya açılmasını engellememesi gerektiğini söyledi. Kültürel formlarda dönüşümün öneminin altını çizdi. “Manayı koruyarak sureti değiştirmek mümkün, bunu yaparak kültürümüzde süreklilik sağlayabiliriz.” dedi.

Şura ile ilgili yazmaya haftaya devam edeceğiz, umarım kararlar geleceğin kültür politikalarına rehberlik eder.

Ayşe Böhürler (11.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/aysebohurler/dunyanin-iyiligi-icin-turkiye-2036691>

“Dünyanın iyiliği için Türkiye”

Ayşe Böhürler

11 Mart 2017

Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı yukarıdaki cümleyi 3. Milli Kültür Şurası'nın içeriğini en iyi ifade eden cümle olarak belirledi. Alev Alatlının açılıştaki konuşmasında önerdiği bu cümle aslında Şura'nın ruhunu da yansıtıyordu.

Geçtiğimiz hafta yapılan 3. Milli Kültür Şurası, kültürün ilişkilendirildiği tüm alanlarda oluşan komisyonlarla, bu alanlarda yenileşmenin diğer taraftan da “milli” olanı korumanın ve güçlendirmenin yollarını aradı.

Bu arayış kültür sanat çevrelerinde bir canlılık yarattı ve güçlü bir motivasyonun oluşmasına sebep oldu. Yorucu temposuna rağmen (bu tempoya yetişememek dışında) kimseden bir şikayet de duymadım. Şura'nın ciddi, samimi ve verimli bir atmosferde geçtiği kanısı ise pek çok kişide hakimdi.

Doğrusu benim kanaatim de bu doğrultuda. Katılan herkes konusuna odaklanarak özveriyle çalıştı. Yayıncılık, kütüphanecilik, medya, aile, çocuk, şehir, müzik, diplomasi, ekonomi, sahne sanatları, yurtdışı Türkler, sinema, mimari, yerel yönetimler, arkeoloji, görsel sanatlar, kültür politikaları başlıklarında komisyonlar kuruldu. Milli kültüre dair bir yol haritasının oluşturulmasına odaklanıldı.

Politikalara öncülük edecek yeni fikir ve yaklaşımlar, sahada uygulama zemini bulunamayan konular, yeni teknolojilerle ortaya çıkan imkanlar, milli kültürün gelişmesini engelleyen etkenler ve daha pek çok konu bu vesileyle gündeme geldi. Tüm fikirler politikalara zemin oluşturacak bir içerikte şekillendi.

Kültür Şurası, Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı'nın başkanlığında ve bakanlık müsteşarı Ömer Arısoy'un yönetimiyle gerçekleşti.

Bakanlığın üst yönetim ekibi, başta Sayın Nabi Avcı olmak üzere Şura'yı üç gün boyunca birebir takip ettiler, çalışmalara dahil oldular. Onların katılımları, bu işi bir misyon olarak içselleştirmeleri, katılımcıların da aynı içtenlikle konuya sahip çıkmasına sebep oldu.

Genellikle çok katılımlı toplantıların ardından pek çok şikayet konusu ortaya çıkar. Ancak Milli Kültür Şurası ardından en umutsuz, en karamsar mizaçlı kişilerden bile "Çok iyi geçti, faydalı oldu" sözleri duyuldu.

3. Milli Kültür Şurasında yakalanan ruh ve ortaya çıkan öneriler umarım uygulamalara da yansır. Sürekliliği ve devamlılığı olur.

Bu bahsi; Cemil Meriç'in "Batı kültürün vatanıdır, Doğu irfanın." sözlerine atıfla "21. Yüzyıl, doğunun irfanını kültürle buluşturmanın vakti olur inşallah" temennisiyle bitiriyorum.

Almanya meselesi

Biz Türklerin Batı ile olan kavgası bitmez. Ancak bu kavgayı nasıl yapmalıyız sorusuna henüz verilmiş bir cevabımız yok.

Üstelik yıllanmış, yıpranmış ilişkilerimiz ve negatif birçok duygu var arkamızda. Her kavgada bu geçmiş hafıza canlanıveriyor.

Geçmişin bagajıyla hareket edip çözülebilecek bir konuyu gündemin merkezine oturtabiliyoruz.

Tabii bu durum onlar için de geçerli. Almanya'nın akli selim insanları kavganın beyhudeliğine dikkat çekerken kavgayı kışkırtmayı görev edinenler de var.

Yapmamız gereken akli selim söylemleri ciddiye alıp öne çıkartmak, ciddiye alınmayacak marjinallerin söylemlerini mevzu dahi etmemek.

"Söz vücut bulur" bizim kültürümüze ait güzel bir uyarıdır. Eskiler bu nedenle kötü sözleri akla dahi getirmekten kaçınırlarmış.

Batıya kendimizi anlatırken yaşadığımız zorlukların sebeplerinin tamamı da karşı tarafa ait değil. Bizim de eksik gedik yaptığımız, yapmadığımız çok şey var. Bazen sebepler kişisel hatalardan kaynaklanabiliyor.

Hele de ülkeler arasında büyük meseleleri dahi küçük göstermenin daha faydalı olduğu bir gerçek. Almanya'da referandum sürecini anlatan bir toplantının bir belediye tarafından iptal edilmesi olayına daha farklı da bakabiliriz diye düşünüyorum.

Meseleyi büyüterek değil küçülterek çözmenin daha sonuç alıcı olacağına inanıyorum. İç kamuoyu, dış güçler söylemi muğlak; içi istenildiği gibi doldurabilecek esneklikte bir kavram. Herkes bunun içini

kendine göre bir anlamla dolduruyor. Diğer taraftan bu anlamlar “biz adam olamayız” inancını da pekiştiriyor. Çünkü gerekçemiz var. Başaramayız çünkü düşman büyük, birleşik... Hem özgüvenimizi artırmak hem de kendimize olan inancımızı güçlendirmek için, yapabileceklerimize odaklanmak ve pozitif bir iletişim yürütmek zorundayız. Referandum sürecinde bu iletişimin çok daha önemli olduğu inancıdayım. Bugünlerde dostlarımızı daha çok tanımaya ihtiyacımız var!

BEDİR ACAR

Bedir Acar (08.03.2017) <http://www.star.com.tr/yazar/icinden-metrobus-gecen-milli-kultur-surasi-yazi-1194209/>

Bedir ACAR

bacar@stargazete.com

İçinden metrobüs geçen Milli Kültür Şurası
08 Mart 2017 Çarşamba

‘Metrobüs şoförüyle aynı maaşı alıyorum’ diye sızlanan tiyatrocu da vardı ‘Sanat ahlaksızdır’ diyen şom ağızlı operacı da... Bu ‘tip’ler hep olacak ama 3. Milli Kültür Şurası verimli bir platformdu.

‘Sanat ahlaksızdır, sanat dinsizdir, sanatta ayıp yoktur’ diye söze başlayan opera sanatçısı da vardı, ‘Devlet kurumlarında sanatçılar metrobüs şoförleri kadar anca maaş alıyor’ deyip ucuz, anlamsız karşılaştırmalar yapan da... Tabi bu ipe sapa gelmez sözlerin yanında çok önemli mevzular da dile getirildi.

Kültür ve Turizm Bakanlığı’nca düzenlenen 3. Milli Kültür Şurası’ndan bahsediyorum... Farklı görüşlerden 170 yazar, akademisyen ve sanatçı üç gün boyunca Türkiye’nin kültür atlasını konuştu. Sinemadan tiyatroya, müzecilikten mimariye, kültür diplomasisinden yayıncılığa kadar 17 ana başlık etrafında üç gün süren bir beyin jimnastiği... Talepler, öneriler, görüşler...

En üst düzey katılımı başladı 3. Milli Kültür Şurası... Açılışını Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın yaptığı Şura’da Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı da ter döktü. İlk gün oturumlarını bizzat yönetti. Sonraki günlerde de hep orada, sanatçıların, kültür ve fikir üreten insanların yanibaşında oldu.

Ben, Şura’nın ikinci gününde Sahne Sanatları Komisyonu’nun hararetli toplantısını izledim. Komisyon Başkanı İskender Pala’nın bir katılımcıya yerinde itirazına şahit oldum. Diyordu ki o katılımcı ‘Devlet Kara Yollarında on binlerce çalışan var. Bilmem şurada, burada on binlerce çalışan... Devletin bütün sanat kurumlarında çalışan sanatçı sayısı 2 bin 500. Yani koca devlet bu kadar kişinin maaşına mı göz koydu ki bizi kapatmak istiyorlar?’

Ve İskender Pala'nın cevabı: 'Bu devlet isterse 2 bin 500 sanatçısını kuş sütüyle besler. Mesele para değil. Mesele sanat kurumlarının yeterince üretken olamayışı.' Sonrasında söyledikleri mühim: 'Bakın bu toplumun ezici çoğunluğu muhafazakar normlara sahip insanlardan oluşuyor. Biz burada kaç tane muhafazkar camiadan yönetmen, besteci, oyuncu görüyoruz? Neden bu insanlar aramızda yok? Çünkü bu insanlar sanat kurumlarında yıllarca aşağılandılar, ötelendiler. Onların tavrı da sizi izlememek, görmemek oldu. İşte bu yüzden toplumun büyük bir kesiminden kopuk sanat anlayışımız oldu. Kabahati biraz da kendinizde arayınız.'

Bu hararetli tartışmadan hareketle Milli Kültür Şurası'nın yer yer 'beyin fırtınalarına' sahne olduğunu da söylemek mümkün.

Sonuç itibarıyla, Türkiye'nin kültürel röntgeninin çekildiği bu Şura'da alınan kararlar, bir yol gösterici olarak 'not' edildi. Alınan kararlar ileride kitaplaştırılacak.

Neler mi talep ediliyor; Çok başlık var. Örneğin sinemacılar bir sinema müzesi istiyor, Türk dünyasında sinema faaliyetlerine destek olacak bir üst çatı kuruluşu istiyorlar. Yayıncılar, yurt dışı tanıtım faaliyetlerinin artırılmasını istiyor. Başka?... Kültürün bütçedeki payının iki katına çıkarılması, sanat etkinliklerinden KDV alınmaması, sanat bankasının kurulması... Bunun gibi daha onlarca başlık...

Şurada alınan kararlar için en kısa zamanda kolların sıvanması dileğiyle... Fikir var; Şimdi sıra estetik ve aksiyonda...

BEKİR KARLIĞA

Bekir Karlığa (13.03.2017). <http://www.karar.com/gorusler/prof-dr-bekir-karliga-yazdi-milli-kultur-surasi-uzerine-415096>

Prof. Dr. Bekir Karlığa yazdı: Milli Kültür Şurası üzerine

13.03.2017 Pazartesi 02:51 - Son Güncelleme: 13.03.2017 Pazartesi 11:39

Prof. Dr. Bekir Karlığa, geçtiğimiz hafta gerçekleşen Milli Kültür Şurası'na dair değerlendirmelerini kaleme aldı.

PROF. DR. BEKİR KARLIĞA

II. Milli Kültür Şurası, 3-5 Mart tarihleri arasında İstanbul'da, Lutfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda gerçekleşti. Ülkemizin önde gelen bilim, kültür, düşünce ve sanat adamları; yazarlar, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, meslek teşkilatları başkanları ile Kültür Bakanlığı görevlilerinin komisyon

üyesi ve katılımcı olarak yer aldıkları Şura, geniş bir dinleyici kitlesinin de iştirakiyle Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıldı.

Sayın Cumhurbaşkanı, açılış konuşmasında: **Seçimle, oyla sandıkla siyasi manada iktidar olunabileceğini fakat kültürel manada iktidar olabilmek için farklı bir birikime, emeğe, çalışmaya, dirsek çürütmeye ve alın teri dökmeye ihtiyaç bulunduğunu belirterek kültürel yabancılaşmaya ve kültür emperyalizmine karşı yerli ve milli olan kültür değerlerimizi evrensel dille yeniden keşfetmemiz ve yeniden inşa etmemiz gerektiğine dikkat çekti.**

Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Nabi Avcı da milli kültürün ihyası, zenginleştirilmesi ve çağın gereklerine uygun yeni kültür politikaları geliştirilmesi gerektiğini dile getirdi.

28 yıl aradan sonra Milli Kültür Şurası'nı topladığı için Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Prof. Dr. Nabi Avcı'yı gönülden kutluyoruz. **Evet, Kültür Şurası'nın 28 yıl aradan sonra yeniden toplanmış olması çok anlamlı; anlamlı olduğu kadar, hatta ondan daha fazla üzücüdür.** Zira son 28 yılda, dünya, tarihinin en hızlı değişimlerinden birini yaşadığı gibi ülkemiz de maddi manada büyük bir dönüşümden geçti. Bilgi teknolojileri ve kitle iletişim araçları neredeyse bütünüyle değişti ama kültür politikalarımız bu gelişmelere bir türlü ayak uyduramadı.

TÜRKİYE'NİN İHTİYACI OLAN KÜLTÜR POLİTİKALARI

Bizim gibi çok köklü, farklı ve zengin bir kültürel birikime sahip olan bir ülke, kültür politikalarını sürekli günün şartlarına göre yenilemek ve canlı tutmak zorundadır. Yirmiden fazla medeniyete ev sahipliği yapan, yirminin üzerinde farklı dine, dile, ırka mensup insanları asırlarca birlikte ve bir arada barış içerisinde yaşama ve yaşatma tecrübesine sahip bulunan bir ülkenin, sahip bulunduğu kültürel mirası yeterince takdir ederek buna hak ettiği önceliği vermemesi, üzücü olmanın ötesinde trajik bir durumdur.

Ümit edelim ki 28 yıl aradan sonra, geniş katılımlı ve zengin içerikli bir Milli Kültür Şurası'nın toplanmış olması, bu trajik durumun ortadan kalkmasına imkan sağlasın.

“Yeryüzünde sayısız kültür bulunurken medeniyetlerin sayısı oldukça sınırlıdır. Kimi araştırmacılara göre bu sayı 6, kimilerine göre 20, kimilerine göre de en fazla 40 civarındadır.”

Kültürel Diplomasi Komisyonu'nda yer aldığım Şura'da ben özellikle iki nokta üzerinde durmaya çalıştım:

1. Kültürün içinde medeniyet konseptinin önemi ve medeniyet mirasının uluslararası diplomaside iyi değerlendirilmesi.

2. Milli kültürümüzün, zengin medeniyet tecrübemizin ve birikimimizin uluslararası arenaya taşınmasında Birleşmiş Milletler Medeniyetler İttifakı girişiminden yararlanılması.

İnsanlığın, bütün deneyimlerinin h lasası, her alandaki kazanımlarının ve başarılarının özü olan medeniyet mirası, yeryüzünde ilk insanın var olmasıyla birlikte ortaya çıkmış; bütün toplumların, bütün kültürlerin ortak katkıları ile oluşup gelişmiş olan küresel bir sentezin ifadesidir.

“MEDENİYET”LERİN KARAKTERİ

Medeniyet terimi, kısaca, şehir; şehirlilik ve şehir haya tının ortaya çıkardığı sosyal, kültürel, politik, entelektüel, kurum sal, teknik ve ekonomik birikimlerin; seviye ve fırsatların toplamını ifade etmektedir. Kelimenin kökeni, Latince’de “şehir, devlet ve toplum” anlamına gelen “cite, civis” ile ilgilidir. “Civil ve civilisation” kelimeleri bu kökten türetilmiştir.

Türkçemizde kullanılmakta olan medeniyet kelimesi ise şehir anlamına gelen “Med ne” kelimesinden ve Peygamber şehri anlamına gelen “Med net ’n-Neb ” teriminden gelmektedir.

Medeniyetler karakteristik özellikler taşırlar. şehirlilik, çoğulculuk, birlikte ve bir arada yaşama tecrübesi bu özelliklerin başında gelir. Medeniyetler güçlerini, geliştirdikleri bilimden, düşünceden, sanattan ve bunların pratiğe indirgenmesinden ibaret olan teknolojiden alırlar. Bilim ve teknoloji, hiç şüphesiz ki bugün insanlığa büyük bir rahatlık ve eşsiz bir konfor sağlamıştır. Bu sayede  ağdaş insan, tarihin hiçbir devrinde erişemediği büyük imkânlara ulaşmıştır. Ama bu imkânlar onu, ataları kadar mutlu kılmaya yetmemiştir.

Medeniyetlere, kendilerine özgü renklerini veren ve onların diğerlerinden ayrı adlarla anılmalarını sağlayan ana unsur, dünya görüşleri ve bu dünya görüşlerinin üzeri ne bina edilmiş olduğu entelektüel yapıdır.

Entelektüel yapısı sağlam olan uygarlıklar; insan, hayat ve kainat ile ilgili sorunlara kapsamlı, tutarlı, ger  ek i ve kalıcı çözümler ürettiklerinden ötürü her zaman ve her yerde etkinliklerini s rd r rl r. Sağlam bir entelektüel yapıya sahip bulunmayan dünya görüşleri, belirli zaman aralıklarında ve belirli bir toplum katmanında itibar görseller de dayandıkları destekler arkalarından çekildiği anda çabucak   k p giderler. Onlarla birlikte üzerlerine kurulmuş bulunan medeniyetler de yıkılırlar.

Medeniyet, özü itibariyle düşmanlığa, çatışmaya, yıkmaya, yakmaya ve öldürmeye karşıdır. Çirkinin de ğil, güzelin; kötünün değıl, iyinin; karanlığın değıl, ay dınlığının yanındadır.

Yeryüzünde saf bir medeniyet bulunmadığı gibi tek bir medeniyet de yoktur. Doğal olarak her medeniyet, kendinden öncekilerden bir şeyler alır, kendinden sonrakilere de bir şeyler verir.

Kültür ile medeniyetin aynı anlama geldiğini savunanlar bulunduğu gibi, birbirinden farklı olduğu öne sürenler de bulunmaktadır. Bu tartışmanın nedeni, Alman kültür konsepti ile Kıta Avrupa'sı ve Anglosakson kültür konsepti arasındaki yaklaşım farklılığıdır.

Almanlar, medeniyet konseptinin içeriğini ifade etmek üzere daha çok kültür kelimesini kullanırken, Kıta Avrupa'sı ve Anglosakson ülkeleri ise kültürün seçilmiş, süzölmüş özelleşmiş ve özgünleşmiş şekli olan medeniyet (civilisation) terimin kullanmaktadırlar.

Günümüzde artık bu iki terim arasında farklılık bulmasına, kültürün daha geniş bir yelpazeyi içermesine rağmen medeniyetin kendine has özellikleri olan, daha sınırlı ve dar kapsamlı bir içeriğe sahip bulunduğu kabul edilmektedir. **Yeryüzünde sayısız kültür bulunurken medeniyetlerin sayısı oldukça sınırlıdır.** Kimi araştırmacılara göre bu sayı 6, kimilerine göre 20, kimilerine göre de en fazla 40 civarındadır.

Bu nedenle, medeniyet mirası ayrı bir önem taşımaktadır. Türkiye özelinde baktığımızda ise medeniyet mirasının öneminin daha da fazla olduğu görülür. Zira evrensel uygarlığın yarıya yakın bir bölümünün birikimleri ülkemizde yer almaktadır. Yirmi civarında medeniyete ev sahipliği yapan ülkemizin kültürel dokusunda bu medeniyetlerin ayrı ayrı katkılarının bulunduğu inkar edilemez.

“Kültür ile medeniyetin aynı anlama geldiğini savunanlar bulunduğu gibi, birbirinden farklı olduğu öne sürenler de bulunmaktadır. Bu tartışmanın nedeni, Alman kültür konsepti ile Kıta Avrupa'sı ve Anglosakson kültür konsepti arasındaki yaklaşım farklılığıdır.”

Bu nedenledir ki Türkiye Cumhuriyeti, İspanya Krallığı ile birlikte Birleşmiş Milletler bünyesinde kurulmuş bulunan Medeniyetler İttifakı oluşumunun sunucu ülkesi olmuştur. 2005 yılında kurulan ve şu ana kadar da 128 ülkenin ve aralarında UNESCO'nun da bulunduğu 28 uluslararası kuruluşun dostlar grubuna dahil olduğu bu oluşumun kurucu eşbaşkanlığı görevini Türkiye ve İspanya Başbakanları yürütmektedir.

Bütün bu göstergeler Türk kültürünün, milli karakteri kadar, uluslararası karakterini de gözler önüne sermektedir. **Bunun içindir ki kültürel diplomasi söz konusu edilirken Türkiye'nin zengin medeniyet birikiminin ve Medeniyetler İttifakı içerisindeki konumunun göz önüne serilerek bütün dünyaya tanıtılması çok önemlidir.**

Sayın Cumhurbaşkanı'nın da birçok kez vurguladığı gibi, AK Parti iktidarı, son 15 yılda Türkiye'nin çehresini bütünüyle değiştirirken milli kültürümüz ve kültürel mirasımız konusunda aynı başarıyı gösterememiştir. Bu nedenle Sayın Bakan'ın inisiyatif kullanmasıyla Şura'da alınan kararların hayata geçirilmesi, özel bir çaba harcanmasını gerektirmektedir.

BEŞİR AYVAZOĞLU

Beşir Ayvazoğlu (09.03.2017). <http://www.karar.com/yazarlar/besir-ayvazoglu/3-milli-kultur-surasinin-ardindan-3499>

• **Beşir Ayvazoğlu**
besirayvazoglu@karar.com

3. Milli Kültür Şurası'nın ardından

09.03.2017 Perşembe 03:05

Türkiye'de devlet Tek Parti döneminde iktisadî kalkınmaya değil, kültüre öncelik vermiş, bu alanda ciddi problemlere de kaynaklık eden devrimler gerçekleştirmişti. 1950'lerden sonra ise toplumun refah seviyesini yükseltmek amacıyla iktisadî kalkınmaya ağırlık verildi ve kültür ihmal edildi. Hâlbuki sağlıklı olan, iktisadî ve kültürel kalkınmanın birlikte gerçekleşmesidir. Cumhurbaşkanımızın son zamanlarda çeşitli platformlarda yaptığı konuşmalar ve Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın yirmi yedi yıl aradan sonra 3-5 Mart tarihleri arasında Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda geniş bir katılımı ile gerçekleştirdiği 3. Millî Kültür Şûrası, bu gerçeğin artık farkına varıldığını göstermektedir.

Sadece Türk kültürü değil, bütün dünya kültürleri ciddi bir tehdit altındadır. Dünyanın hazırlıksız yakalandığı küreselleşme, bütün kültürlerin bağımsızlık sistemlerini bozarak dirençlerini kırıyor ve tek tip bir kültür inşa ediyor. Kültürel farklılıkların, farklı renklerin, farklı duyuşların, duruşların bulunmadığı böyle bir dünya çok sıkıcı, bunaltıcı olacaktır.

Coca-Cola içip hamburger yiyen, hayal dünyaları Hollywood sineması ve bilgisayar oyunları tarafından kuşatılmış, pop müzikten başka müzik dinlemeyen gençlere, gerçek sanatın ve kültürün kapılarını aralamanın yolları mutlaka bulunmalıdır. Çünkü asıl tehlike, bir gün hamburger yemekten ve pop müzik dinlemekten bıkip hayal kuramaz hâle geldiğimizde dayanacak kapımıza. O zaman çocuklarımızın ellerine verecek bir şey bulamayabiliriz.

Yaşamakta olduğumuz çağı doğru okumak ve çok iyi anlamak zorundayız. Özellikle Amerika’da üretilen her şey derhal küresel ölçekte dolaşıma giriyor. Hollywood’un yaptığı filmleri Türkiye sinemalarında, Amerika’daki sinemalarla aynı anda seyrediyoruz. Artık kapitalizm, dün olduğu gibi sadece elle tutulur nesneler değil, aynı zamanda işaret, ses, görüntü ve mantık pazarlayarak yeni ve tek tip bir hayal dünyası dayatıyor.

1960’larda tüketim toplumu araba ve çeşitli elektronik âletler gibi görülebilir nesnelerle yaşıyordu. Bugünse kavram ve imajlar eşyanın yerini aldı. Bu imaj bombardımanı altında diller, kültürler, daha da önemlisi, bire bir insanî ilişkiler hızla yok oluyor; adeta bilgisayar terminallerinin bir uzantısı haline gelerek gerçeklik duygusunu kaybeden insanlar tamamen sanal bir dünyada yaşamaya başlıyorlar. Beşerî anlamda bir evrensellik değil, pazarın evrenselleşmesi, dolayısıyla emperyalizmin yeni ve daha vahşi bir şekli olan küreselleşme, ferdiyetçi ve materyalist bir olgudur. Hedefi ise sınırların bulunmadığı bir dünya ve yaşadığı andaki isteklerinin yeryüzünde ulaşabileceği nihaî hedef olduğuna inanan yeni bir insan tipi, başka bir ifadeyle, belirsiz bir insanlığın ortak kaderini paylaşan “bağımlı” bir tüketici...

Bu ciddi saldırı karşısında kendi kültürünün geleceğiyle ilgili endişelere kapılanlar sadece biz değiliz. Avrupa’da da aklı başında insanların aynı korku ve telaşı yaşadıklarından eminim. O halde bir an önce bazı tedbirler almak gerekiyor.

Şunu unutmamak gerekir ki, biz bir hazinenin üzerinde oturuyoruz; henüz tam keşfedemediğimiz zengin bir medeniyetin mirasçılarıyız. Bu medeniyeti insanlığa her zaman alternatif olarak sunabiliriz! Tarihin belli bir döneminde birden koparıldığımız için bugüne sağlıklı bir biçimde aktarma imkânı bulamadığımız, ama orada öylece duran ve hamurumuzu hâlâ mayalayan -ve zaman zaman orada burada aykırı filizler veren- kültürü yeniden keşfetmeli, yeniden üreterek bünyemizi çok uluslu şirketlerin medya vasıtasıyla dayattığı sembollere, işaretlere, mantığa vb. daha dirençli hâle getirmeliyiz. Sıkıştık, ama henüz vaktimiz var!

19. yüzyılda çerçevesi çizilen modernlik de bütün insanlık için evrensellik, daha doğrusu, giderek evrenselleşecek hümaniter bir dünya vadediyordu. Milliyetçiliği reddeden bu projenin eksiksiz gerçekleşmesi halinde millî devletlerin modası geçmiş kurumlar haline gelerek ortadan kalkacağı öngörülmüştü. Hâlbuki tam tersi oldu; modernlik kendisini “uluslaşma” süreci olarak gerçekleştirdi. Çünkü insanların dünyaya ve olaylara ayaklarını mutlaka bir yere basarak baktıkları unutulmuştu. Bu gerçek bugün de değişmiş değildir; küreselleşme, ne kadar güçlü imkânlara sahip olursa olsun, insanlar ve toplumlar, ayaklarını basacak sağlam bir zemin arayacaklardır. Başka türlü eşyanın tabiatına aykırıdır.

Küreselleşme beraberinde yozlaşmayı getiriyor; ama aynı zamanda bu yozlaşma bir kendine gelme, kendi kendini sorgulama ve toparlanma sürecinin başlangıcı da olabilir. Böyle bir meydan okumayla karşı karşıya kalınmadığı takdirde gözümüzden kaçabilecek problemler, şimdi çözülmesi gereken önemli problemler olarak karşımıza çıkmış bulunuyor. Bu meydan okuyuşa karşı -küresel araçları da kullanarak- cevap vermek zorundayız. Küreselleşme bizim dışımızda cereyan eden bir süreçtir; bu süreci kendi gelişme çizgisinde kontrol edemiyorsak, o zaman yapacağımız tek şey vardır; güçlü bir eleştirel tavır geliştirmek ve sahip olduğumuz kültürün direncini artırarak ayağımızı basacak zemini sağlamlaştırmaktır.

3. Milli Kültür Şûrası’nı bu sebeple önemsiyorum. Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın on yedi ayrı komisyonun çalıştığı bu önemli şurada alınan kararlardan hareketle bir yol haritası belirleyeceğinden eminim. Şûrayı başından sonuna kadar dikkatle takip eden Kültür ve Turizm Bakanımız Prof. Dr. Nabi Avcı’nın yeni bir kültür hamlesi gerçekleştirmekte kararlı olduğunu biliyor ve başarılar diliyorum.

Tearuf Olarak Kültür

Prof.Dr.Bilal Sambur 06.03.2017

Kültür kavramı, günlük hayatımızda çok sık kullandığımız bir kavramdır. Kültürü çok sık kullanmamıza rağmen, kültür kavramı konusunda derinlikli bir anlayış geliştirmeye ve kültür dediğimiz olgunun toplumun her tarafında kökleşmesi için nasıl çalışmalar yapılacağı konusunda çoğu zaman kafa yormuyoruz. Ülkemizde Kültür Bakanlığı isimli bir bakanlığımız her dönemde olmasına rağmen, toplumumuzda derin bir kültür sorunu ve krizi yaşamamıza engel olmamıştır. Şimdiye kadar kültür konusunda uygulanan politikaları güncellemek üzere üç tane kültür şurası toplanmıştır. Uzun bir aradan sonra Üçüncü Milli Kültür Şurasının toplanmış olması olumlu bir gelişmedir.

Kültür konusunda toplumumuzda derin bir çoraklaşma, sıklık ve verimsizlik yaşanmaktadır. Kültür kavramı çerçevesinde değerlendirilebilecek hayatımızı zenginleştirecek, verimli kılacak ve rafine edecek sanat, edebiyat, tiyatro, aile, tarih, insan bilimleri, maneviyat, müzik gibi önemli alanlarda doyurucu perspektiflerden ve etkinliklerden yoksun oluşumuz, kültür ve hayatımız arasında derin bir ayrılığın ortaya çıkmasına neden olmuştur. Kültürel yüzeyselliğimiz, sığlığımız ve sefaletimiz üzerinde ciddi olarak düşünmemiz gerekmektedir. Kültürel sıklık, edebiyat, sanat, siyaset, ahlak, maneviyat, bilim ve güzel sanatlar alanlarında ciddi boşlukların ve sorunların çıkmasına neden olmaktadır.

Kültür kavramını merkezine alana resmi ideoloji, kültür konusunda özde değil, sözde bir duyarlılığa ve anlayışa sahip olmuştur. Resmi ideolojinin kültürden anladığı şey, toplumumuzun sosyal, dini, tarihi ve kültürel yapısının tamamen değiştirilip yerine resmi ideolojinin ikame edilmesidir. Başka bir ifade ile, resmi ideoloji, kültürü insan ve toplumu mühendisliği olarak anlamış ve uygulamıştır. Resmi ideolojinin kültürü endoktrinasyon olarak uygulaması, bugün yaşadığımız sosyal ve siyasal sorunların temelini oluşturmaktadır. Resmi ideolojinin kültürü devlet gücünü kullanarak yeni bir toplum ve yeni bir insan yaratma şeklindeki otoriter ve totaliter anlayışından tamamen arınmaya ihtiyaç vardır.

Kültür adı altında otoriter ve totaliter bir ideolojiye uygun çağdaş ve ilerici insan ve toplum icat etmeye kalkmak, kültürün, insanın ve toplumun top yekun inkarı anlamına gelmektedir. Kültür, insan yaratmak değil, insan tanımadır. Kültür, Kendini Bilenin Rabbini Bileceği bilgeliğini anlama ve yaşama olgunluğuna varmak için sürekli çaba içinde olmaktır. Kültür, insanın İlahi Hakikat ışığında ve ölçüsünde kendisini tanımaya, bilmeye ve yenilemeye çalışması ve çabalaması tecrübesidir.

İnsanın kültürü tecrübe etmesi, insanlığını bütüncül olarak yaşaması demektir. İnsana dair var olan her şeyin, kültür içerisinde bir yeri vardır. Kültür, insana dair hiçbir şeyi öcüleştiremez, dışlayamaz ve değersizleştiremez. Kültür, insanın kendisini tanıması ve sahîh olarak yaşaması olduğundan, kültürün tekdüze bir bürokratik faaliyete indirgenmesi düşünülemez, Kültür konusunda, bütün bireylerin ve toplumun katkıda bulunması gerekmektedir. Kültür, Kültür Bakanlığına bırakılmayacak kadar, hayati düzeyde önemli olan insanın kendisini bilmesi ve tanıması faaliyetidir.

Resmi ideolojinin kültür adı altında insana ve topluma olan müdahalesini vurguladık. Resmi ideolojinin kültürden anladığı şey, aslında insanı ve toplumu köksüzleştirmekten başka bir şey

değildir. Toplumumuzda bir hafıza kaybından söz ediyoruz. Kültür, bir toplumun hafızasıdır. Köklerini ve hafızasını yitiren bir toplum haline gelmemiz, resmi ideolojinin uyguladığı otoriter ve totaliter politikalar yüzünden olmuştur. İnsanın kendisini bilmesi ve tanınması faaliyeti olarak kültür, bireyin ve toplumun kadim kökleri üzerinde derin bir hafızayı taşıyarak özgürce ve açık bir şekilde şuur kazanması, gelişmesi, doğrulması, çeşitlenmesi ve yenilenmesidir.

Köklü hale gelmek için kültür dediğimiz insanın kendini tanıma ve diğer insanlarla tanışma faaliyetinin kalıcılık özelliğinin bulunması gerekmektedir. Kendini tanımaya ve diğerleriyle tanışmaya çalışan insanın, bu tecrübesini edebiyat, müzik, tiyatro, resim, ilahiyat, mimari ve diğer alanlarda vereceği eserlerle verimli hale getirmesi gerekmektedir. İnsan, verdiği kalıcı eserlerle kültür tecrübesini köklü hale getirebilir ve kültürel hafıza denilen derin insani tecrübeyi inşa edebilir. Kültür, zamana meydan okumak demektir. Zamana meydan okuma şeklindeki derin ve çetin bir durum karşısında kültürlü olmaya cesaret ve cüret etmeye ihtiyacımız vardır.

Kültür, dinamik, akışkan, geçişken, sentezlenebilen, çoğulcu ve güncellenebilen bir olgudur. Kültürü, her yönden gelen bütün insani tecrübelerin etkileşim bağlamı haline getiren şey, kültürün bir muarefe, yani tanışma ve bilişme tecrübesi olmasıdır. İnsanlıkla ve dünyayla, temel insani değerler olan çoğulculuk, özgürlük, adalet, Tevhit, barış, hukuk ve tanışma temelinde yeni bir kültürel şuurlanma ile donanmak için çaba sarf etmeliyiz.

BURHANETTİN DURAN

Burhanettin Duran | Sabah | 04.03.2017. Milli Kültür Şûrası izlenimleri.

<http://www.sabah.com.tr/yazarlar/duran/2017/03/04/milli-kultur-srasi-izlenimleri>

BURHANETTİN DURAN

Milli Kültür Şûrası izlenimleri

3. Milli Kültür Şûrası dün Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın da katılımıyla başladı. Türkiye'nin kültür politikalarına yön verilmesi amacıyla toplanan Şûra'nın ilki 1982'de, ikincisi de 1989'da gerçekleştirilmişti.

Üçüncü Şûra'nın 28 yıl aradan sonra Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı'nın girişimiyle tekrar toplanması oldukça önemli. Zira AK Parti iktidarının kendisini "**en az başarılı**" hissettiği alanlardan birisi eğitim ise diğeri de kültür. Kültür diplomasından aile ve çocuğa kadar geniş bir alanı kapsayan Şûra'da, 17 komisyonda ülkemizin "**yeni kültür hedeflerini**" belirleyecek müzakereler yapılıyor. Şûra'nın açılış konuşmasında Erdoğan, dünyanın kültürel "**tekdüzeleşme ve sığlaşma**" tehdidi altında olduğunu söyledi. Bu tehdidin ancak "**yerli ve milli olana**" referans veren bir hamleyle fırsata çevrilebileceğini vurguladı.

Ve katılımcılardan 2023 hedeflerine uygun bir yol haritası hazırlamalarını ve bunu kuracağı heyetle takip edeceğini belirtti. Erdoğan'ın konuşmasındaki en çarpıcı mesaj bence "**siyasal iktidarın sandıklarda elde edilebildiğini ancak kültürel iktidarın**" çok daha büyük bir hamle gerektirdiğini söylemesiydi. Bu mesaj AK Parti'nin Türkiye'yi dönüştürmek için ihtiyaç duyduğu kapsamlı politikalara

işaret etmekle kalmıyor. Mevcut iktidarı destekleyen toplumsal kesimlere ve elitlerine asıl "**muktedir olma**" alanı olarak kültürü gösteriyor.

Küreselleşmenin düzleştirici etkisi altında "**milli kültürü**" tartışmak hayli zor bir uğraş. Gündelik hayatın hızı içinde tüketilen popüler kültür Batı, hatta daha spesifik olarak, Amerikan kültürünün tahakkümü altında. Kültür alanı belki de ulus-devletlerin egemenlik iddiasını en az ileri sürebilecekleri bir yerde. Hızla tüketilen kültürel formlar "**millilik**" arayışını büyük bir meydan okumaya çeviriyor.

Özellikle Batı dışı dünyada...

Milli kültür, bir toplumun tevarüs aldığı tasavvurlar ve ideallerle güncel dünyanın gerçekliğinin etkileşmesine ve mücadelesine dayanır. Mücadele diyorum; zira kültür alanı da siyaset kadar rekabete ve hâkimiyet arayışına açık. Bu yüzden hayli ezber bir tabirle, milli kültür "**evrensel olanla yerel olanın sentezlenmesi**" deyip geçemeyiz. Bugün "**evrensel**" denilen şeyin müteahhkim "**Batı'nın yerelliği**" olduğunu fark ederek işe başlamalıyız. Tükettiğimiz "**evrensel**" kültür ürünlerinin "**masum, ortak insanlık kazanımları**" olmadığını idrak etmeliyiz. "**Dünyalı olana**" açılmanın Batı dışı toplumların geniş kültürel coğrafyası ile etkileşime girmek olduğunu görerek devam etmeliyiz. Diğer bir zorluk ise "**yerli olanı**" tanımlayabilmekte... Hele hele, farklı dünya görüşlerinin kıyasıya "**kültürel iktidar kavgası**" yürüttüğü Türkiye'de.

Evet "**yerli ve milli**" olan nedir? Millet olma bilinci ile sahip çıktıklarımızdır. 15 Temmuz gecesinde tecelli eden irade ve ruhtur. Bu ülkenin tarihten günümüze getirdiği tasavvurları ve idealleridir. Anadolu coğrafyasının, İslam medeniyetinin zengin birikimidir. Batı dahil etkileştirdiğimiz diğer medeniyet havzalarından öğrendiklerimizdir. Başardıklarımızdan ve yanılığlarımızdan geriye kalandır. İhtiyaçlarımızın ve ümitlerimizin bizi ulaştırdıklarıdır.

Bu tespitlerden hareketle, "**milli kültür**" politikaları asla özcü bir projenin parçaları olma hüviyeti taşımamalı. Özcü projeler küreselleşme karşısında yenilmeye ve fakir girişimler olarak kalmaya mahkûm.

AK Parti Kemalist dönemin tepeden inmecisi, özcü kültür "**projeciliğini**" normalleştirmekte başarılı oldu. Şimdi sıra Türkiye toplumunun bütün farklılıklarının önünü açacak bir milli kültür tasavvurunda. 3. Milli Kültür Şûrası'nın böylesi bir tasavvura hizmet edecek politika önerilerini üreteceğine inanıyorum.

CAN CEYLAN

Can Ceylan (19.03.2017): <https://www.gazetebirlik.com/yazarlar/bir-de-kulturumuz-icin-referandum-heyecani-duysak/>

BİR DE KÜLTÜRÜMÜZ İÇİN REFERANDUM HEYECANI DUYSAK

19 Mar 2017

3-5 Mart târihlerinde gerçekleştirilen 3. Millî Kültür Şûrası, kültür, sanat, edebiyat ve mûsıkî çevrelerimizde dikkatle tâkip edildi. Bu şûranın önemli ve kıymetli işlere kapı açacağı, tâkiben yapılan organizasyonlarla görülmektedir. Bunlardan biri, 14 Mart günü Cumhurbaşkanlığı külliyesinde Cumhurbaşkanımızın değerli eşi sayın Emine Erdoğan'ın himâyelerinde düzenlenen toplantıdır.

Tezhip, hat, minyatür, ebrû gibi Türk ve İslâm kültürünün millî özelliklerini yansıtan sanat dallarında uzman kadın akademisyenlerin de içinde bulunduğu iki yüzü aşkın kadının iştirak ettiği dâvet gibi organizasyonlar, millî kültür şûrası gibi şemsiye organizasyonların verimi açısından önem arz etmektedir.

Devrimlerle dünyânın kurtarılamayacağı, yakın târihteki hüsrân ve felâketlerle anlaşılmıştır. İnsanlığın ihtiyaç duyduğu huzur ortamın, tedricî olarak gelişen bir estetik anlayışı ile mümkündür. Bunun da en emin yolu, genel anlamda sanattır. Dünya üzerindeki her sanat dalı şüphe yok ki, birbiriyle kıyaslanamayacak kadar özel ve değerlidir. İnsanlığın ortak değeri olan her bir sanat dalı, huzûrun ve güzel ahlâkın tesisi için gösterilmiş olan yollarda en çok ihtiyaç duyduğumuz araçlardır.

Ancak şu da unutulmamalıdır ki, hiçbir kültür tek başına tüm insanlığa hitap edemez. Hiçbir sanatçı da tüm dünya sanatlarını icrâ edemez. Bunun yolu, sanat ağacını meydana getiren dalların millî ve yerel bir anlayışla ele alınıp küresel bir kalitede yapılmasıdır. Bu yüzden kültür şûrasının “millî” sıfatını taşıması önemlidir.

Fakat bu şûranın yirmi sekiz yıl gibi uzun bir sürenin ardından yapılması acı bir gerçeği göstermektedir ki, sanat, kültür, edebiyat ve mûsikîmiz hak etmediği bir ihmâl mâruz bırakılmıştır. Cumhuriyetimizin kuruluş yıllarında devrimlerle yapılmak istenen kaş, göz çıkarma ile sonuçlandığı için, irfân körlüğü sebebiyle farkına varamadığımız bu ihmâl artık alarm sinyalleri vermektedir. Bu alarm, devletin en üst makamından bizzat Cumhurbaşkanımız sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından 3. Millî Kültür Şûrası’nın açılış konuşmasındaki ifâdelerle verilmiştir. Elbette devletin başı olarak Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın, bunca işi arasında bir sanatçı gibi işin uygulamasına geçmesi beklenemez. Makamının gereği olan himâyeyi en üst seviyeden göstermekte ve himâye konusunda rol model olmaktadır.

Devlet-halk-sanatçı’dan oluşan üçlü sacayağının işbirliği ile telâfî edilecek olan ihmâlde, devlet teşvik ve destek görevini yaparken, sanatçılar da çocuksu bir heyecan ile bu teşvik ve desteği arttıracak icraatlar yapmalı; sanat eserleri, besteler ortaya koymalıdır.

Ancak en önemli ayak ise halktır. Sanatı ve sanatçıyı esas teşvik edecek olan, halkın millî bir şuurla kendi öz sanatına sâhip çıkmasıdır. 16 Nisan Anayasa Referandumu konusunda kimimiz az, kimimiz çok, ama her vatandaşın duyduğu heyecan, sanat için dâimî ve bir hayat anlayışı şeklinde olmalıdır. Gidilen her konser ve her sergi, satılan alınan her kitap, her müzik albümü ve her sanat eseri âdetâ memleketin refâhı yönünde atılan birer oydur.

Kültür adına ortaya konması gereken oy sandığı, her dâim halkın huzûrunda ve dikkatinde olmalıdır. Halkın sanatı desteklerken aslında kendi hayat kalitesini yükselttiği bilincinde olması gerekir. Halkın sanatı nasıl destekleyeceğini göstermek de, başta eğitim sistemindeki düzenlemelerle devlete ve icra edeceği sanat ile sanatçılarımıza düşmektedir.

CAN KEMAL ÖZER

Can Kemal Özer: <http://www.yenisoz.com.tr/buyuk-tehdit-numune-i-imtisalsiz-kalmak-makale-20278>

BÜYÜK TEHDİT: NUMÛNE-İ İMTİSALSİZ KALMAK

08 Mart 2017 Çarşamba - 00:05 Yorum Yaz

Geçtiğimiz hafta **'3. Milli Kültür Şûrası'** yapıldı. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın yaptığı ve üç gün süren şûrada mühim meselelere temas edildi. Önemli metinler ortaya çıktı. 17 komisyonun her birinde önemli isimler dertlerimize ve çıkış yollarına işaret etti.

Şûranın omurga komisyonu durumundaki **'Şehir ve Kültür Komisyonu'**nda da birbirinden kıymetli tebliğler sunuldu. Raporlar hazırlandı. Bakanlık yakın zamanda bunları yayınlayacak ve şura kararlarını hayata geçirmek için gayret sarf edecektir.

Cumhurbaşkanımız ilk günkü açılış konuşmasında önemli tespitlere yer verdi. **İlk oturumu yöneten Bakan Nabi Avcı Hoca**, Kanal 7'de program yaptığı döneme ait hoş bir hatırasını paylaşarak salonu kahkahaya boğdu. Allah daha hayırlı icraat ve faaliyetler yapmayı lütfetsin. Nabi Hoca, Allah bozmasın bakanlık kibri olmayan mütevazı bir insan. Ümit var olmamız için önemli bir neden.

Özellikle günümüz gençlerinin en büyük talihsizliğinin **numûne-i imtisallerinin** olmaması veya azlığı olduğunu düşünürdüm. Şura boyunca bu daha da pekişti.

Necip Fazıl, Cemil Meriç, Nureddin Topçu, Yahya Kemal gibi atıf yapılan kimselerin pek çoğunun hayatta olmaması calibi dikkatti.

Aslında tüm **peygamberlerin hayatları, hem Müslümanlar, hem de bütün insanlar için numûne-i imtisalin ta kendisidir.**

Bu meyanda Kur'an-ı Kerim bize Hz. Âdem, Hz. Nuh, Hz. Eyüp, Hz. Musa, Hz. Süleyman, Hz. Lokman, Hz. İbrahim, Hz. İsmail, Hz. Şuayb, Hz. Yusuf aleyhisselamlar gibi pek çok peygamberin kıssalarını anlatır.

Bunlar sadece bizlerin değil, aynı zamanda yöneticilerimizin de ibret ve ilham alması, uyması gereken numune kıssalar.

Hepsinden de önemlisi güzel ahlakı tamamlamak üzeri gönderilmiş Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.) ve O'nun eşsiz sahabelerinin muazzam örnekleri var önümüzde.

Hatta **İmam-ı Azam (r.a.), İmam-ı Maturudî (r.a.)** gibi kurucu imamların; sarayı, saltanatı terk eden **İbrahim Ethem** Hazretleri gibi muhteşem imtisallerimiz de var, bilmek ve uymak isteyene.

İnsan, her zaman inanç ve değerlerini yaşarken üzerinde gördüğü **ahlak âbidelerine ihtiyaç duyar.** Özellikle de gençlerin buna ihtiyacı büyüktür.

Az da olsa hâlen aramızda yaşamakta olan **numune insanlarımız yok mu?** Ne kadar itibar ediliyor bilemiyoruz ama elbette var.

Bir başka yönüyle de acaba 15 milyonluk şehirde bunlar kaç kişi acaba? Ya da 80 milyonun içinde kaç kişiler? Bir elin parmağından az mı, çok mu?

Bugün **öyle bir hastalığa yakalanmış durumdayız ki, herkes kişilerin örnek teşkil eden yönlerini değil, hatalarını öne çıkarıyor.** Bir örnek verdiğinizde o kişi kendi cemaat/hizip/fırka ve sairlerinden değilse, hemen takılı kaldığı bir hasleti üzerinden dalıyor meseleye. Allah uzun ve sıhhatli ömür versin Kadir Mısıroğlu ağabeyin '**bir kişiyi yermek veya övmek için yalana ihtiyacımız yok**' mealinde çok mühim bir sözü var. Ama biz buna pek uymuyoruz galiba. İttifak ettiğimiz değil, ayrıştığımız yönlerimizi öne çıkarmak gibi güçlü bir hastalık kaplamış her yanımızı.

Bir diğer derdimiz ise, hiçbir yapıcı nasihate tahammülümüzün olmaması.Müslümanlar hiçbir konuda eleştiriye hazmedemiyor. Hangi kişi veya kurumun icraatını usulünce eleştirmişseniz mutlaka direkt ya da dolaylı yoldan hadsiz uyarı veya tehdide varacak ihtarlar alıyorsunuz. Kendi yaptığını 'vahiy' görüp size beddua ettiklerini de. Onlara göre Mevlana, Yunus Emre, Hacı Bektaş-ı Veli, Sultan Abdulhamid Han, Yavuz Sultan Selim vs herkesi eleştirebilirsiniz. Hatta bizim peygamberlerden sonraki yegâne numune-i imtisallerimiz olan Sahabe-i Kiram-ı (hâşâ) dahi eleştirebilirsiniz ama yaşayan, makam ve mevki sahibi hiç kimseyi eleştirmeyeceksiniz.

Mesela Hz. Peygamber'in (s.a.v.) İstanbul'u fetih müjdesine nail olmak için, pek çok Sahabe-i Kiram ile Bizans seferine çıkan, İstanbul'u kuşatan, 6 ay süreyle Efes'i kuşatan Yezid'e, Hz. Muaviye'ye dilediğinizi söyleyebilirsiniz ama kıytırk bir makamı işgal eden bir kişi hakkında bir şey söyleyemezsiniz.

Söylerseniz işinizden olursunuz, sürekli uyarılırsınız, olmadı haddinizi bildirirler. Sürekli öveceksiniz. Sürekli el etek öpeceksiniz. Sürekli el pençe divan duracaksınız. Ama asla hakkı söylemeyeceksiniz. Asla yanlışlarını hatırlatmayacaksınız. Sekülerleşmeye itiraz etmeyeceksiniz. Makamlarını çiftlik gibi kullanmalarına söz söylemeyeceksiniz.

Haddi olmayan ve sadece yüksek makamlara yakınlığından başka kerameti bulunmayanlar bile gıyabınızda teviller ve ihtarlar yaparlar bunları da sineye çekeceksiniz.

Mesela Kâinatın Efendisi Hazreti Muhammed Mustafa (s.a.v.), "**Vallahi, kızım Fatıma bile olsa, ayırım yapmam**" buyuracak ama biz ayırım yapacağız veya yapmamız istenecek. Yazık çok yazık!

Lisan elden gitti, numune-i imtisal pek kalmadı, ebeveynlerimiz görevlerini yapmadı. Gençlik iblislerin "**rol model**" veya "**idol**" diye sunduğu hannasın eline düşme tehlikesiyle yüz yüze. **Bilim putu** karşımıza dip diri duruyor.

Siyer-i Nebi'yi, Hz Peygamber'in ömrünün sadece 60 gününü oluşturan savaşıardan ibaret gösteren kurgu, ciddi bir tuzaktı ve hâlâ bunun farkında değiliz.

Kısaca numune evlerimiz, numune mahallelerimiz, numune ebeveynlerimiz, numune münevverlerimiz çok azaldı.

Çünkü hayatımızı faturalara istila ettirdiler. Eski insanların maddi hamileri vardı. Günümüzde babadan miras bir varlığı yoksa yenilerin hepsi rızkını temin etme mücadelesi vermekten, ilim öğrenmeye, hayırlı hizmetlere zaman ayırma ve eser üretmeye vakitleri yok.

İlim adamı ve/veya numune-i imtisal adaylarının mesken ve işlerini çözüp hedefe kilitlenmelerini sağlayacak zengin bir dindar kitle ve sistem de yok.

İlim erbabının pek çoğunun yolu mecburen sistemin kıyısına veya tam göbeğine düşüyor. Sonrada mektep medreseyi, Kemalizmin seküler okullarından ibaret, ilmi bir fakülteden diploma almaktan ibaret görenlerin ipe sapa gelmez eleştirilerine maruz kalmak var ki, sanırım meseleyi en iyi bilenlerden olan Nabi Avcı Hocaya bu hususlarda da büyük mücadele ve gayret düşüyor.

Günümüz gençliği için feyiz alıp, izinden gidebilecekleri farklı dallarda, farklı meşrep/mizaçta insanların öne çıkarılması, desteklenmesi, plaket değil temel ihtiyaçlarını görebileceği maddi imtiyazlar sağlanması gerekiyor. Nobelciler, kimseye plaket vermiyor, büyük maddi imkanlar sunarak kişilerin özgürlüklerini satın alıyor. Bizim ise bağımlı kılmak bir yana önlerini açmamız şart. Bunu illa devlet yapmaz. Ama devleti yönetenler ön ayak olur.

Bugün devletin tepesindeki mühim şahsiyetlerin pek çoğu, özellikle 60, 70, 80'li yıllarda Necip Fazıl'dan Cemil Meriç'e, Nureddin Topçu'dan Mehmet Zahid Efendi'ye Mahir İz'den Kadir Mısıroğlu'na uzanan daha pek çok münevverin izini sürmüş, feyiz almıştı. Ya bu gün ne yapmalı? Bugün hepimiz için dert edilmesi gereken ana meselenin bu savrulma, neslimizi yanlış limana sürüklemesi meselesi değil mi? Bu nedenle herkesin elini taşın altına koyması gerekiyor. Hem de hemen!

Can Kemal Özer: <http://www.yenisoz.com.tr/soz-bitti-gozyasi-da-kifayetsiz-makale-19504>

Yazıda “Kültür Şurası” geçen cümle:

“Kültür Bakanlığı 3-5 Mart 2017'de ‘3. Kültür Şurası’ düzenleyecek. Hazırlık toplantısına katılan misafirlerin birinci gündemi neydi biliyor musunuz? TOKİ, TOKİ, TOKİ...”

CEM SANCAR

Cem Sancar (12.03.2017). <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/pazar/sancar/2017/03/12/hayat-denen-o-nukte>

CEM SANCAR

Hayat denen o nükte

Hayat öyle bir espri ki, başlarken senin için 'hah işte dünyayı açıkladım!' dediğin fikirler bir bakıyorsun bir komedi, giderek fars haline gelmiş.

Bir zamanlar kriminal bir cunta tarafından yazıldığı için zinhar itibar etmediğimiz anayasal düzen ve darbelerle hesaplaşmadığından yüz çevirdiğimiz sandık tercihi; bugün tamamen hürmete layık toplumsal bir eyleme dönüştü.

Düşündüğümüz zaman 12 Eylül düzeninde oy 'kullanmamak' delikanlı bir dürüstlük gibi gelse de ülkenin kaderinden öyle uzak kalmak, sarkastik bir aydının boş mızırdanması olarak da görünmekte. Ona diyorum, hayat farklı açılardan bir kolaj, kübik bir resim adeta. Oradan kahramanca gözükene, şuradan komik, öbür yandan dokunaklı olabiliyor.

Ben 2010 referandumunda sandığa gittim. Cumhuriyet mitingleri denen garabette 25 yıllık uykudan uyandım. Kapatma davaları ve müdahale tehditleriyle yüzümü yıkadım. Şükür, ayağa kalktım.

Fakat ne uzun bir sosyal-depresyonmuş o! Gerçi o uykuda da nadir şeyler oldu, hakkını yiyemem ama milletle birlikte masaya oturmak başka şey. Sabah dişlerini fırçalayarak renkli, ortak bir meşruiyetle oy pusulasını sandığa atmak ve yöneticileri belirlemek ise bambaşka...

Yalanlarla, zifiri noktalarla dolu bir ülkeydi bu, evet. Tarih kitapları, resmi tarihler hep böyleydi.

Elbette oradan salt halkın demokratik iradesine dayanarak çıkmak kolay olmayacaktı. Yaşadığımız kabuslar bunun birer örneği. Hiç uzatmaya gerek yok, buyurun size 15 Temmuz darbesi!

Akliselimini koruyan deli-yürek bir liderin kolunda kendini bulmaya başlamış insanların, özellikle kadınların, vahşetin önüne bir orman gibi dikildiğini ve geri püskürttüğünü gördük.

Bu, demokrat ütopyalarla büyümüş olanların ömrü hayatında kolay kolay göreceği bir manzara değildir.

Tabii vicdanı berrak olanları tenzih ederek söylemek gerekirse, çocukluğumuzun kıymetlisi 'sol' adını kullananların -kelimenin tam anlamıyla- o şanlı direnişin kutbunu, o aşık olunası halkı iğrenerek izlemesi de büyük bir travma, müthiş bir ders anlayana.

Ne var ki uykudan uyanıklığa geçen insanlarda da ülkelerde de hep aynı haller gözlemlenir. Uykunun getirdiği bir mahmurluk veya erken uyanmanın getirdiği sinirlilik. Bu asabilik ve gayri ihtiyari kas sıçramaları bugün izlediğimiz ve haz etmediğimiz görsellikler. Birçok tökezleme yaratan sarsak hareketlerden bir misal, Milli Kültür Şurası'nda kültürel yenilenmeyi komisyonlara (Komisyon!) havale etmek, diğeri de farklı düşüncedeki vatansever insanları tekfir etmek, hurra ötekileştirmek.

Densiz bir kavim asabiyeti. Bir tür Stalinist örgüt komiserliği.

Şunu söylüyorum: Büyük bir baskı döneminden sonra özgürlüğe çıkan kişilere bakın; kendine güvenini kazandıkça ilk anda hırçınlaşır, yaka bağı açar, şöyle bir kırlarda ferahfeza koşar. Tabiatı sonradan, zamanla sakinleşir.

Bunlar olacak. Zoraki bir uykudan uyanmanın bedelleri! Şemsi Tebrizi'nin dediği gibi; istediğin kadar imanlı, gayretli ve açık zihinli ol, hiçbir şey istediğin gibi olmaz, ama olur! Bekleyeceksin. Sabır ve teenni mühim burada.

Nazi küstahlığına dönme eğilimindeki Avrupa'ya haddini bildirmek ise asla bir hamaset değil, yalın bir gerçek! Bu da yazılmalı tarih defterine.

Yeni Türkiye'nin dizayn edilmesine katılmak, katılmanın vakarını taşımak bir mesuliyet. Şüphesiz bu maceranın "ariflerin menkıbelerine" benzemesini istemek Hak aşığının hülyası.

Ancak siyasete burun kıvrımayı bırakmak, ülkeyle barışmak uzun bir süreç. Etnik farklılıklara zenginlik olarak bakmak lafla yürüyen bir peynir gemisi değil!

Çok renkli bir millet olmanın bilgeliğiyle dünyaya açılmanın bedeli ise, işte şu geçtiğimiz kıldan

köprüler.

Birbirimize itina etmeliyiz.

Fikirlerimizi, kişilik özelliklerimizi, tarz ve usullerimizi koruyarak bir metanet ceketi giymeli.

Melamet hırkasını sırtımıza geçirip hilm, uyum ve zevkle yürünecek vakitler de kavlimce yakında bir yerlerde.

İnsana olduğu kadar, ülkeye inancı olanın neşesi, hayat denen o nükte, her şeye rağmen dudağımızın tam üstünde...

CEM ERCİYES

Cem Erciyes (3.4.2017) <http://www.gazeteduvar.com.tr/yazarlar/2017/04/03/kultur-surasinda-tusak-ruhu/>

“Kültür Şurası’nda TÜSAK ruhu

Kültür Şurası Sonuç Raporu’nda kimsenin itiraz etmeyeceği pek çok şey var. Ama özellikle kültür politikaları anlamında raporun tamamına sirayet eden şey, 2014’te tartıştığımız TÜSAK’tan başkası değil.

Kültür Şurası’nda ne konuşuldu, ne kararlar alındı pek de umurumuz değil. Mart başında düzenlenen, hatta açılışına Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan’ın da katıldığı ve kararların bizzat takipçisi olacağını söylediği Kültür Şurası’ndan söz ediyorum. Şura’nın fazla heyecan uyandırmamasında şaşılacak bir şey yok. Türkiye referandum dolayısıyla yine had safhada politikleşmiş, vereceğimiz oy bir kez daha bir varoluş meselesi haline gelmişken kültür kimin umurunda. Oysa bu işin referandum ile de epey alakası var.

Kimi siyasi yorumculara göre, ‘evet’ çıkması halinde AK Parti iki alanda gerçek dönüşümü başlatacak. Eğitim ve kültür. Yapısal, köklü ve kalıcı dönüşüm arzu eden her siyasi hareketin yapacağı gibi... Gerçi AK Parti’nin en başarısız olduğu alanların da bu ikisi olduğu her fırsatta dile getirilir. Bu tespit, bir miktar gerçeklik payı içeriyor olmalı ki eğitim ve kültür, siyasi gündemden düşmüyor.

Cumhuriyet tarihi boyunca üç kez toplanmış kültür şurası. Buna rağmen üçüncü şuranın yeterince ilgi çekmemesinde alınan kararların uygulanacağına olan inançsızlık da katkıda bulunmuş olmalı. Bu görüş bizzat hükümeti destekleyen medyada bile dile getirildi. Bir de Şura’da ortaya konan görüşlerin şaşırtıcı ya da radikal bir yanı olmaması da bu sessizlikte etkili oldu galiba.

Kültür Şurası’nda 17 komisyon vardı. Devlete ve topluma tavsiye niteliğinde görüşler içeren ortak raporlarını 14 Mart’ta yayımladılar. Kültür Bakanlığı’nın belirlediği komisyon üyeleri ve başkanları biraz şüphe ile karşılanmıştı. Neticede katılımcılar belirli bir çeşitlilik oluşturmuş gibi görünüyor. Çünkü 37 sayfalık rapor bir yandan AK Parti’nin kültür politikalarıyla uyum içinde hükümler içerirken, bir yandan AK Partili olmayan sanat çevrelerinin yaklaşım ve taleplerinin de görünür olduğu bir metin. Mesela ‘mimarlık’ bölümü başlı başına muhalif bir kentleşme bildirisi gibi... Tabii, neticede tüm hükümler tavsiye niteliği taşıyor ve hangilerinin uygulama alanı bulacağı biraz bürokrasiye daha çok siyasi iradeye bağlı.

Sonuç Raporu’nun girişinde Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı’nın imzasını taşıyan bir ‘Girizgah’ var. Bakan Avcı’nın ‘Evrensel değerlere güç vermek için elimizden geleni yapacağız’ dediği bu girizgahtan öğreniyoruz ki Şura’nın parolası ‘Dünyanın iyiliği için Türkiye’ sözüymüş. Anlaşıyor ki Şura’nın Türkiye kültürünün dünyada daha da yaygınlaştırılıp tanıtılması, daha güçlü ve etkili olabilmesi için yaklaşımlar geliştirmek gibi de bir hedefi varmış. Nitekim, bir çok komisyonun bu yönde fikirler geliştirdiğini de görüyoruz. Türkiye kültürünü evrensel kültürün içinde daha iyi bir yere taşıma

hedefine kimsenin itirazı olmaz. Ancak kültürü 'bölgesel ve küresel bir güç' olma politikalarının enstrümanı olarak ele almanın tartışılacak epey yanı olduğu aşikar.

Kültürel zenginlik sık sık vurgulanıyor ama bu raporda, farklı diller ya da dinlerin varlığından hiç söz edilmiyor bile. Bu kültürleri temsil edenlerin Şura'da yer alamadıkların anlıyoruz. Neticede Türkiye kültürünü Türk ve Müslüman kimliğiyle tanımlayan perspektif ağırlığını koymuş. Türkçenin yaygınlaştırılması Türk edebiyatının daha etkili olması için pek çok yol öneriliyor. Yunus Emre Kültür Merkezleri bu anlamda epey öne çıkıyor. Belli başlı dillerde Türk edebiyatı dergisi yayımlanması, Yunus Emre Divanı'nın belli başlı dillere çevrilmesi, uluslararası Yunus Emre ödülleri, yurtdışında Türk edebiyatı festivalleri ve hatta belli başlı gazetelerde Türk edebiyatı ekleri ve farklı dillerde internet siteleri gibi detaylara kadar iniliyor. Yayıncılık alanında da korsandan dağıtım ve okuma alışkanlığına kadar tüm sıkıntılar sıralanıyor, kitapçıların sübvansede edilmesi gibi güzel tedbirler de öneriliyor. Ama ne 'dil ve edebiyat' ne 'kütüphanecilik ve yayıncılık' ne de 'medya ve kültür' komisyonlarında özgürlüklerden söz ediliyor. Sanki Türkiye'nin böyle bir meselesi yokmuş, düşünce ve ifade özgürlüğü bu alanların en temel unsuru değilmiş gibi.

Son dönem kültür politikaları bağlamında özellikle AK Partili bürokrat ve siyasetçilerin gündeme getirdiği yaklaşımlar bir kez daha canlanmış görünüyor. Bu yaklaşımı basındaki "Devlet Tiyatroları beş yıl içinde kapatılacak" haberlerinden takip etmiş olabilirsiniz. Ama Şura Raporu'nun tam olarak böyle söylediğinden ben çok da emin değilim. Evet, Sahne Sanatları bölümünde ödenekli tiyatrolar ile özel tiyatroların eşitlenmesinden söz ediliyor. Özeller için de ödeneklilere denk bir destek bütçesi sağlanması, aradaki haksız rekabetin kaldırılması için ödenekli tiyatroların bütçesinin beş yıl süreyle yüzde yirmi azaltılması öneriliyor. Bu süreçte ödenekli tiyatroların 'sivilleştirilmesi'nden bahsediliyor. Ama öte yandan, birkaç madde sonra da tiyatronun yaygınlaştırılması için Kayseri, Samsun, Hatay ve Gaziantep'te beş yeni DT bölge müdürlüğü açılması gerektiği yazıyor... Hatta ödenekli kurumlar için özerklik talep ediliyor. Aynen şu cümleyle: "Ödenekli tiyatroların; tıpkı özel tiyatrolar gibi daha özgür ve etkin olabilmesi için özerkleşmesi, bürokrasiden kurtulması ve devletin amir konumu yerine hami konumuyla var olması..."

İşin aslı bu bahiste bütün yollar bir kez daha TÜSAK tasarısına çıkıyor. 2014'te çokça tartıştığımız yasa tasarısının ruhu bu Şura'da kendini gösteriyor. Tüm ödenekli ve özel kültür sanat faaliyetlerinin tek bir bağımsız fon aracılığıyla destekleneceği görece 'liberal' bir kültürel sistemin adıydı TÜSAK. Bu sanat kurumunun yapısından da bahsediliyor Şura raporunda. Ama Sahne Sanatları bölümünde değil de Müzik bölümünde. Böylesi bir kurulun, sanatçıların ve sivil toplum temsilcilerinin de katılımıyla olması gerektiği bu bölümün ilk maddesi olarak karşımıza çıkıyor... Kültür Ekonomisi bölümünde de devletin kültür ve sanat ürün ve hizmetlerinin satın almasından ve bunu niçin bir fon oluşturulmasından söz ediliyor...

Kültür Bakanlığı'nın yeniden yapılandırılması, ödenekli kurumların yasalarının yenilenmesi, Bakanlık bütçesinin iki katına çıkartılması, yerel yönetimlerin kültüre yönelik popülist yaklaşımlardan vaz geçip desteklerini artırmaları gerektiği gibi hepsi de ilgiye değer pek çok görüşün dile getirildiği raporu okumakta fayda var. Bu işin takibini sadece devlet adamlarına bırakmamak için, okumak şart.

3. Kültür Şurası Sonuç Raporu'nun tam metni için..."

D. MEHMET DOĞAN

<http://www.tyb.org.tr/nihayet-3-milli-kultur-surasi-19070yy.htm>

Nihayet 3. Millî Kültür Şûrası...

06.03.2017 10:00

dmdogan@gmail.com

İlk Millî Kültür Şûrası 1982’de toplanmıştı. 12 Eylül darbesi sonrasında yapılan bu Şûra’yı darbenin lideri Kenan Evren açmıştı.

Resimlerde görülüyor, ön sırada Millî Güvenlik Konseyi üyesi kuvvet kumandanları var. Muhtemelen bütün devlet erkânı orada... Bu Şûra sırasında Kültür Bakanlığı’nın sinema dairesinde sözleşmeli film yapımcısı ve senaryo yazarı olarak bulunuyorduk, davetli değildik.

2. Millî Kültür Şûrası, Kültür Bakanı Namık Kemal Zeybek tarafından toplandı, 1989’da. Millî Kütüphane’de yapılan bu Şûra’ya Türkiye Yazarlar Birliği adına katıldım “Yazarlık, bilinmeyen tanınmayan meslek” başlıklı bir bildiri ile. Yedi yıl arayla yapılan iki Şûra arasındaki en mühim fark devlet erkânının ikincisine pek rağbet etmemesidir!

3. Kültür Şûrası, ilkinden 35, ikincisinden 28 sene sonra toplanıyor. Demek oluyor ki, kültür şûraları konusunda bir düzenlilik ve hatta kararlılık yok.

Devlet’in kültür şûralarını boşlaması, bu arada kültürel konuların geri plana itilmesi ve bu alanda büyüyen sorunlar zaman zaman konuyu gündemimize getiriyordu. Hatta 5-6 sene önce bir kültür şûrası toplamanın gerekliliğini Kültür-Memur-Sen Başkanı Galip Yıldırım ile uzun uzun konuştuk. Eski bir CHP’linin kültür bakanı olduğu bir dönemde bunun sivil bir inisiyatifle yapılmasının daha doğru olacağını düşünüyorduk. Böyle geniş katılımlı bir şûra için kaynak bulmak maalesef mümkün olmadı, fakat konu da gündemimizden düşmedi. Sağda solda konuşuyor, yazıyor, kültür alanının ihmal edildiğini, tartışılması gereken çok önemli meseleler olduğunu dile getiriyorduk. Hatta bir proje taslağı da hazırlamıştık. Kültür Bakan yardımcısı Hüseyin Yayman’ın TYB’yi ziyaretinde konuyu ona da açmış, proje taslağıımızı da kendisine vermiştik. Biz Şûra’da sivil kurumların temsiline ağırlık veriyordu. Devletin elinde bir takım kurumlar vardı ve 1930’larda çerçevesi çizilmiş kültür anlayışı bu kurumlar eliyle hayata geçiriliyordu. Kültürel alanın sivilleşmesi, bu kurumların çalışanlarına devredilmesi ama devlet desteğinin sürmesi artık heyecanını yitirmiş bu kesimi canlandırabilirdi.

Bu belirsizlik ortamında Kültür Bakanlığı’nın 3. Millî Kültür Şûrası’nı toplama haberi bizi sevindirdi. Şûra’nın sivil kurumların temsil edildiği 2. sine değil, Devlet direktifli birincisine benzemesini de çok mesele etmedik. Bu öylesine ileri götürülmüştü ki, Türkiye Yazarlar Birliği gibi ülkemizin kültürel

alanla ilgili en köklü ve önemli kurumunun temsili dahi düşünülmemiştir. Bendeniz, (her halde yaşama hürmeten) Dil ve Edebiyat Komisyonu'na üye olarak davet edilmişim.

Zor bir dönemde yapılıyor bu şûra. 1982 ile bugünü, hatta 1989'la günümüzü kıyaslırsak zorlukların boyutu hakkında bir fikir sahibi olabiliriz.

1. Millî Kültür Şûrası'nın açılışında Kenan Paşa, Atatürk ve Atatürkçülük etrafında bazı fikirler önü sürüyordu. Bir yerde Atatürk'ün kültürle medeniyet kavramlarını birleştirdiğini söylemesine rağmen, kültürün millî, medeniyetin beynelmilel olduğunu –Ziya Gökalp'a ve onun fikirlerine dayanan Atatürk'e atıfla- başka bir kültür dairesine girilemeyeceğini ve fakat başka bir medeniyete geçilebileceğini belirtiyordu!

Bugün durduğumuz yerde medeniyet kavramından hayli uzaklaştığımızı, kültürel alanda ise hayli batılılaşarak millî kültürümüze yabancılaştığımızı görebiliyoruz. Cumhurbaşkanımızın açılış konuşmasında irfan gibi, ahlâk gibi bazı kavramların öne çıkması da bu gidişe karşı bir tavır olarak görülmelidir: "İrfandan yoksun bir kültür, açık konuşayım, hamallıktan başka bir şey değildir. Aynı şekilde ahlâktan yoksun bir kültür anlayışı bizi ancak yozlaşmaya götürür. Oysa sanat ve kültürün amacı, insanı aklî ve ahlâkî kemale ulaştırmaktır."

Konuşmada bütün dünyayı tehdit eden "globalleşme" ile paralel yürüyen sığlaşmaya karşı yerli ve millî kaynaklara yönelmeye ağırlık veriliyor ve bunun dünyadan kopmak anlamına gelmeyeceğinin de altı çiziliyordu. (Şûra ile ilgili yazmaya devam edeceğiz).

D.Mehmet Doğan (07.03.2017): <http://www.tyb.org.tr/d-mehmet-dogan-turkce-ogretimi-ve-kultur-dili-olarak-turkce-29010h.htm>

D. Mehmet Doğan: Türkçe Öğretimi ve Kültür Dili Olarak Türkçe

[Ana Sayfa](#)» [Haberler](#)» [Günün Yazıları](#)

07.03.2017 09:30

(3. Millî Kültür Şûrası Dil ve Edebiyat Komisyonu'na tekliflerim)

Bakanlık, bizim 3. Millî Kültür Şûrası Dil ve Edebiyat Komisyonu’nda yer almamızı uygun bulmuştu. Bütün komisyonlar gibi 10 kişiden müteşekkil bu komisyonun diğer üyeleri Beşir Ayvazoğlu (başkan), Adnan Özer, Ebubekir Eroğlu, Enis Batur, Haydar Ergülen, M. Fatih Andı, Melek Paşalı, Sabri Koz ve Üzeyir İlbak idi. Fatih Bey bir yakının rahatsızlığı dolayısıyla katılamayınca, Yılmaz Daşcıoğlu yerini aldı.

Komisyon üyeleri yaşlarına ve edebiyat geçmişlerine yakışır bir olgunlukla konuları değerlendirdi ve teklif ve tavsiyelerini böylece kayda geçirdi. Her üyenin, üzerine aldığı konu ile ilgili 2 sayfalık sunum hazırlaması gerekiyordu. Benim sunumumun “Türkçe Öğretimi ve Kültür Dili Olarak Türkçe” olması uygun bulunmuştu. Biz de bu çerçevede görüşlerimizi kaleme aldık. Bu fikirlerimizin önemli bir kısmı bazı değişikliklerle komisyon raporuna girdi. Şûra ile ilgili olarak diğer yazacaklarımızdan önce kendi metnimizi okuyuculara sunmak istiyoruz.

1. Türkçe öğretimi, talimi ve terbiyesi

Öğretim, eğer talim (alıştırmayı, uygulamayı da ihtiva eden öğretim) ve terbiye (edebini-âdabını öğretme, benimseterek yetiştirme) yönleri ihmal edilirse, başarıya ulaşamaz. Bu açıdan bakılınca, türkçe “ders” olmamalı, sırf kurallarla türkçe öğretmeye çalışılmamalıdır. Türkçe her halükârda sınıf geçilen bir ders olmak yerine, yaşanan; şiirle, müzikle, güzel konuşmalarla öğrenilen tabîî dil olmalı.

Çocuklarımızı kendi masallarımızla büyütmenin yolunu bulmalıyız. Kültür Bakanlığı iyi derlenmiş, üsluba çekilmiş masal metinlerini külliyat olarak yayınlamalı. Bu metinlerin çocukların ilgisini çekecek şekilde resimli baskıları yapılmalı; seslendirilmiş, görüntülendirilmiş ve hatta çizgi film haline getirilmiş versiyonları hazırlanmalı. Bu zeminde oluşturulan yeni masallar veya benzer edebî verimler teşvik edilmeli.

Ana okulundan başlayarak orta okul sonuna kadar çocuklarımız türkçenin güzel örnekleriyle karşı karşıya bırakılmalı. Çocuklarımıza şarkılarla, türkülerle türkçe öğretmek esas olmalı. Karagöz ve orta oyununda görülen kelimelerin yanlış kullanımı ile ilgili örneklerle benzer tarzda örneklemelerle doğru türkçe konuşmanın, yazmanın önemi vurgulanmalı.

İlk öğretim ve orta okul, çocuklarımıza aşırı bilgi yüklenen bir dönem olmamalı. Çocuklarımızın kafasını küçük yaşlarda daha sonra öğrenebilecekleri bilgilerle doldurmak yerine dinlediğini, okuduğunu anlayacak, dil melekelerini geliştirecek uygulamalı, örnekli programlarla yetiştirilmesi esas alınmalı. İlk ve orta öğretim, kitap okuma alışkanlığı kazanılması için en uygun çağ olarak görülmeli.

Konuşmak, dinlemek, meramını doğru ifade edecek şekilde yazmak, ilk öğretimin esası olmalı. Türkçe öğrenmek liseye bırakılmadan halledilmeli. Lise devresi, türkçesi mükemmel öğrencilerin bilgilerini geliştirdikleri, üniversiteye hazırlandıkları bir dönem olmalı. Üniversiteye giriş sınavı, sadece test metodu ile yapılmamalı. Mutlaka dil ve ifade ölçmeye yarar, yazma becerisini göstermeye imkân veren bir uygulamaya geçilmeli. Bu Lisenin son iki yılında da yapılabilir. Son iki yılda bu niteliklerini ortaya koyan gençler test imtihanı ile üniversiteye alınmalı.

1/1. Kitap, kütüphane

Kitap ve kütüphane erken yaşlarda çocuklarımızın hayatında yerini almalı. Sınıf kitaplıkları, okul kütüphaneleri, şehir ve semt kütüphaneleri yaygın şekilde hayatımızın bir parçası olmalı.

İlk ve ortaöğretimde okunacak temel edebiyat ve fikir eserleri listesi hazırlanmalı, bunlar piyasanın istismarına fırsat vermeyecek şekilde Kültür (veya) Millî Eğitim bakanlığınca eksiksiz-tam metin olarak yayınlanmalı. (Uzman bir heyetten eserlerin aslına uygun olduğunu belirten belge alan yayıncılar tarafından basılması da düşünülebilir.) Temel metinlerin diline müdahale edilmemeli, eserler ancak kelime açıklamaları veya açıklayıcı notlarla yayınlanmalı. Temel eserlerin seçiminde çocukların yaşına göre terbiyevî (pedagojik) ölçüler dikkatten kaçırılmamalı.

2. Kültür ve medeniyet dili olarak türkçe ve edebiyatımız

Türkçenin bin yılları aşan yazılı metinleriyle bir kültür, medeniyet dili olduğu gerçeğinden hareketle, günlük dilin ve “aridil” olarak nitelenen daraltıcı yaklaşımların ötesine geçilmesi bir devlet siyaseti olarak düzenlenmeli. Dil devrimi sürecinde arapça ve farsça kelimelere karşı yürütülen ve esasında edebiyatımızın ve düşüncemizin malı olmuş çok sayıda kelimenin dışlanması ile oluşan fakirliği ortadan kaldırıcı programlar uygulanmalı. Bu süreçte bilhassa kavram veya terim mahiyetindeki kelimeler kaybedilmiş, yeni uydurulanlar bunların yerini tutamamış ve sonuçta batı kökenli kelimeler yaygın olarak tercih edilir olmuştur.

Batı kaynaklı kelimelerin dilimizi istilasına karşı ciddi tedbirlerin devreye sokulmasında daha fazla geç kalınmamalı. Öncelikle devlet dilinde ve öğretim dilinde yaygınlaşan çok sayıda yabancı kelimenin yerine türkçeleri tercih edilmeli. Kanunlar başta olmak üzere devlet metinleri doğru türkçe ile yazılmalı ve batı dillerinden geçen yabancı kelimeler, eğer günlük dile yerleşmemişse kullanılmamalı.

Dil alanında otorite yokluğu, kendini hissettirmektedir. Türk Dil Kurumu’nun üzerine düşeni yapmaması/yapamaması, bu alandaki olumsuzlukların yaygınlaşmasına yol açmaktadır. Birçok alanda terim birliği sağlanamamıştır. Osmanlıca terimlere karşı yapılan terimler kısmen yerleşmiş, fakat genel olarak tutmamıştır. Bu durumda latince kaynaklı terimler ağırlık kazanmaya başlamıştır. Terim farklılaşması kurumlar, üniversiteler ve hatta kişiler ölçeğinde devam etmektedir. Terim birliğinin sağlanamamasının dil ve bilim alanında ciddi meseleler doğurduğu görülebilmektedir. Terim meselesini makul ölçüler içinde ele alan komisyonlar oluşturularak mutabakat sağlanmaya çalışılmalıdır.

Dünya değişim dönemlerine mahsus ağır gündemi ile bizi kuşatıyor. Her şeye rağmen esas gündemimizi unutmamalıyız. Asırları aşan kudretli bir dilimiz, zengin bir edebiyatımız ve büyük şair ve yazarlarımız olduğu için ayakta ve güçlü olduğumuzu hatırdan çıkarmamalıyız. Dilimizin bize verdiği gücü bilerek, edebiyatımızın bizi ayakta tuttuğunu görerek adımlarımızı atmamız.

2/1. Maddî gelişme-Manevî/kültürel gelişme ilişkisi

İktisadımızı geliştirerek refah seviyemizi yükseltiyoruz, maddî varlığımızı artırarak kuvvetleniyoruz. Son 15 yılda Türkiye bu anlamda bir kaç Türkiye oldu. Bu elbette memnuniyet verici. Madden güçlenirken manen (dil, kültür, ilim) ne durumdayız? Maneviyatı münhasıran dinî alan olarak görmemelidir. Dilimiz maneviyatımızın yapıcisıdır, yaşatıcısıdır. Ona verilen zarar, maneviyatımıza verilmiş demektir. İnsan dünyayı kelimeleştirir; kelimelerin dünyasında konuşur, yazar, düşünür ve

böylece hayat bulur. Dilin bütün unsurları birbiriyle irtibatlıdır. Her hangi bir ögesi diğerinin varlığı ile değer kazanan bir sistemdir dil. Zincirin bir halkası kırılınca, kopuş umumî olur.

Dilimizin karşı karşıya kaldığı müdahale, anlam alanlarımızın tahrib olmasına yol açtı, zihnimiz ağır hasar gördü. Bunu bilerek, binlerce yıl içinde oluşturduğumuz zengin dille konuşmanın, yazmanın, düşünmenin öneminin altını çizmeliyiz. Bir taraftan millete mal olmamış uydurma ve dil zevkine aykırı kelimeler, öte yandan kayıp kelimelerimizin yerine batıdan ithal kelimelerin konulması hali ile karşı karşıyayız. Gerçek ve zengin türkçeyi ancak Milli Eğitimimiz, Kültür Bakanlığımız ayakta tutabilir.

Manevi/kültürel gelişmenin sağlanamaması, bizi maddî gelişmenin yol açtığı sorunlarla baş etme gücünden yoksun kılar. Manevî alanda 3. Köprü'nün mukabili nedir? Marmara'ya, Avrasya Tüneli'ne ne karşılık gelir?

3. Edebiyat kültür ve ilim ilişkisi

Kültürel alan güçlü bir edebiyat arkaplanı olmaksızın yeni hamleler yapma yeteneğini kaybeder. Gerçek bir kültür hareketi ilimle edebiyatın ortak çalışması ile mümkün olabilir. Türkiye'de kültürel edebiyatın, ilimle edebiyatın bağı kesilmiştir. Üniversiteler ilme ruh veren, hayatiyet katan edebiyatı adeta dışlamışlardır. Edebiyatsız bir kültür ruhunu, kitleleri kavrayacak hareketliliğini kaybetmiş demektir.

Önemine rağmen edebiyat, sanat ve kültür konuları son yıllarda gündemin en arka sıralarına itilmiştir. Gazeteler kültür ve sanat sayfalarını iptal etmiş, televizyonlar bu konuları gündemlerinden çıkarmıştır. Edebiyat ve sanat dergileri dar alanlara sıkışmıştır. Türkiye'de her yıl 50 binin üzerinde kitap yayınlanmakta, birçok önemli kitabın yayınından konunun ilgilerinin bile haberi olmamaktadır.

Kitap değersiz bir meta haline gelmiştir/getirilmiştir. Devlet kütüphaneleri hizmet bakımından ekseriya 1960'lı yılların anlayışı ile devam ediyor. Belediyeler istisnalar dışında kütüphane kurmaktan uzak duruyor. Başkent Ankara bu bakımdan en kötü durumda olan şehrimizdir. Kütüphanesiz beldenin şehir olmayı hak etmediğini görmek zorundayız. Kütüphane yapmadan üniversite kurmak, ilimle kitabın bağına görmezden gelmek demektir.

Kültür Bakanlığı, hatta Milli Eğitim ve Gençlik Bakanlıkları kitaba ilgiyi yükseltmeyi âcilen programlarına almak zorundadır. Zihin emeği bütün emeklerin üstündedir. Her yıl yayınlanan güzel şiir kitapları, hikâye kitapları, romanlar, fikir eserleri bu bakanlıkların yakın takibinde olmalı. Onların yakın alâkası edebiyata ve dile ilgiyi yükseltmeli. Sinema ve tiyatro alanına Kültür Bakanlığı tarafından yapılan kaynak aktarımı, edebiyat alanına da teşmil edilmelidir. Belediyelerin aynı zeminde çalışmalar yapması, kültürel belediyeciliğin artık ertelenmemesi gerekiyor.

4. Gönüllü kuruluşların yeri ve rolü

Kültürel ve edebî alanda gerçek gönüllü kuruluşların ciddi anlamda desteğe ihtiyacı var. Türkiyede sivil toplum kuruluşu denilince ilk odalar, sendikalar hatıra geliyor. Bunlar mesleklerini icra edenlerin menfaatlerini korumak için vardır ve kültürel alanda varlıkları hissedilmez. Gerçek anlamda kültür kuruluşlarına sahip çıkan, destek veren bir yönetim aslında gençlerinin geleceğine, yani ülkenin yarınına yatırım yapıyor demektir. Öğretim diploma ile biter, fakat talim ve terbiye hayat boyu devam eder.

5. Edebiyatımız ve kültürümüz tarihî olduğu kadar günümüze aittir

Bugün büyük dil, edebiyat ve ilim eserlerimizle birlikte büyük şair ve yazarlarımızı toplumun gündeminde tutmak, kimliğimizi ayakta tutmanın önemli unsurlarından biridir. Edebiyatımız ve kültürümüz tarihî olduğu kadar günümüze aittir, bu sebeple günümüzün şair ve yazarlarını, fikir ve ilim adamlarını topluma tanıtmak sürekliliğin altını çizmek bakımından önemlidir

D. Mehmet Doğan (08.03.2017): <http://www.tyb.org.tr/d-mehmet-dogan-dunyanin-iyiligi-icin-turkiye-29031h.htm>

D. Mehmet Doğan: “Dünyanın iyiliği için Türkiye!”

08.03.2017 09:57

“Dünyanın iyiliği için Türkiye!”

Kültür Şûrası’nın sloganı, bazıları “motto” diyor, “şiar” da denilebilir, “Dünyanın iyiliği için Türkiye” olarak belirlendi. Bu güzel, hatta “parlak” bir cümle.

“Yerindelik” açısından bakarsak da aynı şeyi söyleyebilir miyiz?

Bu ibareyi bizim Kültür Şûramızdan haberdar olmayan yabancılara tercüme etsek ve onlardan tahminde bulunmalarını istesek... “Bu nasıl bir toplantının şiarı olabilir” diye, acaba “Kültür Şûrası” diyen çıkar mı?

Son zamanlarda gerekli gereksiz parlak cümleler kurmak moda oldu. Gözlerimiz kamaşsa da gerçekçi durum tesbiti yapmak ve gelecekle ilgili tasavvurlarımızı buna göre şekillendirmek zorundayız. Yoksa çabalamamız hiç bir işe yaramayacak, asla dikkate alınmayacak metinler karalamaktan öteye gitmez.

Kültür Şûrasının açılışında değerli bakanımız Nabi Avcı’yı dinlerken, “Öyleyse neden Millî Kültür Şûrası” demekten kendimi alamadım. Kültür merkezlerindeki artıştan, müzelerin ziyaretçi sayısındaki yükselişe, özel tiyatrolara desteğin katlanmasına sevinmemek mümkün mü? Tabîî başka rakamlar da var. Bunlara bakarak, “Bundan iyisi Şam’da kayısı” demekten başka ne yapılabilir?

Rakamların sayılabilir gerçekleri yansıttığını hiçbir zaman akıldan çıkarmayalım. Kemiyete hakkını verdikten sonra keyfiyeti önemseyelim.

Tiyatro sahnelerinin sayısının artırılmasından, seyirci sayısındaki yükselişe, sinemaya rekor desteğe kadar müthiş bir gelişme yaşanmış 15 yılda, sayısal olarak böyle. Hele beni en çok sevindiren gönüllü kuruluşlara verilen destek. 2003-2016 yılları arasında 5 bin 11 kuruluşa, gerçekleştirdikleri kültürel etkinlikler için yaklaşık 35 milyon lira ödenek aktarılmış.

Bilhassa bu fasıldaki rakamlar bazılarında “Aslan payını Türkiye Yazarlar Birliği almıştır” fikrini kuvvetlendirmiş olmalıdır. Bizim bulunduğumuz komisyonda farklı cenahlardan gelenlerin de bu kanaatte oldukları sözlerine, hatta tekliflerine yansiyordu. Bu sebeple Türkiye Yazarlar Birliği yanında benzer kuruluşların da desteklenmesi yönlü ibarelerle karşılaşıyordu.

Birinci madde: Bu beş bin on bir (5011) kuruluş arasında Türkiye Yazarlar Birliği yoktur! Pekiştirmek için ikinci madde: Türkiye Yazarlar Birliği’ne Kültür Bakanlığı “etkinlikleri” için her hangi bir destek vermemiştir, 15 yıllık dönemin özeti budur!

Bunu nasıl tefsir etmeliyiz?

Ya Türkiye Yazarlar Birliği desteklenmeye değer “etkinlik” yapmamıştır, ya da desteklenmesi gereken bir kuruluş değildir! Öyleyse hangi kuruluşlar desteklenmiştir? Bunu bilmiyoruz. Fakat durum bize şu sözü söyleme hakkını veriyor: *Kültürel alanda birinci sınıf işler yapan kuruluşlar değil, bu alanı istismar maksadıyla işgal eden kuruluşlar desteklenmiştir.*

Değerli Kültür Bakanımız gözümüzü kamaştırmak yerine kültür şûrasını zorunlu kılan esas meselelerden söz etmeliydi, ki o zaman şûranın yerinde ve zamanında yapıldığı kanaatine varılabildi.

Maamafih, “Dünyanın iyiliği için Türkiye!” şiarı bakanlık için önemli. Ben derim ki, bir gün “Turizm Şûrası” toplanırsa, sloganımız hazır!

D. Mehmet Doğan (12.03.2017). <http://www.enpolitik.com/kose-yazisi/955/iki-sra-arasindaki-7-fark.html>

İki Şûra Arasındaki 7 Fark

Güncelleme : 2017-03-12 12:21:55

3. Millî Kültür Şûrası da tarihe not düşmeye vesile olacak bir faaliyet olarak geride kaldı. Konuşuldu, tartışıldı, birtakım metinler hazırlandı, kararlar alındı. İstişarî mahiyetteki bu toplantıda alınan kararlar sadece Kültür Bakanlığı’nı değil, devletin diğer kurumlarını da ilgilendirecek kapsamda. Konuşmak kolay, bir takım metinler hazırlamak da çok zor değil. Esas olan uygulama. Uygulamada ne olacak?

“Devlette devamlılık esastır” diye bir söz vardır. Bunun medlûlü açık: Daha önce yapılanlar, devletin konu ile ilgili birikimi... Uzun bir aradan sonra yapılan 3. Millî Kültür Şûrası ile daha önceki şûralar karşılaştırılırsa, en başta Türkiye’nin kültürel değişimi hakkında bazı fikirlere sahip olabiliriz.

1. Millî Kültür Şûrası 1982’de, askerî yönetim döneminde yapılmıştı. Darbenin lideri Kenan Evren’in açılışını yaptığı şûraya geniş bir katılımın olduğu görülebiliyor. Şûra böyle bir dönemde toplanmış

olmasına rağmen, bir hayli muhalefet şerhi olduğuna bakarak, hayli demokratik bir toplantı olarak nitelenebilir. Cumhuriyetin tek parti dönemi ideolojisinin katı bağluları ile bu ideolojik zeminin dışında kalanlar arasında bir hayli tartışma olduğunu ve muhalefet şerhlerinin de bu çerçevede yazıldığını söyleyebiliriz.

Biz yedi yıl sonra, 1989'da Kültür Bakanı Namık Kemal Zeybek tarafından toplanan 2. Millî Kültür Şûrası'nın katılımcılarındanız. Bir sivil toplum kuruluşunu, Türkiye Yazarlar Birliği'ni temsilen bu şûraya katıldık. Sözümüzü da ona göre söyledik. Bildirimizin başlığı, "Tanınmayan meslek: Yazarlık" idi.

Şimdi bu metne baktığımızda, Türkiye'nin 28 yıldaki değişimi de ortaya çıkıyor. Radyo-televizyon yayıncılığında TRT'nin tekel olduğu; hatta tek televizyonun bulunduğu dönem. Bazı fikirlerimizi, devlet radyo ve televizyonunun konumu etrafında beyan etmişiz. Bu alanda tekel sona ereli epey oldu. Önce gayri nizamî bir çoğalma; sonra kanun çerçevesinde çoğullaşma oldu. Şimdi sayılarını kestiremediğimiz radyo ve televizyon yayını var. Sadece bu değil, bilgisayarın yeni yeni kişiselleştiği bu dönemden sonra bütün dünyayı kaplayan bir ağ, "internet" ortaya çıktı. Bu değişim, Türkiye'yi de geniş ölçüde etkiledi.

Konuşmamızın bir yerinde Avrupa Topluluğu'na girilmekten söz ediliyor. Avrupa Topluluğu (AT), sonraki yıllarda Avrupa Birliği (AB) oldu ve bugün bu yapıya girme konusunda çok da istekli görünmüyoruz.

"Tanınmayan Meslek: Yazarlık" bildirimizde, kültür politikalarının tesbitinde meslekî kuruluşların görüşlerinin alınmasını en başa yazmışız ki bu fikrimizde bir değişiklik yok. Türkiye'de böyle bir uygulamayı daha önce görmediğimiz gibi, bundan sonra da göreceğimizi pek tahmin etmiyoruz. Fakat doğrusunun bu olduğundan hiç şüphemiz yok!

Yazarları temsil eden kuruluşlara destek sağlanması, yaşayan yazarlarımızın öğretim programına alınması, kültürel çalışmalar konusunda devlet desteği, kültür alanında KDV olmaması, yazarlara teknik destek sağlanması, sadece gazetecilere sağlanan kolaylıkların diğer yazarlara da teşmil edilmesi gibi hususlar da güncelliğini koruyor. Demek ki o zamandan bu zamana bu hususlarda bir mesafe alınamamış. Birkaç teklifimiz var ki onları buraya aynen aktarıyorum:

* Serbest yazarlık, müstakil bir meslek olarak kabul edilmeli ve ilgili mevzuat bu yolda düzenlenmelidir.

* Büyük şehirlerde yazar - sanatçı evleri, çarşı ve lokalleri açılmalı; böylece kültür muhitlerinin teşekkülüne yardımcı olunmalıdır.

* Öğretim kurumlarında Türk yazarlarından misafir öğretim görevlisi olarak yararlanılmalıdır.

* Her yıl çeşitli ülkelerde yaşayan ve Türkçe eser veren yazarların katılacağı bir kongre düzenlenmelidir.

Bilmiyorum, Şûra'nın her hangi bir komisyonunda bu hususlarla ilgili görüşler dile getirildi veya karar altına alındı mı? Pek sanmıyorum!

O bildiride ifade ettiğimiz bir görüş daha var, bugünün şartlarında pek yerinde bulunmayabilir. Biz yine de o teklifimizi buraya kaydetmeden geçmek istemiyoruz:

Fikir suçluları için geniş kapsamlı bir af çıkarılmalıdır!

DOĞAN HIZLAN

Doğan Hızlan (07.03.2017). <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/dogan-hizlan/alinan-kararlarin-onerilerin-gerceklesmesi-dilegiyle-40386690>

dhizlan@hurriyet.com.tr

•

Alınan kararların, önerilerin gerçekleşmesi dileğiyle

7 Mart 2017

II. Millî Kültür Şûrası, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açılış konuşmasıyla 03-05 Mart 2017 tarihleri arasında Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda gerçekleştirildi.

Açılış konuşmasının ikincisini de Kültür ve Turizm Bakanı Prof. Dr. Nabi Avcı yaptı. Şûraların ilki 1982'de, ikincisi 1989'da yapılmıştı.

Yemek arasından sonra Nabi Avcı, saat 15.00-16.30 ve 17.00-18.30 olmak üzere iki açılış oturumunu yönetti.

Birinci oturumda; Alev Alatlı, Hasan Celâl Güzel, İbrahim Kalın, Mehmet Genç yer aldı. İkinci oturumda ise Ahmet Güner Sayar, Atillâ Koç, Doğan Hızlan, İlber Ortaylı konuştular.

Akşam 20.00'de de Vefatının 100. Yılında Tanburî Cemil Bey Konseri vardı.

İkinci gün saat 09.30'dan itibaren komisyon üyeleri değişik salonlarda toplandılar.

Kültür Politikaları, Kültür Diplomasisi, Kültür Ekonomisi, Kültür Varlıkları, Müzeler ve Arkeoloji, Sahne Sanatları, Sinema, Radyo ve Televizyon, Müzik, Görsel Sanatlar, Dil ve Edebiyat, Yayıncılık ve Kütüphanecilik, Medya ve Kültür, Çocuk ve Kültür, Mimarî ve Kültür, Şehir ve Kültür, Yerel

Yönetimler ve Kültür, Yurtdışı Türkler ve Kültür, Aile ve Kültür başlıklarından oluşan 17 ayrı komisyon toplandı.

Şûrada, bilim adamları, kültürel temsilciler, meslek örgütleri başkanları, yazarlar, edebiyatçılar, modern ve geleneksel sanatçılar, Kültür Bakanlığı görevlileri, yetkili bürokratlar komisyon üyesi ve katılımcı olarak çalışmalar yaptılar. Her komisyonda sekiz-on kişilik konusunda uzman katılımcı, ortalama 20 dakikalık sunum ve daha sonra aynı sürelik bir tartışma süresi ile toplantılar gerçekleştirdiler. Bütün bu bildiriler, tartışmalar komisyon görevlileri tarafından kaydedildi. Ayrıca konuşmalar komisyon başkanlığına yazılı olarak sunuldu. Akşam, toplantı bitiminde, çalışmalar sonunda oluşan kararlar komisyon başkanı tarafından bir sonuç raporu olarak toparlandı.

Son gün sabah oturumlarında bir gün önceki sunum ve tartışmalar sonucu ortaya çıkan rapor okunarak metnin bütünü üzerinde tartışıldı.

Tartışılan, karar altına alınan bu raporlara son şekil verilerek her komisyon raporu öğleden sonra, oturma yöneticisi ve Hüseyin Yayman başkanlığındaki toplantıda tek tek okundu.

III. Millî Kültür Şûrası, Bakan Nabi Avcı'nın kapanış konuşması ve şûra yöneticileri ile komisyon üyelerinin toplu fotoğraf çekimi ile sonlandı.

* * *

28 yıl gibi bir aradan sonra gerçekleştirilen III. Millî Kültür Şûrası her kesimden pek çok kültür insanını bir araya getiren verimli bir çalışma oldu. Sonuçlarının, özellikle Kültür Bakanlığı üzerinde büyük etkisi olacağı bizzat Bakan Nabi Avcı tarafından vurgulandığı gibi, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, şûrada alınan kararların bizzat takipçisi olacağını dile getirmesi, oldukça önemli. Şûrada okunan bildiriler ayrıca bir kitap olarak basılacak. Bakan Avcıördüncü şûranın üç yıl sonra yapılmasının planlandığını, bu toplantıdan çıkan sonuçların önümüzdeki kültürel işlere, politikalara büyük ölçüde yansıtacağını belirtti. Yine Kültür Bakanı Nabi Avcı bu raporlarda belirtilen her hususa dikkat edeceklerini, eleştiri, tespit ve tekliflerin her birine büyük önem verdiklerini ve bu hususların hayata geçirilmesi için gerekenleri yapacaklarını ifade etti. Komisyonlarda sahafları temsilen Sahaflar Birliği Derneği Başkanı Emin Nedret İşli, Millî Şûra'da sahafların ilk kez temsil edildiğini, bu katılımın bir başlangıç olarak yeterli ve çok önemli olduğunu beyan etti ki aynı fikirdeyim.

* * *

ŞÛRADA alınan kararların, önerilerin gerçekleşmesini, uygulamaya yansımalarını bekliyoruz.

Doğan Hızlan (09.03.2017): <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/dogan-hizlan/s-raya-katılanlara-sunulanlar-40389189>

Şûraya katılanlara sunulanlar

9 Mart 2017

ŞÛRALARDA, sempozyumlarda organizasyonun hazırlanışına, katılımcılara sunulanlara dikkat ederim.

Organizasyonu düzenleyen kurum veya bakanlık diğer faaliyetlerini nasıl aktarıyor, onları nasıl değerlendiriyor bilmek isterim. Hiç kuşkusuz önce katılımcıların biyografilerini merak ederim. O sempozyum veya şûraya katılan isimler kimlerdir, neler yapmışlardır, onlarla ilgili bilgilerin olduğu kitapçıkları tez elden görmek isterim... Bu, alışkanlıklarımdan biridir.

Üç gün süren III. Millî Kültür Şûrası'na da bu açıdan bakacağım.

Verilen dosyalarda şûra ile ilgili ve katılımcılar hakkında ayrıntılı bilgiler vardı. Ancak Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda katılımcılar ve dinleyiciler için oturabilecekleri bir kafeterya yoktu.

Çay, kahve, sandviç ve diğer başka ihtiyaçlar aralıklarla giderilebildi.

Doğrusu kalabalık izleyiciyi görünce şaşırdım, gösterilen ilgi önemli.

Hazırlanan fotoğraflı kitapta, katılımcıların hangi komisyonun başkanı olduğu, hangi komisyonda çalışacakları belirtilmişti. Katılımcıların biyografilerini içeren kitap doğrusu, iyi hazırlandığı için gelenler, kimlerin, niçin seçildiğini, hangi konular hakkında konuşulacağını, kimin ne hakkında konuşacağını bu kitaptan öğrendiler.

Şûrada iki akşam için özel konserlerin bulunması da İstanbul dışında yaşayanlar için de geceleri değerli kılacak doğru bir programlama idi.

AKŞAM konserlerinden ilki Tanburî Cemil Bey'in Vefatının 100. Yılı Anısına verildi. Özel bir ambalaj içinde Tanburî Cemil Bey Çalıyor Eski Plâkta başlıklı bir kitap ve albüm armağanlar arasındaydı.

Beraberinde armağan edilen CD'ler Türk müziğinin seçkin bestecilerinin, seçkin icracılar tarafından seslendirildiği CD'lerdi.

Vefatının 300. Yılında - Büyük İtrî - Sanat Yönetmeni: Dr. Murat Sâlim Tokaç

Ney ve Tanbur İkilisi - M. Sadreddin Özçimi - Dr. Murat Sâlim Tokaç

Hâce Abdülkâdir Merâî - Sanat Yönetmeni: M. İhsan Özer

Şanlıurfa Musikisinde Gazeller - Proje Sorumlusu: Y. Feridun Yüzgen

İzmir Türküleri - Sanat Yönetmeni: Mehmet Ali Gevrek

Türk Halk Müziğinde Tasavvuf Türküleri - Şef: Cevat Dursun

Bu CD'leri bakanlık birimlerinden satın almak mümkün. Ayrıca,

M. Fatih Demirhan imzalı Gravürlerden Fotoğraflara Türkiye adlı askeri yapılar, kapılar ve köprüler, mezarlar, lahitler, türbeler ve diğer dini ve sivil yapıları ele alan kitabı,

Tanburî Cemil Bey Tarafından adlı Gönül Paçacı Tunçay'ın hazırladığı kitap. OMAR tarafından yayımlanan Gönül Paçacı'nın kitabından bir başka yazımda daha teferruatlı söz edeceğim.

Türkiye'den 10 Film adlı özel bir seçki de armağanlar arasındaydı.

Türkiye'den 10 Film adlı özel seçkide, çağdaş Türk sinemasının hem önemli dönemlerini yansıtan, hem önemli sinemacılık yaklaşımlarını ortaya koyan, hem de gişede ve festivallerde ses getirmiş Babam ve Oğlum, Bir Zamanlar Anadolu'da, Canım Kardeşim, Eşkiya, Hababam Sınıfı, Selvi Boylum Al Yazmalım, Son Mektup, Vizontele, Yol, Züğürt Ağa filmleri yer alıyor.

ARMAĞANLAR, bakanlığın doğru biçimde çalıştığını gösteriyor. Sanatın farklı türlerine dair doğru sunumları olan ve zengin bilgiye ulaşılacak ürünler.

Doğan Hızlan (12.03.2017). <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/dogan-hizlan/tanburi-cemil-beyi-anlayarak-sevmek-40392296>

Doğan Hızlan

dhizlan@hurriyet.com.tr

Tanburi Cemil Bey'i anlayarak sevmek

12 Mart 2017

TANBURİ Cemil Bey hakkında epeyce yazdım. Bu ilgiye, sevgiye değer büyük bir besteci ve icracıydı.

Üstelik yıllar öncesinde, Beyazıt'taki Şamlı İskender Müzik Mağazası'ndan Fransızca ve eski harflerle yazılı birçok bestesinin notalarını almıştım. İstanbul Radyosu'ndan aldığım onun kayıtlarının olduğu makaraları dinleyebilmek için zamanında, İtalya Budrio'dan, o dönem İtalya temsilcimiz olan Mehmet Demirel'in yardımıyla makaralı teyp getirtmiştim. Yaşadığımız gümrük zorluklarını anlatmıyorum bile... Ama nihayetinde değmişti tüm yaşananlara.

Gerek Kalan Müzik gerek İstanbul Büyükşehir Belediyesi son yıllarda Tanburi Cemil Bey'in eserlerini dinleyebilmemiz ve anlayabilmemiz için kitaplı albümler çıkardılar. Bu bilgileri zaten bildiğiniz kanısındayım, bir hatırlatmada bulundum.

Onun Türk müziğindeki yeri neydi, bugünün ustaları onun için ne düşünüyorlardı?

Onun Türk müziği tarihindeki konumunu araştıran, kitapla verdiği DVD ile de sanatçıların düşüncelerini bize aktaran, onların icralarından örnekler dinleten bir çalışma sundu bize Gönül Paçacı Tunçay.

Kitabın adı: "Tanburi Cemil Bey tarafından"(*).

Taş plakları dinlemiş olanlar, onun kayıtlarının başında yer alan meşhur, "Orfeon Record Tanburi Cemil Bey tarafından" sunumunu bilirler. Kitabın adı bunu yâd ediyor.

Tunçay, Sunuş'ta kitabın amacını şöyle tanıtıyor: "Bu armağan kitap -III. Millî Kültür Şûrası'nda katılımcılara armağan edildi- Tanburî Cemil Bey'e farklı bir açıdan bakmayı, üstünden zaman geçtikçe uzaklaştığımız yazılı müzik malzemeleri üzerinden zihin tazelemesi yapmayı amaçlıyor." Sunuş'taki teşekkür listesindeki bir adın altını çiziyorum: "Kişisel arşivimde bulunmayanları temin ederek kullanmama müsaade eden kadim dostum TURHAN GÜNAY'A teşekkür ederim."

Sevgili Turhan Günay, sadece edebiyatın, yayıncılığın değil, aynı zamanda Türk halk müziği ve Türk müziğinin de dervişlerindendir. Özgürlüğüne kavuştuğunda, hasret gidereceğiz, kitap fuarları gecelerinde en güzel türküleri yine ondan dinleyeceğiz.

Kitaptaki bölüm başlıkları şöyle:

- Osmanlı'da müzik yayıncılığıyla eşzamanlarda doğan bir müzisyen
- Tanburî Cemil Bey'in Yazdığı Kitap: Rehber-i Musîkî
- Tanburî Cemil Bey'in Seçtiği Notalar: Müntehabât-ı Cemil
- Tanburî Cemil Bey'in Kovan ve Plak Kayıtları: Sadâ-yı Cemil
- Tanburî Cemil Bey'in Fotoğrafları: Sûret-i Cemil
- Tanburî Cemil Bey'in Hocalığı: Muallim Cemil
- Tanburî Cemil Bey'in Kendi Eserleri: Farklı Baskılar, Âsâr-ı Cemil
- Dârüt-talim-i Mûsîkî Neşriyatından: Külliyyât-ı Cemil (1. baskı)
- Anısına yapılan Konser: Yâd-ı Cemil
- Şamlı İskender Yayınlarından Külliyyât-ı Cemil (2. baskı)

- Ardından Yazılan Önemli Bir yazı: Mübâhes-i Cemil.

* * *

KİTAPLA beraber verilen DVD'yi seyrettim, dinledim. Kemençeci Derya Türkân, bugünün icrasını Cemil Bey'den öğrendiğini, Vasilaki'den sonra tarz getirdiğini belirtirken, Ruşen Kam, Fahire Fersan, Halûk Recai'nin de adlarını sayıyor.

Tanburi Murat Aydemir, Cemil Bey'in etkisine, icracılığına değiniyor, taksimini notaya almanın zorluğunu söylüyor.

Aydemir'in Cemil Bey'in Şetaraban taksimi üzerine bir denemesi, farklı kuşakların icracılığı, müziği algılaması konusunda bilgi verdiği için doğrusu beğenerek dinledim. Bu tür denemelerin yapılmasını öneririm.

Tanburi Özer Özel'in, çağdaş yorumları doğrusu bütün eski icracıları dinlemem konusunda ufuk açıcı tespitlerde bulundu.

Gazel dışında eşlikçilik yapmadığı için bu konudaki yorumunu öğrenemeyeceğimizi söylüyor. O çağının modeliydi, diyor.

İhsan Özgen'den Cemil Bey'i dinlemenin güzelliğini söylemek gerekli mi?

Tanburi Necdet Yaşar, virtüözlüğünün yanı sıra genç kuşağı etkilemiş bir hoca. DVD'de o da var. Bekir Sıdkı Sezgin de bu DVD'de Cemil Bey'in bestesinin nasıl icra edilmesi gerektiğinin örneğini veriyor.

Tanburi ve neyzen Murat Salim Tokaç, Cemil Bey için benim de katıldığım, günümüz açısından yorumlarda bulunuyor.

Gerçekten, bir toplulukta, hele müzik seven, dinleyen biriyseniz, Tanburi Cemil Bey'in adı geçtiğinde, onun sanatçılığı, yaşamı üzerine konuşabilmeliyiz.

DVD'de anılarımıza bir gönderme de var.

Rahmetli Metin Erksan'ın 'Sevmek Zamanı' filminde Cemil Bey'in Nihavend şarkısı çalınıyor.

* * *

MÜZİK sadece dinlenen bir sanat değildir, düşündürür de.

(*) İstanbul Üniversitesi Osmanlı Dönemi Müziği Uygulama Araştırma Merkezi (OMAR) Yayınları.

ERKAN ÇAV

Erkan Çav (12.4.2017): <http://www.milatgazetesi.com/dunyanin-iyiligi-icin-turkiye-haber-111081>

Dünyanın İyiliği için Türkiye...

Yrd. Doç. Dr. Erkan ÇAV(Maltepe Üniversitesi Öğretim Üyesi / III. Millî Kültür Şûrası Şehir ve Kültür Komisyonu Raportörü)

Dünyanın iyiliği için Türkiye...

Tarih: 12.04.2017 13:37:24

İlki “millî kültür varlığımızın daha etraflı, daha derin araştırılmasına, tanıtılmasına, bilinip benimsenmesine ve bu suretle Millî Şuûrun güçlenmesine, köklenip gelişmesine yardımcı olma” hedefiyle 23-27 Ekim 1982 tarihleri arasında Ankara’da; ikincisi 137 kurumun temsilcisinin katılımı ve 72 bildirinin sunumu ile yine Ankara’da 23-27 Ekim 1982 tarihleri arasında gerçekleşmiş “Millî Kültür” şûralarının devamı niteliğindeki III. Millî Kültür Şûrası, 3-5 Mart 2017 tarihleri arasında İstanbul Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı’nda yapıldı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın açılış konuşmasıyla başlayan Şûra, Kültür Bakanı Nabi Avcı’nın yönettiği iki açılış oturumu ile ilk günü tamamladı. Bu oturumların ilkinde Alev Alatlî, Hasan Celâl Güzel, İbrahim Kalın, Mehmet Genç, ikinci oturumda Ahmet Güner Sayar, Atillâ Koç, Doğan Hızlan ve İlber Ortaylı konuştu. İki açılış oturumunda, Şûra’nın gidişine yön veren önemli değerlendirmeler yapıldı. İlk oturumda Alev Alatlî’nin dile getirdiği “Dünyanın iyiliği için Türkiye!” mottosu, Şûra’ya damgasını vuran cümle oldu. 3 Mart Cuma akşamı “Vefatının 100. Yılında Tanburî Cemil Bey”konseri, ertesi günün akşamı ise “Anadolu’nun Renkleri” gösterisi yapıldı.

Şûraya, bilim insanları başta olmak üzere, kültür çalışmalarının bir boyutunda yer alan Bakanlığa bağlı olan ve olmayan merkezî ve yerel kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri, illerin kültür birimleri yöneticileri, STK sorumluları, sanatçılar, gazeteciler, bu alanda emek veren farklı kesimlerden kişilerden oluşan iki bineyakın kişi katıldı. Ana salondaki ilk gün toplantılarında salonda oturacak yer kalmadı, merdivenler kullanıldı. Komisyon raporlarının sunumunda zaman zamankatılımcı sayısı azalmakla birlikte, komisyon salonlarının yoğunluğu Şûra katılımcılarının çalışmalarına olan bağlılığını ve sahiplenme düzeyini göstermesi bakımından önemli bir gösterge oldu.

17 Komisyonun üyeleri, 4 Mart Cumartesi günü aylar öncesinden gelen çalışmaların ürünleri olan sunumlarını yaptılar, bu sunumlar birleştirilerek belirli bir ortak metne dönüştürüldü, nihayetinde 5 Mart günü son şekliyle düzenlenerek kabul edildi. Bunun dışında, tamamlanamayan raporlar birkaç gün içerisinde tamamlandı. Komisyon çalışmaları, Bakanlığın titiz temsilcileri tarafından görüntülü ve yazılı kayıt altına alındı, sunumlar, konuşmalar, soru-cevaplar ve katılımcıların görüşleri Komisyon Raporlarına dönüşecek ortak metinlerde birleştirildi. Raporlar, 5 Mart Pazar günü üç saati aşan bir oturumda tek tek komisyon başkanları tarafından okunarak kamuoyu ile paylaşıldı. Nabi Avcı’nın manifesto niteliğindeki kapanış konuşması sonrasında toplu fotoğraf çekimi ile Şûra sona erdi.

“Millî Kültür Şûrası” Neden Şimdi Yapıldı

Türkiye, millet ve devlet olarak 15 Temmuz İşgal ve İç Savaş Girişimi savuşturulabilirdiye, buşerefli direniş, bu topraklardaki yerli ve millî duyarlılıkla, derin bilinçle ve vatansever güçbirliği ile sağlanabilmiştir. Bunu anlamak, kavramak ve geleceğimize içselleştirmek, toplamda kalıcılaştırmak kültür politikalarının desteğiyle gerçekleşebilir. III. Millî Kültür Şûrası bunun için tarihî bir adım olmuştur. Bu açıdan, 15 Temmuz İşgal ve İç Savaş Girişimi ardından bu Şûra’nın yapılması, aynı zamanda bizatihi yıkıma direnen millî refleksin bir devamıdır. Bu refleks, bu toprakların “Yerli ve Millî olan neyi varsa” onunla olmuş, evrensel bir refleks ile toplum, millî iradesine, verdiği oya, sandığına, seçtiği iktidarına, kazandığı ekonomik ve sosyal olanaklara, elde ettiği toplumsal ve siyasi itibara, geçmiş değerlerine, gelecek umuduna, imanına ve inancına, en önemlisi onu kendisi kılan İstiklal ve İstikbal tasavvuruna sahip çıkmıştır. III. Milli Kültür Şûrası bu varoluş kararlılığının yansımasıdır. Şûra’yı yapan ruh, bu ruhtur.

“Yeni bir kültür hamlesine vesile olması” dileğiyle Şûra'da “geleceğimize ışık tutacak somut teklifler” sunulmasını isteyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, kültür konusunda şu dikkat çekici saptamayı yapmıştır: “Unutmayınız, siyasi iktidar seçimle, oyla, sandıkla olunabilir; ama kültür iktidarı için çok daha farklı bir birikime, emeğe, çalışmaya, dirsek çürütmeye, alın teri dökmeye ihtiyaç vardır. Bugün ülkemizdeki manzaraya baktığımızda, milletimizin hâkim rengini oluşturan kesimlerin kültürel iktidardan epeyce uzakta olduğunu görüyoruz.”¹⁵ Temmuz Direniş Ruhu'nu taşıyan toplumsal kesimlerin, ülkedeki hakim kültürde söz sahibi olabilmesi için bu Şûra'nın yapılması elzem olmuştur. Bakan Nabi Avcı, Açılış konuşmasında Şûra'nın bu amacını şöyle ortaya koyar: “III. Millî Kültür Şûrası'nın, yeni bir dönemin arefesinde, millî kültürümüzün ihyası, zenginleştirilmesi ve çağın gereklerine uygun yeni kültür politikalarının üretilmesi hususunda bir milat olacağına gönülden inanıyorum.”

“Millî ve Yerli bir Kültür Politikası”, “etkili, güçlü ve kalıcı bir kültür hamlesi”, “yeni bir kültür tasavvuru” ve “somutlaştırılabilir bir Kültür Rönesansı” olması için, bu Şûra ilk adımdır. Kültürümüzün, günün karmaşık, sığ, kaotik ve yozlaştırıcı ortamında özgün ve millî özelliklerle yeniden kodlanarak emperyal kültürel etkilere karşı tahkim edilmesi, gereken yönlerinin inşa edilmesine yönelik olarak ihya edilmesi ve geleceğe aktarılabilmesi için bu Şûra yapılmıştır. Toplumun farklı kesimlerinin söz hakkına sahip olduğu katılımcı bir Kültür Politikası belirlemek amacıyla bu Şûra fikri, düşünceden hayata geçirilmiştir.

Şûra'da şu soruların cevabı aranmıştır: Anadolu kültür ve medeniyet havzasını temsil eden “Yeni Türkiye'nin Kültür Politikaları” ne olacaktır? Millî ve Yerli olan nedir? Kültür Politikalarında nasıl bir yol haritası çizilmelidir? Bunun için neler yapılmalıdır? Bu amaçla nasıl bir gaye (misyon) ve istikbal (vizyon) belirlenmelidir?

YARIN: MİLLÎ DUYARLILIK

Erkan Çav (13.4.2017): <http://www.milatgazetesi.com/amac-ortak-gelecek-vizyonu-saglamak-haber-111148>

Amaç ‘ortak gelecek vizyonu’ sağlamak

Yrd. Doç. Dr. Erkan ÇAV(Maltepe Üniversitesi Öğretim Üyesi / III. Millî Kültür Şûrası Şehir ve Kültür Komisyonu Raportörü)

Amaç ‘ortak gelecek vizyonu’ sağlamak

Tarih: 13.04.2017 10:29:34

Millî Duyarlılık

Şûra, Millî Kültür duyarlılığının ortaya konması açısından büyük önem taşımaktadır. Küresel kültürün yozlaştırıcı etkisine karşı millî olanın, millî kültürün vurgulanması bu toprakların kimliğinin ve kültürünün devamını sağlayabilmek için hayati önem taşır. Kültür kavramı üzerinde bir uzlaşma olmadığı gibi, kültürün ne işe yaradığı, neden önemli olduğu, niçin korunması gerektiği, nasıl korunması gerektiği, ne zaman ne biçimde dönüşmesi uygun olur, konularında da literatürde kesin bir uzlaşma yoktur. Kültür kavramını tartışmak bu yazının konusu değildir. Bununla birlikte, bu topraklarda, en geniş haliyle Osmanlı Devleti varoluş hinterlandından Anadolu'ya değin bazı ortak değerlerden bahsetmek ve bu değerlerin millî ve yerli, geleneksel ve yerel, yüzyıllardır benimsenen ve evrensel özelliklere sahip olmalarından dem vurmak mümkündür. Ancak, bu olgular da bu yazının konusu değildir. Bu yazıda yapmak istediğimiz, Şûra'yı, yapıma sebepleri, yapılaş biçimi ve sonuçları bakımından ele almaktır. Bu paylaşımın çerçevesini “millî duyarlılık” olgusu oluşturur.

Komisyonlar

Şûra komisyonları, her birinde bir başkan ve dokuz üyeden olmak üzere onar kişiden oluşan 170 kişiden oluşturulmuştu. Komisyonlar şöyle belirlenmişti; “Kültür Politikaları”, “Kültür Diplomasisi”, “Kültür Ekonomisi”, “Kültür Varlıkları, Müzeler ve Arkeoloji”, “Sahne Sanatları”, “Sinema, Radyo ve Televizyon”, “Müzik”, “Görsel Sanatlar”, “Dil ve Edebiyat”, “Yayıncılık ve Kütüphanecilik”, “Medya ve Kültür”, “Çocuk ve Kültür”, “Mimari ve Kültür”, “Şehir ve Kültür”, “Yerel Yönetimler ve Kültür”, “Yurtdışı Türkler ve Kültür”, “Aile ve Kültür”. Bu, 17 farklı başlıkta kurulan komisyonların sayısı gelecek şûralarda arttırılabilir, azaltılabilir, ancak her birinin önemli başlıklar taşıdığı ve ciddi raporlar ortaya koyduğu aşîkârdır. Komisyonlarda yer almayı bir sorumluluk olarak telakki eden komisyon üyeleri, toplumun ve ülkesinin menfaati için birikimlerini komisyon çalışmalarına ve raporlarına yansıtmıştır. Komisyonlar bazında eksik olarak incelenen bazı konular, diğer komisyonlar tarafından değerlendirilmiştir. Böylece, bir komisyonun unuttuğu veya zayıf kaldığı noktayı diğer komisyonlar tamamlamıştır. Hiçbir şekilde gündeme gelmeyen konulardaki eksiklikler ise sonraki şûra, çalıştay, konferans, panel veya sempozyum çalışmalarda mutlaka ele alınması gereken konular olarak gündeme gelmelidir. Birbirini tamamlayan raporlar, ortak hafıza ve gelecek planlaması için fevkalade değerlidir. Komisyon toplantılarında yoğun tartışmalar yaşanmış, bazı komisyonlarda 100’ü aşkın katılımcının dahil olması ile rapora eklenecek önemli fikirler paylaşılmıştır. Çalışmalarda demokratik bir tartışma zemini olmuş, herkes söz almış, istediğini ifade edebilmiştir. Her bir komisyonda kapsamlı tartışmaların yaşandığı gözlemlenmiştir. Komisyonlar “serbest kürsü” tarzında bir çalışma yürüterek katılımcıların önerilerini raporlarına eklediler. Şûraya gelenlere Şûra Tanıtım Kitapçığı, Komisyon üyelerine Kültür ve Turizm Bakanlığı’na yaraşır ince ve yüksek kültür özellikleri olan değerli hediyeler verildi, ikramlar büyük bir özenle sunuldu. Bakanlık, yerel yönetim ve resmi kurumların temsilcileri yanında sivil katılımcılar Şûra’nın her boyutuna yansıyan çeşitliliği ortaya koydu. Bu çok seslilik, kimi yönlerde bazı eksiklikler içermekle birlikte, “ortak bir gelecek vizyonu kurmak” açısından büyük oranda bir temsil becerisi sağlamıştır. Şûra, Çağdaş Hat/Çağdaş Resim sergisiyle, konserleriyle, ağırlamasındaki incelik, güzleryüzüyle ve en önemlisi komisyon çalışmalarındaki verimliliği ile kalıcı bir işe imza atmıştır. Bu özellikler, komisyon raporlarının yer alacağı Şûra Kitabında ortaya konulacaktır. Şûra Kitabı, hem mevcut durumu ortaya koyması açısından, hem de eksikliklerimizi göstermesi açısından geleceğe ilişkin faaliyetlerde önemli bir kaynak belge özelliği taşıyacaktır.

“Şehir ve Kültür Komisyonu” Çalışmaları

Komisyon Başkanı Prof. Dr. Ümit Meriç’in davetiyle komisyon çalışmalarına katıldım. Disiplinli, güçlü ve yoğun bir çaba ile hazırlanan Şehir ve Kültür Komisyonu Raporu, geleceğe ilişkin kapsamlı ve somut 33 öneriden oluşmaktadır. Rapor’un ilk 5 maddesini aktarırken, “Nasıl bir Şehir” ve “Nasıl bir Kültür” ile “Nasıl bir Şehir ve Kültür ilişkisi kurulmalıdır?” bağlamında önerdiğimiz temel yaklaşımı ortaya koymak istiyorum:

Toplumun farklı paydaşlarının ittifak ettiği, kuşatıcı bir medeniyet tasavvuru ve bunu ortaya koyabilecek bir şehir tasarlama niyeti, birikimi ve kabiliyeti geliştirilmelidir.

Kültür hayatında bir Rönesans yaratarak gelecek nesillere miras bırakabileceğimiz, bu coğrafyanın tarihini kucaklayan, Anadolu, Selçuklu ve Osmanlı kültürlerinden ilham alan şehircilik anlayışıyla, ütöpik ve romantik yaklaşımlara teslim olmayan, ortak akıl ile biçimlendirilmiş şehir modelleri üretilmelidir.

Geçmişin binlerce yıllık izini ve kültürel değerlerini bugünüme taşıyan, tutarlı ve kapsayıcı bir şehircilik anlayışı oluşturulmalıdır. Anadolu topraklarında yaşamış olan medeniyetler, tarihî sürekliliğin ve kültürel zenginliğimizin bir parçası olarak kabul edilmelidir.

Şehirlerin imarında şehrin maddî ve manevî hafızanın korunması, medeniyetimizin korunmasının ilk adımıdır, günümüzde maddî olarak ihya edilen eserlerin inşa amacına ve vakfiyelerine uygun olarak kullanılmaları gerekir.

Dünya sistemini yönlendiren güçlerin; kapitalistleştirme, küreselleştirme ve tüketim kültürünün tahakkümünü dayatan şehirleşme anlayışına karşı millî kültürü ortaya koyan şehirleşme öne çıkarılmalıdır. Makro şehir planlarının hazırlanmasında şehrin tarihî ve kültürel varlıklarına uyum gözetilmelidir. (Bu raporun ve diğer komisyonların raporlarının tamamına kultur.gov.tr adresinden ulaşılabilir)

Şehir ve Kültür Komisyonu Raporu 11 sayfa ve 33 öneriden oluşurken, kalan 16 komisyon raporundan 4 sayfa olan Kültür Diplomasisi Komisyonu Raporu en kısa metin olarak, 28 sayfalık Kültür Ekonomisi Komisyonu, 38 sayfalık Kültür Varlıkları, Müzeler ve Arkeoloji Komisyonu ve 70 sayfalık Çocuk ve Kültür Komisyonu raporları en geniş metinler olarak göze çarpmaktadır. Kalan komisyon raporlarının sayfa sayısı 5 ile 15 arasında değişmektedir. Önerileri numaralandırılmış maddeler halinde yazılmamış Çocuk ve Kültür Komisyonu Raporunun önerileri dışında kalan 16 raporda en az 712 somut öneri getirilmiştir. Raporların metinlerinde gizil olarak yer alan öneriler ve Çocuk ve Kültür Komisyonu'nun önerileri ile birlikte toplamda ortaya çıkan öneri listesinin 1000 maddeden fazla olduğu tahmin edilebilir. Raporların sayfa sayısının veya öneri maddelerinin niceliksel olarak değerlendirilmesi elbette mümkün değildir ve önerilerin içerikleri rakamlarla anlamlandırılmaz; ancak bu rakamlar aşağı yukarı nasıl bir “Kültür Politikası Yol Haritası” ortaya çıkacağını göstermesi bakımından çeşitli niceliksel ipuçları verir.

YARIN: “Kültür ve Turizm Bakanlığı” Neden Var

Erkan Çav (14.4.2017): <http://www.milatgazetesi.com/kultur-ve-turizm-bakanligi-neden-var-haber-111310>

“Kültür ve Turizm Bakanlığı” Neden Var

Yrd. Doç. Dr. Erkan ÇAV (Maltepe Üniversitesi Öğretim Üyesi / III. Millî Kültür Şûrası Şehir ve Kültür Komisyonu Raportörü)

“Kültür ve Turizm Bakanlığı” Neden Var

Tarih: 15.04.2017 11:04:08

Şûra'da, öne çıkan konulardan bir tanesi “Kültür Bakanlığı, demokratik bir kurum değildir” ve hatta “Kültür Bakanlığı'na gerek yoktur” yaklaşımı olmuştur. Kültür, yaşanan, hissedilen, benimsenen, bizatihi yaşamın içinde ortaya çıkan bir şey olarak ele alındığında, kültür bir Bakanlık tarafından “empoze edilmesi” olasılıklarını somutlaştıran Kültür Politikaları bağlamında bu düşüncenin haklılık payı vardır. Bununla birlikte kültürel varlığın korunması, yaşatılması ve aktarılması olgusunun sadece kişilerin ve toplumun inisiyatifine bırakılmasının da yeterli bir yaklaşım olamayacağı günümüzün koşullarında açıktır. Bu konunun, yönetim olgusu etrafında bireylerin ve toplumun, kültürel varlığın korunmasına aktif katılımı ile aşılması mümkündür. Bakanlık yöneten ilgili partinin hükümet etmedeki kültür politikasını da belirlediği için, bu konu, kapsamlı bir siyaset-sosyoloji analizi gerektirir. Nihayetinde, kültür politikalarının belirlenmesi sadece iktidarın görevi ve sorumluluğuna bırakılamaz. Bunun, toplumsal bir zemine yayılması, belirlenen politikaların benimsenmesi, içselleştirilmesi, yaygınlaşması ve kalıcılaşması için gereklidir.

Genel olarak Bakanlık personellerinde görülebilen önemsemez tavırlar, faaliyetleri isteksiz yapmak veya özensiz durumlar bu programda yoktu. En tepeden en alta kadar bütün personel, alt-yapı hizmetlerini veren çalışanlar dahil, bütün kadro işlerini titizlikle, önemle ve dikkatle yaptı. Herkes, Şûra'nın başarısı için yüksek emek verdi. Bakanından müsteşarına, komisyonlardaki editör ve raportörlerden şoförlere, ağırlama hizmetlerini yapan kişilere değin, herkes en iyisini hedeflemişti. Bu istek ve hedef, üç günün sonunda gerçekleşmiş, başarıya ulaşılmıştı. Hatta, Şûra'da Bakanlığa yönelik eleştirilerde, Bakanlık personeli, dile getirilen düşünceleri dikkatle not almış, olgunlukla karşılamış ve önemsemmiştir. Bu olgun yaklaşım, Bakanlığın gelecekteki çalışmaları açısından artı bir değer olmuştur. Amacı çözüm üretmek olan, konuyu başka bir açıdan ele alan, karar vericilerin ve uygulayıcıların eksiklerini, hatalarını ve yanlışlarını düzeltme hedefi güden, en önemlisi hakaret, küçültme ve istihza kelimelerine başvurmadan işin daha iyi yapılması için alternatif üreten her türlü eleştirinin eleştiriye muhatap olan kişileri ve kurumları ileri götüreceğini söyleyebiliriz. III. Millî Kültür Şûrası, bunu başarabilmiş, farklı seslerin ortak doğrular içinde buluşmasını sağlayacak ortak aklı üretebilmiştir. Başta, bakanımız olmak üzere, olumlu-olumsuz eleştirilere karşı olgunlukla durabilen, not alan, bunları dikkate alan, kayda geçiren Bakanlık personelinin ortak bir hedef için bir arada oldukları ve ortak bir amaçla bu Şûra'yı düzenledikleri bilinci, güçlü ve kalıcı bir “ortak değer üretimi” sürecidir.

Şûra'nın İlkleri

İlk defa içinde halkın bizatihi kendisinin olduğu bir Şûra gerçekleşti. Diğer bir ifadeyle, toplumda çevre olan kesimler ilk defa merkezi iktidar olarak Kültür Politikaları'nda söz sahibi olmak için girişimde bulundu.

İlki 12 Eylül 1980 Darbesi doktrini olarak, ikincisi köksüz ve zayıf kimlikli 1989 yılında yapılan Şûra olmak üzere, III. Millî Kültür Şûrası 28 yıl sonra 2017'nin Mart ayında, kültür varlıkları ve faaliyetleri açısından durduğumuz yerin bütünlüklü bir fotoğrafını ortaya koyarak gelecek on yılların “Kültür Politikası Tasavvuru” için kapsamlı bir harita çizdi.

Sadece üst-yapının düşünceleri ve yaklaşımları değil, alt-yapının fikirleri ve yaklaşımları da paylaşıldı. Toplum bütünüyle temsil edildi, söz aldı, konuştu, yaklaşımlarını ortaya koydu.

Şûra'nın afiş ve belgelerinde “Harman” ismiyle özgün bir yazı karakteri ilk kez kullanıldı.

Bütün katılımcıların konuşabildiği, fikirlerini rahatça açıklayabildiği ve paylaştıkları yaklaşımların raporlarda yer alabildiği, bu sebeple de memnun ayrıldığı bir Şûra oldu.

Kültür Politikası Manifestosu: Nabi Avcı'nın Kapanış Konuşması

Başlı başına değerlendirilmesi gereken Nabi Avcı'nın Kapanış Konuşması, tam bir Kültür Politikası Manifestosu'dur. Kültür Politikaları geliştirilirken her zaman başvurulması gereken rehber bir konuşma olmuştur. Derinlikli saptamalar, gözlemler ve yorumlar içeren, içi bu toprakların varlık ve varoluş ilkelerinin zerreleriyle yüklü olan, bu coğrafyanın kültür ve irfan özelliklerini içselleştirmiş, dolu dolu, her cümlesi ayrı bir değere sahip, 1000 yıllık tarih birikimine köklenen ve bu haliyle Türkiye'deki kültür çalışmalarının on yıllar boyunca perspektifini sunan değerli ve önemli bir konuşma olmuştur. Avcı'nın öne çıkan cümleleri şöyledir: “Şûra, önümüze son derece ufuk açıcı bir yol haritası koymuştur. (...) Millî Kültür Şûrası'nın mesajı olarak diyoruz ki; ‘Dünyanın İyiliği İçin Türkiye...’ Medeniyet tarihinin en parlak sayfalarının yazıldığı Türkiye, dünya kültür mirasının da en kıymetli hazinelerinin ev sahibidir. Şûramız kuvvetle teyit etmiştir ki; bütün zenginliğiyle bu evi, evimizi, dilimizi, ülkemizi, kültürümüzü, irfanımızı bütün tehdit ve saldırılara karşı özenle koruyacağız. Kültürümüzü, sanatımızı, edebiyatımızı, değerlerimizi korumakla yetinmeyeceğiz, bütün insanlık için geliştireceğiz. Devlet ve millet olarak, merkezî ve yerel yönetimler olarak, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları olarak, kamu ve özel sektör olarak, kurumlar ve şahıslar olarak elimizden geleni yapacağız.

(...) Yüzyıllardır irfan geleneğimizden beslenen kültürümüzde yaratılmışların en şerefli olan insanın haysiyetini korumak her şeyden önemlidir. İnsan başta olmak üzere bütün varlığın hukukunu korumak, şehrin hukukunu, başkalarının hukukunu korumak millî kültürümüzün harcıdır, mayasıdır. Şûra kapsamında yapılan tartışmalardan birinde de öne çıkarıldığı üzere, “kültür”, doğrudan doğruya insana ilişkin bir meseledir ve insanın eseridir. Öyleyse insan tasavvurumuzu daima aklımızda tutmalı ve her daim insan haysiyetini yüceltmeliyiz ki, hem insanımızı, hem toplumsal dokumuzu hem de evrensel insani değerleri koruyalım, savunalım. (...) Tarihin ve coğrafyanın merkez ülkelerinden biri olan Türkiye, bütün inanç ve düşüncelerle bir arada bin yıllık birlikte yaşama tecrübesine sahiptir. İnsan şahsiyetini esas alarak, berrak ilim ve irfan geleneğimizden beslenerek, her türlü tahakkümü ve ayrımcılığı reddederek, her insanın, her canlının hukukunu koruyarak evimize, dilimize, ülkemize, kültürümüze sahip çıkacağız. Anadolu'nun derin irfanına yaslanacağız ve insanlığın birikimiyle çatışma içinde olmayacağız.”

YARIN: Yapılması Gerekenler:

Erkan Çav (15.4.2017):<http://www.milatgazetesi.com/asil-sorumluluk-ve-gorev-simdi-basliyor-haber-111314>

Asıl Sorumluluk ve Görev Şimdi Başlıyor

Yrd. Doç. Dr. Erkan ÇAV(Maltepe Üniversitesi Öğretim Üyesi / III. Millî Kültür Şûrası Şehir ve Kültür Komisyonu Raportörü)

Asıl Sorumluluk ve Görev Şimdi Başlıyor

Tarih: 15.04.2017 11:52:12

Kültür bağlamında, bu toprakların kendine ait söylenmesi gereken hemen her şeyin söylendiği Şûra'da paylaşılan raporlarda;kültür politikaları, faaliyetleri ve uygulamaları ekseninde ülkenin genelini kapsayan temel ittifak noktaları ortaya çıkmıştır. Komisyonlarda yoğun olarak çalışılmış, belirlenen konularında kapsamlı analizler yapılmış, durum tespitleri ortaya konulmuş ve yapılan önerilerle gelecek perspektifi geliştirmiştir. Bakanlık, raporlardan kendisine bir “Yol Haritası” oluşturacaktır.

Bununla birlikte, “Şûra bitti ve herkes kendi dünyasına geri döndü” sözünün arkasına sığınmaya kimsenin hakkı yoktur. Raporlardan anlaşılacağı üzere, yapılacak ve yapmamız gereken sayısız iş bizleri beklemektedir. Yol Haritası'na biçimini verecek Millî Ruhu tasarlamaya ihtiyacımız vardır. Bunları başarabilme derecemiz, bizim bu ülkenin gelecek on yıllarına, yüzyıllarına ve çocuklarımıza, gelecek nesillere karşı sorumluluğumuz, görevimiz, ödevimizdir. Ülkesini seven ve ona bağlı olan kültür emekçilerinin bundan kaçmak için bir bahanesi olamaz. Böylesine değerli bir alt-yapı çalışmasının üzerine şimdi güçlü biçimde binanın temellerini atarak onu inşa etme zamanıdır. Şûra ile, kültür dünyamızın fotoğrafı çekildi, tespitleri yapıldı ve en önemlisi çözüm

önerilerine dair kapsamlı analizler ve değerlendirmeler sunuldu. Bu noktadan sonra, olası eksiklikleri de katarak makûl, mantıklı, uygulanabilir ve “Millî ve Yerli Ruhu” olan bir yol haritasını ortaya konulması resmi ve sivil bütün ilgililerin sorumluluğudur. Şûra'nın bizatihi takipçisi olmak, hepimizin, medya organlarının, aydınların ve toplumun görevidir.

Komisyon raporları, ilgili, bağlantılı ve sorumlu kurum ve kuruluşlarca kamuoyu katılımını içine alacak biçimde şeffaf olarak değerlendirmeye alınmalı, gerekli durumlarda alt-izleme kurullarıyla ilgili hedefler takip edilmelidir.

Mantıklı ve uygulanabilir önerilerden 3-6 ay ve 1 yıllık kısa vadeli, 3-5-10 yıllık orta ve uzun vadeli uygulama plan ve programları hazırlanmalı, bu çalışmaların takibini yapacak kalıcı örgütlenme ve organizasyon, yani sistematik çalışan yapı hayata geçirilmelidir. Bu yapılar, aynı zamanda Şûra'dan çıkan kararların takibini kolaylaştıracaktır.

Bu Şûra'da gündeme gelmeyen eksiklikler, düzenli olarak planlanması gereken çalıştay, sempozyum, konferans ve panellerde ele alınarak değerlendirilmelidir.

Kamu kurum ve kuruluşları, STK'lar, medya organları Şûra çalışmalarını düzenli olarak takip etmeli, süreçle ilgili tahkiklerde bulunmalı, değerlendirmeler yapmalı ve hedeflere ulaşmak konusunda sürecin izleyeni ve aktif katılımcısı olmalıdır. “Kültür hepimizindir” diyebilmek istiyorsak, herkes bu çabaya katkı sunmak zorundadır.

İlk gün açılış konuşmalarının ve oturumlarının ulusal kanallardan canlı yayınlanması Millî Kültür Politikalarının geleceği için önemli bir olaydır. Medya kurumlarının, bu ilgilerini somut çalışmalar ile daha üst seviyeye çıkarmaları gerekir.

Kültür işçileri, erleri, âşıkları olursa bu ülkede Kültür Rönesansı gerçekleştirmek mümkündür.

Cumhurbaşkanı himayesinde gerçekleşen III. Millî Kültür Şûrası, ekonomide, siyasette, askerî kapasitede ve üretimde gelişen ülkeninkültürel varlığını ve etkinliğini geliştirmeyi sağlayacak güçlü bir atılım olmuştur. Millî Kültür'ün farklı boyutlarının ele alındığı bu derinlikli Şûra, gelecek yıllardaki kültür politikalarına sirayet edebilir, içkinleştirilebilir ve uygulanabilirse; bu Şûranın enerjisi her yönüyle yeni uygulamalara aktarılacaktır. Kültürel varlığın gelişimi, uzun erimli bir yolculuktur. Sabır ister, dirayet ister, alinteri ister, emek ister, zaman ister, geceyi gündüze katmak ister, dikkat ve özen ister, ince fikir ve derin bakış ister, geçmişi ve bugünü doğru anlamayı gerektirir, önemli bir enerjinin ve ekonominin ayrılmasını bekler. III. Millî Kültür Şûrası, bunun bilincinde bir çalışma ortaya koymuştur.

Şûra'nın başarısı için devletin yöneticilerinde görülen güçlü irade, amaçta bütünleşme ve birlik hali ile birleşen cesaret, sabır, disiplin, örgütlenme becerisi, kurumsal hareket, millî duruş ve sağlam tavır, bu programın başarısını getirmiş ve getirecektir. Bu kapsamda Erdoğan'ın Şûra kararlarının takipçisi olacağını söylemesi, Avcı'nın üç gün boyunca süren samimi ilgisi ve başarıyı sağlayan kararlılığını, aynı şekilde “Şûra Kararlarını İzleme Kurulu” ile yürütecek olması, bu Şûra'dan çıkan önerilerin uygulanacağı konusunda büyük ümit vermiştir. Şûra'nın, ülkemiz için faydalı ve kalıcı adımların atılmasını sağlamasını diliyorum. III. Millî Kültür Şûrası için emeği geçen tüm yetkililere, başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ve Cumhurbaşkanlığı personeline, Kültür ve Turizm Bakanımız Nabi Avcı'ya, Bakan Yardımcısı Hüseyin Yayman'a ve Müsteşar Ömer Arısoy'a ve Bakanlık personeline ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. 2020 yılında yapılacak olan ve bugün sunulan önerilerin somut olarak mevzuatlara, yaklaşımlara ve uygulamalara nasıl aktarıldığının bir nevi kontrolünü yapacağı “IV. Millî Kültür Şûrası”nı büyük bir heyecanla bekliyorum.

BİTTİ

ERHAN ERKEN

“Mart ayının ilk haftası CNR kitap fuarı ve 3. Milli Kültür Şûrası gerçekleştirildi. Şûraya dair sitemizde müstakil bir değerlendirme yayınlamadık fakat Erhan Erken, son günlerde artan Eğitim-Kültür bahsine dair, uzun yıllara dayanan tecrübelerinden mülhem önemli sorulara temas eden bir yazı yazdı. “

<http://www.dunyabizim.com/polemik/26215/kultur-ve-egitimde-karar-vericilerin-sormasi-gereken-sorular>

EROL ERDOĞAN

<http://www.gazetebirlik.com/yazarlar/kultur-surasinda-devlet-ve-insan/>

KÜLTÜR ŞURASINDA DEVLET VE İNSAN

07 Mar 2017

İlki 12 Eylül yönetimi tarafından 1982’de yapılan Milli Kültür Şûrasının ikincisi 1989’da düzenlenmişti. 28 yıl sonra, şûranın üçüncüsü yapıldı. İdeolojik devletler, rejimi koruma ve kollama görevlerini, ordudan çok eğitim ve kültür politikalarına yüklemişlerdir. Türkiye’de de böyle olmuştur. Batılı, modern, laik vatandaş yetiştirme görevi, eğitim ve kültür politikalarıyla sağlanmaya çalışılmıştır. Bu anlayış, gençlik politikalarını da belirlemiştir. Onun için tek parti dönemi ile darbe dönemlerinde en

çok düzenleme, eğitim ve kültür alanında yapılmıştır. Tüm darbe metinlerinde ve uygulamalarında da eğitim ve kültür vurguları belirgindir. 12 Eylül darbecilerinin Kültür Şurası düzenlemelerini bu açıdan değerlendirmekte fayda var.

3-5 Mart 2017 tarihlerinde İstanbul'da yapılan şurada, Yerel Yönetim ve Kültür Komisyonu üyesi olarak bulundum. Komisyonda sunduğum bildirimin başlığı: "Yerel Yönetim-Kültür İlişkilerinin Felsefesi ile Belediyelerin Kültürel Etkinliklerini Belirleyen Motivasyonlar ve Faktörler" şeklindeydi. Metnin üzerinde az daha çalıştıktan sonra yayınlayacağım.

Şurayla ilgili bazı notlarımı maddeler halinde paylaşmak istiyorum.

- Şurada 17 komisyon vardı. Bazı komisyonların alanları birbiriyle çakışırken bazı alanlar boş bırakılmıştı. Mesela, 'Gençlik ve Kültür' ve 'Gastronomi ve Kültür' komisyonlarının sonraki şuralarda olması iyi olur.
- Şura kararlarının uygulanacağına dair Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Kültür Bakanı Nabi Avcı konuşmalarında ısrarlı vurgular yaptılar. Kararların uygulanmasına yönelik izleme heyeti kurulacağı da ifade edildi. Heyetteki üyelerin bakanlık bürokratları ile sınırlı tutulmayarak, akademisyenler, düşünce insanları, medya mensupları, sivil toplum kuruluş temsilcileri, hukukçular, sanatçılar ve yazarlar ile zenginleştirilmesi gerekir.
- Her komisyonda ortak vurgu mevzuat olduğuna göre, acilen Mevzuat Komisyonu kurulmalı ve çalışmaya başlamalıdır. Bakan Yardımcısı Hüseyin Yayman'ın "Önerileri hayata geçirebilmek için ilk işimiz Bakanlık yasamız ve mevzuatımızın değişmesi olacak." şeklindeki paylaşımını bu sebeple değerli buldum.
- Kültür Şuraları 'makbul vatandaş yetiştirme' perspektifinden her zaman uzak durmalı; şuralar, evrensellik, yerellik, medeniyet, doğa, insan mefkûresinde yörgülük olarak çoğulcu bir anlayışla düzenlenmelidir. Üçüncü Milli Kültür Şurası, bu açıdan, eksiklerine rağmen, sonrası için ümit verdi.
- AK Parti hükümetlerinin eğitim, kültür ve gençlik konularına ilgisiz davrandığı sürekli konuşuldu. Hatta Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu duruma dair özeleştiriler yaptı. Eğitim, kültür ve gençlik alanlarındaki eksikliği telafi etmeye dönük, hükümetin ve siyasetin çabaları son yıllarda arttı. Devlet yönetiminin kültür konusunda hassasiyetinin artması, kültür politikaları için hem ümit hem risk barındırmaktadır. Kültüre yönelen devlet ilgisi, kültür politikalarının güçlenmesi, çeşitlenmesi, çoğalması için fırsat sayılmalı ancak kültürün insan unsuru ile doğrudan ilişkili olduğu unutulmamalıdır.
- Kültür ve Turizm Bakanlığının adının ve ilgi alanının yeniden düzenlenmesine yönelik yıllardır yazıyorum. Bu vesile ile bakanlıktaki 'Turizm' kısmının ayrılmasına dair teklifimi yinelemek isterim.
- Kültür politikalarını, mekân ve etkinlik düzenlemeden öte, fikrî dinamikleri, estetiği, tarzı olan ve yaşamın tüm alanlarına etki eden bir iklim oluşturma çabası olarak düşünmeliyiz.

Şuradan dolayı Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kültür Bakanı Nabi Avcı, Bakan Yardımcısı Hüseyin Yayman, Müsteşar Ömer Arsoy ile bakanlık çalışanlarına, komisyon başkanlarına, komisyon üyelerine ve katılımcılara teşekkür ederim.

Milli Kültür Őur sı

09 Mart 2017

II. Milli Kültür Şurası, 27 yıl aradan sonra 3-5 Mart tarihleri arasında İstanbul'da yapıldı.  alışmalar, her biri 10 kişiden oluşan 17 komisyon halinde sürdürüldü. Açılış konuşmasında Bakan Avcı, kültürel alandaki faaliyetlerini anlatırken medeniyet mirasımızın nesillere aktarılmasının önemini vurguladı. Bakanlığın 15 yılda yaptıkları, önceki dönemlerle karŐılaŐtırıldığında gerçekten alkıŐlanacak nitelikteydi. Yıllar sonra Şuranın nihayet akla gelmesi de zaten bu çabanın ve Şüphesiz Nabi Avcı gibi geniş ufuklu ve birleŐtirici bir ismin işin başında olmasının neticesiydi.

Cumhurbaşkanımızın konuşmalarında, dünyadaki ve medyadaki kültürel sığlaşma, tekd zeleŐme, kuraklaŐma ve yozlaşmaya alternatif olarak usta-çırak ilişkisinin, irfan ve ahlakın yeniden canlandırılmasının, insanın varoluş amacına uygun, kemalata dönük bir rotada yol almanın gereği belirtildi. Devlet ve toplum işbirliği, yurtdışı kültür varlıklarının korunması, milli ve yerli olmanın evrensellekle çeliŐmemesi, kültürün aslında bir hayat tarzı olması üzerinde duruldu. Yapılacak olanların yapılanlardan çok daha fazla olduğunun belirtilmesi, devletin en üst makamı nezdinde, kültür ve sanat alanındaki eksikliklerimizin kabul edildiğinin göstergesiydi.

İlk günkü panellerde öyle esaslı konular ele alındı ki... Alev Alatlının "Dünyanın iyiliği için Türkiye"; Hasan Cel l Güzel'in "Asım'ın nesli, köylü ve cahil değil Şehirli ve kültürlü bir nesildir"; Mehmet Genç'in "Gabriel Marcel'in bir kitabını tercüme ettim, nüansları ifade edemediğim için  z-Türkçeciliği terk ettim, tasfiyecilik Türk zihniyetini mahvediyor"; İbrahim Kalın'ın " ınarın köklerinin sağlam olması Şart ama ufkunun da açık olması lazım"; Doğan Hızlan'ın "Kültürü konuŐurken günümüz gençlerinin ilgilerini, uĖraŐlarını mutlaka dikkate almalıyız; bu trafikte Şehir kütüphanesine ulaŐılamıyor; semt kütüphanesi mümkünse sitelere kütüphane zorunluluğu getirilmesi gerekli" sözleri, hala kulağımda  ınıyor.

Şura boyunca gazetemiz yazarı Süleyman Seyfi  Ğ n Hoca ile birlikte, Prof. Dr. Haluk Dursun başkanlığında, "Kültür politikaları komisyonu"nda çalıştık. Ben "Göçebe ve sözlü kültür mirasının Türk modernleşmesi açısından mahzurları" başlıklı bir konuşma gerçekleŐtirdim. Bu konuşmadan inşallah Pazar günkü yazımda söz edeceğim. Diğer komisyonlar gibi biz de sunum ve müzakereler neticesi çalıŐmalarımızı bir rapor halinde sunduk. 17 komisyon tarafından hazırlanan raporların hayata geçirilmesi için elden gelenin yapılacağının sözünü açılış konuşmasında bizzat Cumhurbaşkanımız verdi. Müsaade ederseniz raporumuzdan bazı pasajlar aktararak bitirmek istiyorum.

"Türkiye Cumhuriyeti kültür politikalarını anlamak ve anlamlandırmak üzere yapılacak bir çalışma, tarihsel arka plan göz ardı edilerek doğru bir eksene oturtulamaz... Anadolu toprakları, binlerce yıllık tarih çizgisinde yer alan tüm kültür ve medeniyet katmanlarının sahibidir... Bugüne kadar yürütülen tek tip ideoloji merkezli, dayatmacı ve vesayetçi sınırlamalar olmaksızın; tarihiyle dost, toplumun tüm katmanlarına hitap eden, çeşitliliği kucaklayan ve geleceği kuran kültür politikalarının geliştirilmesi önem taşımaktadır... Kültür politikalarının üretilmesinde; havza ile hafıza arasındaki bağları sağlıklı

temeller üzerine kurmak, geçmişi tüm yönleriyle değerlendirmek, tarihimize ilişkin bütün zenginlikleri kucaklamak ve günümüz şartlarının gerçekliğinden kopmamak büyük önem arz etmektedir...

Yeni kültür politikalarında devletin rolü kültür hayatını kapatan ve baskılayan değil; açan, yön veren ve destekleyici bir nitelikte olmalıdır... Kültür ve Turizm Bakanlığı kültür turizmini etkin bir şekilde yönetecek biçimde yeniden yapılandırılmalıdır... Kültürel mirasın korunması tüm vatandaşların sürece katılması ve miras bilincinin yaygınlaştırılmasıyla mümkündür... Tarihi eserlerin yoğunluklu olarak bulunduğu yerlerdeki şehir planlamasında ve şehirlerin genel estetiğinin korunmasına yönelik çalışmalarda Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın söz sahibi olması sağlanmalıdır... Kültürel üretimin öncelikli olarak pazar-dışı mekanizmalar tarafından desteklenmesi gerekir... Kültürel içerikli arama motorlarında ve benzer erişim mekanizmalarında kolay, doğru ve hızlı şekilde erişim sağlanmalıdır...

Tarihi, kültürel ve çevresel hususiyetleri sebebiyle İstanbul Tarihi Alan Başkanlığı, Söğüt-Bilecik-Bursa Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu Tarihi Alan Başkanlığı ve Sarıkamış Savaşları Alan Başkanlığı kurularak etkin çalışmaları sağlanmalıdır...

Genel bütçe içinde, münhasıran kültürün payı en az iki katına çıkacak şekilde artırılmalıdır..."

Erol Göka (12.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/erolgoka/tamam-muhabbet-ehliyiz-ama-2036712>

Tamam, muhabbet ehliyiz ama...

Erol Göka

12.03.2017

III. Milli Kültür Şurası'nda "Kültür Politikaları Komisyonu"nda çalıştım. "Göçebe ve sözlü kültür mirasının Türk modernleşmesi açısından mahzurları" başlıklı bir konuşma yaptım. Geçenlerde yazdığım "Şehirciliğimiz" ve "Şehirliliğimiz" başlıklı yazılarda göçebelik mirasımızın etkilerini ele aldığım için bu konuşmanın, özellikle sözlü kültürle ilgili ana hatlarını sizlerle de paylaşmak istiyorum.

Türklerin tarihsel ve toplumsal psikolojisini ana hatlarıyla ortaya çıkarmaya yönelik olarak yaptığım çalışmalarda, âlemlerle, toplumsal cinsiyetle, eşyayla ve parayla, silahla, kendi budunumuz ve diğer uygarlıklarla ilişkilerimizin yanı sıra sözle-yazıyla ve mekânla ne tür bağlantılarımız olduğu üzerine yoğunlaştım. Tüm bu ilişki ve bağlantılar, bir anlamda bizim etnik kimliğimizin çerçevelerini oluşturuyor. İki yüz yıldan beri, çekirdek bünyemizde yer alan bu özelliklerimizle modernlikle karşılaşırız. Şüphesiz iki farklı kültürel monadın karşılaşması yepyeni bir tablo ortaya çıkaracaktı ve çıkardı. Modernlik, daha önce karşılaştığımız ve hızla ve büyük ölçüde gönüllü olarak benimsediğimiz İslam uygarlığı gibi oldukça kapsayıcı ve kuşatıcıydı. Ama ondan farklı olarak, önüne çıkanı kendine benzeten bir niteliğe sahipti. Bizi de kendisine benzetiyor ve biz de direnmek yerine "kendimize özgü bir modernleşme" yoluna girdik. Halen bu yoldayız.

Elbette modernlikle karşılaşmamızın öncesindeki etnik hususiyetlerimizi belirleyen tüm özelliklerin modernlikle uyum içinde olmayan yanları var. Ama bize göre uzun bir göçebe geçmişe ve sözlü kültüre sahip olmamız, modern zamanlarda mekânla ve yazıyla ilişkilerimizde büyük dertlere kaynak teşkil ediyor. Hekimce ve psikodinamik yaklaşımımız, daha çok yüzleşmemiz gereken sorunları ortaya koyan neticelere yol açıyor. Bu yüzden "mahzur" kelimesini yeğledik. Ama bizim "mahzur" diye gördüklerimizi pekâlâ "avantaj", "üstünlük" noktaları olarak niteleyenler de olabilir. Onlara bırakın itiraz etmeyi, saygı duyarız. Biz sadece, kültür politikalarımızı belirlerken, göçebe-sözlü kültür

daresinden gelmenin "kendine özgü modernleşme" yolunda çıkarabileceği zorluklar ve engebeleri teşrih masasına koymak istiyoruz.

Muhafazakâr söylemde "öz-benliğini koruyamama" şeklinde karşımıza çıkan Türk yaşama tarzının devamlılığında, nesillere aktarılmasında yaşanan güçlükler, göçebe-sözlü kültürümüzün Türk modernleşmesi açısından oluşturduğu en önemli mahzurlardan. (Öyle ki muhafazakârlığımızın dahi sahil olmaktan ziyade reaksiyoner olması da bu nedenle. Zira sahil muhafazakârlık için şehirli ve kitabi bir kültür gerekli.) Türk boylarının göç ettikleri topluluklar içinde hızla dönüşmeleri veya yok olup gitmelerinde, kendi tarihlerini yazıp, anlatılarını yeniden inşa edememelerinin payını unutmamalıyız. Tarihçilerimiz bu ironik durumu, "Fetihleri siz yapın, tarihinizi başkaları yazsın" diyerek hayretle karşıyorlar. Türklerle ilgili araştırmalar yapanlar da bu nedenle sözlü kültür ürünleriyle yetinmek durumunda kalıyorlar.

Uygarıkların birçok ürününe çok çabuk uyum sağladığımız doğru lakin bu uyum yeteneği bile bizi bir türlü yazıya ısındıramadı, hâlâ tam anlamıyla yazılı kültür dairesi içine giremedik. Cumhuriyet döneminde yazıyı topluma yaygınlaştırmak için eğitim seferberlikleri düzenlendi ve nihayet son bütçelerde eğitime ayrılan pay, silahlı kuvvetlere ayrılanı bile geçmeye başladı. Selçuklu'da Farsça'ya duyulan mecburiyet, Osmanlı'da Türkçe'nin eksen teşkil ettiği bir sentez oluşturulmasıyla büyük ölçüde kırıldı ama Cumhuriyet döneminde Latin harflerine geçiş ve öz-Türkçecilik akımıyla reddi miras gündeme geldi. Bugün yeni yazının kolaylığından, halkın kullandığı dil ile yazı dil ayrımının giderildiğinden ve müthiş okuma yazma oranlarından bahsediliyor. Tüm bunlara rağmen işlevsel okuryazarlığımız çok düşük ve hâlâ büyük ölçüde sözlü kültür dairesinde yaşıyoruz.

"Türkler, tarihte kendilerine özgü bir alfabe geliştirecek kadar yazıya yaklaşabilmiş, yazılı bir edebiyata sahip bir kültür oluşturabilmiş iken neden yazılı kültür dairesine girmekte böylesine geciktiler?" ve "bugün ikinci sözlü kültür çağı da denilen teknomedyatik dünyada sözlü kültür mirasımız faydalı mı zararlı mı?" Bunlar, mutlaka cevabının bulunması gereken hayati sorular...

Şüphesiz mekânla ve sözle ilişkimizin çerçevesini belirleyen binlerce yıllık mirasımızdan bir çırpıda kurtulmak mümkün değil, dahası gereksizdir de. Önemli olan, tarihsel mirasımızdan getirdiğimiz özelliklerin kendine özgü modernleşmemizde mahzurlarını doğru saptayabilmek, mirasımızı asla bütünüyle reddetmeden, buna uygun politikalar geliştirebilmek...

Erol Göka (19.03.2017): <http://www.yenisafak.com/yazarlar/erolgoka/milli-demokrat-2036841>

Milli demokrat

Erol Göka

19Mart 2017

Pek kıymetli Alev Alatlının Milli Kültür Şurası'ndaki "Dünyanın iyiliği için Türkiye" sözü, duyduğumdan bu yana kulaklarımda çınlıyor. Şiarı ilk kez duyuyorduk ama gönlümüze aşinalığındandı bu denli etki

etmesi. Hep insanlığın esenlik ve adalet yurdu olmaya çalışan bir devlet ve millet anlayışını savunduk. Türkiye, elbette “milli çıkar”ları için çabalayacaktı ama tüm mazlumların varlığına güvendikleri, dilediklerinde sığınabileceklerini bildikleri bir esenlik diyarı olacaktı. Şüphesiz devletimiz, hak ve adaleti, karşılıklı dayanışma ve yardımlaşmayı esas alan bir dış politika izleyecekti. Ama Alev Hanım'ın sözünün manası, tüm bunların çok ötesine uzanıyordu. Belki aramızdan benzer düşünceleri başka türlü ifade edenler vardı ama bu şiar, hepsini bir araya toparlamış, “işte buydu söylemek istediğim!” dedirtmişti.

Evet, Alev Hanım, birçoğumuzun içinden geçenleri, söylemek istediklerini çok güzel ifade eden bir düstur bulmuştu. Mesela ben, Alev Hanıminkine benzer hislerle, 4 Eylül 2014'te “Dünyanın ihtiyacı da yeni Türkiye” başlıklı bir yazı yazmış, şunları söylemişim:

“Bugünlerde içimiz içimize sığmıyor. Eski elitlerin 'sandığa indirgenmiş' diye burun kıvırdıkları, 'plebisiter diktatörlük' dedikleri demokrasimiz bile dünyaya örnek olma anlamında umutlandırıyor bizi. Kamusal insan öldü, siyaset psikolojiye indirgendi diye feryat ediyor Batılı düşünürler. Bizimkilerin yücelttikleri liberal toplumların bireyini beğenmiyor, 'görünüşte birey, ama adeta kararnameyle bu unvanı ele geçirmiş gibi' diye serzenişte bulunuyorlar. 'Yabancılaştırıcı birçok arzunun arasında bölünmüş günümüz insanı' diye kaygılanıyorlar.

Kamusal insanın çöküşüne, siyasetin itibar kaybetmesine, her şeyin psikolojiye indirgenmesine karşı en etkin ve gerçek mücadele aracımız, demokratik siyaset. Yeni Türkiye, toplumun en horlanmış, ezilmiş, sessiz kesimlerini siyasete taşıyarak ve siyasetin alanını genişletme arzusuyla çok büyük bir hedefe doğru yürüyor. Eğer Türkiye, siyasete itibar kazandırmayı ve demokrasisini güçlendirmeyi, kamusal insana can suyu vermeyi başarabilirse, sadece İslam dünyasına değil, Batıya da örnek teşkil edebilir.”

Batı dünyasında baş gösteren derin bir maneviyat krizi var. Irkçılık ve ayrımcılık yeniden büyüyor, toplumları ciddi biçimde kutuplaşıyor. İnsan hakları ve demokrasi söylemlerinin, refah toplumunun süsleri olmaktan öte gidemediği ortaya çıkıyor, refahın azalma ihtimali belirir belirmez eski faşizan hastalıkları depreşiyor. Yönetim teknolojilerinde ustalaşan zengin Kuzey, yoksul Güney'deki gerilimleri çatışmalara dönüştürerek krizini örtbas etmeye çalışsa da başarılı olamıyor. ABD'de Trump'ın seçilmesiyle apse patladı, irin Avrupa'ya doğru yayılıyor. Avrupa'da bazı mahkemeler, iş yeri sahiplerinin çalışanlarının başlarını açmasını isteyebileceği, bir ülkenin dilinin bilmemenin orada çalışmaya mani olabileceği şeklinde saçma kararlar vererek, “de facto” olanı “de juri” haline getiriyor. Şöyle bir bakıldığında, insanlığın iyiliği için ne Kuzey'den ne Güney'den bir umut ışığı görülüyor. Türkiye, istisna...

İşte böyle bir dünyada, Türkiye'nin giderek artan parıltısı her yerden fark ediliyor. Batı'da İslamofobi ve ırkçılıkla birlikte Türkiye ve Erdoğan düşmanlığının aynı anda yükselmesinin asıl nedeni bu. Türkiye ve Erdoğan, demokrasiden, iyilikten asla umudu kesmemek gerektiğini haykırıyor. Bu haklı haykırışı susturmak istiyor, kaos ve darbe dahil türlü çeşit tuzaklar kuruyorlar ama nafile. Milletin basiret ve feraseti, göz dikilen hedefin birliği ve değerleri olduğunu görüyor, direniyor. Ülkeyi kaosa, iç çatışmaya sürüklemek için kurdukları her türlü tuzak boşa çıkıyor. Milyonlarca göçmene sabırla, metanetle, merhamet ve kardeşlikle ev sahipliği yapan, buna rağmen saldırıya uğrayan Türkiye, “of” demiyor.

Alev Hanım, dünyayı krizden, insanlığı yuvarlandığı uçurumdan kurtaracak yeni dalganın Türkiye'nin üzerine bina olduğu kültürel ve tarihsel mirastan çıkacağı inancını dile getirdi, “Dünyanın iyiliği için Türkiye” sözüyle... Geçen Perşembe günü Sakarya konuşmasında Cumhurbaşkanımız “milli demokrat” formülüyle bu şiarı bir ilave daha yaptı. “Dünyanın iyiliği için Türkiye” yürüyüşünün “milli demokrat” bir rotada olacağını, milli olan, yerli olan, demokrat olan herkesin bu yürüyüşte yerini alması gerektiğini belirtti. “Milli demokrat” formülü, geliştirilmeye, muhteva kazandırmaya müsait zengin bir

potansiyele sahip. Türkiye'nin, bu coğrafyadaki güzide toplumun organik aydınları, sorumluluk almalılar. Sahip oldukları mirası günümüz şartlarına uygun biçimde yenileyip canlandırmalı, millete sözcü, mazlumlara umut olmalılar. “Dünyanın iyiliği için Türkiye”nin “milli demokrat” yürüyüş yolunu aydınlatmalılar.

EROL YILMAZ

Erol Yılmaz

<http://www.enpolitik.com/kose-yazisi/939/iii-milli-kultur-srasi-ve-kutuphanecilik.html>

II. MİLLİ KÜLTÜR ŞÛRASI VE KÜTÜPHANECİLİK

Güncelleme : 2017-03-08 15:46:59

İlki 1982, ikincisi ise 1989 yılında toplanmış olan Milli Kültür Şûrası'nın üçüncüsü, tam yirmi sekiz yıl sonra, 3-5 Mart 2017 tarihleri arasında İstanbul Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı'nda düzenlendi. Bunca yıl gecikmişliğini eleştirmek yerine, gerçekleştirilmiş olmasını önemseyerek ve emeği geçenlere teşekkürle başlayalım söze.

Son on beş yıllık süreci yöneten iradenin de zaman zaman ifade ettiği üzere, ekonomik ve siyasi atılımların ardından, kültür ve içerdiği alt konulara her gün biraz daha yoğunlaşıyor olması ziyadesiyle önemli. Üstelik son dört yıldır, iç ve dış mihrakların el ele vererek ülkeyi karanlıklara çekmeye çalıştığı bir ortamda, kültür konusunda gösterilen gayret ayrıca kıymetli...

Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Nabi Avcı'nın (nâm-ı diğer, Nabi Hoca'nın) ifadesiyle, Şûra'da kültür hayatımızın bütün vecheleri masaya yatırıldı, yatırılmaya çalışıldı. Bu amaçla kurulan 17 komisyon içerisindeki 170 kültür insanı ve müzakereciler marifetiyle.

Yine Sayın Bakan'ın ifadesiyle, sinemada, müzikte, edebiyatta, tiyatrodan, balede ve kültür içerisinde yer alan diğer alanlarda neler yapılması gerektiğinin; nelerin doğru yapıldığının ve nelerin nasıl yapılması gerektiğinin enine boyuna tartışılması amaçlanmıştı. Kısacası, Türkiye'nin kültürel röntgenini çekmek...

“Kültür Politikaları”, “Kültür Diplomasisi”, “Kültür Ekonomisi”, “Kültür Varlıkları, Müzeler ve Arkeoloji”, “Sahne Sanatları”, “Sinema, Radyo ve Televizyon”, “Müzik”, “Görsel Sanatlar”, “Dil ve Edebiyat”, “Yayıncılık ve Kütüphanecilik”, “Medya ve Kültür”, “Çocuk ve Kültür”, “Mimari ve Kültür”, “Şehir ve Kültür”, “Yerel Yönetimler ve Kültür”, “Yurtdışı Türkler ve Kültür”, “Aile ve Kültür” başlıklı komisyonlarda üç gün boyunca sürdürülen yoğun çalışmalar kapsamında...

Kuşkusuz bunca komisyonda ele alınacak alt konuların içerisindeki yüzlerce başlığın bir değil onlarca yazıda ele alınması dahi imkânsız. O nedenle bu komisyonlardan sadece birini öne çıkararak değerlendirme yapmak muradındayız, işbu yazı çerçevesinde.

“Ve” bağlacıyla bağlanarak, eşit iki başlık/ konu algısı yaratılmış olmakla birlikte, içerisindeki on üyeden dokuzunun yayıncı, sadece ve sadece birinin (rakamla da 1) kütüphaneci olduğu **“Yayıncılık ve Kütüphanecilik Komisyonu”** bağlamında...

Genel paylaşımlar ile yazılı ve sözlü geribildirimler, bu aşırı orantısız dağılımın yayıncılar lehine kullanılmak istendiğini ve fakat komisyon üyesi olan Bilgi ve Belge Yönetimi uzmanı akademisyen ve müzakereci meslektaşlarının olağanüstü gayretiyle, sağlanabilecek maksimum yararın sağlandığını gösteriyor.

Bu üstün gayretin sonucu olarak; **“Kütüphaneler ve kütüphanecilikle ilgili temel mevzuat eksikliği”**; **“Ulusal bilgi politikasının eksikliği”**; **“Mekân sorunları / yaşayan kütüphane konsepti”**; **“Kütüphanelerde nitelikli personel ve istihdam sorunu”**; **“Toplumun kitap ve kütüphaneyle olan ilişkisi / çalışmaların okul öncesi dönemden başlatılması gerekliliği”**; **“Türkiye’de yürütülen kataloglama çalışmalarının standardizasyonu ve merkezileştirilmesi”**; **“Gezici kütüphaneler”**; **“Çocuk kütüphaneleri”**; **“Web sayfalarının arşivlenmesi”**; **“Nadir eserler”**; **“Kütüphanecilik ve yayımlar teşkilatlanması”** ve **“Büyük kütüphanelerin yönetim sorunu”** şeklindeki çok önemli başlıklar yansıtmış Şûra’nın sonuç raporuna.

Her biri ayrı önemde alt konular... Ayrı ayrı ve çok sayıda yazı yazılmasını, hatta sempozyum vb. çalışmalarda uzun uzun ele alınmasını zorunlu kılan sorun başlıkları...

Bunların sonuç raporuna girmesinde takdire şayan bir gayret sergileyen kütüphanecilik profesyonellerine içtenlikle teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Öyle bir gayret ki, bizzat komisyonun yayıncı başkanı tarafından herkesin hazır bulunduğu ortak oturumda, **“sonraki şûralarda, Kütüphanecilik ayrı bir komisyon olarak toplanmalıdır”** dedirtebilmiştir.

Önemle ifade edelim...

Sayın Bakan Nabi Avcı’nın, Şûra odaklı açıklamalarında önemle dile getirdiği gibi, raporlaştırılacak olan görüşlerin, başta Kültür ve Turizm Bakanlığı olmak üzere, kültürle ilgili, gerek resmi gerekse özel kurumlara ışık tutmasını ve yol göstermesini ümit ediyoruz. Elbette takipçisi de olacağız, tıpkı Sayın Bakan gibi...

Bitirmeden bir iki eleştiriye de ilâştiriverelim Şûra’yla ilgili olarak şuraya...

Komisyon üyesi Metin Celal Zeynioğlu’nun 1 Mart tarihli köşe yazısında, yani Şûra’nın toplanmasına iki gün kalmışken dile getirdiği, “en üst düzeyde önemsenip, himaye edilmesine rağmen Kültür Şûrası’na kimlerin katılacağı, hangi konuların konuşulacağı hakkında bir bilgiye ulaşmak mümkün görünmüyor” şeklindeki ifade son derece önemli... Zira yine onun “Şûranın bir internet sitesi yok” sözlerinde olduğu gibi, biz dahi bir web sitesiyle karşılaşmadık, Şûra’nın röntgenini çekebilmemize imkân verecek.

Açıkça ve dostça ifade edelim ki, bu durum, 02.11.1989 tarih ve 20330 sayılı Resmi Gazete’de kapı gibi duran **“Kültür Bakanlığı Milli Kültür Şûrası Yönetmeliği”** adlı mevzuat dayanağına ve çok uzun bir süredir gerçekleştirilmemiş olmasına rağmen, Şûra’ya aceleyle hazırlanmışlık görüntüsü veriyordu. Kültür ve Şûrası demişken, şunu da söylemeden geçmeyelim... Yıllar içinde sürekli değişse ve bu yüzden hem dilimizin hem de kalemimizin ayarı bozulsa da, bugünkü resmi adı ortada bu Bakanlığın; **Kültür ve Turizm Bakanlığı**. Böyleyken, yazılı ve sözlü ortamlarda, hatta Kültür ve Turizm Bakanı’nın yanında bile, “Kültür Bakanlığı” ve “Kültür Bakanı” ifadesini kullanmak, en hafif ifadesiyle, komik. Hani dilimizi ve kavramlarımızı doğru ve yerli yerince kullanacağız ya, o bakımdan...

Dördüncüsü için yirmi sekiz yıl daha beklemeyeceğimiz Milli Kültür Şûrası dileğimizle, emeği geçenlere tekrar şükranlarımızı sunarız. Elbette eleştiri hakkımızı saklı tutarak...

Erol Yılmaz. **İtibar**, Mayıs 2017.

[Dijital kopyası webde bulunamadı]

ESEN EVRAN

Esen Evran (09.02.2017): <http://www.haberturk.com/yazarlar/esen-evran/1384155-zorlu-psm-iksvye-yer-acti-ortak-projeler-sirada>

Esen Evran

eevran@htgazete.com.tr

09 Şubat 2017 Perşembe, 00:25:09 Güncelleme:09:35:57

Zorlu PSM İKSV'ye yer açtı, ortak projeler sırada

Kültür ve sanatın, Türkiye'nin ağır gündeminde öncelikli konular arasına girmesini hayal etmeye daha uzun yıllar devam edeceğiz, besbelli. Ama artık bunu hayal edip beklemek yerine, işin taraflarının işbirliklerini, kol kola girmelerini konuşmaya başlamamız lazımdı. Konuşmaya da başlıyoruz neyse ki.

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) ve Zorlu Performans Sanatları Merkezi (PSM) bu konuda çok umut verici bir işbirliğine imza attı. Başlangıç için Zorlu PSM, İKSV'nin düzenlendiği Tiyatro, Müzik ve Caz Festivallerine destek verecek, ancak önümüzdeki dönemde diğer tüm festival ve içerikler konusunda işbirliği de gündeme alınacak. İKSV bu yıl 45'inci yaşını kutluyor. Zorlu PSM henüz çok genç, ancak güçlü teknik donanımı ve farklı ölçeklerdeki yapımlara uygun sahneleriyle kültürsanat etkinlikleri için geniş imkânlar sunuyor.

ŞOV DEVAM ETMELİ

Geçmişte Zorlu PSM'de birçok İKSV etkinliği gerçekleştirilmişti. Ama bu kez işin adı konmuş. Zorlu PSM, 'yüksek katkıda bulunan mekân sponsoru' ilan edilmiş.

Kısaca hatırlayalım. Eylül 2016'da İstanbul'daki gösteri dünyasının aktörleri PSM, BKM, POZİTİF, İKSV, BİLETİX VE GNL 29 Londra'da düzenlenen International Festival Forum'da 'Türkiye'den korkmayın' çağrısı yapmıştı. Çünkü Türkiye'deki terör sanatçıları korkutuyordu. American Balet Theatre 124 dansçısı ile geliyordu, gösteri son dakikada iptal edildi.

Öte yandan PSM'nin, gösteri mekânlarının yoğun olduğu Taksim ve çevresine göre daha güvenli olması da bazı konserleri bu mekâna kaydirdi. O günlerde sohbet ettiğimiz **PSM Genel Müdürü Murat Abbas** anlatmıştı. Patti Smith'in 23 Haziran konseri öncesi Raffles Otel'de kalma şartı koyduğunu. Çünkü PSM'nin altındaki dehlizlerle otelden ulaşımın mümkün olduğunu... Açık havada yapılacak bazı etkinliklerin de PSM'ye taşındığını. İşte bu yıl da Batı Yakası'nın Hikâyesi müzikalinde sanatçılardan bazılarına konsolosluklar "gitmeyin" uyarısı yapmış. Ama buna rağmen mekân güvenli buldukları için gösteri iptal edilmemiş.

Sırf bu bile böyle mekânların neden desteklenmesi gerektiğini anlatmıyor mu?

'VERGİ DESTEĞİ SANATA DA GELSİN'

Piyasayı canlandırmak için beyaz eşyada ÖTV'yi sıfırlayan, mobilyada KDV'yi indiren Bakanlar Kurulu kararı da toplantıdaki sohbette konuşulan konular arasındaydı. İKSV Genel Müdürü Görgün Taner, bu desteğin sanata da getirilmesini istedi. Taner, "Umut ediyorum diğer kültür ve sanat kurumlarıyla da bir araya gelir bu konuyu gündeme taşırız. Bu destek kamu mekânlarının ya da yerel yönetimlere ait mekânların ücretsiz tahsisi de olabilir. Mutlaka vergi desteği gerekmiyor. İtalya Kültür Bakanlığı 18 yaşına gelen gençlerin cep telefonlarına para yüklüyor. Bu para sanat etkinliklerinde kullanılıyor. İtalya buna 368 milyon Euro ayırmış. Bu da bir destektir. Yaratıcı endüstrilerin ekonomiye katkısı çok yüksek. Ankara'da **3-4-5 Mart tarihlerinde Kültür Şûrası toplanıyor. Bu konunun gündeme gelmesini ümit ediyoruz**" dedi.

Taner, "Türkiye'nin artık katma değeri yüksek şeyler ihraç etmesi gerek. Yaratıcı endüstriler bunun başında geliyor. iPhone ithal edip çekyat ihraç ederek bir yere varamayız" diye konuştu.

FARUK ÖMER ÖSKAN

Faruk Ömer Öskan (30.03.2017): <http://www.yalovagazetesi.com/-3-kultur-s%C3%BBrasinin-ayrintilari%E2%80%A6-makale,862.html>

3. Kültür Şûrasının ayrıntıları...

30 Mart 2017, 12:51

Faruk Ömer Öskan

Müzik Komisyonu, kültürel unsurların telif, hak sahipliği, lisanslama, yeniden yayınlama, vergilendirilme ve teşvikiyle müzik piyasasının düzenlenmesi ve denetlenmesine dair uygulamaların gözden geçirilmesi, bu alanlardaki mevcut sorunların giderilmesi amacıyla eğlence ve kültür-sanat ayrımı da gözetilerek yeni düzenlemelerin hayata geçirilmesi teklifini yaptı.

Görsel Sanatlar Komisyonunca kâr amacı gütmeyen sanat müzeleri ve bağımsız kurumların ülke içi ve dışında gerçekleştirdikleri etkinliklerin teşvikleri ve vergi muafiyetlerinin yeniden değerlendirilmesi, bakanlık ile TRT iş birliğinde ulusal düzeyde, sanat ve kültür alanında yayın yapan bir televizyonun kurulması, eser sahteciliğine karşı sertifikalandırma çalışmalarının yapılması önerildi. "Üniversiteye giriş sınavı, yazma becerisini geliştirmeye imkân versin"

Dil ve Edebiyat Komisyonunun önerileri arasında, Türkçe dersinin, ilk ve ortaöğretimde edebiyatın seçkin metinleriyle işlenmesi, öğrencilerin dört temel dil becerisinin geliştirilmesi ve şiirin bağımsız bir ders olarak eğitim öğretim programlarına alınması, üniversiteye giriş sınavının sadece test metoduyla değil, dil ve ifadenin ölçülebileceği, yazma becerisini geliştirmeye imkan veren bir uygulamaya dönüştürülmesi, bu uygulamanın lisenin son iki yılında yapılması ve başarılı öğrencilerin üniversite giriş sınavına alınması bulundu.

Kütüphanecilik ve Yayıncılık Komisyonu tarafından okuma kültürünün, Aile ve Sosyal Politikalar, Milli Eğitim ile Kültür ve Turizm bakanlıklarının ortak konusu olarak yeni baştan ele alınması teklif edildi.

Medya ve Kültür Komisyonunca sosyal medyanın kendiliğinden oluşturduğu iletişim biçiminin yeni bir üslupla tedavüle sokulması yönünde çalışılması, Şehir ve Kültür Komisyonu tarafından da her kentte "Şehir Araştırma Merkezleri" açılması önerisi yapıldı.

Çocuk ve Kültür Komisyonu, Türkiye Kültür Stratejisi Belgesi (2018-2050), Türkiye Çocuk Kültürü Stratejisi ve Uygulama Planı (2018-2050) Belgesi, Türkiye Çocuk Kültürü Programı ve Uygulama Planı (2018-2022) hazırlanması ve hayata geçirilmesini önerdi.

Eğitim anlayışının "sınav merkezli" olmaktan çıkarılarak yeniden yapılandırılması, YÖK ve üniversitelerin ortaöğretim, lisans ve yüksek lisansla yönelik çocuk edebiyatı ders içeriklerini düzenleyerek çocuklar için hazırlanan metinlerin edebi yönünün kuvvetlenmesine önayak olmasına yönelik çalışmalar yapılması, devletin, çocuk ve aile için müstakil-bahçeli konutlardan oluşan mahallelerin oluşumuna önayak olması da teklifler arasında yer aldı.

Camilerin özgün tasarımına devlet zemin hazırlasın" Mimarlık ve Kültür Komisyonu, şu önerilerde bulundu:

Kentsel arazilerin spekülatif değer artışlarının kayıt altına alınması, sosyal dokunun dikkate alınıp artık kullanıcıya rağmen planlamalar yapılmaması, yeni cami yapımı konusunda yaşanan kargaşa ve başıboşluk ortamının her şeyden önce denetim altına alınması, camilerin özgün ve özel tasarımları olmasına devletin zemin hazırlaması ve mesleki özgürlüğü himaye etmesi, camilerin büyük bir kısmının hem inşaat kalitesi hem de estetik yönden önemli

sorunlar barındırdığına dikkat edilmesi, devletin arsa spekülasyonu üzerinden sağlanan rant ekonomisine altlık oluşturan, şehir arazisinin imar artırımı yoluyla el değiştirerek çok katlı yapılaşmaya imkan sağlamasının önlemesi, bu amaçla yeni yerleşmeler politikasını belirlemesi, ülke, bölge ve kent ölçeğinde planlama çalışmalarına ağırlık verilmesi."

Yeni mimarlık bölümleri açılmaması, mimarlık eğitiminin kalitesinin yükseltilerek eğitim öğretim süresinin 5 yıla çıkarılması, mezunların uygun süre tecrübe edindikten sonra imza yetkisi kazanması da istendi. "Nazım Hikmet müzesi kurulsun"

Yerel Yönetimler ve Kültür Komisyonu tarafından ise dünyadaki başarılı örneklerle uygun olarak, Ahi Evran, Ali Kuşçu, Dede Efendi, Erzurumlu İbrahim Hakkı, Evliya Çelebi, Şeyh Hamdullah, Mimar Sinan, Nazım Hikmet, Osman Hamdi gibi yaşadıkları şehirlere bilim ve sanat adına büyük katkılar sağlamış değerleri yaşatan müzeler kurulması önerildi.

Yurtdışı Türkler ve Kültür Komisyonu ise İslam fobi ve farklı ırkçı hareketler karşısında vatandaşların yaşadıkları ülkelerde haklarının hukuki güvenceye alınması, Türkiye vatandaşlarının kültürel kimliğine daha çok sahip çıkarak maruz kaldıkları saldırıları karşılaması, Türkiye'nin yurt dışında yaşayan Türkler için kültür politikaları ve stratejilerin belirlenebilmesi amacıyla bir "Yurtdışı Kültür Şurası" yapması gerektiğini belirtti. Raporun giriş bölümünde Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı'nın değerlendirmelerine yer verildi. Avcı, "3. Milli Kültür Şurası önümüze son derece ufuk açıcı bir yol haritası koymuştur. Şuranın açtığı ve genişlettiği bu yolu, Kültür ve Turizm Bakanlığı olarak özenle takip edeceğiz." ifadelerini kullandı.

3.Kültür şurasının yukarıda yazılı sonuç raporu metinlerinde dile getirilen sorunlar toplumumuzun ortak sorunlarını teşkil etmektedir. Benim dileğim bu sorunların çözümü için uzun yıllar beklemek zorunda kalmayalım.

GÖKTAN AY

Göktan Ay (20.02.2017): <http://www.internethaber.com/muzikte-absolut-kulak-uzerine-karisik-bir-yazi-1755633y.htm>

Göktan AY

goktan.ay@mynet.com @ rss Eklenme Tarihi: 20 Şubat 2017 06:23 - Güncelleme: 20 Şubat 2017 06:33

Müzikte "Absolut kulak" üzerine karışık bir yazı...

GÜNCEL/MİLLİ KÜLTÜR ŞURASI: 3-5 Mart tarihleri arasında Lütü Kırda Kongre Merkezi'nde yapılacak olan ve 17 ayrı komisyonda kültür ve sanat alanındaki her türlü sorunun enine boyuna tartışılacağı "Milli Kültür Şurası" ile ilgili çalışmalar devam ediyor. Milli Kültür Şurası ilk kez MGK tarafından 1982'de, sonra 1989'da toplanmış ve -yasaya göre 3 yılda bir toplanması gerekirken- 27 yıldır hiç toplanmamış!...Kültür ve sanatın çok zengin olduğu ülkemizde yadırgatıcı bir süreç olmuş... AK Parti Hükümetlerinin 7. Kültür ve Turizm Bakanı Prof.Dr. Sn.Nabi Avcı, basın mensuplarına şurayla ilgili bilgi vermiş; "Biz daha çok yol açıcı bir bakanlık olarak görüyoruz kendimizi. Her kurumun yapmak istediklerini yapmasına izin veren, gölge etmeyen bir bakanlık olmak istiyoruz...Dostlar alışverişte görsün gibi olmasın diye elimizden gelen çabayı gösteriyoruz. Sizler de katkıda bulunmaya devam edin ki işlevsel olmasını sağlayalım. Talepler güçlü bir şekilde dile gelsin ve bu talepler icrada olan bizler için yapacağımız müzakerelere güç katsın. Bu Şura'da; "sinemada, müzikte, edebiyatta, müzecilikte, çocukların kültürel eğitiminde, aklınıza gelen tüm mecralarda, ne yapıyoruz, ne yapmıyoruz, neyi doğru, neyi yanlış yapıyoruz" açık yüreklilikle tartışmayı amaçlıyoruz...Amacım olabildiğince geniş bir yelpazede bütün genişliğiyle temsil edilebilsin kültür sanat dünyası...." Teşekkürler Sn.Bakan; ben de davetliniz olarak, çalışmalarınıza destek vermek, komisyonlarda uygulanacak kararlar alınmasına yardımcı olmak için orada olacağım...

Göktan Ay (09.03.2017): <http://www.internethaber.com/3milli-kultur-surasi-kararlari-uygulanacak-miymis1-1760107y.htm>

Göktan AY

goktan.ay@mynet.com@rss Eklenme Tarihi: 09 Mart 2017 13:36 - Güncelleme: 09 Mart 2017 13:55

3.Milli Kültür Şurası kararları uygulanacak mıymış?!...(1)

GÜNCEL/KÖŞE YAZARLARININ DİLİ: 3.Milli Kültür Şurası’nda dile getirilen söylemler ışığında bir kez daha söylemek isteriz ki; bir iletişim Dr. olarak, daha önceki yazılarımızda köşe yazarlarının kullandığı dil ve güzel Türkçe konusunda rahatsızlık duyduğumuzu, onların örnek olmaları gerektiğini yazmış, isimler de vermiştik. Bir şey değişmiyor; bir araya gelmeyen, birbirini görmeyen kişiler sosyal medya hesapları/köşe yazıları üzerinden saydırıyor...Oysa siyasetçilerin arkasında bir kitle ve oy oranı var? Gazete satışlarının 3 milyonun altına düştüğünü unutmayalım. Dikkat etmek lazım...Bugün, ekranda sakın ve bilgili izlenimi veren, mahallede saygınlık gören, yazılarını takip etmeye çalıştığım Star Gazetesi yazarı Ahmet Kekeç ve Yeni Şafak Gazetesi yazarı Salih Tuna’nın son yazı başlıklarını olumsuz örnek olarak vermek istiyoruz. A.Kekeç; “Kamera şakası mısınız lan?”, “[İki dakika dik durun yahu!](#)”, “Bitmedi mi bu adamın cezası?”, “Teşekkür edelim de... Siz de pek bir oynaksınız birader!”, “Sizin Abdülkadir’iniz de az değil hani!”, “Mal, burası Şili mi?”, “[Hoşlansanız da olacak, hoşlanmasanız da olacak!](#)”, “[Bu da sizin bilginiz, kültürünüz, seviyeniz, sanatçınız!](#)”, “Meral’cileri anladık da, bu fırladklara ne oluyor?”, “Cibilliyetsizin derdi şu: İslam ülkeleri neden sessiz?”, “Olmayan badem bıyıklarından tanırım seni!” S.Tuna; “Yerim ben senin kurnazlığını”, “Taşeron hazretlerine bir سوالim var”, “Ne vıdı vıdı yapıyorsun müdür”, “Adam değilsin!”, “Aydın Doğan da rahatsız Asuman da!”, “[Fe’mi Bey 4, Recep İvedik 5 ve Asuman 3](#)” Takdir sizlerin...

Gelelim Şura'ya....

Önce, kamuoyunun; kompleksiz, entelektüel, kültür adamı olarak tanıdığı/saygı duyduğu Bakan Nabi Avcı'ya teşekkür ederek yazımıza başlayalım. Ben, yenileyeceği kadrosu ile kısa zamanda çözümcü olacağını bekliyorum, özellikle devlet sanatçılarının özlük hakları konusunda...

Önyargıdan uzak, katılanlarca da paylaşılan görüşlerimi, yapıcı olarak alacaklarından hiç şüphem yok...

"...Nüfusunun % 80'i kentte yaşayan bir ülkeden söz ediyoruz. Ama kent deyince sadece kent merkezi değil artık söz konusu olan. Onun etrafındaki uydukentler büyük nüfuslar barındırıyor. Bu nüfus ne kentli ne köylü. Ne kasabalı ne taşralı. O zaman iki büyük toplum kesiti ve onun biçimlendirdiği farklı kültürel yapılar çıkıyor ortaya. Kent merkezi bambaşka bir kültür üretirken 'mücvir alan' gene kendine özgü bir kültürel üretim içinde. Bir kere bu doğal gerçeğin iyice bilincine varmak gerek.

Bunu bilince de bugünkü kültürün popüler kültürle, kültür endüstrisiyle kurduğu ilişki nasıl olacak, bunları yeniden değerlendirmek zorunlu....İkincisi, 'milli kültür' kavramının bizzat kendisi. Tartışmalı bir kavram 'milli kültür'. Nasıl değerlendirildiği, nasıl düşünüldüğü çok önemli. Bir ülkede üretilen kültürü 'milli' ve 'gayri milli' diye ikiye ayırmak sorunlu. Hangi kıstaslar belirleyecek bu milliliği veya gayri milliliği? Bugün çağdaş veya güncel sanat diye bir olgu var dünyada ve Türkiye'de. Hayli etkin, canlı, geniş ve güçlü bir alan. Bunu 'gayri milli' mi sayacağız, milli mi? Veya edebiyatı nasıl ayıracağız ikiye bu doğrultuda? Bunlara bir üçüncü sorunu ekleyeyim: kültür üretiminin önündeki objektif ve maddikısıtlamalar. Kültür harcamalarından, kültürel tüketimden, kültüre katılımdan alınan KDV bunlardan biri, örneğin. Öbür tarafta kültür merkezleri, kütüphaneler geliyor...."<http://www.sabah.com.tr/yazarlar/kahraman/2017/03/08/kultur-srasi>

GİRİŞ...

1989'da 2.si yapılan, merakla beklenen III. Milli Kültür Şurası, Cumhurbaşkanı'nın katılımı ile başladı. Dağıtılan kitapçığa göre, 2. Gün 17 başlıkta 170 komisyon üyesi sunumları ve sunumların müzakeresi yapıldı, 3.gün sonuç raporlarının müzakeresi, sonra sonuç raporlarının sunum oturumu (Bakan Yard. Hasan Yayman tarafından) ve sonuç raporunun okunması (Bakan tarafından) yapıldı. Şimdi genel gözlemlerimizi aktaralım...

Daha, şura başlamadan bir umutsuzluk ki sormayın; "zaten bir şey çıkmaz, boşuna masraf, seçilenler yanlış, hep tanınmış/popüler simalara yer verilmiş v.b." Eski şuraların dikkate alınmaması, bunu da gölgelemeye çalıştı. Haksızda değiller; H. Çelik zamanında MEB Şurası'na çağırılmıştım, orada alınan kararların %10'u uygulanmamıştı. Ama yıl 2017, bir şeylerin değişmesi lazım, inşallah bakan Nabi Avcı utandırır söylenenleri/söyleyenleri!...

"Çok sayıdaki komisyonun titiz çalışmasının eseri olan raporların , Bakanlığın alacağı kararlara ilham vermesi bekleniyor. 'Bekleniyor' diyorum; çünkü bugüne kadar yapılmış olan şûrâların raporlarından çıkan tekliflerin hayâta geçme oranının son derecede düşük olduğu biliniyor. Bu gerçeğin neticesi olarak, tanık olduğum "off the record " sohbetlerde bir belirsizlik olduğunu hissetmedim değil. Yâni, nihâyetinde bürokrasinin bildiğini okuyacağından dem vuranları; bunca çabanın çöp olacağı yolunda karamsarlık sergileyenleri işittim.....III. Şûrâ'dan umutlu olmamızı sağlayan husus da tam burada ortaya çıkıyor. Toplantılara hâkim olan genel iklime baktığımda; daha önce tertip edilmiş olan şur'aların menfî neticelerinin idrâkıyla harekete geçildiğini görüyorum. Yâni burada, siyâsal kaygılarla organik bir kültürün nasıl inşâ edileceği; yâni bir kültür mühendisliği fikrinden değil; daha çok düzenleyici, eşgüdümleyici bir ilkedен hareket edildi...Dikkâtimi çeken ve umutlu olmamı sağlayan bir başka husus, oranını bilemeyeceğim ama kültür bürokrasisi içinde vasıfları ve konuya hâkimiyetlerini sergileyen bir ekibin varlığıydı. Meselâ görevli olduğum komisyonda saatler süren sunum ve müzâkerelerin nasıl süzüleceği ve ortak bir rapora nasıl süzülüp yansıtılacağından endişe ediyordum. Bizlere Bakanlığın verdiği becerikli ve dikkâtli bir editoryal kadronun bu işin altından başarıyla kalktığını görmek beni umutlandırdı...."

<http://www.yenisafak.com/yazarlar/suleymanseyfioqun/iii-milli-kultur-srsinin-ardindan-2036606>

Komisyonlar ve Başkanları şöyleydi:

Kültür Politikaları (Prof. Dr. A. Haluk Dursun), Kültür Diplomasisi (Prof. Dr. M. Öcal Oğuz), Kültür Varlıkları, Müzeler ve Arkeoloji (Nezih Başgelen), Sahne Sanatları (Prof. Dr. İskender Pala), Sinema-Televizyon (Prof. Dr. Deniz Bayrakdar), Müzik (Dr. Savaş Ş. Barkçın), Görsel Sanatlar (Prof. M. Uğur Derman), Dil ve Edebiyat (Beşir Ayvazoğlu), Yayıncılık ve Kütüphanecilik (Cevat Özkaya), Medya ve Kültür (Ayşe Böhürler), Çocuk ve Kültür (Mustafa Ruhi Şirin), Mimari ve Kültür (Prof. Dr. Suphi Saatçi), Şehir ve Kültür (Prof. Dr. Ümit Meriç), Yerel Yönetimler ve Kültür (Prof. Dr. Şükrü Karatepe), Yurtdışı Türkler ve Kültür (Dr. Adnan Tekşen), Aile ve Kültür (Prof. Dr. Sefa Saygılı)

Genel görüşler; Bakanlık adına organizasyonu yapan, Lorbi PR Şirketi sınıfta kaldı. Çünkü; gönderilen davetiyede genel program dışında hiç bilgi yoktu. Davetiyede kim katılımcı, kim komisyon üyesi belli değildi. Sadece; şuramız var, gelin deniyordu ki, ilgili kimseler gelmedi!.. İlçe Belediye Kültür Müdürleri dahi görölmedi...Katılımcılar, sorularına cevap alamadılar. Basın bülteni bulunamadı. Oturum başkanı kimdi?, oturumlar kimlerden oluşuyordu? soruları, salona gidip, ilgili oturuma girince cevap bulabildi. Bakanlık mensupları; müze müdürleri, kültür müdürleri, bakanlık personeli adeta çıkarma yapmıştı. 3.gün oturumlarında, katılımcı alınmayacağı söylenmediği için saat 10.00 da gelenler –bakanlık mensupları dahil- ortada kaldı. Bakanlık mensupları, konserlere seyirci desteği vererek işi kurtardı. 17 başlık oturumu fazla olmuş, konular gereksiz ayrılmıştı. Örneğin; “Müzik ve Sahne sanatları”, “Kültür politikaları ve kültür diplomasisi”, “Şehir ve kültür” ile “Yerel yönetimler ve kültür” ve “Mimari ve kültür”, “Dil ve edebiyat ile Yayıncılık ve kütüphanecilik”, “Aile ve kültür” ile “Çocuk ve kültür”, “Sinema-Televizyon” ile Medya ve kültür” ayrılmamalıydı. Her hazırlama kuruluna çağrılan üyeye, kırılmasınlar diye başlıklar oluşturulmuştu. Bu isimlerin ihtiyacı var mıydı? dersiniz, itiraz etmediklerine göre!...

Cumhurbaşkanı Erdoğan, III. Milli Kültür Şurası açış konuşmasını şöyle bitirdi; “Benim sizden ricam: Bize 2023 vizyonumuza uygun, derinliği, gelecek vizyonu olan uygulanabilir bir yol haritası hazırlayın. Bunu çok iyi çalışın. Biz de bunu çok çalışalım ve uygulama alanına koyalım. Bu şurada uygulanabilir her önerinin bizzat takipçisi olacağımı, bununla ilgili bir heyeti oluşturacağımı burada özellikle açıklamak istiyorum. Burada Milli Kültür Şurası'nı topluyor olmamız da işte bu gayeye yöneliktir. Medeniyetimizden koparsak herşeyimizi kaybederiz. Kültürümüzü kaybedersek yok oluruz. Kimliğimizi, kişiliğimizi, özgürlüğümüzü terkedersek yılların içinde kaybolup gideriz. Her fırsatta; tek bayrak, tek vatan, tek millet, tek devlet diyoruz.”

<http://www.yenisafak.com/hayat/cumhurbaskani-erdogan-3-milli-kultur-surasina-katildi-2622567>

Cumhurbaşkanı'nın şu sözleri de çok önemliydi; "...Kültür faaliyetleri adı altında milli kültürümüze uymayan etkinlikler konusunda dikkatli olmalıyız. Çağımızın en büyük sorunlarından biri kültürel sığlaşmadır. Hiçbir derinliği ve kalıcılığı olmayan işlerle bir kültür ve medeniyet inşa edilemez. Özellikle gençlerimizi bir ustanın dizinin dibinde oturarak gerçek sanat ve kültürü öğretmeye teşvik etmeliyiz. Kültürün her alanında birikimlerimizi sahiplenecek çalışmaları ön plana çıkarmalı ve desteklemeliyiz. Televizyon, internet ve özellikle sosyal medyanın kültürümüzü yiyip bitirmesine göz yumamayız...."

Şura açılışından sonra Bakan Nabi Avcı yönetiminde 2 oturum yapıldı.

1.Oturum;

Tarihçi, Doç.Dr. İbrahim Kalın (46 yaşında olup, Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü ve Genel Sekreter Yardımcısı) Kalın; "Kültür tanımı gereği dinamiktir. Değişime açıktır. Fakat aynı zamanda da değişimin ilkesini kendi içlerinde barındırır. Bunun ön güzel örneği de insandır. Doğumdan ölüme kadar sürekli değişir ama insan olmaya da devam eder. Kültürel sığlaşma; en önemli sorunlarımız arasındadır... Kültürel otantikliği harekete geçirmeliyiz. Açık ufuk perspektifle dünyaya bakmalıyız. Köklerimiz burada derinlerde olduğunun farkında olmalıyız. Mali'deki çamurdan yapılan cami gibi biz de kültürümüzü yeniden yapmalıyız. Kültür bilincini aşılayacak dersleri ve müfredatları artırmalıyız. Bu konuda hiçbir çalışma yapmıyoruz. Artık bunları işlemeliyiz. Kültür ve sanatta daha fazla destek ve himayeye ihtiyaç var. Burada özel sektörümüze şahıslarımıza büyük görev düşüyor. Üçüncü konu ise Türk kültürün dünyaya açılmasıdır. Evrensel anlamda ürünler geliştirmemiz gerekiyor. Son olarak ise Türkçe konusudur. Türkçe kültür sanat bilim ve uluslararası bir dil olarak yeniden inşa edilmelidir."Kalın; konuşması, içeriği, rahatlığı ve ses tonu ile göz doldurdu. Ekranlarda çok soğuk ve ciddi duran "İ.Kalın'a gülmekte yakışıyormuş" yorumları yapıldı.

Eski siyasetçi, Bakan Hasan Celal Güzel (72 yaşında olup, 1994'te kurduğu Yeni Türkiye Stratejik Araştırma Merkezi Başkanı'dır.) Güzel, özetle; "İslam kültürüyle buluştuktan sonra da başka kültürlerle bağlarını kesmemişlerdir. 1923 sonra uygulanan kültür politikaları tamamen yanlıştır. 1.5 yıl boyunca Türk müziği yasaklanmıştır. Birçok konuda yanlış kültür politikası izlenmiştir. Dünyanın en zengin dili Türkçedir. Dile çok önem vermeliyiz. Gençlerimiz Türkçeyi iyi öğrenmelidir. Televizyonlardan bunu öğretmeliyiz. Kültürlü bir nesil yetiştirmek zorundayız. Asımın nesli köylü ve cahil bir nesil değildir." Diyerek, yeni bir şey söylemedi, eski dediklerini tekrarladı. "Dile, müziğimize, sanatımıza sahip çıkalım, kopyadan kurtulalım" sözleri, yeni bir şey değil, yıllardır dile getiriliyor.

Yazar Alev Alatlı (73 yaşında olup, 2014 Edebiyat alanında Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülü'nü aldı) Alatlı; her zamanki gibiydi, fazla anlaşılamadı, yeni bir şey söylemedi. Pardon, hiç aklımıza gelmeyen!, kimsenin düşünemediği! bir cümle kurdu; "Hiçbir kültür boşlukta oluşmaz. Hiçbir kültür o dönemin hâkim kültüründen bağımsız oluşamaz. Artık yepyeni cesur bir dünya var. Kendi kültürümüz kadar başka kültürleri de bilmeliyiz. Dünyayı çok azımız takip ediyor. Daha da azımız bu olayları kontrol edebiliyor" dedi." İşte Alatlı farkı dedik!, buna yakın cümleleri 2003'te Ankara'da Akademisyenler sempozyumun açılışında yine kendisinden dinlemiştim. Alatlı, Türkiye'nin duruşunu ve uluslararası alanda yaşananları değerlendirdi. Alatlı'nın mevcut tablo için yaptığı; "Dünyanın iyiliği için Türkiye!" vurgusu yeni değildi, Cumhurbaşkanı bunu yıllardır söylüyordu.

Osmanlı iktisat tarihçisi Mehmet Genç (83 yaşında olup, 2000'de "Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi" adlı kitabı ile "Türkiye Yazarlar Birliği" tarafından Fikir Dalında ödüle layık görülmüş, 2001 yılında aynı kitap ile "Aydın Doğan Vakfı" özel ödülünü almıştır.) Genç; kulağı rahatsız olduğu için konuşulanları duymadığını söyleyerek, bazı anekdotlar anlattı. Kısaca; "Süreklilik ve değişimin kültürün iki önemli vasfıdır. Fakat değişimin de sınırları vardır. Tam oluşmuşsa ölmüştür. Türkçemiz' de radikal bir dönüşüm yaşamıştır. Tasfiyecilik Türk dilini mahvetmiştir. Türkçeye bilimi sokmalıyız ve kavramlar Türkçe olmalıdır...." dedi.

2.Oturum:

Eski Bakan Atilla Koç (71 yaşında) şöyle dedi; "...Üniversitelerin drama bölüm mezunları çok, kültür merkezlerimiz çok, ama bu mezunları istihdam etmede sıkıntı yaşıyoruz. Demek ki, Tiyatro Genel Müdürlüğünü yeniden gözden geçirmeliyiz. Çok çirkin şehirlerde yaşıyoruz. Güzel sanatlarımız, bakanlık eliyle şehirleşmeye yol göstermelidir..."Koç'a, görevdeyken neden değiştirmediniz? diye sorulamadı!....

*Hürriyet Gazetesi Yazarı Doğan Hızlan (80 yaşında olup, çok sayıda makalesi vardır.) D.Hızlan, yine bilinmeyen! açıklamalar yaptı; "dünya küçük bir köy haline dönüştü,onun için yerellik ve evrensellik münferiden değerlendirilemez. Genç kuşağı iyi okumak ve değerlendirmek gerekir. 15-17 yaşında romancılar var. Bu çocuklar o yaştakilerin sorunlarını, hayatını biliyorlar. Biz kültür için bir şey yaparken onları anlamadan dinlemeden yaparsak, o bir işe yaramaz. İnsanlar her çeşit bilgiye internetten ulaşıyor, ama internetteki bilgi çoğu zaman doğruluktan uzaktır. Bu sebeple 7-24 ulaşılabilir kütüphanelerin, semt kütüphaneleri elzemdir."*D.Hızlan; her sanat olayının vazgeçilmez! ismidir.

D.Hızlan'ın yeri –nedense- hala doldurulamamıştır ya da doldurulmasına fırsat verilmemektedir. Dil, edebiyat, kültür,tv v.b. toplantılarda en öndedir. Görüşleri köşesinden okunabildiği için, ne diyeceğini de tahmin edebilirsiniz?..."

Tarihçi Prof.Dr. İlber Ortaylı (70 yaşında olup, Türk Tarih Kurumu Şeref Üyesi'dir. 2001 tarih dalı Aydın Doğan Ödülü dahil, bir çok ödül sahibidir.) Ortaylı; Kültür Bakanlığı'nın içinde Türkiye'nin en eski kurumları var, açılmayan kadrolar var. Ağlaşmak yerine harekete geçmek lazım. New York'a opera vatandaş inisiyatifi ile kuruldu. Haydarpaşa yandığında içimden 'burası ne güzel opera binası olur' demiştim. İstanbullu bekliyor ki kendiliğinden oluşsun. Tembel, öğrenmeye üşenen tenkitsiz bir nesil yetişti. Eğer tüm delikanlılarınız, genç kızlarınız Türkçe dilini konuşamıyorsa siz çoktan kaybetmişsinizdir. Böyle konuşan insan okula alınmaz. Siz medyaya televizyona bozuk dilli insan çıkarıyorsunuz. Siz bu yayınlarla çocuklarınıza dilinizi öğretemezsiniz. Türkiye bağınaz bir ülke değil, mazide bir Endülüs vardı. Orada insanlar Latince, Arapça, İbranice konuşurdu. Her millet birbirinin dilinde felsefe yapardı. Biz de Endülüs olabiliriz ama önce kendi dilimiz" dedi.

İktisatçı, Araştırmacı, Yazar Prof.Dr. Ahmet Güner Sayar (71 yaşında olup, bir çok makale ve yayını vardır.) Sayar; "kültürel birikimimiz milli cepheye taşımamız gerektiğini belirterek, "Bizim bu topraklardaki maceramızı 2070'e taşıyacaksak önce köklerimize inmemiz lazım. Aileler çocuklarına han hamam bırakıyorlar, ama onlara bu memleketin kültürüne dair ne bırakıyorlar" dedi.

Kısaca;orijinal/yeni fikirler İ.Ortaylı ve İ.Kalın'dan gelmiş...Konuşmacıların hepsine ülkemiz kültür/sanatına yaptıkları katkılar için saygımız sonsuz. Ancak; İ.Kalın'ı ayırırsak, seçilen/davet edilen konuşmacılara baktığınızda ortalama yaş 74.3 çıkıyor...

Soru şu; 94 yıllık Cumhuriyet ve köklü üniversiteler; kültür/sanat/edebiyat alanında popüler kişiler yetiştirmemiş mi!...

Zannetmiyoruz, o zaman;

Ya; yeni yetişenlerden kimsenin haberi yok, çünkü popüler olanlar köşeleri kapmışlar!...

Ya da, ülkeyi idare edenler popüler kültürün etkisi altında, her şey tv ekranı gibi düşünülmüş!...

Ya da, gençlerin/ödül alanların önü açılmıyor!...

Ya da; “ben artık yoruldum, şöyle bir isim var, tavsiye ediyorum” denmiyor!...

Böyle olunca, oturularda heyecan yok, yeni bir şey yok, üretim yok, yol gösterme yok...

Peki ne var?

Hala; “olmalı, yapılmalı, edilmeli, kültürümüz çok zengin, dil ve musiki önemli” v.b. söylemler...

Eeeeeee...

Kim yapacak?!..

Nasıl yapacak?!....

“...Şura, komisyonlar halinde çalıştı. Komisyonların çalışma alanları ve kovalara istişare maksatlı davet edilen isimler, elbette kamuoyunda merak uyandıracaktır. Hatta Şurada yer alan veya almayan isimler üzerinden eleştiriler de gelecektir. Çalışma komisyonlarının devletçi bir refleksle kültür yönetimini öne alan bir tavırla ihdas edildiğini düşünüyorum mesela. Lakin devlet kendi ihtiyacına binaen bunu böyle tasnif etmiş olabilir. Sanat mevzuunu temsil eden komisyonlar kültür içerikli komisyonlara nazaran daha az... Şura'ya çağrılan sanatçılar hakkında da spekülasyonlar oldu. Devletin takdiri değil, kriterleri olur Şura deniyorsa... Hele iş kültür ve sanatsa; ahbablık, tanıdıklık değil, toplumsal karşılığı olmaklık esas alınmalıdır, ortaya konmuş eserler nelerdir onlara bakılmalıdır...Ama hiç olmazsa, 27 yıl aradan sonra bir Şura kurulabilmiştir, bu bir başlangıçtır... Gelen eleştiriler konusunda hükümetin sabırlı ve açık görüşlü olması gerekir...” Koyu yazılan kısımlar durumu özetlemiş...

<http://www.star.com.tr/yazar/milli-kultur-surasi-yazi-1193164/>

Son söz: Her şartta; “Liyakat” önem kazanmazsa, sanatçı “memur” diye düşünülürse, bir adım yol gidilemez, çünkü; atılımı yapacak olanlar, sanat insanlarıdır...

Yazımızı, havaların ısındığı/cemrelerin düştüğü bu günlerde, Cahit Zarifoğlu'nun “Bahar” şiiri ile bitirelim...

Daha dün sesler

Hatta insan sesleri

Karın altındaki

Toprağın içindeki köklerde

Toprağın altındaki bitki kökleri

Ne sabırlı bir rüya

Çektikleri

Beklerken kesilirken çürürken

Toprağın dokunulabilir teninde bahar

Yani şöyle (Dönüş yapıyorum)

Biz görene dek

Çiçekler dağlara yamaçlara

Vurana dek

Bahar, derisi altında yaşamının

Bir inek yayılıyor orda

Bitkilerin karanlığında

Bir sümbül

Yeri hazır

Gelecekte uzak bir iklimden kelimesi

Demir bakır

Tuz granit

Bütün madenler

Suyun büyük çeneli ağzında

- Çalkala

Bahar

O sabah

Hamile bir kurt gibi yürüyor dağlarda

Azığım koynumda

Uçuşan rüzgarda

Bir ipekli fular gibi boynumda

Bahar

Bahar

Celladımızsın sen benim

Yaydığın etlere bak

Yeraltında akıyor esintin

Sesini işitiyorum

Yüreğimden bir adın daha geçiyor

Derken

Serpilip ırmak olacak bir su kalkıyor

Kımıltısız kuru topraktan

Düşünüyorum

Gökten Ay (12.03.2017): <http://www.internethaber.com/3milli-kultur-surasi-muzik-komisyonunda-dag-fare-mi-dogurdu2-1760769y.htm>

Gökten AY

goktan.ay@mynet.com@rss

Eklenme Tarihi: 12 Mart 2017 08:02 - Güncelleme: 13 Mart 2017 07:21

3.Milli Kültür Şurası Müzik Komisyonunda dağ fare mi doğurdu?!...(2)

GÜNCEL/REFERANDUM: Referandum yaklaştıkça sosyal medya kullanımı arttı. Ama, koskoca insanların, danışmanların, milletvekillerinin, köşe yazarlarının, A.A.'nın v.b. aceleleri varmış gibi, tweet atıp, tepki alınca silmeleri komik kaçıyor. Aceleleri mi var?! Çabuk yazıp öne geçmeye mi

çalışılıyor?!.. Yazdılsa neden geri adım atıp siliyorlar?!..İnanmadıkları cümleleri birileri mi yaz diye zorluyor?!..Ağır yazılar devam ediyor... İşte Cumhurbaşkanı'nın eski metin yazarı, Yeni Şafak Yazarı ve AK Parti MV, Aydın Ünal'ın köşesinde yazdıkları; "**17/25 Aralık'tan sonra, manevra kabiliyeti yüksek, besili ve cüsseli o 'dostlar' bizi ezip en öne geçtiler.** Sorun değil. Bu işler böyledir. Bizim önlerde hiç gözümüz olmadı zaten. **Öne geçtiler ve herkesten çok bağarmaya, kükreteye başladılar...**Çok ciddi bir kalitesizlik, ortamı kasıp kavurmaya başladı.....Kifayetsizlikle yoğrulmuş ihtiras, siyaseti, bürokrasiyi, medyayı sinsi bir virüs gibi zehirliyor.....Moğol istilacıları gibi acımasızca, ne var ne yok yakıp yıkıyorlar; çekirge sürüsü gibi rantın üzerine üşüşüyorlar; züccaciye dükkanına giren fil gibi kırıyorlar, döküyorlar, eziyorlar, incitiyorlar.” <http://www.gazeteciler.com/haber/aydin-unaldan-bomba-yazi/307334>

Ayrıca, referandumdan sonra süresi dolacak OHAL ile ilgili tartışmalar devam ediyor. Aylar, önce yazdık: Evet/Hayır çıksa da -yaz aylarında- en geç Kasım'da genel seçim olacak ve OHAL seçim tarihinin sonuna kadar uzatılacak...

İbni Haldun demiş ki; Düşünce şüpheyile başlar. Düşünce, tezatlarıyla bütündür. Zıt fikirlere kulaklarımızı tıkamak, kendimizi hataya mahkûm etmek değil midir?..

Şura yazılarımıza devam edelim...

3.Milli Kültür Şurası “Müzik komisyonu” konuşmacıları şu isimlerden oluşturulmuştu; Okan Murat Öztürk (Ank.), Mutlu Torun (İst.), Erol Parlak (İst.), Hasan Saltık (İst.), Fırat Kızıltuğ (İst.), Burak Tüzün (Ank.),Doğan Dikmen(İst.), Yeşim G.Oymak (İst.), Gönül Paçacı (İst.) ve (S.Barkçın-Katılamadı),Y.Çetinkaya(İst.) “Türkiye Müzik Temsilcileri” tablosu değildi!...

Önce bazı konuşmalardan özetler verelim;

O.M.Öztürk: “Müzik türleri kategorize edilmeli, çözümler ona göre yapılmalı, vergi indirimleri ile destek sağlanmalı,tiyatrolar gibi müzik topluluklarına destek verilmeli. Türkiye’de müzik alanındaki çeşitlilik, özellikle de hafıza ve aidiyet gibi tarihsel ve kültürel bağlara sahip “buralı” musikiler bakımından bugün geline nokta olduğu kadar yok sayılmak zorunda mıdır? Klasik Osmanlı/Türk Musıkisi, Anadolu Halk Musıkisi ve Türk Sanat Musıkisi gibi bu topraklara özgü medeniyetin ürettiği musikiler, Türkiye’de, kendi geleneksel adap ve üsluplarına uygun temsil olanak ve araçlarına yeterince sahip durumda mıdır? Başta TRT olmak üzere, kitlesel iletişimde öncelikli ve etkili bir role sahip olan televizyonlarda, özellikle de Türk Sanat Musıkisi adına yapılan “eğlence” programlarında, dozu yükseltmiş “Oryantalist” imajların, yapımcı ve yayıncılarca bu kadar ısrarlı şekilde kullanılması ve tercih edilmesi bir tesadüf müdür?...Oysa; sanatçı bağımsız ve üretken olmalı, hukuki bir alt yapı oluşturulmalı, müzik siyaset üstü düşünülmelidir.... Bugüne kadarki muhtelif uygulamalara

bakıldığında, tercihlerin çoğunlukla “nicelik” yönünde yapıldığı ve “nitelik”in sürekli olarak kayba uğratıldığı görülüyor. Açıktır ki nitelik, niceliğin boyunduruğuna vurulmaması gereken, faziletli ve adaletli bir insani gelişmenin aslı ve esasıdır. Bu yüzden Devlet, bu yöndeki adaletsiz gelişmelere kayıtsız kalmadığı gibi, müdahaleci olmamak adına, etkisiz de kalmamalıdır...Ütopya programında Devlet, kendine bağlı korolar, orkestralar ve topluluklar kuran bir otorite olarak değil; bunların tümü ve daha fazlasının, ülke ekonomisine etkili şekilde katılan bütün kurum, kuruluş, kişi, aile veya hayırseverler tarafından himaye edilmesini; tüm müzikler için adil ve demokratik bir sanat zemininin var edilmesini; hakkaniyete dayalı bir kültürel kalkınma gerçekleştirilmesini sağlayan, temel bir yasa koyucu olarak yer alır. Temel eğitimden başlayarak Devlet, vatandaşlarının nitelikli musiki eğitimi almalarının yolunu açmalıdır. Bu süreçte sadece Avrupa-kökenli müzikleri temel alan ve bunlara öykünen eğitim modelinden vazgeçilmeli; halk musikisini eğitimin temeline yerleştiren üretken anlayış etkin kılınmalıdır. Bu çerçevede “buralılık/yerlilik”ten hareketle, ilkokuldan üniversiteye dek kapsamlı ve köklü bir musiki eğitimi reformuna ihtiyaç olduğu görülmelidir. Devlet, sanata tahakküm değil, hizmet etmeli; “hakim” değil, “hakem” olmalıdır. Piyasa dışındaki tüm nitelikli musiki sanatkarlarının geniş bir himaye sistemi içinde sanatlarına zeval gelmeden var olmaları önündeki antidemokratik, dayatmacı, dışlayıcı veya dönüştürücü uygulamaların önüne geçilmelidir. Sanatçı, musikiden anlamayan prodüktörlerin izan ve vicdanlarına terk edilmemelidir. Bakan, müsteşar ve genel müdüre bağımlı müzik politikası olamaz. Batıdan kopya almaya gerek yoktur. “Medeniyet” iddiasına sahip Türkiye Cumhuriyeti gibi köklü bir devlet, kendi medeniyetinin ürettiği musikilerin hayatiyetlerini temin için gereken tedbirleri alacak kudrette olduğu gibi, gerektiğinde dünyaya liderlik edip, medeniyet, tarih, hafıza ve aidiyet gibi meselelere nasıl sahip çıkılabileceği hususunda “model” de oluşturabilmelidir....Türk musikisinin köklü medeniyet özelliklerinin araştırılıp ortaya çıkarılmasında ve milletlerarası saygınlıkta araştırma ve yayınlar yapmak yoluyla alana katkı sağlanmasında temel bir işleve sahip kılınmalıdır. Türk musikisinin tarih, bestecilik, nazariyat, müzikoloji ve organoloji gibi temel konularının irtibatlı olduğu geniş bir medeniyet coğrafyasıyla olan tarihsel ve kültürel bağlantıları göz önüne alındığında, böyle bir kurumun bugüne dek yapılandırılmamış olmasının büyük bir eksiklik oluşturduğu görülmelidir.”

O.M.Öztürk; usta sanatçılığı kadar, entelektüel bilgisi, konuşması ve tesbitleri ile öne geçti. Bir çok toplantıya katıldığı ve yönettiği için başkan olması gerekirdi , o zaman daha yararlı bir toplantı olurdu

M.Torun: “Müziğin oluşması için, besteci ve icracı olması gerekir. Günlük hayatta, ciddi müziği ne kadar dinliyebiliyoruz. Bazı TMDK mezunları bile popüler müziğin etkisindeler. Sadece konservatuar mezunu vermek yeterli değil, bilinci vermek gereklidir. TRT Müzik bile eğlence için müzik yapıyor.

Oysa;kaliteli müzik yapmak, ticari olmayan eserleri yayınlamak görev olmalı. Kaliteli müzik yapan şirketlere devlet desteği verilmeli, sanatın vergiye tabi olması da aşılmalıdır. Özellikle belli yayın üretenlere destek olunmalı, müzik alanında belgeseller yapılabilir. Har şey ticari düşünülmemelidir. Devlet yarışmalar yapabilir, gençleri yönlendirebilir, besteleri artırabilir. Jürilerde popüler isimlerden ziyade; tecrübeli ustalardan oluşturulmalıdır. Jüri üyelerin plaket yerine maddi destek vermek düşünülmeli, yarışmalarda derece alan eserlerin icrasına imkan verilmelidir. Beste ve icra, ne kadar kaliteli olursa olsun, aracı dinleyiciye ulaştırmazsa, o eser yok hükmündedir.”

M.Torun; sakin, bilgili, tevazu içindeydi ve önermelerde bulundu. Her zamanki gibi -Paçacı’nın zorlamasına rağmen- fazla topa girmedi, söz kendine gelince konuştu.

F.Kızıltuğ: “Bir insana 10 birim bilgi aktarırsınız , 5-6’sı kalıcı ise eğitim başarılı olur. Eğitim üç kenarlı üçgene benzer.Osmanlılarda 10. bin kayıtlı müzisyen varmış. Çekirdek aile müzisyen olmalı ki, devam etsin. Bu toplumun ortak şarkısı yok. Türk müziği, Türkçe’nin ikizidir. Seyircide terbiye edilmeli, her şarkıya; alkış, tempo, ısıklık olmamalı. Zamanımızda; besteler, sanatçılar tarafından oynanmaktadır. Üniversiteden sonra sanatçı olunmaz, 20 sene ister.”

F.Kızıltuğ; neden,nasıl çağırılmış anlaşılamadı? Oysa güncel araştırmalar yapan bir çok isim vardı...

D.Dikmen: “Korolar ve TRT müzik programları başıboş durumdadır. Makamları kendileri için kullananları gördükçe aşağıya doğru iniyoruz. Eğitim çok önemli, o bakımdan müfredatlar günün şartlarına göre Türk müziğine de yer verilerek revize edilmelidir.”

D.Dikmen; sağlam bir solist sanatçı olarak birikimleri ile eğitim yerine; TRT,sanatçılar, özlük hakları v.b. konularda daha yararlı olabilirdi.

E.Parlak: “Müzisyen,iç profilin sesidir. Sağlıklı birey olmak; iyi bir eğitimden geçmekle mümkündür. Okulda müzisyen olabilecek gençler dikkatle seçilmeli, usta – çırak usulü ile geliştirilmelidir. Akademik eğitimde; müziğin bileşkenlerinin harmanlandığı, disipline edildiği, yaşamsal çerçevenin olmadığı bir alandır. Öğretmen-öğrenci ilişkisi, usta-çırak ilişkisinin çok altındadır. O nedenle bu iki uygulamayı birleştiren bir uygulama olmalıdır. Öğretmen; “usta, inandırıcı, güven duyulan, sağlam karakterli” olmalıdır. Müzik, notanın bittiği yerde başlar.”

Parlak; İyi çalışmış, hazırlık yapmış, sakin, konuyu güzel özetledi. Şura güzellemesi beğenildi.

Tüzün: “Müzik sanatı, hak ettiği ilgiyi görmüyor. Çünkü, 2 müzik sistemi birbirinden yararlanamıyor. Her sanatçı, diğer müziklerle ilgilenmeli ve öğrenmelidir. Bizi ayıran düşünce yapısıdır. Bu şekilde milli gelişmeyecektir.Oysa, birlik, beraberlik, dayanışma, kendi iç dinamiklerini zenginleştirecektir. Hala, piyano eşlikçisi yetiştirilememektedir. Piyanist, yetiştiriliyor ki, ama başarı ortadadır. Hocalarımızı etkinliklere gönderemiyoruz, çünkü 40 saat okulda olma şartı var. Yılda 2-3 etkinliğe izin veriliyor,

sonra da “kendini göster, çalgını geliştir” diyoruz. Doç. sınavları çok acı...Çalgı icracısına/sanatçısına zorla bildiri yazdırmak istiyoruz...Müzik konusunda ileri gitmiş ülkelerin tecrübelerinden yararlanmalıyız...MEB; Kültür Bakanlığı ile birlikte/paralel çalışmalıdır. Profesyonel müzik eğitimi ikiye ayırmalıyız ve uzmanlaşmalıyız. Her ilde Müzik ve Sahne Sanatları Liseleri kurulmalı, gelenekselle-çoksesli bir arada olmalıdır..”

B.Tüzün; iyi çalışmış, güler yüzlü, sakın önermelerde bulundu, açık ve net göndermeler yaptı.

G.Paçacı: “Beni bu topraklarda üretilen her şey ilgilendiriyor. Müzik referansı alacağımız bir kurum yok.Müzik müzesi yok, kurulmalı, çalgı yapım ve tamir atölyesi, satış bölümü olmalı. (Oysa dinleyenler arasında İstanbul Müzik Müzesi Müdürü oturuyordu. Müdür bey, mecburen söz aldı ve kendisini eleştirdi. Paçacı, “ama siz müdür değilsiniz” dedi, Müdür Bey; “nasıl olur, resmen atanmış müdürüm, aylardır malzeme topluyor, koşturuyorum” dedi. Bu defa Paçacı; biliyorum, zaten 10 aydır birlikte çalışıyorum, v.b. dedi.) Müzikoloji Bölümü mezunları iş bulamıyor. Bu gençler, araştırmacı olarak alınabilir...Arşivlemeden örnekler göstererek; çok çalıştığını, adeta kuyu kazdığını, kurullarda görev aldığını v.b. söyledi.”

G.Paçacı; Neredeyse müzik müzesini de kendisinin kurduğunu hissettirdi..Helal olsun!.... Oysa, bu konular yeni bir şey değildi, yıllardır şahsım, Ayhan Sarı v.b.dahil, sürekli dile getirilmekteydi. Gerçekten de her şeyin içinden -nasıl oluyorsa- bu hanım çıkıyordu!.. 2010 Kültür Başkenti’nde büyük projesi ile vardı!...Ne kadar çok çalıştığını duyunca gözlerimiz yaşardı? Arkasına bakıp bizlere; “merhaba demeyen”, “müzik müzesi müdürünü görmeyen” bir zihniyette olduğu -yine- gözden kaçmadı!...

H.Saltık: “Benim için arşivcilik çok önemli, kendi gücümüzle önemli işler yapıyoruz. Ancak bunlar, ekmek-peynir gibi satılmıyor. Şuraların sonucunun takip edildiğini CRR’de son bir yıldır 50 kişiyi aşan konser yapılamadı, sorduğumuzda terör v.b. diyorlar, ama Zorlu, Trump neden doluyor, demek ki başka bir iş var...Partizanlık had safhada...Mesela, meslek birlikleri temsilcileri neden yok? Biz, şahıs olarak çağrıldık...Bakan emir veriyor, bürokrasiyi aşamıyoruz. Hala müzik müzesinin yeni oluşturulmaya çalışılması ve kayıt arşivi olmaması düşündürücü. Biz elimizdeki her malzemeyi böyle bir kuruluşla paylaşmaya hazırız. Müzik kitaplarında KDV %18, stopaj %17 düşünülemez ve müzik kültürü geliştirilemez, KDV %1’e düşürülmelidir.”

H.Saltık; hazır bir metin yoktu, ama ciddi, tutarlı, eleştirel dil kullandı, güleryüzlü ve alandaki yaşadıklarını anlatırken yine heyecanlıydı..Önemli bilgiler verdi, anekdotları güzeldi.

Konu ile ilgili olarak; ben, YTÜ Sanat ve Tasarım Fak.Dekanı T.Sağır, Kars Kafkas Ün.Devlet Kons. Müdürü A. Çelik, İstanbul Müzik Müzesi Müdürü H. Arçay, Devlet Korosundan 2 sanatçı/uzman vardı.

T.Sağır; konuşmalarınızdan günceli bilmediğiniz anlaşılıyor, müfredat sizin işiniz değil MEB'nin işi, zaten 6 aydır çalışıldı ve bitti" dedi. A.Çelik; o kadar farklı konulara giriyorsunuz ki, nasıl bir sonuç çıkaracaksınız merak ediyorum" dedi.

Süre az olduğu halde, meydan -oturum başkanı S.Barkın'ın rahatsızlığı ile Bakan Yard. H.Yayman tarafından tevdi edilen - **Y.Çetinkaya'ya** kaldı ve, o; istemediği halde bu görevi kabul ettiğini, oysa konuşmasını yapıp gitmeyi düşündüğünü, sonra da; kendisinin müzik konusunda derdinin olduğunu ve cengaverce savaştığını, İBB dahil kendini kimsenin sevmeyişi, birilerinin hep kendi aleyhinde çalıştığını belirtti, bir çok hatıralar anlatarak, komisyonu "hatıralara" çevirdi ve kişiselleştirdi, o kadar sözü uzattı ki bir konuşmacı, "hepimizin anlatacak hatıraları vardır, ama lütfen konuya dönelim, zaten süre sıkıntımız var, boşuna harcamayalım" dedi. 5-6 kere, Peygamberimizin sözü diye "iş ehline verelim" dedi, oysa bu söz Nisa suresi 58. Ayet'te geçiyordu, ama o, sözü alınca, ne kadar önemli işler yaptığını söylemeye, TRT, Kültür Bak. İBB,CRR başta olmak üzere, bir çok kurumu ve kişiyi suçlamaya devam etti. Sonra, uzun bir "müzik ve kimlik" konulu metni okudu. Dolayısı ile; amaçsız, doyurucu olmayan bir toplantının yapılmasına sebep oldu. Kısaca,Bakanlık; "iş ehline vermemişti!...

İşte Y.Ç.'nin son yazısı ve yine suçlamalar: "Türkiye, maalesef kendi sesini ve ses hâfızasını kaybetmiş durumda. Müzik komisyonunun aldığı kararların uygulanması durumunda, kaybettiğimiz sesimizi ve ses hâfızamızı yeniden kazanabileceğimizi düşünüyorum. Bu şûrâ neticesinde, müzik alanında belki de reform niteliğinde bir büyük proje ve yaklaşım ortaya çıktı. Elbette bu proje ve yaklaşımın hemen uygulanması mümkün değil. Önce bakanlığımızın samimiyetle yaklaşması ve daha büyük adımlar atması gerekiyor. Bu adımlar dikkatli atılır ve öneriler uygulanırsa, ülkemizin olağanüstü müzik zenginliğini değerlendirip dünyaya yol gösteren, dünyayı akord eden bir Türkiye ortaya çıkabilir. Peki Türkiye bunu yapabilir mi ? Eğer **ülkenin kültür-sanatını kurtarmaya ve birtakım önemli koltukları da işgal ederek kültürün kaymağını yemeye hevesli, kendilerini bu konuda vazifeli ve sorumlu hisseden kifayetsiz muhterislerden müteşekkil "kültür-sanat locası" tasviye edilirse pekâlâ yapabilir."** <http://www.yenisafak.com/yazarlar/yalcincetinkaya/iii-mill-kultur-srsi-ve-muzik-komisyonu-2036700>

"...Müzik Komisyonu Başkanı Doç. Dr. Yalçın Çetinkaya konuşmasında "çoksesli ve tek sesli gibi sığ kavramları gündeme getirmeyeceğiz" ifadesinin şaşkınlığını henüz atamamışken "Wagner'i günahım kadar sevmem" diyerek Wagner'in müzikle ilgi bir sözünden örnek vermesi epey dikkat çekti. Çetinkaya, raporda, özel tiyatrolara verilen desteğin benzerinin müzik topluluklarına da verilmesi gerektiğini vurguladı...."

http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/kultur-sanat/692434/Milli_ve_yerli_sanat.html

İlginçtir; İstanbul AKM'nin durumu komisyonlarda dile getirilmedi!....

Mesela, yıllardır söz verildiği halde, müzik oturumunda dile getirilmeyen, sonuç raporunda yer almayan, -çünkü komisyon üyelerinin bu rahatsızlıktan haberi yoktu- TİP Kadro Karşılığı sözleşmeli çalışan sanatçıların /sanatçı akademisyenlerin; Özlük hakları, Gösterge rakamlarının 6400'e çıkarılması, İkamiyelerin maaşa katılması, Sanatçı teşviklerinin, üniversitelerde neden 6 ay sonra ödendiği? v.b. sorunları hiç dile getirilmedi.

Oysa,çözümü, Bakanlar Kurulu'nda alınacak bir kararla TİP Sözleşmesine 1-2 madde eklemeye bakıyordu....

Bunca af getirilirken, tutuklular yarı açık cezaevine gönderilirken, taşeronlara kadro verilirken, babaanne/hamileye/çocuğu olan kadına v.b. iyileştirmeler yapılırken, müzik komisyonunda ele alınmaması, sonuç maddesine girmemesi olmadı...

Milli kültür,Milli sanat,milli bale,milli adım v.b. deyin, ama altı boş kalsın...

İçeride 4 uzman dinleyici vardık, ama;

Devlet koroları/toplulukları temsilcileri, sanatçıları yoktu...

Devlet Konservatuarları temsilcileri, sanatçıları yoktu...

Müzik STK temsilcileri yoktu...

GSF/Sanat ve Tasarım Fak. temsilcileri yoktu...

Ege'den bir kurum temsilcisi yoktu....

TRT Müzik'te program yapmak için, çalmadık kapı bırakmayan sanatçılar yoktu....

Bakanlığın ve Cumhurbaşkanlığı'nın ödül verdiği sanatçılar dahi yoktu...

Kısaca,

Bazı konuşmacıların;

Güncel çalışmalardan haberi yoktu...

Yeni bir teklif sunmadılar...

Kendi yaptıklarını, ne kadar cengaver olduklarını anlattılar...(Üyelere 5'er kişi bildirin 50 kişi olsun, denmiş, ama bazıları kendine en yakın bir kişiyi bildirmiş veya isim bildirmemiş)

Sadece kendi görüşlerinin doğru olduğunu zannedip, oyle gelmişlerdi...

Şuraya katılanlar, kendi kurumunda dahi, bir paylaşımda bulunmamışlardı...

Demek ki, genel olarak, sadece; " kültürümüz zengin" demekle iş bitmiyor; "öğrenmek", "ilkeli olmak" ve "paylaşmak" ta, çağdaş düşünceye sahip insan olmanın gereği...

Son söz: Mesleği ne olursa olsun, her kişi için; "Eğitim için kültürlü, kültür için eğitilmiş insan olmak" prensip olmalı.

Not. Müzik komisyonu raporunun -arkadaşların çektiği- telefon kaydı geldi, ama hala yazılı metnine ulaşamadık, gelirse yayınlayacağız. Belirtmek isteriz ki, Bakanlık web sayfasında; tüm sonuçları başlıklar altında yayınlaması bekleniyor.

Gelecek yazı: 3.Milli Kültür Şurası kapanış oturumunda neler oldu neler?!.(3)

Yazımızı, Cenap Şahabettin'in, ünlü Elhan-ı Şita (Kar musıkileri) ile bitirelim

Bir beyaz lerze, bir dumanlı uçuş;
Eşini gaib eyleyen bir kuş gibi kar
Geçen eyyâm-ı nevbahârı arar...

“Bir beyaz titreyiş, bir dumanlı uçuş;
Eşini kaybeden bir kuş gibi kar
Geçen ilkbahar günlerini arar...”

Ey kulûbün sürûd-i şeydâsı,
Ey kebûterlerin neşîdeleri,
O bahârın bu işte ferdâsı:
Kapladı bir derin sükûta yeri karlar
Ki hamûşâne dem-be-dem ağlar!

“Ey kaplerin çılgın şarkısı,
Ey güvercinlerin şiirleri,
O baharın işte bu, yarını;
Kapladı bir derin sessizliğe yeri karlar
Ki suskunca her an ağlar!”

Ey uçarken düşüp ölen kelebek,
Bir beyâz rîşe-i cenâh-ı melek gibi kar
Seni solgun hadîkalarda arar;
Sen açarken çiçekler üstünde

Ufacık bir çiçekli yelpâze,
Nâ'sın üstünde şimdi ey mürde
Başladı parça parça pervâze karlar
Ki semâdan düşer düşer ağlar!

“Ey uçarken düşüp ölen kelebek,
Melek kanadının bir beyaz püskülü gibi kar.
Seni solgun bahçelerde arar;
Sen açarken çiçekler üstünde,
Ufacık bir çiçekli yelpaze,
Naaşın üstünde şimdi ey ölü
Başladı parça parça uçmaya karlar
Ki, gökyüzünden düşer düşer ağlar!”

Uçtunuz gittiniz siz ey kuşlar;
Küçücük, ser-sefid baykuşlar gibi kar
Sizi dallarda, lânelerde arar;
Gittiniz, gittiniz siz ey mürgân,
Şimdi boş kaldı serteser yuvalar;
Yuvalarda -yetim-i bî-efgan! -
Son kalan mâi tüyleri kovalar karlar
Ki havâda uçar uçar ağlar!

“Uçtunuz, gittiniz siz ey kuşlar;
Küçücük, beyaz başlı baykuşlar gibi kar
Sizi dallarda, yuvalarda arar;
Gittiniz, gittiniz siz ey kuşlar
Şimdi boş kaldı baştan başa yuvalar,
Yuvalarda feryatsız yetim
Son kalan mavi tüyleri kovalar karlar

Ki, havada uçar uçar ağlar”

Destinde ey semâ-yı şitâ tûde tûdedir
Berg-i semen, cenâh-ı kebûter, sehâb-ı ter...
Dök ey semâ -revân-ı tabiat gunûdedir-
Hâk-i siyâhın üstüne sâfi şükûfeler!

“Ey kışın gökyüzü, elinde yığın yığındır
Yasemin yaprağı, güvercin kanadı, ıslak bulut...
Dök ey sema, tabiatın ruhu uykudadır.
Kara toprağın üstüne temiz çiçekler!”

Her şâhsâr şimdi -ne yaprak, ne bir çiçek! -
Bir tûde-i zılâl ü siyeh-reng ü nâ-ümîd...
“Her çalı şimdi -ne yaprak ne bir çiçek!
"...Bir gölgeler yığını ve siyah renkli ve ümitsiz

Ey dest-i âsmân-ı şitâ, durma, durma, çek.
Her şâhsârın üstüne bir sût-re-i sefid!

Göklerden emeller gibi rîzân oluyor kar,
Her sûda hayâlim gibi pûyân oluyor kar.

Bir bâd-ı hamûşun per-i sâfında uyuklar
Tarzında durur bir aralık sonra uçarlar.

Soldan sağa, sağdan sola lîrân ü girîzan,
Gâh uçmada tüyler gibi, gâh olmada rîzân,

“Ey kış göğünün eli, durma, durma çek.

Her çalılığın üstüne bir beyaz örtü!
Göklerden emeller gibi dökülüyor kar,
Her tarafta hayalim gibi koşturuyor kar.
Sessiz bir rüzgârın temiz kanadında uyuklar
Gibi durur bir ara, sonra uçarlar.
Soldan sağa, sağdan sola titreyip kaçarak,
Kâh tüyler gibi uçuyor kâh dökülüyor,”

Karlar.. bütün elhânı mezâmîr-i sükûtun,
Karlar.. bütün ezhârı riyâz-ı melekûtun...

Dök hâk-i siyâh üstüne, ey dest-i semâ dök,
Ey dest-i semâ, dest-i kerem, dest-i şitâ dök:

Ezhâr-ı bahârın yerine berf-i sefidî;
Elhân-ı tuyûrun yerine samt-ı ümîdî! ...
“

“Karlar, sessizlik çalgılarının bütün şarkıları,
Karlar, ruhlar âleminin bahçelerinin bütün çiçekleri...
Dök kara toprak üstüne ey semanın eli dök,
Ey semanın eli, cömertlik eli, kışın eli dök:
Bahar çiçekleri yerine beyaz karı;
Kuş şarkıları yerine ümit sessizliğini!..”

Göktan Ay (16.03.2017). <http://www.internethaber.com/3milli-kultur-surasi-kapanis-oturumunda-neler-oldu-neler3-1761981y.htm>

Göktan AY

3.Milli Kültür Şurası kapanış oturumunda neler oldu neler?!...(3)

GÜNCEL/ÜNİVERSİTELER:11 Mart 2017 tarihli ve 30004 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile "Yükseköğretim Üst Kuruluşları İle Yükseköğretim Kurumları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği"nde değişiklik yapıldı. Peki neler değiştirildi? <http://www.memurlar.net/haber/652890/universitelerin-gorevde-yukselmesinde-neler-degisti.html>

Başlıktan bir şeyler olmuş gibi anladınız değil mi? Oysa dişe dokunur bir şey olmadı, neden mi? Başlayalım o zaman;

Değerli okurlar, bu yazıyı bilinçli olarak geciktirdim. Sebebi; kaç köşe yazarının şurayı takip ettiğini ve izlenimlerini, görmektir. Ama; maalesef köşesinde yer veren 10 kişiydi ve yarısı basından aldıkları bilgileri, Cumhurbaşkanı'nın, Bakan'ın sözlerini alıntılayarak yazmıştı. Onları da "söylenen sözleri vererek, destekleyerek, bir şey eklemeyerek" yapmışlardı. Kısaca, her söylemlerinde; muhafazakar, milli, maneviyat v.b. söylemler yapan köşe yazarları- 15 Temmuz konuşmaları için,cazip tekliflerle ve telif ücretleri ile ülke içinde ve dışında gezdikleri için olsa gerek-; siyasetten kültüre geçiş yapamadı ve sınıfta kaldılar. Kısaca; siyasi devrana ayak uyduranlar için bazı değerler yok sayılıyor ve zamanı iyi değerlendiriyorlar!..

17 komisyon,170 üyeden oluşan Şura sonucunda komisyonlar raporları sundu. Her başkan 10-15 arası madde ile isteklerde bulundu. Buluşulan tek nokta: "KÜLTÜR BAKANLIĞI'NIN BAĞIMSIZ OLMASI VE BÜTÇESİNİN ARTIRILMASI" oldu. Bir de; LÜMPEN/ARGO KÜLTÜRÜN, ASLA "MILLİ KÜLTÜR SAYILMAMASI" (Köşe yazarları duyuyor mu acaba?)

Konuşmacılar;

Eski Kültür Bakanları'na teşekkür etmedi, yapılan çalışmaları yok saydı...Oysa, ilk bakan T. Halman'dan sonra; Namık K. Zeybek (ki açılış oturumunda neden o yok diye konuşuldu) ve İstemihan Talay önemli çalışmalar yapmıştı.

Rapor maddelerinden, neredeyse; "Kültür Bakanlığı'nın yeni kurulmakta olduğu, şuranın onun için toplandığı" gibi bir sonuç çıktı.

Düşünsenize; 15 maddeden 17 komisyonda, toplam 255 madde...Demek ki; önceki bakanlar, müsteşarlar yan gelip yatmışlar!.... Bu sonuçlar doğruysa, bu güne kadar bakanlıkta en kolay işlerin

dahi yapılmadığını, güncelin kurtarıldığını çıkarmak mümkün.. AK Parti'nin MEB gibi;15 yılda, 6 bakan değiştirmesinin sebepleri anlaşılmış oldu!...

İnşallah N.Avcı'nın değeri bilinir...

Oturum başkanları, o kadar kolay çözümlenecek maddeler sıraladı ki; "görevde olanlar, zaman dilimi içinde ne yaptı? sorularını akla getirdi...

"...Bence 'kültürel kamu', ortak hedefler belirlemiş, bu hedeflere ulaşmak için zaman zaman bir arada, zaman zaman bağımsız olarak iş üretme kabiliyeti olan, Türkiye'nin mevcudiyetine ve istikbaline yönelik olarak sorumluluk almaktan kaçınmayan, bunu bir yol haritasına çevirmiş insan topluluğuna denir, denmelidir. Türkiye'nin böyle 'kültür kamusu' kaynağı vardır. Bu kaynağı harekete geçirmeye niyetli bir ortamı vardır. Geriye kalan şeyse bu konudaki adımları hızla atmak için besmele çekmektir. Vakit küçük kavgalarla, basit zanlarla, uzaktan küskünlüklerle zaman kaybetme vakti değildir. Vakit, planlama, harekete geçme, sonuç alma vaktidir...."

<http://www.yenisafak.com/yazarlar/ismailkilicarslan/kultur-srasinin-ardindan-kulturel-kamu-bir-zorunluluktur-2036627>

Bakan Nabi Avcı, şura kapanış konuşmasında özetle şöyle söyledi:

"Şuramız kuvvetle teyit etmiştir ki; bütün zenginliğiyle bu evi, evimizi, dilimizi, ülkemizi, kültürümüzü, irfanımızı bütün tehdit ve saldırılara karşı özenle koruyacağız. Kültürümüzü, sanatımızı, edebiyatımızı, değerlerimizi korumakla yetinmeyeceğiz, bütün insanlık için geliştireceğiz. Uzlaşma kültürüne anlamlı bir katkı sunan bu Şûra bir kez daha göstermiştir ki, Türkiye, medeniyet birikimi itibarıyla çatışmayı, rekabeti, kavgayı, redd-i mirası değil; vefayı, sevgiyi, merhameti, adaleti ve dayanışmayı esas alan bir birikimin mirasçısıdır. Yüzyıllardır irfan geleneğimizden beslenen kültürümüzde yaratılmışların en şerefli olan insanın haysiyetini korumak her şeyden önemlidir. İnsan başta olmak üzere bütün varlığın hukukunu korumak, şehrin hukukunu, başkalarının hukukunu korumak millî kültürümüzün harcıdır, mayasıdır. Dede Korkut'un, Hoca Ahmet Yesevi'nin, Hünkâr Hacı Bektâş-ı Velî'nin, Mevlana Celaleddin-i Rumi'nin, Hacı Bayram-ı Velî'nin, Şeyh Şaban-ı Velî'nin, Yunus Emre'nin, Eşrefoğlu Rumi'nin görklü nazarıyla dünyaya bakan hayat felsefemiz, inancımız; merhametin, sevginin, şefkatin membaıdır. Yalnız insanın değil, bütün mahlûkatın hukukunu korumakla, gözetmekle mükellefiz. Musikiden şiire, sinemadan tiyatroya, şehirden mimariye, kütüphaneden kitapçılığa, müzecilikten yayıncılığa hayatı daha çok güzelleştirecek, insanı yüceltecek bir kültür iklimi en büyük özlemimizdir. Bu iklime bizi millet kılan değerlerimize sahip çıkarak kavuşacağız. Yapılan tartışmaların ve getirilen önerilerin odaklandığı en önemli husulardan biri de şehirlerimizin kültürel kimliğinin muhafazasının ve tahribatın hızla önlenmesidir. Kültürümüzün daha çok geliştirmek için devletin daha çok

himayesini gerektiren alanlar dikkatle tespit edilmiş, bakanlığımızın sorumlulukları ile getirilen tekliflerin yanı sıra Milli eğitim başta olmak üzere yerel yönetimlerimize özel sektöre son derece kıymetli tavsiyelerde bulunulmuştur. Kültürel alandaki hizmetlerin niteliğini yükseltmek için nitelikli personel ihtiyacı şurada vurgulanan konulardan biri olmuştur. Keza Türk Kültürünün dünyada gereği gibi tanıtılması ve bilinmesi için çok güçlü arzu ortaya çıkmıştır. Mahalli idarelerin ve mülki idarelerin kültürel gelişmeye daha çok katkı vermesi, bazı kurumların yeniden yapılanması bir çok alanda envanter çalışmasının gerekliliği, kültür sanat hassasiyetlerinin çocuk yaşta başladığı gerçeği ile nitelikli erken eğitimin önemi şuramızın temel vurguları arasında yer almaktadır. Kültürel hayatın zenginleşmesi devlet himayesi gerektiren alanların güçlenmesi için devlet bütçesinden kültüre ayrılan bütçenin artırılması komisyonlarımızın ısrarla üzerinde durdukları ortak bir yön olmuştur”

Bakan Nabi Avcı; bu maddelerden 200 tanesini, bir-iki ay içinde yönetmeliklerle kesinlikle çözebilir. Biz her türlü desteği vermeye hazırız...

Ana kanunlara bağlı olanlarda belli bir plan/takvim içinde yapılabilecektir. “Yeter ki istensin” demiyoruz; çünkü Cumhurbaşkanı ve Bakan; bize yol gösterin, hemen yapalım dediler...

AK Parti, sanatı ve özellikle müziği seçimlerde ve referandumlarla hep ön planda ve iyi olarak kullandı. Ama ,sanatçıların özlük haklarında yıllardır düzeltme yapılamadı. TRT sanatçıları yıllar önce haklarına kavuştular.... Aylar önce beklentileri yazmıştık.

<http://www.internethaber.com/sn-basbakanimiza-devlet-sanatcilarindan-mesaj-var-1715400y.htm>

Artık; söz verilmiş, ağızlardan çıkmıştır...

Yani, elleri tutan yok..

Hadi o zaman!....

Son dakika; Şura sonuç raporu açıklandı. (15.03.2017)

<http://kultursurasi.kulturturizm.gov.tr/TR,176398/sura-sonuc-raporu.hm>

Şura Müzik Komisyonu sonuç raporunda neler dile getiril(me)di?... (4)

BASINDA ŞURAYA NE KADAR YER VERİLDİ!...

Hep yazıyoruz, her kişi; yapılmalı, edilmeli deyip, işi/çözümü üzerine almıyor, diğerine atıyor, sonra da sorunlar çığ gibi büyüyor. Buna, sürekli değişen; bakan, müsteşar, müst.yard., genel müdürleri eklerseniz ne demek istediğimiz daha iyi anlaşılacaktır. Birlikte çalıştığım Mehmet Özel’in, en uzun Güzel Sanatlar Genel Müdürü olmasının ve o dönemlerde başarılı olunmasının sebebi burada gizlidir. Kurumlar içinde, bürokrasi zinciri asla kopartılmamalıdır.

Bakanımız konuşmasında dedi ki; "2002'de 42 olan kültür merkezi sayısı, önemli bir artışla 2016'da 110'a ulaşmıştır." Doğru, artık kültür merkezlerimiz var, ama çoğu –maalesef- plan dahilinde değil. Son yıllarda moda olan, “çok yönlü salon” düşünülünce, bazı müzik etkinlikleri yapılamıyor. 24 yıldır İstanbul Türk Müziği Konserleri’ni TRT Müzik çekemiyor, çünkü “ölü salon” diyorlar, yani “çekim yapılamaz.” Neden?; ısıtık, tesisat, kablo girişi, yayın araçlarının girişi/konumlanması düşünülmemiş. O zaman büyük araçları merkezden çıkarmaları lazım ki, o da masraflı oluyor. Oysa, çok fazla olmayan parayla, bu eksikler giderilebilir. Şu anda; sadece CRR’de konser çekimi yapılabilir. Daha önceleri yazmıştım: hala, ülkemizde bir konser salonu prototipi yok...Ve, bunlar şurada dile getirilmedi.

İlk yazımızda belirttiğimiz gibi, köşe yazarları, TV’ler görünmediler. TV ve Gazeteler sadece açılış verdiler. Oysa; o kadar kişiden bir dizi çıkarılabilirdi. Ama,siyaset varken milli kültürden kime ne?! Sözde konuş, ama uygulamada sıvış örneği... Gazetelerde kültür sayfaları yok... TV’lerde kültür programları yok!.. İstihdam edilen kültür emektarları yok!..Haber kanalları; TGRT, NTV, CNN, Ahaber ortada yoktu...Yazık... Sanki boşuna kürek çekiyoruz gibi bir algı oluşuyor üzerimizde...

Sadece Emrah Kolukısa’dan bir derleme gördük. Yalnız, yazı başlığı olmamış!) Kişiler, güzel fikirler sunduğu için, burada vermek istiyoruz. http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/kultur-sanat/693307/Kadinsiz_s_radan_kalanlar.html

“Neler vardı konuşulan dersenez; kamusal alanda sanat eserleri meselesi vardı, vergi bağışıklığı konusu, KDV’nin indirilmesi... Bir önemli mesele de UNESCO’nun belirlediği sanatın ve sanatçının serbest dolaşım hakkıydı, biliyorsunuz Türkiye’nin önünde bir vize engeli var bu konuda, bir de gümrük duvarı, bunları da gündeme getirdik. Ayrıca yerel yönetimlerin merkezi ve büyük atölyeler kurması, genç sanatçı adayları için, bunu da söyledik. Sonra metro ve benzeri yerlere konan sanat eserleri de bir mesele, bunların da profesyonel kadrolar tarafından belirlenmesi gerektiğini belirttik. Komisyondaki Levent Çalıkoglu, Nurhan Atasoy, Saim Tekcan, Turgay Artam gibi isimleri yıllardır yakından tanıyorum ama ilk kez orada tanıştığım isimler de vardı. Hepsisi kibar insanlardı ve bizim getirdiğimiz birikime saygılı davrandılar doğrusu. Kimse kendi fikrinde diretip ortamı zorlamadı.” (Hüsamettin Koçan, Sanatçı/Baskı Müzesi Kırıcısı)

“Komisyonda Türk edebiyatının dışa açılması konusunda bir bildiriyle öneriler sundum. Yunus Emre Enstitüleri’nin çoğulcu bir yapıya kavuşturulması gerektiğinden ve TYS, TYB, PEN gibi yazar örgütlerinin burada yer almasından başlayarak, yine Türk edebiyatının tüm renklerinin temsil edileceği etkinliklere kadar bir dizi öneri... Dil konusunda ise Türkçenin yabancı sözcüklerden korunması genel olarak savunuldu. Bizim komisyonda Osmanlı’ya dönüşü çağrıştıracak herhangi bir konu gündeme gelmedi, diğer komisyonları bilmiyorum. Şûraya daha çoğulcu bir yaklaşımın egemen

olmasını ve edebiyatımızın eski-yeni pek çok başka değerli adının da çağrılmasını isterdim ve beklerdim. Türk edebiyatının en önde gelen adlarından Enis Batur’la aynı komisyonda çalıştık ama başka önemli ve günümüz edebiyatının genç isimleri de olmalıydı. Zaten toplantıda bu da dile getirildi, çünkü yaş ortalamamız 60’ın üzerindeydi!” **(Haydar Ergülen/ Şair)**

“Dertlerimizi konuşabileceğimiz bir ortam oldu, o bakımdan iyiydi. Bizim, yani Opera ve Bale’nin sorunları biraz çetrefillidir. Özellikle AKM’nin kullanılmaz hale gelmesinden sonra İstanbul Opera ve Balesi’nin şartları iyice zorlaştı. Bizim ana olarak üç başlıkta toplanabilir sorunlarımız. Biri bu salon meselesi ve komisyonda AKM’nin eksikliği çok konuşulmadı ama bununla ilgili en yetkili ağızlardan olumlu gelişmeler olacağını duydum. İkinci mesele kadro meselesi ve bununla da ilgili sonuç raporunda yerinde tavsiyeler olduğunu biliyorum. Üçüncü ana mesele de yönetim özerkliği ve yerinden yönetim konusu. İstanbul Opera ve Balesi’nin başka bir kentten yönetilmesi doğru değil ve Genel Müdürümüz Selman Ada da bu konuda bizimle hemfikir. Ayrıca idari binamızın, prova binamızın, kostüm dekor binamızın ve sahnemizin aynı yerde olması şart.” **(Suat Arıkan/ İDOB Müdürü)**

“Şûraya davet edilen kişiler ve programa alınan konuların seçimi üzerine de mutlaka tartışılması gerekir. Örneğin daha çok sayıda genç ve kadın profesyonelin, sanatçıların çeşitli komisyonlarda yer alması iyi olurdu diye düşünüyorum. Fazla erkek egemen bir yapı vardı. Ben kültürel diplomasi komisyonundaydım. Bazen uygun kelimeyi bulmak için bir saatimizi harcadık, ama bu çalışmaların çok yararlı ve kültür politikalarının sivil toplumun katılımıyla geliştirilmesi bakımından gerekli olduğunu düşünüyorum. Benim bulunduğum komisyonun sonuç raporunu da çok önemsiyorum. Ayrıca kamunun kültüre ayırdığı fonları artırması gerektiğini en yetkili ağızların beyan etmesi önemliydi.” **(Görgün Taner/İKSV Genel Müdürü)**

“Bana komisyona katılmam için Bakanlık’tan bir davet geldi. Kimdi davet eden bilmiyorum, ben de evet dedim ama sonra gitmeyi reddettim. Diğer üyeleri görünce anladım ki tek taraflı bir komisyon kurmuşlar. Komisyondakilerin birçoğu sinema hakkında tek bir çalışma bile yapmamış insanlar. Bu ülkede bir sürü üniversiteler, akademisyenler, kurumlar varken bu isimlerle komisyon kurulması çok komik. Ben de bir muhalefet şerhi düşmek adına şûraya katılmadım. Şunu da belirtiyim, örneğin ben öncelikle Film Destekleme Fonu ile ilgili eleştirilerde bulunacaktım, kültürel sermayenin nerelere aktarıldığını anlatacaktım ama komisyondaki arkadaşların üçü o fona karar veren kuruldan zaten.” **(Burçak Evren/Sinema yazarı)**

“Sonuç raporundaki önerilerimiz arasında sinemanın ‘milli’ bir çerçeveye hapsedilemeyeceği ve evrensel bir yaklaşım gerektirdiğini vurguladık. Dağıtım tekelleşmesine karşı acil bir önlem alınması

gerektiğini belirttik ve komisyonda yer alan sektörden arkadaşlar da vergi indirimi konusuna özellikle değindiler. Ayrıca Ahmet Yesevi Film Fonu adında bir destek fonu kurulmasını da önerdik. Bugünkü devlet yardımı sistemiyle ilgili olarak da çok fazla başvuru yapıldığından hareketle, kalifiye olanların açıklanabilmesi için bir ön jüri kurulmasını önerdik. Bu öneriler %100 hayata geçmiyor elbette ama ben Sayın Bakanımız Nabi Avcı'nın bu konuda tüm hassasiyeti göstereceğine eminim.” **(Deniz Bayrakdar/Akademisyen)**

GÜLCAN TEZCAN

Gülcan Tezcan (18.03.2017) : <http://www.star.com.tr/acik-gorus/iii-milli-kultur-surasi-yaralara-merhem-olur-mu-haber-1198113/>

III. Milli Kültür Şurası yaralara merhem olur mu?

Toplumsal barışı mayalayacak, küreselleşmenin dayattığı tek tipleşmeye karşı kültürel çoğulculuğu güçlendirecek, üstenci bir dil yerine kuşatıcı ve kucaklayıcı bir anlayışla sanat üretimine zemin hazırlamak hayati önem taşıyor. Bu yaklaşımın sıkça dillendirildiği III. Milli Kültür Şurası'nda kültür politikaları üretme konusunda -yer yer saha tecrübesi görmezden gelinse de- olabildiğince katılımcı bir yaklaşımın benimsenmesi ümitleri artırdı.

Gülcan Tezcan / Gazeteci-yazar

Hem bireysel hem toplumsal olarak 'kim' olduğumuz sorusuna anlamlı cevaplar veremediğimiz için savrulmalar yaşıyoruz uzunca zamandır. Osmanlı'da başlayan Batılılaşma serüveni, sonrasında Cumhuriyet'le birlikte 'medeniyet' anlamında tek ölçü haline gelen Batı'yı sorgusuz sualsiz değerler hanemizin en üst noktasına yerleştirmemiz kültürel açıdan da giderek kimliksizleşmeyi getirdi beraberinde.

Kendi müziği, türküsü, ağıdı, mimarisi, sanat dalları, sahne sanatları, estetik duygusu, meselleri, masalları yokmuş gibi köksüz, bağısız bir anlayışla, kadük bir kültürel zemin üzerinden ilerlemeye çalışan sanatımız gelinen noktada kimliksizlik problemiyle karşı karşıya. Tiyatro, sinema ve müzikte 'Batı tipi sanat' kabulü öylesine keskin bir tutuculuğa dönüşmüş durumdaki 'yerli', 'milli', 'ait olduğu coğrafyanın kültürel geçmişiyle bağ kurmaya çalışarak üretimler yapmaya çabalayanlar da aşılmaz bir duvarla karşılaşılıyor. Sanat eğitimi veren kurumlarımız adeta bir yabancılaşma efektiyle geleneğinden ve geçmişinden kopuk bir anlayışa sahip sanat insanları yetiştirmeye devam ediyor.

Yerliden korkma

Diğer taraftan bu toprakların kültürel ikliminden beslenen sanatçılar ise 'makbul' görülmedikleri gibi önyargılarla örülü bir zeminde varolma mücadelesi vermek zorunda kalıyor. 'Muhafazakarlık' ve

‘İslamcılık’ geriliminde yetkin sanat dili oluşturmayaışları bir handikap olarak orta yerde dururken hâkim sanat çevreleri tarafından ötekileştirilmek de ayrı bir bariyer oluşturuyor. Bu iki uç arasındaki gerilim, toplumsal barışı inşa etmenin en güçlü zemini kültür ve sanatın sağlıklı üretimlerden mahrum kalmasına yol açıyor. Sanatın dili politikleşiyor, kutuplaştırmının aracına dönüşüyor. Gündeme gelen, getirilen ‘yerlilik’ ve ‘millilik’ ifadesi ‘muhafazakar’ tabanın sanata müdahalesi gibi algılanıp tartışma politik bir eksende tutulmak isteniliyor. Oysa hemen her disiplinde üretim anlamında giderek kısırlaşan, kopyalamanın, adaptasyonun ötesine geçemeyen bir vasatla karşı karşıyayız.

AK Parti iktidarının 2002’den bu yana kültürel zemini hareketlendirmek adına attığı adımlar elbette çok önemli ve değerli. Ancak bir politika ekseninde yol alınmadığında sadece sayısal başarılar olarak kayıtlara geçmenin ötesinde bir anlam taşıyor tüm bu atılımlar. İnsan sermayesine yatırım yapılmadığı, eğitim sistemi ile eşgüdüm içerisinde bir yol haritası belirlenmediği sürece her yıl şuralar yapılsa, kararlar alınsa bile tüm bu çabaların sonuca etki etmesi çok da mümkün olmayacak. İstanbul Kültür Sanat Vakfı’nın yakın zamanda açıkladığı Kültür Sanatta Katılımcı Yaklaşımlar başlıklı rapora göre yıl boyunca hiçbir kültür sanat etkinliğine katılmadım diyenlerin oranı yüzde 70. Kültürü bu kadar hayatımızın dışında tutmamızın bir nedeni ihtiyaçlar ve öncelikler sıralamasında gerilerde tutmamız ise bir nedeni de bize ‘sanat’ diye sunulanlarla ünsiyet kuramayışımız büyük ölçüde. Toplumsal barışı mayalayacak, küreselleşmenin dayattığı tek tipleşmeye karşı kültürel çoğulculuğu güçlendirecek, üstenci bir dil yerine kuşatıcı ve kucaklayıcı bir anlayışla sanat üretimine zemin hazırlamak bu yüzden hayati önem taşıyor.

Tam bu noktada hayli gecikmeli de olsa III. Milli Kültür Şurası’nın gerçekleştirilmesi eksikliklerimizin giderilmesi anlamında ihtiyaç duyulan bir adımdı. Kültür politikaları üretme konusunda olabildiğince katılımcı bir yaklaşımın benimsenmesi de ümitleri artırdı.

Pek çok ülke gibi Türkiye de popüler kültürün kadim kültürü tehdit ettiği, yaşam alanı bırakmadığı bir geleceğe doğru ilerliyor. Bu yüzden komisyondan çıkan tavsiye kararları bir yana sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın açılış konuşmasında altını çizdiği noktalar önümüzdeki süreçte izlenilmesi gereken kültür politikaları açısından son derece önemliydi: “İrfandan yoksun bir kültür, hamallıktan başka bir şey değildir. Aynı şekilde ahlaktan yoksun bir kültür anlayışı bizi ancak yozlaşmaya götürür. Oysa sanat ve kültürün amacı, insanı akli ve ahlaki kemale ulaştırmaktır.”

Şura’nın hazırlık aşaması, komisyonlar için belirlenen başlıklar, komisyon üyelerinin seçiminde ne kadar isabetli olunabildiği Şura’nın ardından pek çok kişi tarafından yazılıp, çizildi ve eleştiri konusu edildi. Gençlik ve Kültür, Sivil Toplum ve Kültür gibi çok önemli iki hayatî başlığın ıskalanması kimi sorunların askıda kalmasına sebep oldu. Zira kültürün devlet eliyle dikte edilen değil devletin desteğiyle sivil toplum eliyle üretilebileceği bir zemine doğru ilerlerken bu alanda çalışan kurumların bir masa etrafında toplanmasına da ihtiyaç vardı. Müzik bahsinde Gülper Refiğ ve Şirin Pancaroğlu gibi isimlerin olmayışı çok büyük eksiklikti.

Yerel yönetimler, kültür diplomasisi gibi başlıklarda saha tecrübesine sahip isimlerin komisyondan yer almaması, medya komisyonunda hiçbir kültür sanat gazetecisinin ve hatta TRT temsilcisinin olmayışı, sahne sanatlarında Şehir Tiyatroları’ndan bir yetkilinin bulunmayışı sorunlar, çözümler ve örneklikler noktasında pek çok meselenin askıda kalmasına neden oldu.

Sahne sanatları komisyonu en şenlikli ve aynı zamanda en acıklı komisyondur. Zira Devlet Tiyatroları sanatçıları ‘memur’ sanatçı tanımlamasını doğrular yaklaşımlarla tiyatro sanatına ve ülkemizde tiyatronun gelişimine dair fikir yürütmek yerine kurumsal meselelerini, maaşlarını gündeme getirmeyi seçti. Neyse ki ikinci gün yapılan oturumlarda çok daha yapıcı fikirlerle hem geleneksel sanatların geleceğe aktarımına hem de tiyatrodan niteliğin artırılmasına dair kararlar alınabildi. Yine sinema, radyo, televizyon komisyonu tarafından kan kaybı yaşayan sinemamıza can suyu olabilecek öneriler gündeme getirildi. Ahmet Yesevi Uluslararası Film Fonu adıyla bir film destek ve ortak yapım birliği kurulması, sinemamızı Eurimages ve Avrupa film fonlarının dayatmalarından kurtaracak değerli bir çözüm önerisi. Lütfi Ömer Akad adıyla bir sinema müzesinin kurulması, Metin Erksan adıyla bir Türk

film arşivi oluşturulması da Şura'dan çıkan en somut ve sevindirici tavsiye kararları arasındaydı. Komisyonların pek çoğunun sonuç bildirgesinde kültüre ayrılan bütçenin artırılması, sponsorluk yoluyla kültüre desteğin özendirilmesi, sanat üreticilerini zorlayan vergi meselesinin çözülmesi gibi talepler de sıkça tekrarlandı. Cumhurbaşkanımızın, Kültür Bakanı Nabi Avcı ile birlikte Şura'da alınan kararların takipçisi olacağını açıklaması, bir sonraki Şura'nın üç yıl sonra yapılacağını duyurulması önümüzdeki süreçte kültür sanat alanında ciddi bir hareketlenme yaşanacağını habercisi.

gulcantezcan@gmail.com

HÜMEYRA ŞAHİN

Hümeysra Şahin (07.02.2017): <http://www.aksam.com.tr/yazarlar/kultur-surasi-yaklasirken/haber-593406>

07 Şubat 2017 Salı

Kültür şurası yaklaşırken

H. Hümeysra Şahin

Kültür çevreleri, 3-5 Mart 2017'de İstanbul'da yapılacak olan III. Milli Kültür Şurası'na hazırlık yapıyor. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın organize ettiği şura, kültür muhitlerine bir dinamizm ve canlılık getirdi.

Türkiye'nin son on yılda elde ettiği ekonomik ve sosyal büyümenin gerisinde kalan kültür meseleleri, telafi yanında, değişen dünyaya uyumlu kültür politikaları adına da böyle bir teşebbüsü gerekli kılıyordu.

Bu çerçevede, on yedi ana başlık altında çeşitli komisyonlar oluşturuldu; kültür politikaları, kültür diplomasisi, kültür ekonomisi, kültür varlıkları ve arkeoloji, sahne sanatları, sinema-televizyon, müzik, görsel sanatlar, dil ve edebiyat, yayın ve kütüphanecilik, medya ve kültür, çocuk ve kültür, mimari ve kültür, şehir ve kültür, yerel yönetimler ve kültür, yurtdışı Türkler ve kültür, aile ve kültür şeklinde...

Komisyonlar halihazırda çalışmalarını sürdürüyor. Mart ayının ilk haftasında da, yazar, sanatçı, kültür insanı ve akademisyenlerin katılacağı üç günlük bir programda, komisyon raporları üzerinden kültür meselesi tüm yönleriyle müzakere edilecek.

Elbette konuşulacak sayısız başlık, sayısız mesele var. Her şeyden önce, bu şuraya Türkiye'nin bütün tarihsel ve kültürel birikimini kuşatan, hiçbirini dışlamayan ve tüm dünya kültürlerine insanlığın ortak birikimi olarak bakacak geniş bir vizyon hakim olmalı.

Şura, sağlam ve çok yönlü bir felsefe ve düşünsel derinlik üzerine bina edilmenin yanı sıra, proaktif ve operasyonel de olmalı ki, şuradan çıkan rapor, rafa kaldırılacak bir kitap olmaktan öteye geçsin.

Türkiye'nin çok yönlü dış politikasına eşlik eden bir kültür diplomasisinin tesisi elbette ana gündemlerden birisi. Bunun için, Yunus Emre Enstitüsü başta olmak üzere TİKA, Yurtdışı Türkler, Maarif Vakfı, TRT World gibi uluslararası alanda çalışan kuruluşların ortak bir kültürel vizyon etrafında buluşabilmesi önem taşıyor. Özellikle devlet çatısı altında faaliyet gösteren kültür kurumlarının koordinasyon sorununun da, bu vesileyle gündeme alınması, beklentiler arasında.

Elbette şurada gündeme gelecek önemli konuların başında, devletin kültür ve sanat alanını örgütleme biçimi geliyor. Devletin kültür-sanat faaliyetlerini tek elden yöneten değil, çoğulcu bir katılımıla şekillenecek kültür-sanat hayatını teşvik eden bir konum elde etmesi gibi beklentiler, üç gün boyunca kültür profesyonelleri tarafından etraflıca müzakere edilecek.

Hayatımızın her alanını etkisi altına alan dijitalleşme, yerellik-küreselleşme gibi yeni gündemler de konuşulmayı bekleyen konular arasında.

Kültür-sanat konusu, kısa-orta ve uzun vadeli reformlar, tedbirler, atılımlar gerektiren bir konu. Eğitim de meselenin önemli bir boyutu elbette. Gerek kültür profesyonelleri yetiştirme, gerekse, küçük yaştan itibaren estetik duyarlılığı gelişmiş çocuklar adına ihmal edilmemesi gereken bir konu, sanat eğitimi.

Bu eğitimi çocuk yaşta vermediğinizde ve tabana yaymadığınızda, tarihi çeşme ve kitabe duvarlarının şuursuzca karalandığı, kültürü hiçe sayan yerel yöneticilerin, şehirleri estetikten mahrum beton yığınlarına dönüştürdüğü, geçmişi ve geleceği tehdit eden sorunlarla yüzleşmek zorunda kalıyorsunuz. Kültür şurası bu anlamda, kültürün etki alanına giren her sektörde yeni standartlar, yeni

yaklaşımlar geliştirilmesine de vesile olur umudundayız. Bu anlamlı girişimin, faydalı neticeler vermesi, hepimizin beklentisi...

H. Hümeysra Şahin (07.03.2017). <http://www.aksam.com.tr/yazarlar/h-humeyra-sahin/dunyanin-iyiligi-icin-turkiye-c2/haber-602793>

07 Mart 2017 Salı

Dünyanın iyiliği için Türkiye

H. Hümeysra Şahin

Dünyanın iyiliği için Türkiye... Bu sözü bundan sonra çok duyacağız.

Yazar Alev Alatlı'nın, III. Milli Kültür Şurası'nda yaptığı konuşmanın son cümlesiydi. Alatlı'nın bu vecizesi, uçsuz bucaksız bir evrene düştü ve her zihinde farklı şekilde yankılandı. Biz de, hissettirdikleriyle ilgili şimdilik hiçbir yorum yapmayalım da, evrende yankılanmaya devam etsin.

III. Milli Kültür Şurası, üç yoğun günün ardından bir raporla sona erdi. Rapora, Şura katılımcılarına ve temalara her yerden ulaşılabilir. Ben daha çok yaydığı titreşimi yazacağım.

Şahsen, Şura'nın en çok, farklılıkların biraraya gelebilme ihtimalini sevdim. Şura katılımcılarının çeşitliliğini az bulanlar olabilir. Evet daha çok renk, meşrep olabilirdi. Yeni ufuklar tanımanın kime zararı olabilir!

Fakat bir başka açıdan bakacak olursak, hayli farklı gelenekler buluştu aslında Şura'da. Geçmişin dayatmacı kültür politikalarının aksine, Türkiye'de ilk kez, daha önce aynı çatı altında belki de hiç buluşmamış isimler biraraya geldi. İsim örnekleri vererek bu değerli ruhu çerçevelemek istemiyorum. Fakat Şura sergi salonundaki 'çağdaş hat' ve 'çağdaş resim' örnekleri, çok da alışık olmadığımız yeni karşılaşmaların işaretçisi olarak değerlendirilebilir ki, bu son derece önemli.

Bu buluşmaların daha da çeşitlenmesi adına, hepimize düşen sorumluluklar var; Her kesimin çok sıklıkla kullandığı ama pratikte gereğini yapmaktan çekindiği çoğulculuk kavramını, samimiyetle ve hatta biraz da fedakarlıkları göze alarak hayata geçirmesi gibi...

Elbette bu buluşmanın hissettirdiği olumlu iklimde, şuranın evsahipliğini, bir Kültür ve Turizm Bakanı'ndan çok, bir gönül insanı olarak 'Nabi Hoca'nın yapmasının büyük payı vardı. Tüm

komisyonlara yansıdığını tahmin ettiğim bu nezih iklimin, kendi komisyonumda da bizzat şahidi oldum.

Kültür diplomasisi komisyonunda, UNESCO Türkiye Milli Komisyonu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal Oğuz, Prof. Dr. Bekir Karlığa, Prof. Dr. Burhanettin Duran, İKSV Genel Müdürü Görgün Taner, Doç. Dr. Halit Eren, Büyükelçi Hüseyin Avni Botsalı, Büyükelçi - Prof. Dr. Kenan Gürsoy, Prof. Dr. Mahmut Erol Kılıç ve Yrd. Doç. Dr. Yakup Ömeroğlu'nun şahsında, toplumca ihtiyacımız olan rafine bir dil ve uslubun, ancak nitelikli bir kültür ve irfan ikliminde mayalanabildiğini de, bir kere daha gördüm.

Şura'nın içeriğine dönecek olursak, yılların birikmiş sorunları ve gelecek beklentilerinin ağırlığı ile binlerce alt başlığın konuşulduğunu söyleyebiliriz. Bu mevzuları önümüzdeki günlerde elbette gündeme getirecek, farklı görüşlerin izini süreceğiz.

Burada şimdilik, bu köşenin imkan verdiği ölçüde birkaç hususu dile getirmek istiyorum.

170 komisyon üyesi içinde 29 kadın üyenin rakamsal orantısızlığı, belki Türkiye'deki genel kadın temsiliyeti sorununun bir parçası olarak görülebilir. Fakat en azından bundan sonra üç yılda bir yapılacağı ifade edilen şuralar için bir hassasiyet notu olarak buraya kaydetmiş olalım.

Şura'nın belki de en büyük eksikliği, 'genç' bakışın yeterince temsil edilmiyor oluşuydu. İçinde genç kelimesi geçen bir komisyon kurmaktan ziyade, yaşadığımız dünyanın kültürünü şekillendiren gençlere tüm komisyonlarda daha çok yer açılabilirdi. 28 yıl aradan sonra yapılan bir Şura'nın, geçmişe daha çok atıf yapması, ülkemizin çok kıymetli birikimlerinden daha çok istifade edilmek istenmesi, elbette çok gerekli ve kıymetli bir gerekçe.

Fakat en azından, Şura'nın yapıldığı Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nin terasında, gençlerin sanatsal etkinlikleri için standlar kurulabilir, neyzenler, kemaniler, tiyatrocular, ressamalar, tasarımcılar, toplantılarda konuşulan konulara hayat verebilirlerdi. Bu tarihi buluşmanın özgül ağırlığını etkilemeden, oluşan kültür iklimini zenginleştirebilirlerdi. Üstelik böylece gençler, nice duayen isimle de tanışma imkanı bulurdu.

Herşeye rağmen, III. Milli Kültür Şurası, yıllardır konuşulmamış nice meselenin gündeme gelmesine ve bu alanda yeni bir ufuk planlamaya vesile oldu, kültür-sanat muhitlerine bir dinamizm getirdi.

Bu vesileyle, Şura katılımcısı olarak, tüm kademelerde şuraya emek veren herkese teşekkürü bir borç bilirim.

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

Hasan Bülent Kahraman: <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/kahraman/2017/02/08/tavsiye-ederim>

08 Şubat 2017, Çarşamba

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

Tavsiye ederim...

Tamam, dünyanın ve Türkiye'nin büyük meseleleri var. Bunlar politik konular. Ama her zamanki iddiama sahip çıkıyorum.

Bir, politik konular kadar önemli olan gündelik hayat konularıdır. Hatta onlar daha önemlidir. İkincisi, büyük politika sadece belli işlerle ve kavramlarla sınırlıdır. Oysa gündelik hayatın sıradan gibi görünen konuları da siyasaldır. Ve bu 'mikro siyaset' hayatın asıl örüntüsünü meydana getirmekle kalmaz.

Bunlar yerli yerine oturtulursa, 'makro siyaset' de işlevsel hale gelir. Aksi takdirde içine kapalı, aşırı politikleşmiş bir toplumun politikayla uğraşan ama politika üretemeyen çıkmazına düşülür.

Bu çıkmazı aşmanın yolu kültür ve sanat alanını güçlendirmektir!

Lafı nereye getireceğim? Geçen gün **Maliye Bakanı** hiç beklenmedik bir açıklama yaptı ve çok önemli kalemlerdeki **KDV**'lerin bazılarını geçici olarak, bazılarını kalıcı olarak düşürdü.

Hayatını kültür ve sanat alanında geçirmiş birisi olarak **başta kitap** olmak üzere **bütüncül** ürünlerinde **KDV niye düşürülüyor**, hatta bütün bütüne **kaldırılmıyor** diye sormayayım mı?

Evet, soruyorum, neden bu ürünlerde hâlâ **mevcut KDV** oranlarında ısrar ediyoruz? Batı ülkelerindeki uygulamalara bakalım. Hangisinde bizdeki kadar yüksektir bu oran? Belki vardır. O zaman da o ülkelerin **gelir düzeyini** düşünelim.

Kısacası, neresinden bakılırsa bakılsın **kültür ve sanattaki KDV kaldırılmalıdır**.

Bu konuyu yakında **Kültür Milli Şûrası**'nı toplayacak olan Kültür ve Turizm Bakanımız Sayın **Nabi Avcı Hocamızın** dikkatlerine sunuyorum. Onunla da yetinmeyerek, davetlisi olduğum bu şûrada bu konu mutlaka gündeme alınmalı ve bir panelde tartışılmalıdır. (Bu arada belirtiyim '**şûra**', Batı dillerinde '**konsey /kongre /meclis**' dediğimiz şeydir, bunun Rusçası ise '**Sovyet**' demektir; SSCB adındaki '**sovyet**'in anlamı budur. Tarihimizde mesela ona özenerek **1918**'de kurulan **Kars İslam Şûrası** vardır)

O arada hükümet güzel bir açıklama daha yaptı. **Gençdes** ile gençlere **sanat alanında** da proje desteği verileceğini açıkladı. Çok önemli bir gelişme bu. Sonuçlarını dikkatle izleyeceğim.

Geçen yıl **İtalyan hükümeti** gençlere 500 avroluk **kültür sanat etkinliklerinde** **harcanmaküzere** hibede bulunuyordu. İlgili herkes bu girişimi çok benimsemişti. Bizim devletimiz de aynını yapsın diye çağrılar çıkarıldı.

Bu yıl, '**gözbebeğimiz**' dediğim, **İKSV (İstanbul Kültür Sanat Vakfı)** benzeri bir girişimde bulundu.

İKSV, **1000 öğrenciye** kendi kültürel etkinliklerine bilet almayı sağlayacak şekilde 250 TL değerinde **İKSV Kültür Sanat Kartı** armağan edecek.

Öğrenciler **İKSV'nin internet sayfasında**, çok akıllıca düzenlenmiş bir küçük ve zevkli sınavı aşarak, başvuruda bulunacaklar. Kura çekilecek. Her şeyini iyi, doğru ve güzel yapan İKSV bu girişimiyle yeni bir hamle başlatıyor ve onu da başarıyla sürdürecektir. Kendisine teşekkür ederiz.

Başladığım yere döneyim. Şu bahsettiğim konuların tümü **politik** konulardır. Hatta bana göre politika diye konuştuğumuz konulardan da daha önemlidir.

Kaldı ki, **kültür ve sanat**, içinde bulunduğumuz dünyanın en önemli konusudur. Çünkü bugünün dünyasında **kültür ve kültürün** ('sanat' diye de okuyabilirsiniz) üretilmesi, toplumların en fazla gereksindiği **yaratıcılık, buluş, yenilik, girişim** konularında bireye en fazla olanak sağlayan araçlardır. Ben de zaten oturup konuştuğumuzda sadece siyasi konularla ilgilenenlerin meclisinde bulunmayı reddediyorum artık. Okuya okuya bitiremediğim kitaplara, izleye izleye bitiremediğim filmler, dinleye dinleye bitiremediğim müziğe dönüyorum.

Tavsiye ederim...

Hasan Bülent Kahraman (20.02.2017):

<http://www.sabah.com.tr/yazarlar/kahraman/2017/02/20/kdvsiz-kultur-hakki>

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

KDV'siz kültür hakkı

Cuma sabahı **Sabah** gazetesi yazarları ve İstanbul'daki **kültür ve sanat kurumlarının** temsilcileri **Kültür Bakanı Prof. Dr. Nabi Avcı** ile buluştular.

Sabah gazetesi Kurumsal İletişim sorumlusu **Fecir Alptekin** zaten bir süredir kültür sanat yetkilileriyle köşe yazarlarını buluşturuyordu. Bu defa Sayın Bakan da katıldılar.

Çok güzel, çok yararlı, çok yerinde bir buluşma oldu. Hemen belirteyim ki, şu sıralar içinden geçtiğimiz heyheyli günlerde, **kültür çevrelerine** hâkim olan bir tek konu var: **kitap ve sanat harcamasından alınan KDV kaldırılacak mı kaldırılmayacak mı?**

Bu soru ortaya durup dururken gelmedi. Geçenlerde bu konuda yazdığım bir yazıda belirttiğim gibi, **beyaz eşyadan, inşaat malzemesinden kaldırılan KDV** sanat harcamalarından, hele hele **kitaptan** çoktan kaldırılmalıydı.

Söz konusu vergi bakımından başka sorunlar da var. Örneğin müzayedelerde alınıp satılan tablolardan her el değiştirdiğine bir kere daha KDV alınıyor. Bu yeryüzünde görülmedik bir durum. KDV, bir defa alınır. Aynı mal tekrar el değiştirince vergiden muaf olur.

Buradaki mantık nedir? Beş defa el değiştirdiğinde bahse konu tablo adeta **devlete** geçmiş oluyor. Zamanında devlet **veraset ve intikal vergisi** aracılığıyla **mülkiyeti** kendisinde toplamak isterdi. Sonra bu yaklaşımını değiştirdi. Şimdi aynı muhakemeyi **sanat yapıtında** sürdürüyor. Neden? Açıklaması yok bunun. Eski bir **devletçi mülkiyetçi** yaklaşım devam ediyor.

Hele **kitapta ve diğer kültür harcamalarında** KDV'nin bu derecede **yüksek oranlarda** sürdürülmesi hiç **kabul edilemeyecek** bir tavır. KDV kaldırılırsa bir yılda kitap ve kültür harcaması kalemlerindeki kaybın **devleti yıkıma sürükleyecek (!)** boyutlarda **olmayacağı** belli. Ama bu şekildeki devamı başka gerginliklere yol açıyor.

Şimdi devlet **bu vergiyi kaldırarak** yeni bir hamle yapmalı. Buna **tüm toplumun ve bizatihi devletin** ihtiyacı var. Kendisi bir **kültür insanı** olan **Bakan Profesör Avcı** bunu ülkede **en iyi anlayacak** kişilerden biridir.

Günümüz dünyası sadece **ekonomik kalkınmayla** ilgilenmiyor. **Ekonomik gelişme** çok daha önemli. O ise **kültür alanındaki gelişmişlikle** ilgili. Sanat ve kültür bugün ne bir **fantezidir** ne bir **gösteriş** işidir ne de **1930'larda** olduğu gibi bir **devlet propaganda aracıdır**. Kültür bugün **toplumsallaşmanın ve birey olmanın** temel unsurudur. Bir ülkeyi diğerleriyle dünya haritasında etkileşime sokmanın tek yoludur. Şimdi bağlı oldukları uluslardan ve devletlerden çok daha ileride olan **kentler** kendilerini sanat üstünden belirginleştiriyor. Nedeni budur.

Türkiye, çok ihtiyacı olduğu halde, sınıfları, kesimleri, kanatları itibarıyla **kültür planındaki tartışmaları** kaybetti, unuttu. Kültürü ne izliyoruz ne konuşuyoruz. Oysa o tartışmaya her zamankinden daha fazla **ihtiyacımız** var. **Kentleşmenin** yoğunlaştığı, **toplumsal dönüşümün** hızlandığı, **sosyo- kültürel** yapının dönüştüğü bir dönemde kültürel plandaki etkinliğimiz çok daha farklı olmalıdır.

Kültür Bakanı yaptığı açıklamada kendilerine aktarılan **KDV konusunun** yakında toplanacak **Kültür Milli Şûrası'nın** kararları arasına alınacağını belirttiler. Kendilerinin yürekten katıldığına içtenlikle inandığım bu talebin **Şûra** kararı haline getirilmesi **çok akıllı** bir strateji. Çünkü, Şûra kararları **devlete verilen görevlerdir**. Buradan hareketle bu konunun kısa bir süre sonra başka düzeylerde ele alınacağını düşünmek gerek. Öyle olmasını **diliyor, umuyor** ve bir daha **talep** ediyorum. Kültür konusuna devam edeceğim.

Hasan Bülent Kahraman (22.02.2017):

<http://www.sabah.com.tr/yazarlar/kahraman/2017/02/22/kultur-karnesi-cok-zayifsa>

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

Kültür karnesi çok zayıfsa...

Türkiye'nin **KDV'siz bir kültür hayatına** hakkı var. Bu hak talebinin gerekçeleri vardır. Bir kere bildiğim kadarıyla kültür sanat yaşamında **bu ölçüde yüksek KDV uygulayan** başka ülke bilmiyorum.

Öteki nedenleri de **pazartesi** yazımda dile getirdim. İkinci neden **Türkiye'nin kültür-sanat karnesi**.

Bu **karne çok zayıf** ve hızla onarılması gerekiyor.

Elimizde neyin ne olduğunu gösteren çok değerli bir çalışma var.

Her zaman '**gözbebeğimiz**' dediğim ve festival düzenlemekten çok ötede iş görüp, **kültür sanat politikaları** üreten kurum olan **İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSİV)** bu yöndeki raporlarının **altıncısını** yayınladı. Çok önemli. Çünkü kültür sanat kurumlarına '**katılımı**' artırmak için ne yapmak gerektiğini belirtiyor rapor.

Ayrıca da bu alandaki **izleyici kitlesinin kim olduğunu** sorguluyor. **Durum vahim ki vahim.**

Buna göre... Toplumun, %49'u hiç sinemaya gitmiyor, %39'u hiç kitap okumuyor, %66'sı konser, tiyatro ya da opera gibi herhangi bir etkinliğe katılmamış, %81'i hiçbir enstrüman çalmıyor, %57'si video, VCD, DVD ya da internetten film veya dizi izlemiyor, %47'si hiç dergi okumuyor, %86'sı hiçbir hobi kursuna gitmemiş.

En sık yapılan aktivite, %85'le TV izlemek.

İyi mi şimdi bu durum? **163 ülke** arasında kültür alanında **58. sıradayız**. İstiyor, benimsiyor muyuz bu konumu?

Gelelim beterin beteri bir noktaya.

Türkiye'de kültür-sanata **en yüksek katılım oranı 18-24 yaş arasında** ve **eğitim düzeyi ve geliri yüksek olarak** tanımlanan **AB grubunda**.

Araştırmaya katılanlar en çok sinemaya gitmeyi (ayda 1 kez) tercih ediyor. Onları yıl boyunca katıldıkları 8 etkinlikle tiyatroya gidenler ile müze ve galeri ziyaret edenler izliyor.

Demektir ki, kültür sanat alanında iki şeyi yapmaya mecburuz. Bir, ülkenin geleceği demek olan bu **18-24 yaş arası kitleyi** alana **daha çok** çekmeliyiz, önlerindeki engelleri kaldırmalıyız. İki, **kültür alanına katılımı tabana, dar gelirli gruplara yaymalıyız**.

İşte KDV'siz kültür hakkı sloganımın temelinde yatan hayati gerekçe budur. Kültüre erişim daha varlıklıların değil tüm toplumun hakkıdır.

Bir vurgu daha: Hane halkı kültür-sanat tüketim harcamalarının oranı **2013'te %3.1'den 2014'te %3'e, 2015'te ise %2.9'a düşüyor**. Genel harcamalar artarken kültür-sanata ayrılan payın **düşmesi** çeşitli nedenlere bağlı. Muhtemelen **terör korkusu** da bu düşüşte rol oynuyor. Ama gene de bu harcamanın yüksek gelir gruplarına ait olduğunu unutmayalım.

İKSİV raporu çuvaldızı bu defa, benden biraz farklı olarak ve çok yerinde, çok önemli şekilde, kendilerine yani kurumlara batırıyor.

Kültür alanındaki kurumların **katılımı artırmak** için ne yapması gerektiğini belirtiyor.

Mesela **kütüphaneler**. Mesela **belediyelere ait kültür kurumları**. Bunların çok daha yaygın şekilde kullanılmasını sağlamak gerek.

Hele kütüphaneler. Türkiye'de, **1.030** adet **halk kütüphanesi** var. Ancak Türkiye Okuma Kültürü Haritası verilerine göre nüfusun %77'si halk kütüphanelerinin varlığını biliyor ama kullanmıyor. Gençlerin sadece %47.3'ü son bir ayda kitap okumaya zaman ayırdığını söylüyor. Bunların sadece %8.5'i bu faaliyeti kütüphanede gerçekleştiriyor. Ekleyeyim, bana inanın: gençlerin okudum dediği kitapların çoğu derslerle ilgilidir. Kütüphanelere de ders çalışmak için gidiyorlar.

Şimdi ne yapacağız? Cevap bellidir. Devlet **kültüre katılım politikalarını** destekleyecek, bu yönde **KDV** gibi kısıtlamaları kaldıracak.

Ama kültür kurumları da ürettikleri kültürel etkinliği izleyen kitleyi büyütmek için yeni yöntemler, yollar, yaklaşımlar bulacak. **İKSİV raporu** bu nedenle **hayati derecede** önemli.

Kültür yoksa hiçbir şey yoktur. Ama bu yazının devamı vardır.

Hasan Bülent Kahraman (24.02.2017):

<http://www.sabah.com.tr/yazarlar/kahraman/2017/02/24/kayip-kultur-tartismalari>

- 24 Şubat 2017, Cuma **HASAN BÜLENT KAHRAMAN**

Kayıp kültür tartışmaları...

Bundan kırk yıl, otuz yıl önce tartıştığımız **kültür konuları** artık gündelik hayatımızda **yer tutmuyor**. **Kültür tartışmaları** yitip gitti. 1970'lerde, 1980'lerde, durum böyle değildi. Bütün bir toplum **kültür konularıyla** yatıp kalkardı.

Başlıca nedeni **Tanzimat**'tan beri devam eden, **Cumhuriyetle** yeni bir dönemeç almış **kültür veya uygarlık/ medeniyet kriziydi**. Belkemiğini **Batılılık- Doğululuk zıtlaşması** oluştururdu ve soyut bir **kültür irdelemesi** olarak kalmazdı.

O dünyada **Osmanlı'nın** toplumsal yapısı, **feodaliteyle** ilişkisi, neden **(yarı) sömürge** olduğu, **sınıfsal** ilişkileri gibi konuları gündelik meseleler olarak ele alınırdı. **Kemal Tahir, Cemil Meriç, Attila İlhan** gibi yazarlar bu tartışmalarda başı çekerlerdi. **Sencer Divitçioğlu, İdris Küçükömer** gibi iktisatçılar, hatta **Ömer Lütfi Barkan, Mustafa Akdağ, Stefanos Yerasimos** gibi tarihçiler yazdıklarıyla adeta ezberlenen isimlerdi.

Doğrudan **kültür konuları** başka bir sorgulama alanı oluştururdu. Örneğin **Tanzimat**'tan beri cevap aradığımız **Doğu- Batı** zıtlaşmasını **Attila İlhan** bir **'sentez'**e dönüştürmeye çalışıyordu. Attila İlhan, **'ulusal bireşim'** adını verdiği bir anlayışla eski edebiyatın ve kültürün nasıl **yeniden üretileceğini** düşüncesinin temeli haline getirmişti. **'Türk ve Müslüman'** bir kültürü kendisine eksen almış **Attila İlhan** tıpkı **Ziya Gökalp** gibi onu **'Batılı kalıpların'** içine nasıl oturtabileceğini düşünüyordu. Ve Attila İlhan kendisini **Marksist (!)** ve **Kemalist** kabul ediyordu. Marks'tan toplumsallığı Kemalizmden yerliliği almıştı. Böylece ona göre ortaya **'ulusal'** sentez çıkıyordu: **ulusal!**

Bugün **Osmanlı'nın yeniden keşfedildiği**, anlatıldığı, yeniden tanımlandığı bir dönemdeyiz. Ama böyle bir tartışmayı görmüyoruz. Neden?

İki nedeni olduğu kanısındayım.

Birincisi, Batılılaşmayla ilişkili **kompleksimizi** aştık. Bu 1980'lerden gelen bir damar. O yıllarda **kendimiz olarak Batılı olabileceğimizi** şaşarak gördük. Çünkü **küreselleşme** başlamıştı ve bu yeni düzen **yerelliği** ayrıca önemsiyordu. **Ulus ötesi ve sivil bir 'yerlilik'** dönemin ana unsuruydu. Bu gerçek bizi kendimize yöneltti. O zaman **Doğu-Batı zıtlaşmasını** aştık. **Medeniyet bunalımımızı** giderdik.

İkincisi **aydınlar** artık toplumun gündeminde değil. **Öncü**, hiç değil. Aydın toplumdaki tartışma planından kayboldu. Bu, 'yerli' gibi görünen aydınların da yitip gitmesi anlamına gelir. Bugün **Attila İlhan** okunmuyor, **Kemal Tahir** sadece **Osmanlıcılık** bağlamında ele alınıyor. Geriye **Ahmet Hamdi Tanpınar**, **Cemil Meriç** ve **Oğuz Atay** kaldı. Onlar da **medeniyet bunalımı** bağlamında değil, işledikleri **varoluşsal bunalım** bakımından okunuyorlar. Evet, **Tanpınar** öyle görünmese de bal gibi Varoluşçu bir bunalımın yazarıdır. **Cemil Meriç** o bunalımı kendi etinde kemiğinde duymuştur. **Oğuz Atay**, keza. Böylece kültür tartışmalarını dışlamış bir topluma dönüştük. Sadece **kitle ve eğlence kültürü** ile onun ürettiği **sosyal pornografiye** yaşıyoruz.

Reva mıdır?

Hasan Bülent Kahraman (08.03.2017).

<http://www.sabah.com.tr/yazarlar/kahraman/2017/03/08/kultur-srasi>

- 08 Mart 2017, Çarşamba **HASAN BÜLENT KAHRAMAN**
Kültür Şûrası

Hazırlık maksadıyla yapılan toplantılara katıldımsa da yurtdışındaki işlerim nedeniyle Kültür Şûrası'nda bulunamadım. Tartışmaları basından izliyorum. Eşten dosttan da bazı 'iç' bilgiler alıyorum. Kültür konularını ne kadar önemsedığimi bu köşeyi okuyanlar bilir. Her şey dolanır gelir bir kültür meselesi olarak biçimlenir. Daha geçenlerde yazdığım bir yazıda 1960- 2000arasındaki kırk yılda Türkiye'ye kültür tartışmalarının yön verdiğini belirtiyordum. Bugünkü iktidarın kurucu kadroları da siyasete kültürel tartışmalarda hazırlanıp, hatta biçimlenip gelmiştir.

Son yıllarda '**muhafazakâr**' iktidar kültür konularına ayrı bir önem veriyor. Ama bu kültürü '**tartıştığımız**' anlamına gelmiyor. Orada bir boşluk var. Bunun nedenini **Tanzimat**'tan beri devam eden **Doğu- Batı çatışmasının** aşılmasına bağlıyorum. Yazmıştım.

Öte yandan **kültürün parametreleri** son zamanlarda değişti Türkiye'de. Çünkü **toplumsalyapı** değişti. Hazırlık toplantılarında bu gerçeği vurgulamış ve bundan sonra kültürün bu veriyle ele alınması gerektiğini belirtmiştim.

Daha doğal ne olabilir ki? Nüfusunun % 80'i kentte yaşayan bir ülkeden söz ediyoruz. Ama kent

deyince sadece **kent merkezi** değil artık söz konusu olan. Onun etrafındaki **uydu kentler** büyük nüfuslar barındırıyor. Bu nüfus ne kentli ne köylü. Ne kasabalı ne taşralı. O zaman iki büyük toplum kesiti ve onun biçimlendirdiği farklı **kültürel yapılar** çıkıyor ortaya. **Kent merkezi** bambaşka bir kültür üretirken '**mücvir alan**' gene kendine özgü bir kültürel üretim içinde. Bir kere bu doğal gerçeğin iyice bilincine varmak gerek. Bunu bilince de bugünkü kültürün **popüler kültürle, kültür endüstrisiyle** kurduğu ilişki nasıl olacak, bunları yeniden değerlendirmek zorunlu.

İkincisi, '**milli kültür**' kavramının bizzat kendisi. Tartışmalı bir kavram 'milli kültür'. Nasıl değerlendirildiği, nasıl düşünüldüğü çok önemli. Bir ülkede üretilen kültürü '**milli**' ve '**gayri milli**' diye ikiye ayırmak sorunlu. Hangi kıstaslar belirleyecek bu milliliği veya gayri milliliği? Bugün **çağdaş** veya **güncel sanat** diye bir olgu var dünyada ve Türkiye'de. Hayli etkin, canlı, geniş ve güçlü bir alan. Bunu '**gayri milli**' mi sayacağız, **milli** mi? Veya edebiyatı nasıl ayıracağız ikiye bu doğrultuda? Bunlara bir üçüncü sorunu ekleyeyim: kültür üretiminin önündeki **objektif ve maddikısıtlamalar**. Kültür harcamalarından, kültürel tüketimden, kültüre katılımdan alınan **KDV** bunlardan biri, örneğin. Öbür tarafta kültür merkezleri, kütüphaneler geliyor.

Bunlar devletin yapabileceği işler. Gelin görün ki, **devletin ve kültürün** bir arada bulunması ancak **özel politika uygulamaları** içinde mümkün olabiliyor. Yani, devlet, kültürel üretime müdahale **etmemesi** gereken bir 'varlık'. Ama kültürel üretimi **kolaylaştırması**, o üretimin **altyapısını** hazırlaması gereken de o! İşte bu çok özel bir politika demek. Daha **merkezden yönetilmeyen**, daha **yerel**, daha **demokratik** bir anlayış o politikayı biçimlendiriyor. Ama bu yaklaşım da **devlet odaklı** bazı **kültür kurumlarının** mevcudiyetine mani değil. Mesele **işlevde**. **Komisyonlar** raporları yazıp Şûra'ya verdi. Yayınlanmaları ve erişime açılmaları gerek. 21. yüzyılın başlarında **maddi kültürü** üreten tüm **araçlar ve ortamlar** tepeden tırnağa değişirken Türkiye'nin bir şûrayla konuyu gündemine alması çok önemlidir. Devamı için de aynı hassasiyetin gösterilmesi, mevcut birikimin değerlendirilmesi gerekir. Şimdilik, **kültür herkesindir** diyorum, devam edeceğim için!...

Hasan Bülent Kahraman (10.03.2017).

<http://www.sabah.com.tr/yazarlar/kahraman/2017/03/10/kultur-politikalarini-konusmak>

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

Kültür politikalarını konuşmak...

10 Mart 2017

1991'de yapılan seçimlerden sonra kurulan DYP-SHP koalisyonunda Kültür Bakanlığı'nadanışman olarak gittiğimde maksadım Kültür Bakanlığı'nın dönüştürülmesine katkıda bulunmaktı. Bu

sürecin düşünsel, ideolojik altyapısını hazırlayanlardandım. Çalıştım. İlgili bakanlar da bu düşüncüyü benimsemişti. Dönemin kültür çevreleri önerimize katılmıştı.

Bakanlığı dönüştürüp kültür işlerini başıboş bırakacak değildik. Örnekleri birçok büyük ülkede görüldüğü gibi bir **Ulusal Kültür Sanat Kurulu** kuracak, işleri onun yapmasını sağlayacaktık. Bu kurul kültür alanında üretim yapan **STK'ların** temsilcilerinden oluşacaktı. **Aşağıdan yukarıya** doğru örgütlenecekti. **Kararları** onlar oluşturacaktı. Devlet onlara **maddi katkı** sağlayacaktı. İngiltere'deki **British Council**, Almanya'daki **Goethe Enstitüsü** böyle çalışır. **Fransa**'da Kültür Bakanlığı vardır, merkezi hükümete bağlıdır. Fakat **kültürel kurumlar ve karar mekanizmaları** yerelleşmiştir.

Bugün daha gerçekçiyim. Artık Türkiye'de böyle bir modelin **denenmeyeceğini** biliyorum. Denenecek olsaydı aradan geçen 25 yılı aşkın süredir oluşturduğumuz, protokolleri bile tamamlanan bu **Kurul** bir nebze olsun yaşatılırdı. Olmadı. Olmamasına bugün ağlayacak değiliz. Nedeni **olumlu gelişmelerin** sağlanmasıdır. Bunların başında kültür ve sanat üretiminin **İstanbul'a kayması**, tamamen **yerelleşmesi ve sivilleşmesi** gelir.

Bugün **Devlet Tiyatroları** hâlâ önemlidir. Keza, **Opera ve Bale**. Ama bunların etkinliği ve üretim hacmi **İstanbul'da üretilen** kültür ve sanatın (gerektiğinde bin bir yoksulluk ve yoksunlukla) hacmiyle de etkinliğiyle de düzeyiyle de mukayese edilmez. Bu mesela **yayıncılık** dünyası için de geçerlidir. **Müzecilik** ise işin bam telidir. Devletin elinde bulunan içeriği güçlü ama etkinliği o içerikle mukayese edilemeyecek müzelerle İstanbul'da son on yılda kurulan ve harıl harıl çalışan özel müzeler arasındaki farkı düşünün. Bir manada **sanat ve kültür İstanbul'da üretilmektedir** ama **Kültür Bakanlığı Ankara'dadır**. Sadece bu 'metafor' bile işlerin yapısı ve düzeni hakkında bir bilgi verir.

Bunlara **iki kültürel üretim** arasındaki **ideolojik** tercih farkını da ekleyelim. **İstanbul** bambaşka, **Batı** **eksenli** bir kültür üretir. **Ankara** ise daha **'yerli ve milli'** bir kültür arayışındadır. Esasen buna da itirazım yoktur. Bir bakanlık ve politikası daha **muhafazakâr** olabilir. Gerçekten de Ankara'nın **eski kültür birikimini yeniden üretmesi** şarttır. Orada ihmal edilmiş büyük bir birikim vardır. Ama aynı Bakanlık **İstanbul'daki kültürel üretimi** ise desteklemelidir. Gerçek anlamda **demokratik kültür** budur. **Kültürün demokratikleşmesi** budur.

Bugün yapılabilecek daha çok şey var. Mesela hem **taşradaki** hem **metropollerin mücavir alanlarındaki yerel yönetimlerin** kültürel üretime ve hatta kültür tüketimine katılımı konusunda **merkezi yönetim** bir politika oluşturabilir. Başta **kütüphaneler olmak üzere**, kültür kurumlarının geliştirilip yaygınlaştırılmasına merkezi yönetim destek verebilir ki, asli görevlerindendir bu.

Kültür üretimi bugün sadece **yüksek kültürün** kitlelere taşınması gibi bir **'modernist'** anlam içermez. Kültür bugün çok daha geniş ve derin bir anlam taşıyor. Dolayısıyla da **yüksek kültürden** çok daha fazlasıdır. Öte yandan kültür üretimi artık ulusal varlığın uluslararası plandaki en somut belirleyicisidir, taşıyıcısıdır. **Kültür politikalarının** da bu bileşke içinde oluşturulması gerekir. Daha çok konuşmalıyız **kültür politikaları** konusunu...

Hayati Asilyazıcı (19.03.2017): <https://www.aydinlik.com.tr/kose-yazilari/hayati-asilyazici/2017-mart/yeni-ve-tehlikeli>

Hayati Asilyazıcı

Aydınlık Gazetesi, 19.3.2017

'Yeni' ve 'Tehlikeli'

Geçtiğimiz günlerde üçüncüsü gerçekleştirilen 'Milli Kültür Şûrası'nın sonuç raporu açıklandı. Rapor, hükümetin ödenekli kurumlara karşı öfkесinin dinmediğini açıkça ortaya koyuyor. Üç günlük şûra süresince sunulan raporların içerikleri kamuoyu ile paylaşılmamıştı.

Hükümetin hiçbir raporu dikkate almadan bildiğini okuması, elbette yeni bir şey değil. Sonuç raporunda ortaya çıkan tablo, iktidarın sanat kurumlarına getirmek istediği sansürün resmî belgesidir. 'Yeni' ve 'Tehlikeli' olan da budur.

KARGAŞA TEHDİDE DÖNÜŞTÜ

Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP), iktidara geldiği günden bugüne geçen on beş yıl içerisinde, 'Cumhuriyet Aydınlanması'nın kurduğu ödenekli sanat kurumlarına karşı takıntılı ve anlaşılabilir bir tavır içerisinde yer aldı.

2012 yılında, dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yaptığı; 'Devlet eliyle tiyatroculuk olmaz. Özel bir yönetim değil, tiyatroları özelleştirmeye götürüyorum.' açıklamasıyla zirveye çıkardığı kaotik durum; Devlet Tiyatroları, Devlet Opera ve Balesi, Devlet Senfoni Orkestraları, Devlet Halk Dansları Topluluğu, Devlet Çoksesli Korosu, Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu başta olmak üzere toplam 52 sanat kurumunu kapatılma tehdidiyle baş başa bırakmıştı.

TEHDİT DURMADAN BÜYÜYOR

AKP hükümetinin on beş yıldır ülkemizde uyguladığı yozlaşma projesi, ilk olarak ulusal eğitim politikamızın temel yapı taşlarını bozmakla başlamıştı. Niteliksiz ve niceliksiz bir toplum oluşturma içgüdüсünü başarıyla yerine getiren Erdoğan; ikincil olarak 'Cumhuriyet'i ve halk aydınlanmasının meşalesi olan sanat kurumlarını ortadan kaldırmayı hedef almıştı.

'Türkiye Sanat Kurumu' (TÜSAK) adı verilen bu kanun tasarısı taslağı, dönemin Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın (2007-2013) olumlu girişimleri sonucu, Cumhuriyet'in sanat kurumlarının kapısına kilit vurulmasını engellemişti.

AKM'NİN İPİNİ ÇEKMEK

Görev aldığı yıllarda olumlu çalışmaları ile bilinen Bakan Günay, '2010 Avrupa Kültür Başkenti' olarak belirlenen İstanbul'a yakışır nitelikte bir proje başlattı. Proje kapsamında 'Atatürk Kültür Merkezi'nin restorasyonu için UNESCO ile bir anlaşma imzalamış ve özel kuruluşlardan maddi destek sağlamıştı. Ama başlatılan restorasyon, Kültür-Sen Sendikası tarafından açılan bir dava ile durduruldu. Bu gelişmelerin ardından UNESCO ve özel kuruluşlar projeden çekildi. Böylece AKM'nin ipi çekilmiş oldu.

BİR KISIM SEÇMENE ŞİRİN GÖZÜKMEK

Takındığı duruş nedeniyle görevinden ayrılmak zorunda kalan Günay, yerini Ömer Çelik'e bıraktı. Kültür ve Turizm Bakanı görevine getirilen Çelik'in, TÜSAK'ın hayata geçirilmesi konusunda büyük bir çaba harcadığını biliyoruz. Bu tasarıya dönemin Cumhurbaşkanı Abdullah Gül de büyük destek vermişti.

'Milli Kültür Şûrası'nda alınan kararlar, önceki dönemlerde gerçekleştirilemedikleri kanun tasarısının tezahürüdür. Bu girişim, hükümetin 'Evet' oylarını artırmak için bir kısım seçmenine şirin gözükme çabasıdır. 'Başkanlık Sistemi' ve 'Yeni Anayasa' oylamasının yapılacağı önümüzdeki süreçte, bu karanlık ve art niyetli planların halk oylamasıyla bozulacağına olan inancım tamdır.

HİNCAL ULUÇ

Hıncal Uluç (10.03.2017). <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/uluc/2017/03/10/kultur-ve-sanatin-sorunu-vergiler>

Hıncal'ın Yeri HİNCAL ULUÇ

Kültür ve sanatın sorunu, vergiler!..

10 Mart 2017

İstanbul'da kaç tane Mc Donald's vardır sizce?. Ya da Starbucks?.

"Hoo, hooo!" dediğinizi duyar gibiyim..

Şimdi bir de Amerika'da toplam kaç McDonald's ve Starbucks vardır düşünün?.

Düşündünüz mü?. O zaman Amerika'nın tüm Starbucks ve McDonald's'larını toplayın, hayalinizden..

"Amerika'daki müze sayısı, ülkedeki tüm McDonald's ve Starbucks'ların toplamından fazladır" dersem, "Adam 80'e dayandı. Bunadı, sallıyor" dersiniz size kızmam.. Ben de bir Amerikan dergisinde okuyunca öyle demiştim çünkü..

İşte rakamlar..

Amerika'da yuvarlak hesap 11.000 Starbucks ve 14.000 McDonald's var.. Toplamları 25bin!. Müze sayısı ise 35.000!.. Bunların hemen hepsi de özel..

Peki benim ülkemde kaç özel müze var?.

100'ü bulur mu, Oyuncak Müzesi kuran ve yaşatabilmek için hamal gibi çalışan Sunay Kardeşim?.

(Akın..)

Göztepe'de babasından kalan köşkü müteahhitlere verse, karşılığında en az 10 daire alır, beyler gibi yaşardı, Bağdat Caddesi'ndeki Starbucks'larda keyif çatarak.

Ama adam idealist.. O köşkü aynen koruyup, müze yaptı.. Ülkenin ilk, dünyanın sayılı oyuncak müzelerinden biri yaptı hem de.. Bugün gidin, "Dünyada tek" eski oyuncaklar göreceksiniz. Sunay onlara bir minik servet ödedi, bilirim..

İnanın sergiledikleri o tarihi köşkü on defa satın alır, o kadar değerli..

Sunay bu müzeyi geliştirmek ve korumak, kapısını açık tutmak için, darılmasın ama "Eşekler gibi" çalışıyor.. Pazartesi gecesi Amsterdam'da.. Salı sabahı uçuyor, Antalya'da.. Çarşamba New York'a gidiyor. Cuma Erzurum'da.. Cumartesi Frankfurt. Pazar İstanbul..

Evi de, oteli de uçaklar.. O emsalsiz kitaplarını da uçaklarda yazıyor zaten. Başka vakit yok ki!.
Kazanmak zorundaki o değerli ve benzersiz, bazen "Tek" oyuncakları alabilsin ve müzesine koysun.
Kazanmak zorundaki ki, müzesinde çalışan, ordan ekmek yiyen yığınla insana maaş verebilsin..
Kazanmak zorunda ki, İstanbul'un en değerli arazisinde olduğu için, o tarihi köşkün emlak vergisini ödesin..

"Bu tarihi köşkü korudun, üstelik ülke kültürüne armağan ettin.. Al sana destek" demiyor devletim.. Bir de vergi alıyor, "Korunan" binadan.. "Ahmaklık cezası" der gibi..

Müstahak Sunay'a.. Sana ne be Kültür.. Sana ne be Müze.. Sana mı kaldı, İstanbul'un tarih mirası köşkü korumak.. Ver Yap/Satçı'ya, malı götür, keyfine bak..

Sadece o olsa neyse?.

Müzeyi gezmeye gelenler, çok ufak paralara bilet alıyorlar.. Minnacık bir katkı.. Temizlik parasına yetmez.. Ama benim devletim o bilekten de vergi alıyor..

Eğlence vergisi..

Oyuncak müzesini gezen çocuklar eğleniyorlar ya!.

Sevgili Kültür Bakanımız (Bu sözcüğü yürekten kullanıyorum, nezaketten değil), Nabi Hocam, 28 yıldır unutulmuş Kültür Şûrası'nı yeniden topladı geçen hafta.. Sağ olsun.. Beni bizzat kendisi, kendi telefonundan aradı ve davet etti.. "İster oturum yönet, ister konuş, ister dinle" diye.. O sırada hem dişlerim çekiliyor, hem de gözlerim ameliyat oluyordu.

"Mümkün değil, Hocam" dedim..

"O zaman ben sana sonuçları bir dosya ile gönderirim, değerlendirirsin" dedi.

O dosya bana henüz gelmedi. Ama katılan, izleyen sanat ve kültür adamı dostlarla konuştum.. Hepsi "Fevkalade olumlu, ümitvar bir şûra oldu. Şimdi alınan tavsiye kararları bakalım nasıl uygulanacak" dediler..

Gazete haberlerinde iki nokta dikkatimi çekti..

Katılanlar, konuşanların hepsi "Kültür ve Sanat'ın vergiden muaf olması"nı istemiş, "Devletin kültür ve sanata en büyük katkısı bu olur" demişler.

Altına imza atarım.

Bakan Nabi Hocam başta İstanbul, şehirlerin Kültür Varlıklarının korunması, yeni yapıların estetik görünümü ve mimarisi üzerinde durmuş.. Beni de en çok üzen konudur. Paris'e gidiyorum mesela.. Eski nasıl korunmuş görüyorum. Yeni binalar, yeni semtlerde, eski Paris'le zıt, modern mimariyle nasıl çağ ötesi bir Paris yaratmış orda, onu da görüyorum..

Hani "Korunmuş" İstanbul?. Hani İstanbul'da "Çağdaş Cumhuriyet Mimarisi?".

Girişteki Oyuncak Müzesi, Sunay Akın örneğini bunun için seçtim..

Yani biz devletten kültür sanat adına bir şey isteme değil, "Gölge etme başka ihsan istemem" deme durumundayız, nerdeyse, Nabi Hocam!.

HİKMET KÖKSAL

Hikmet Köksal (16.03.2017). <http://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/hikmet-koksal/595951.aspx>

Kültürel şiddet ve biz kimiz?

16.03.2017

Hikmet Köksal

hikmet.koksal@tg.com.tr

Batı en gelişmiş silahlarıyla değil kültürlerini yok ederek bütün dünyayı köleleştirdi.

Bütün savaşlar önce kültür cephesinde kazanılır, bu savaş kaybeden her şeyini ve geleceğini kaybeder. Şimdi savaş kültürümüzü talan eden içerideki ruhsuz, omurgasız kültür çeteleri iledir.

Her toplum kendi kültür hamurundan kendi kahramanını çıkarır. Kendi sanatında, edebiyatında, ahlakında, sahne ve sinemasında onu resmeder, topluma "rol model"i olarak servis yapar. Genç nesli "Fareli Köyün Kavalcısı" gibi ardından sürükler.

Kültürü servis yapan son asrın en önemli malzemesi sahne ve sinemada geçmişin Karagöz perdesinin önemli karakteri yeniçeri zorbası, sarhoş Tuzsuz Deli Bekir'in yerini mahallenin yersiz ve kaba şakalar yapan, argo konuşan, yaşlı kadınlara "kocakarı" diyen, boş gezenin boş kalfası küfürbaz tipler doldurdu...

1960'lı yılların kahramanı fabrika işçisi kenar mahalle çocuğu, kuracağı apartman için fukaranın gecekondusunu ucuza kapatmak isteyen kötü zengin tiplmesiyle mücadele eden ve hep kazanan tipler vardı. Bir tarafı beğenilmese de bir tarafından bize benzeyen "Avare Mustafa, Can Mustafa, Tophaneli Tayfun, Berduş" hepsi fakir ama onurlu çocuklardı. Oturdıkları ahşap bahçeli evler, akşam dinlendikleri çay ocakları, biraz argoya kaçan ama muhatabını incitmeyen konuşmaları, çoğu, simitçi, boyacı bize benzeyen adamlardı. Ya da biz de onlara benzerdik.

İnsanlar kendi ezilmişliklerine, fukaralıklarına ortak bularak acısını hafifletir yazlık sinemalardan evine mutlu dönerdi...

Zaman değişti yazlık sinemalar tarihe karışırken evlerde birer şube açtılar ve kahramanlarını da yenilediler.

Profili değişen yeni kahramanlar kişiye özel, bazen kendisini taklit eden evin küçüğünün ağzından kaçırıldığında büyükleri rezil eden sözler sarf etmesine sebep olan, ağzı bozuk, küfürbaz, sorunları kaba kuvvetle halletmeyi marifet sayan kaba saba tipler.

Filmleri sinemada gişe rekorları, TV'lerde rating rekorları kırıyormuş. Seyirci ona baktığında kendini görmese salonları tıka basa doldurmaz diyorlar. Bu karakter toplumun son hâlidir diyenler çarşıya pazara bakın etraf akrandan fırlayan bu tiplerle doludur diyor.

Sayı çok olunca kabalık, yobazlık, küfürbazlık meşrulaşır zannediyorlar.

Ama kendilerine böyle bir tipte komşuluk veya iş arkadaşlığı yapmak ister misiniz diye sorunca çok da istekli görünmüyorlar çünkü bir yerde tehdit olarak görüyorlar. Perdede kalsın ama hayatımıza girmesin diyorlar.

Bilmiyorlar ki perdede izlemeyi alışkanlık hâline getirdiğin her neyse o bir gün senin gerçeğin olur.

Bir toplumu eğitirseniz çölü vahaya çevirirsiniz.

Geçtiğimiz hafta Millî Kültür Şûrasında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan “Çağımızın en büyük sorunu kültür sığlaşmasıdır. TV, İnternet ve sosyal medyanın kültürümüzü yiyip bitirmesine göz yumamayız. Kendi kültürümüzü yeni kuşaklara aktarmanın yollarını aramalıyız” demişti.

Kültürü el yordamıyla ayakta tutmaya çalışanların hangi yol haritasını ortaya koyacakları merakla bekleniyor. Rekabet yapabilecek yerli yapım tarihî filmlerin yanı sıra, seferberlik hamlesinde bir müze üç kitabevi açmakla yetinmek sokaktaki eczaneye güvenip evlerdeki ilaç kutusunu çöpe atmaya benzer.

Çözüm her eve bir mini kütüphane kurmak, içini kadim medeniyeti bugünlere taşıyan eserlerin sahibi ecdat ile tanışmak. Her eve bir şube açan Hollywood karşısında seferberlik yine evlerden başlamalıdır.

HÜSEYİN AKBULUT

Hüseyin Akbulut (28.03.2017): <http://www.sanattanyansimalar.com/yazarlar/huseyin-akbulut/3-milli-kultur-surasi-cok-sazli-tek-sesli-bir-koro/1330/>

3. Milli Kültür Şurası: Çok sazlı, tek sesli bir koro

“3.Milli Kültür Şurası” nasıl bir kültür siyaseti öngörüyor?

İkincisinden 28 yıl sonra 3-5 Mart 2017 günleri arasında toplanan Milli Kültür Şurası, övgü, yergi ve analiz olarak nerdeyse hiç bir iz bırakmadan başladı ve bitti.

Oysa masaya yatırılan, yaşamsal değerdeki geçmişimiz, geleceğimiz, birliğimiz, dirliğimiz, kimliğimiz, özetle kültür kapsamındaki yaşamımız, uygarlığımızdı.

İlgisizliği, günümüzde yaşanan siyasal, toplumsal yakıcı sürece bağlasak da, asıl neden, 15 yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde uygulanı gelen kültür sanat siyaseti ile Cumhuriyet kültürü ve sanatı karşıtlığı olsa gerek.

Dolayısıyla, “nasıl bir şura olacak, görüş almak için kimler davet edilecek, bakanlık yaşamsal konuları kimlerle tartışacak, Türkiye’nin geleceği için hangi sonuçlar dikte edilecek, Şura’dan nasıl bir bildirge çıkarılacak? Zaten biliniyor”, diye düşünülmüş olmalı ki ilgisiz kalındı.

Özetle yok sayıldı Şura...

Biz, yine de Şura’da ulaşılan sonuçların, zamanla kültür sanat dünyası tarafından irdeleneceğine inanmak istiyoruz. Ancak bugün kuşbakışıyla bir genel analiz yapalım ve Şura’nın düzenlenmesindeki göze çarpan genel yaklaşımı görelim.

Öncelikle AKP fikriyatı ve Milli Kültür...

Düşünsel planda yan yana gelemmez, getirilemez iki kavram.

Çünkü millcilik, millilik, diğer tanımlarıyla ulusçuluk; uluslaşmayla, ulus devletle var olan bir kavram ve ideoloji. Bizde bunun tarihi ve adresi ise Cumhuriyet. Oysa günümüzün iktidarı ile onun siyasetini kutsayan ideologları, değil bu ideolojiye olumlu bakmayı, tam da tersine Cumhuriyetle kurulan ulus devleti, yaşanan bütün kötülüklerin nedeni sayıyor. Daha çok ümmetçi bir siyaseti benimsiyor ve yürütüyor.

Uzağa gitmeye gerek yok, AKP’nin bu bakışı Şura’nın bütün kararlarına baştan sona yansımış. Cumhuriyetin “Tek tipçi (!) ideolojisi” ile çağdaşlaşmayı ve uluslararası açılımı amaçlayan bu kültürün yarattığı “ulusal kültür” de “ulusal kimlik” de reddedilmiş.

O nedenle AKP ile millilik, milli kültür yan yana gelemmez, getirilemez iki kavram diyoruz.

Göze çarpan diğer bir yaklaşım, Şura’da alınan bütün kararların ve uygulanması öngörülen kültür siyasetlerinin “yerel” ve “geleneksel” öngörüyor olmasıdır.

Böyle olunca da Milli Kültür Şurası’ndan çıkarılacak sonuçlar daha baştan sayın cumhurbaşkanı tarafından ilan ediliyor:

“Siyasetin merkezine yerli ve milli olanı yerleştirmek”.

Gelenek referanslı bir yeni kimlik inşa etmek.

Bu anlayışta kafa ve kavram kargaşasının başta gelen nedeni ise “gelenekselcilik”, “yerellik”, “ulusalcılık”, “uluslararası açılım” olarak da tarif edebileceğimiz “evrensellik” kavram ve ilkelerinin doğru ölçüde algılanamayıpşlarından kaynaklanıyor.

Dahası, bu kavramlar, birbirlerine karşıt kavramlar olarak algılanıyor. O zaman da kültürü, daha da doğrusu yaşamı dondurmak sonucu çıkar.

Oysa kültür yaşayan bir organizmadır. Tarihi süreç içerisinde, zamanla ve mekânla sürekli olarak değişir, gelişir. Kültürü yerli ile gelenekselle sınırlar, dondurursak, yaşamı dondurur, tarih sahnesine çıktığınız gibi kalırsınız.

Kavramlar birbirinin karşıtı değil, devamı, tamamlayıcısıdır. Diğer bir tanımla milli olmadan evrensel, evrensele ulaşılmadıkça da milli olunamaz.

Saklamaya, örtmeye gerek yok, kafa karışıklığındaki bu anlayış da Cumhuriyet kültürü karşıtlığından geliyor. Cumhuriyetin üzerinde yükseldiği kültür sanki bizim değilmiş, batıdan alınan öykünme, taklit bir kültürmüş anlayışından geliyor.

Tam da tersine Cumhuriyet rejimi, unutilan, kaybolan kültürümüzü asıllarına, “öz kaynaklarına” dayandırdı. Cumhuriyetin kültür siyaseti, tarih anlayışında, dilde, eğitimde, sanatta, inançta, özetle kültürün her alanında; kaynağa, öz’e, kendimize dönüş, öz korunarak, öz’den yola çıkarak çağdaşlaşma, evrensele ulaşma kültür siyasetidir.

Cumhuriyet, “Tanzimat batıcılığı” yerine, özden yola çıkarak “Cumhuriyet çağdaşlaşmacılığı” ideali üzerinde yükseldi.

Özellikle de söz konusu dönemde kurulan Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumu’nun çalışmalarına göz atmak gerekiyor.

3. Şura’nın düzenlenişinde dikkat çeken öteki belirgin husus ise, görüş alışverişine sunulan kültür alanının 17 konu başlığı ile bu başlıklar altında oluşturulan komisyonların yapıları.

İnsan sormadan edemiyor, bu başlıklar içerisinde neden “Tarih” yok? Neden “Din – İnanç” yok? “Yazı”, “Bilim”, “Halk bilimi ve kültürü” ile benzeri başlıklar neden yok? Kültürü oluşturan bu temel başlıklar neden es geçilmiş? Günümüzde ve siyaset dünyamızda büyük tartışmalara konu olan, büyük kaymalar yaşanan bu alanları Şura’nın başta gelen konuları olarak yerleştirmek gerekmez mi?

Komisyonların oluşumu konusunda ise söylenecek söz yok! Malum görüşü paylaşılanlardan oluşan kurullara, sorun çıkartmayacağı düşünülen göstermelik birer ikişer kişi serpiştirilmiş. Emek vermiş, yaşamını bu alanlarda tüketmiş kültür sanat insanları, yöneticiler, tarihçiler, bilim insanları, yazarçizerler, besteciler, müzikçiler, oyuncular, dansçılar, ressamılar, yontucular, mimarlar komisyonlardan dışlanmış.

Tanımlamak gerekirse, düşünülen amaca ulaşmak için “çok sesli, tek sesli” bir koro oluşturulmuş.

Biz yine de sonuca gelelim. Komisyonların ulaştığı, eski, yeni, ilginç, önemli, önemsiz, birbirleriyle çelişkili çok sayıda sonuç ve öneri var. Ulaşılan bu sonuçlar kültür sanat dünyası tarafından irdelenmeli, varsa, karşı tezler yazı ve raporlarla bakanlığın ve toplumun dikkatine sunulmalıdır ki düzenlenen bu önemli forum için doğrulara ulaşılabilin.

Kuşkusuz bu sonuçları derinlemesine irdelemek bu yazının sınırlarını aşıyor. Ancak biz yine de SANATTAN YANSIMALAR’ın özel ilgi alanına girdiği için “Müzik” ile Sahne Sanatları” komisyonlarında dikkat çeken sonuçların birkaçının altını çizelim:

- Geleceğin Türkiye’si için “Gelenek referanslı, evrensel bir yeni kimlik inşası” öngörülüyor. Geleneğe saplanarak evrensele ulaşmak! Mümkün mü?
- Ulusal kimlik yerine, “Dünya ile ilişkisini yerel referanslardan hareketle kuran yeni bir kültürel kimlik” öneriliyor. İnsan sormadan edemiyor. Kaç kimlik? Hangi kimlik?
- Uygulanacak müzik siyaseti için “Cumhurbaşkanının himayesinde tecrübeli müzik

eğitimcilerinden oluşan bir kurulun kurulması ve bu kurulun alacağı kararların uygulanması” öngörülüyor.

- Alanı yönetmek için "TÜSAK anlayışında, benzeri kurullar" tavsiye ediliyor. Özetle, kurumların tüzel kişiliklerinin, varlıklarının ortadan kaldırılması öneriliyor.
- "Konservatuvarların, yalnızca yüksek öğretim seviyesinde eğitim veren 'Müzik ve Sahne Sanatları Üniversiteleri' olarak yeniden yapılandırılmaları" öngörülüyor.
- "Özel tiyatrolara aynı ölçüde ödenek verilmezse, Devlet Tiyatrosu bütçesinin her yıl yüzde 20 oranında kesilmesi ve 5 yılda sıfırlanması" isteniyor. İbretlik! Yani birlikte ölelim deniyor.
- Kurul, söz konusu önermelerin uygulanabilmesi için de "Kültürün kaymağını yemeye hevesli kifayetsiz muhterislerden müteşekkil 'Kültür Sanat Locası'nın tasfiye edilmesini" şart koşuyor. (Kimlerse? Deyim kurulun)

Ayrıntıları biryana bırakalım. Şura'da, geleceğin Türkiye'si için öngörülen kültür siyasetinin genel çerçevesini ise Bakanlık Müsteşarı Prof. Dr. Haluk Dursun başkanlığındaki, "Kültür Politikaları Komisyonu" ortaya koyuyor. Bilinen saptama özetle şöyle:

"'Ulus devlet' kavrayışını aşan bir anlayışla, tek tip ideoloji merkezli sınırlamalar olmaksızın, tarihiyle barışık, toplumun bütün katmanlarına hitap eden, bir kültür siyaseti".

Güzel de, birde cumhuriyet tarihiyle ve kültürüyle barışık olabilsen. Neredeyse tüm komisyon kararları cumhuriyet kültürünün reddiyle yüklü.

Ve hemen bütün komisyon kararlarına yansıyan "geleneksele", "yerele" dayalı bir kültür sanat siyaseti.

Biz, Sayın Kültür ve Turizm Bakanımızın bu önerileri ve kararları, geleceğin Türkiye'si için "üzerinde mutabakat sağlanan ve uygulanabilir öneriler ile kararlar" olarak görmemesini dileriz. Çünkü tartışarak görüş almayı öngören bu tür forumlar "çoksesliliği" zorunlu kılar. Oysa bu Şura, istenen sonuçlara ulaşmak için "tek sesli", "dışlayıcı" bir anlayışla düzenlenmiş.

Söylemek zorundayız. Bu sonuçlardan, "gelişmiş", "uygar", "barışık", "bir ve bütün" bir Türkiye çıkmaz.

HÜSEYİN BESLİ

Hüseyin Besli (05.03.2017). <http://www.aksam.com.tr/yazarlar/huseyin-besli/turkiye-endulus-olabilir-mi-c2/haber-602260>

05 Mart 2017 Pazar

Türkiye endülüs olabilir mi?

Hüseyin Besli

atifhuseyin@gmail.com

1

İlber Ortaylı'ya, Ak Partili Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın düzenlediği Kültür Şurası'nda alkış almak için nabza göre şerbet vermeyi yakıştırabilseydik, böyle bir soruyu yazı konusu yapmazdık kuşkusuz.

İlber Hoca; dünyanın her tarafında; her ülkeden ve her milletten gençler arasında yabancı dil öğrenme olgusunun giderek güçlendiğinden söz ederek; "farklı milletlerin farklı dillerde bilim, felsefe, sanat vs. yapabileceği bir ülke düşünmek ütöpik olabilir ama tarihte böyle bir ülke var idi: Endülüs. Endülüs'te Yahudiler Arapça bilim yapıyor, Araplar Latince felsefe yapıyor, İspanyollar Arapça şiirler

yazıyordu... Peki bugün mümkün mü böyle bir ülke kurmak? Mesela Türkiye bir Endülüs olabilir mi? Pekala olabilir.”

2

Şayet 15 Temmuz’dan önce olsaydı;

‘Türkiye Endülüs olabilir mi?’ sorusuna kesinlikle ‘hayır’ cevabı verirdim.

Ancak 15 Temmuz neredeyse her şeyi değiştirdi.

15 Temmuz’u gerçekleştiren millet, daha bir çok şeyin yanında Endülüs iklimini bize yaşatacak bir vasatın oluşmasına da vesile olabilir.

Ancak bu hususta tereddüt içinde olduğumu beyan etmek isterim.

Olabilir, niçin olmasın da...

Geçen süreye rağmen, 15 Temmuz’dan feyz alan eserlerin ortaya çıkmamış olması eski karamsarlığımızı beslemeye devam ediyor.

Süre, daha uzun çalışmayı gerektiren roman, sinema filmi gibi eserlerin ortaya çıkması için yeterli olmayabilir ama, elden-ele, dilden dile dolaşan bir şiirin ortaya çıkması gerekmez miydi?

Günümüz modern teknolojisine uygun olarak insanların WhatsApp hesaplarında, Twitter’da paylaştığı resimler yapılamaz mıydı?

Hepimizin diline pelesenk olan bir şarkı-türkü yazılamaz mıydı?

Listeyi uzatmak mümkün de...

Daha ötesi sanatçıya talimata girer ki, kastımız kesinlikle bu değildir.

Neredeyse bir yıl olacak,

Yapılan tek şey; o gecenin görüntülerini kullanarak hazırlanan videolar sadece, desek haksızlık mı yapmış oluruz.

3

Meseleyi yine Şura’nın bir başka açılış oturumunda konuşan Mehmet Genç Hoca’dan bir alıntıyla bitirelim: “Bilim ferden yapılacak bir şey değildir, birlikte yapılabilir ancak...”

Yani, Türkiye bir şey olacak ise, Endülüs’te dahil, ancak milletin toplu idraki, kararı sonucu olabilecektir.

Bekleyip göreceğiz...

HÜSEYİN ÖZTÜRK

Hüseyin Öztürk (07.03.2017). <http://www.yeniakit.com.tr/yazarlar/huseyin-ozturk/milli-kultur-surasi-18547.html>

Milli Kültür Şûrası

Son güncelleme: 07 Mart 2017 06:31

Hüseyin Öztürk huseyinozturk@yeniakit.com.tr [Tüm yazıları için tıklayın »](#)

“Milli Kültür Şûrası” isim çok güzel. İçinin ne kadar dolu olup olmadığı maalesef ilk saatte görülmüştü.

Cumhurbaşkanımızı bekleyenler bir saat milli kültür çerçevesi içerisinde yer almayan ithal kültür müziği **“arya”** dinlediler.

Ha ne olurdu bir kişi çıkıp da **“Beyler! Hiç olmazsa bugün milli kültür harmanı içerisinde yer alan bir müzik dinletin”** deseydi ne olurdu? Puff.....

Salon, **“sözde milli kültür ile özde milli kültür arasında çatışıp durduğumuzun tam bir fotoğrafıydı”**.

Milli kültür adı muhafazakâr kesimin yani benim de içinde bulunduğum güruhun ekmek kapısıdır.

Esasında milli kültüre karşı savaş açanların da ekmek kapısıdır. Onları da bir arada tutan unsur, toplumsal mutabakat değerlerimize karşı cephe alışıdır.

Yerli ve milli anlayışı benimseyenlere gelince durum bir hayli değil, çok hayli vahim.

İnanıyoruz ama inandığımız gibi hareket etmiyoruz. Okuyoruz ama okuduklarımıza uymuyoruz, anlatıyoruz ama anlattıklarımızla hemhal olmuyoruz.

Gösterişe, riyakârlığa, suiistimale gelince atmadığımız takla kalmıyor.

¥

Mesela yerel yönetimlerde kültür meselesi konuşulurken salonda İBB Kültür Daire Başkanı Abdurrahman Şen ve ekibi dışında ilçe belediyelerden kimse yoktu.

Yani her fırsatta sömürdüğümüz ve şu anda benim de yaptığım gibi **“ya görüldüğün gibi ol ya da olduğun gibi görün”** ikaz, emir ve tavsiyesine uymamak için direniyoruz.

Yerli ve milli kültür meselesinde samimiyetine inandığım birkaç kişi varsa, bunların başında, ortasında, sonunda **Cumhurbaşkanı Erdoğan** gelir.

Cumhurbaşkanının katıldığı toplantılarda; göz kapaklarını bile kıpırdatmayarak, bir füze hızıyla Cumhurbaşkanının gözlerine gözlerini dikip, kendilerini fark ettirmek için bütün hücrelerini ayakta tutan ikbâlciler, **“milli kültür şuuru içerisinde”** hareket edebilseler, memleketin kültür haritası değişir.

Maalesef milli kültür şuurumuz, üstad Necip Fazıl’ın **“Ahşap Konak”**ta yazdıklarına benziyor. Bugünlerde Ahşap Konağı yeniden okumalı.

Üstadın tabiriyle; **“Et ve tırnak gibi muttasıl olması gereken ruh ve iman birbirinden çözülünce, nesiller arası çözülüş ve kopuş da vuku bulmuştur”**.

¥

Doğulu gibi düşünüp, batılı gibi yaşamakla milli kültür oluşmuyor.

Çok değil, Cumhurbaşkanımızın şûrada yaptığı konuşmanın yüzde biri hayata geçsin, boyumuzdan aşar, milli olmaktan çatlarız.

Farkında olanlar vardır ama **slogan milliyetçisi, slogan mücahidi, slogan milli kültürçüsü, slogan muhafazakârıyız.**

Ne demek istediğim anlaşılmaz ve yanlış yorumlayanlar çıkarsa diye şunu söyleyivereyim.

Ailelerdeki çözümlere bakın ne demek istediğim anlaşılır. Milli kültür şuuru açısından aile bireyleri arasındaki uçurumu görmezden gelince yara iyileşmiyor.

Oysa bizim kültürümüzde aileyi ayakta tutan maya, güçlü bir denklemlle yoğrulan dini-milli değer yargılarımızdır.

Milli Kültür Şûrasının düzenlenmesi elbet yerinde bir çalışmadır. Emeği geçenlere teşekkür ederken, konuşulanların sözde değil, öze inmesini temenni edelim.

Yarına devam.

Hüseyin Öztürk (08.03.2017). <http://www.yeniakit.com.tr/yazarlar/huseyin-ozturk/milli-kultur-surasi-2-18551.html>

Milli Kültür Şûrası 2

Son güncelleme: 08 Mart 2017 03:00

“İnkılapçılar, örflerle kıyafet değiştirmede kurtuluşumuzun sırrını aramak gibi gülünç bir davaya kendilerini kaptırdılar”. Nurettin Topçu.

Bugün ülkemizin yaklaşık 80 yıldır, yerli ve milli kültür yoksulluğu çekmesinin sebebi işte bu gerçektir.

Halka sormadan ve ikna etmeden milli kültürümüz bütününe ters yapılan inkılapların faturasını ödüyoruz.

Bin yıllık tarihimizi ayakta tutan ve hastalığında onaran değer yargılarımızın üzerinden inkılaplar dozer gibi geçmeseydi, elbet bugün daha farklı bir yerde olurduk.

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın şûranın açılışında söyledikleri bu gerçeğe vurguydu. Ne demişti hatırlayalım:

“Kültür faaliyetleri adı altında nitelsiz, milli kültürümüze uymayan, kültür hayatımıza katkı sağlamayan etkinlikler konusunda dikkatli olmalıyız.

Çağımızın en büyük sorunlarından biri kültürel sığlaşmadır. Hiçbir derinliği ve kalıcılığı olmayan, günlük üretilip tüketilen işlerle bir kültür ve medeniyet inşa edilemez.

Kalıcı ve uzun vadeli işlere yoğunlaşmak zorundayız. Özellikle gençlerimizi bir ustanın, bir üstadın dizinin dibinde oturarak gerçek sanat ve kültürü öğrenmeye teşvik etmeliyiz. Benim siyasetteki tecrübem bunu gösteriyor”.

¥

Evet, batılılaşma sevdasına kapılan kirlenmiş ruhlar, 80 yıldır elimizde milli kültürden hemen hiçbir şey bırakmadılar. Bin yıllık bir kültürü bir pula satar oldular.

Bu sebeple, milli kültür şuuruna ihtiyacımız var. Cumhurbaşkanı Erdoğan bu meseleyi şu ifadelerle anlattı:

“Unutmayınız siyasi iktidar seçimle, oyla, sandıkla olunabilir ama kültür iktidarı için çok farklı bir birikime, emeğe, çalışmaya, dirsek çürütmeye, alın teri dökmeye ihtiyaç vardır.

Kültürel yabancılaşmaya ve kültür emperyalizmine karşı yerli ve milli olan kültür değerlerimizi, evrensel dille yeniden keşfetmeli, yeniden inşa etmeliyiz.

Bir kültür ürününün formunun yerli ve milli olması, onun manasının ve mesajının evrensel olmasına asla engel değildir”.

¥

Evet, sadece şu ifadeler anlaşılabilse bir de “**masa-kasa beklentisi**” olmadan, milli kültür gibi bir emanet, ehil kimselerle teslim edilebilse.

Kültür ve Turizm Bakanımız Nabi Avcı, milli kültür havzasında yetişmiş birisidir ama niye kültür treni hâlâ rayına oturamadı anlamıyorum.

Nabi Bey’in sonuç bildirgesindeki sözlerini “**milli kültür senedi**” sayarak şu sözlerine yer verelim.

“Milli Kültür Şûrasının mesajı olarak diyoruz ki ‘**Dünyanın İyiliği İçin Türkiye...**’

Medeniyet tarihinin en parlak sayfalarının yazıldığı Türkiye, dünya kültür mirasının da en kıymetli hazinelerinin ev sahibidir.

Şûramız kuvvetle teyit etmiştir ki bütün zenginliğiyle bu evi, evimizi, dilimizi, ülkemizi, kültürümüzü, irfanımızı bütün tehdit ve saldırılara karşı özenle koruyacağız.

Kültürümüzü, sanatımızı, edebiyatımızı, değerlerimizi korumakla yetinmeyeceğiz, bütün insanlık için geliştireceğiz.

Devlet ve millet olarak, merkezi ve yerel yönetimler olarak, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları olarak, kamu ve özel sektör olarak, kurumlar ve şahıslar olarak elimizden geleni yapacağız.”

İnşaallah...

HÜSNÜ GÜMÜŞ

Hüsnü Gümüş (23.4.2017): <http://www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3464>

TARİH VE KÜLTÜR ŞEHİRİ KIRŞEHİR'DE TURİZM HAFTASI

Kırşehir’den kutlama izlenimleri...

Turizm Haftası nda Ankara Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu Üyesi, Ankara Ticaret Odası Meclis Üyesi ve Oteller ve Konaklama Tesisleri Meslek Komitesi Başkanı Seçim AYDIN ın konuşmacı olarak davetli

olduğu Kırşehir deki programı, gazetemizde hafta öncesinde yer alan dilek ve yöresel işbirliklerinin önemi kapsamında değerlendirmek istiyorum.

Kutlamalarda Yenileşim

3 ncü Milli Kültür Şurası Komisyonu Yerel Yönetimler Raporunda; "Medya ve halkla ilişkiler, kültür politikalarının oluşmasında önemsenmeli, ancak sadece "ses getirsin " veya "haber olsun " yaklaşımlardan vazgeçilmeli, kurdele kesimi ve açılış töreniyle biten (bitmiş gibi olan) etkinlikler yapılmamalıdır." ifadelerine yer verilmiş olması gündeme getirdiğimiz Turizm Haftası etkinliklerini de yakından ilgilendirmektedir. " www.turizmhaberleri.com/haberayrinti.asp?ID=31651

Kırşehir de toplumun benimsediği kişiliklerin izlerinin yaşanabileceği imkânların Turizm Haftası nedeniyle İl Kültür ve Turizm Müdürlüğümüzün katkıları ile bir araya getirildiğini ve kutlama programına radyo, tiyatro, sergi ve söyleşi etkinlikleri ile yansıtıldığını yazımızın başlığında yer alan "15-22 Nisan Turizm Haftası tüm okullarda turizm açılış dersleri ve etkinlikleriyle kutlanmalı. Yaşlılarımız da Turizm Haftasında unutulmamalıdır. " Şeklindeki dileğimizi de kapsadığını görmekteyiz.

Turizm Gelecek Vadediyor

Turizm Meslek Lisesi ve Ahi Evran Üniversitesi Turizm Bölümü öğrencilerinin katıldığı İl Kültür ve Turizm Müdürü Yıldız ERASLAN ın moderatörlüğündeki Bölümün konuğu olan Seçim AYDIN konuşmasına "işiniz size gelecek vadediyor. Karamsar olmayın. İşinize kendinizden bir şeyler katın, ekip içerisinde olun " önerisi ile başladı.

Sayın ERASLAN ın Kırşehir in kültür ve turizm imkânlarını içeren kapsamlı açılışı ve Yoğun ilgi izlenen söyleşi izledik.

Söyleşi sırasında : "Turizmin tümünden gelen bir başarı öyküsü olduğu Kırşehir de yetişenlerin ve onları yetiştirenlerin öncelikle bu anlamda birer elçi olarak önemli bir yere sahip oldukları, program sırasında okulların ve sivil toplum kuruluşlarının gösterdikleri ilgi ile bir kez daha kanıtlandığına " değinen AYDIN gelen sorular üzerine "burada turizm başta olmak üzere eğitim imkanı alan kişilerin bundan sonraki iş yaşamlarında ve toplumsal ortamlarda farklı görüş açıları ile yer alacakları görüşünü Avrupa da turizmde başarılı olmuş pek çok yöneticinin 1960 ılı yıllarda Ankara Otelcilik Okulu (Otelcilik Meslek Lisesi) olduğunu onlarla yurtdışında karşılaştığımızda duymaktan mutlu olmuştuk. Turizm konusunda aldığınız eğitimin daha önce başarıya ulaşanlar gibi sizleri de farklı yerlerde başarılı kılacağına inanıyorum. Turizmin içerisinde hızla gelişen kongre, sağlık, kaplıca, fuar, arkeoloji, sanat, kültür alanlarında hızla gelişen ihtisas alanları olduğunu, sizler için yeni iş imkânlarının bu anlamda yeni ufuklar hazırladığını belirtmek isterim. Sizlere düşen temel eğitimin üzerine bu değerleri katabileceğiniz yurtiçi ve dışı imkânları araştırmak olmalıdır. " Görüşlerini dile getirdi.

Sayın AYDIN ın konuşmasında da yer verdiği gibi Kırşehir, Mevlana dan Hacıbektaş a, Ahi Evran, Caca Bey ve Hacı Bayram Veli ye uzanan düşünce tarihi yanında Neşet ERTAŞ gibi bu coğrafyada düşünce ve sanat alanında yetişen kişileri ile tanınan bir kentimizdir. Coğrafyanın çeşitli nedenlerle oluşan sınırları kaldırdığı günümüzde, düşünceler insanlar ve başarı ile kullandıkları teknolojiler aracılığı ile sınırları aşmaktadır.

Turizmde Kültür ve Sanat

Ankara dan Kaman üzerinden ulaştığımız Kırşehir in bu anlamda farklı bir yerde olduğunu, Japonların gösterdiği ilgi nedeniyle de tekrar vurgulamak isterim. Ülke ve dünya bazında yayılan düşünürlerin başlattığı Halk ozanlarının devam ettirdiği felsefenin yerinde edinilen izlenimlerle tamamlanması her zaman farklı olmuştur; bu nedenle Kırşehir in Kaman Kalehöyük Arkeoloji Müzesi nin, Seyfe Gölü ve Hirfanlı Barajı nın dahil olduğu bir program kapsamında ziyaret edilmesi gereken yerler arasında yer

almasını İl Kültür ve Turizm Müdürümüzden dinlediğimiz yerel yönetimlerin ilgisi ile oluşturulan projelerin gerçekleşmesi için gerekli desteklerin verilmesini öneriyoruz.

Toprağın Dili

Kırşehir i ziyaretimiz sırasında 32 çeşit toprakla çamurdan, boya kullanmadan heykeller ve panolar yapan, tamamen doğal malzeme çamurla sanat eserleri üreten Recep Dünder ı tanıdık.

Tarihten ve mitolojiden aldığı esinlerle eserler üreten, yurt içi ve dışında çeşitli sergilere katılan Recep Dünder, en büyük amacının Kırşehir’de bir müze açarak, sanatını gelecek nesillere aktarmak olduğunu ifade ediyor. Kendisinin “Toprağın Dili ve Nefesi ” olarak nitelediği gerçekten görülmesi gereken eserlerinin bir bölümü şu sıralarda Kırşehir de Ramada Otel de sergileniyor.

Ankara Kalkınma Ajansı ve ATO

Ankara Ticaret Odası (ATO) ve Ankara Kalkınma Ajansı nın söyleşi sırasında katılanlarla paylaştığı armağanlar bölgesel işbirliği anlamında önemli birer mesaj oluşturdular. Toplantı sonrasında Kırşehir in ATO nun düzenlediği “Coğrafi İşaretli Ürünler Zirvesi ” nde de yer alması gerektiği görüşünü ileten Seçim AYDIN ın Hürriyet Gazetesi yazılarının yer aldığı “Turistin Not Defteri ” isimli kitabını imzaladı.

Turizmhaberleri. Com ailesi olarak gelecek yıllarda Turizm Haftalarının hazırı beklemek yerine yeniliklere açık bir alan olan turizm ve kültür konularında projeler ve düşünceler üretme ve bunları üretimler olarak sunma alışkanlığı bu anlamda bir çalışma tarzı olarak kutlanması dileğimizi yinelemek istiyoruz.

Bir Sanat dostu Necil NEDİMOĞLU

Kaman da olduğum için son yolculuğu sırasında yanında olamadığım, ülke olarak değerini çok fazla bilemediğimizi düşündüğüm dostum Necil NEDİMOĞLU nu yine kadim dostlarımızdan Şefik KAHRAMANKAPTAN ın satırları ile burada anmak istiyorum:

“Dışişleri’nde Tanıtım Daire Başkanlığı dönemde, Türk sanat ve sanatçılarından yararlanılması konusunda büyük çabalar harcamış, bir dönem uluslararası kuruluşlarda çalıştığı için Dışişleri’nde gerekli kıdeme ulaşamadığı gerekçesiyle Büyükelçi yapılmadan emekliye ayrılmış bir arkadaşımızdı Necil. Ama başta EXPO’lar olmak üzere bilgi ve uzmanlığıyla hep gereksinim duyulan bir kişi oldu. ”

NEDİMOĞLU Ekşi sözlükte: “Dışişleri Bakanlığı tanıtım daire başkanlığı görevini yürüten, aynı zamanda bie usül ve prensipler komitesi başkanı olan tonton şahıs. Ayrıca muhteşem bir bilgi birikimi, inanılmaz bir tecrübesi ve çok tatlı sohbeti olan bir insan. ” tanımı ile yer alıyor.

Antalya da olduğu dönemlerde Gündüz den haberlerini aldığım Necil le son olarak ARTANKARA da karşılaşmıştık ve kendi tarzı olan fotoğraflı kartvizitini tekrar vermişti. Dönem arkadaşımız olan eşi Emine, çocukları İlker ve Berker e başsağlığı ve sabırlar diliyorum

İŞİL İLKNUR SERT

<http://www.bbyhaber.com/bby/2017/03/06/3-milli-kultur-surasi-yayincilik-ve-kutuphanecilik-komisyonu-hakkinda-sonuc-ve-gorusler>

3. Milli Kültür Şûrası – Yayıncılık ve Kütüphanecilik ile Çocuk ve Kültür Komisyonları Hakkında Bilgilendirme | Doç. Dr. Işıl İlknur Sert

06/03/2017 DUYURULAR, Genel

3. Milli Kültür Şûrası'na müzakereci olarak katılan Sayın Doç. Dr. Işıl İlknur Sert hocamızın **Yayıncılık ve Kütüphanecilik** ile **Çocuk ve Kültür Komisyonları** konusundaki görüşleri ve kamuoyuyla paylaştığı bilgiler aşağıda yer almaktadır.

3. Milli Kültür Şûrası 3-5 Mart 2017 tarihleri arasında İstanbul Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda gerçekleşti. "Dünyanın iyiliği için Türkiye" ana fikri benimsendi. Kararların uygulanmasının Cumhurbaşkanlığı tarafından takibe alınacağı belirtildi.

Orada kütüphaneciler de vardı. Camiamızın yıllardır dile getirdiği sorunlardan hiçbir atlanmadan söylendi. Bunlar raporlara, tartışma metinlerine, kamera kayıtlarına geçti. Temsilîyet konusunda hiçbir sıkıntı yaşanmadı. Kütüphaneciler tarafından adeta bir lobi faaliyeti yürütüldüğü, Yayıncılık ve Kütüphanecilik Komisyonu'nda Komisyon Başkanı Sayın Cevat Özkaya tarafından bizzat dile getirildi ve kendisinin kapanış oturumunda söylediği ilk sözlerden biri "bir sonraki şûrada kütüphanecilik ayrı bir oturum olarak ele alınmalıdır" oldu.

Alanımızı komisyon üyesi olarak iki isim temsil etti. Canla başla çalıştıklarına, raporları hazırlamak için ne kadar uğraştıklarına ben şahidim. Yayıncılık ve Kütüphanecilik Komisyonu üyesi Doç. Dr. Asiye Kakırman Yıldız ile Çocuk ve Kültür Komisyonu üyesi Dr. Fatih Erdoğan bu iki isimdir.

Yayıncılık ve Kütüphanecilik Komisyonu üyesi Doç. Dr. Asiye Kakırman Yıldız, 9 yayıncıya karşı tek başına ama arkasında birçok kütüphaneciyle alanımızın sorunlarını dile getirdi. Toplantı sırasında yayıncıların zaman zaman destek, zaman zaman da engel olduğu bir gerçek. Lütfen yayıncı dostlarımız alınmasınlar ama rapora girmesini istediğimiz şeylerde inat etmek bizim kanayan yaramıza ilaç bulma çabamızdır. Bu konuda gerek raportörleri abluka altına alarak fikirlerimizi rapora yazdırma çalışmasıyla, gerek sunumundaki özenle Doç. Dr. Asiye Kakırman Yıldız'ı can-ı gönülden tebrik ediyorum. Bir görev verilmişti ve o, görevini başarıyla gerçekleştirdi. Çözüm önerileriyle, çevresindeki kütüphanecileri dinleyip rapora gece gündüz demeden eklemeler yapmasıyla, raportörlerle iyi ilişkiler kurup isteklerimizin raporda yer almasını sağlamasıyla teşekkürü hakeden bir iş yaptı. Ona içtenlikle, gönül dolusu teşekkür ederim.

Teşekkürü hakeden bir grup daha var: Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü'nde çalışan uzman arkadaşlarımız. Başta Ali Odabaş ve Ahmet Aldemir olmak üzere KGYM'de yönetici ve uzman olarak çalışan bir grup meslektaşımız (ne olur isimleri hatırlayamadığım için beni bağışlayın) ile müzakereci listesinin iki üyesi olan Selahattin Öztürk ve Selçuk Aydın, Milli Kütüphane'den meslektaşlarımız, ben orada olmadığım da konuşan ve destek veren meslektaşlarımız ile bir lobi faaliyeti yürütüldü. Ben sadece fikirlerimi yazıp verdim. Söz almama gerek kalmadı, çok memnunum, gönlümün dileklerini dile getirenler zaten oradaydı. Bu arkadaşlarımıza da özel ve gönülden teşekkürü bir borç bilirim.

Bize düşenler var, öncelikle Ulusal Bilgi Politikası Çalıştay'ını nasıl yapacağımızı, Ulusal Kütüphane Yasası'nı nasıl güncellememiz ve ele almamız gerektiğini düşünelim. Yeni bir sayfa açıldığını hissedelim.

İki komisyonun çalışmalarını takip ettim. Diğer komisyon çalışmalarını sonuç raporları okunurken takip ettim. Hemen hepsinde kendi alanlarıyla ilgili kütüphane kurma ve/veya varolan tüm kütüphanelerin iyileştirilmesiyle ilgili maddeler yer almaktaydı. Çocuk ve Kültür Komisyonu ile ilgili bilgileri ayrıntısıyla aşağıya ayrıca yazdım çünkü burada kayıtlı müzakereci olarak görev aldım. Tartışılan ve karara varılan maddeleri sizinle paylaşıyorum. Daha fazlası ayrıntılı raporlarda yer alıyor. Hepsini bu kadar sanmayın. Aşağıda yazılanların hepsinin raporlarda yer aldığına bizzat şahitlik ederim.

Yayıncılık ve Kütüphanecilik Komisyonu:

Yayıncılık ve Kütüphanecilik Komisyonu'nda alanımıza dair ayrıca uzun bir rapor vardır. Raporların yayımlanarak paylaşılacağı duyurulmuştur. Komisyonun Başkanı Sayın Cevat Özkaya tarafından son gün okunan sonuç raporundan bizi ilgilendiren başlıklar:

-Bir sonraki şurada kütüphanecilik ayrı bir komisyon olarak yer almalıdır.

-Toplumun yeni sosyal yapısına ve ihtiyacına uygun olarak kütüphane, kütüphanecilik vb konulardaki tüm kavramlar yeni baştan ele alınmalı ve buna uygun politikalar oluşturulmalıdır.

-Yayıncılıkla ilgili konular ele alınmıştır. (Bu kararları yazmadım. İlgilenenler aşağıdaki linkte ses kaydını bulabilirler.)

-Yeni yapılacak kütüphane binalarıyla iyileştirilmesi yapılacak kütüphaneler sadece bilgi ihtiyacını karşılayacak yerler olmaktan öte, çocukların, gençlerin, yaşlıların ve engellilerin de rahatça kullanabileceği yaşayan kütüphane konsepti içinde tasarlanmalı ve hizmete sunulmalıdır.

-Halk kütüphaneleriyle Milli Kütüphane'nin yaşadığı en önemli problemlerin başında personel sorunu gelmektedir. Büyük kütüphanelerin yönetimi, koleksiyon, bina, personel, fonksiyon ve mekan açısından çok daha büyük ve farklı bir teşkilatlanma yapısına sahip olan ya da olacak olan kütüphanelerin, (örneğin Beyazıt Devlet Kütüphanesi, Rami'de yapılacak kütüphane ve Adnan Ötügen gibi) daha etkin ve kapsayıcı bir teşkilatlanma modeline kavuşturulması gerekir.

-Ulusal bilgi politikası; ülkemizde yasal düzenlemesi yapılmış kurumlar arasında işbirliği oluşturan bir ulusal bilgi politikası bulunmamaktadır. Bilginin üretilmesi, korunması ve yönetilmesine öncülük eden yasal düzenleme yoktur. Bu çerçevede ulusal bilgi politikası çalıştay yapılarak ulusal bilgi kuruluşlarına yönelik master plan belirlenmelidir.

-Ulusal Kütüphane Yasası'na ihtiyaç vardır.

-Türkiye'de yürütülen kataloglama çalışmalarının standardizasyonu gerekmektedir. ISBN ve ISSN'i esas alınarak kataloglamanın tek çatı altında yürütülmesi gerekmektedir. Yayımlanma sırasında merkezi olarak kataloglamayla, aynı materyalin farklı kütüphanelerde tek tek kataloglanmasıyla oluşan sorunların önüne geçilecek; insan kaynaklarının daha verimli olarak kullanılarak kullanıcı merkezli hizmet politikasına geçilecektir.

Çocuk ve Kültür Komisyonu:

Komisyon Başkanımız Sayın Mustafa Ruhi Şirin'di. "Türkiye'de Çocuk Yayıncılığı:

Çocuk ve Okul Kütüphaneleri" başlıklı konuyu komisyon üyesi Dr. Fatih Erdoğan ele aldı. Hazırladığı rapor son derecede güzel ve etkiliydi. Kendisine bu güzel raporu ve alanımızı kucaklayan tavrı için çok teşekkür ederim. Sayın Mustafa Ruhi Şirin'e ise özellikle teşekkür etmek isterim çünkü hemen her komisyon üyesinden sonra söz alarak kütüphane sözcüğünü ilişkilendirmemize izin verdi. Müzakereci listemiz 55 kişiden oluşuyordu. 27'si çeşitli zamanlarda aramızda bulundu. 11 Komisyon Üyemiz vardı. Bir editörümüz ve bir raportörümüz bulunuyordu. Alanımızdan, şu anda Mavibulut Yayınlarında editör ve yayıncı olarak görev alan, Bölümümüz mezunlarından Keriman Güldiken, yine Bölümümüz mezunlarından Mustafa Özyürek (Türk Kütüphaneciler Derneği

İstanbul Şubesi Başkanı), Aydın İleri (Okul Kütüphanecileri Derneği Başkanı) ve ben müzakereci sıfatıyla bulunuyorduk. Mustafa Özyürek, Şûradaki oturumlarımıza katılamadı. Müzakerecilerimiz Keriman Güldiken ve Aydın İleri'ye rapora katkılarından dolayı kendi adıma teşekkür ederim.

Rapora giren hususlar:

-Çocuk kitapları alanında ebeveyn ve öğretmenlerin daha çok bilgi sahibi olması yönünde geliştirilecek projelere destek olunmalıdır. Kitapları profesyonel ve uzman düzeyinde değerlendiren süreli süresiz yayınlar, internet portal çalışmalarına mali destek verilebilir.

-Yayın üretiminde başta kâğıt olmak üzere maliyetleri yükselten girdilerde destek sağlanabilir.

-Öğretmen ve ebeveyn eğitimleriyle, çocuk kitabının eğitimin dışında fakat eğitimi besleyen edebi kaynaklar olarak önemini vurgulayacak çeşitli çalışmalar yapılmalı, kütüphanelerde bu yönde etkinlikler yapılması ve bu etkinliklere yetişkinlerin katılması teşvik edilmelidir.

-Çocuğun kendi okuyacağı kitabı kendisinin seçebilmesi kültürünün benimsetilebilmesi için bunun önemi ebeveyn ve öğretmenlere verilebilecek seminerlerde işlenmeli ve çocuğun kitabı sevmesinde bunun hayati önemi olduğu vurgulanmalıdır.

-Çocuk kitabının çocuğa ulaşmasında önemli rolü olan kitabevlerine işletme desteği verilmeli, her sokakta çocuk kitabevleri açılabilmesi için ekonomik olarak özendirici çözümler geliştirilmelidir. Bu yönde geliştirilecek kapsamlı online satış mağazalarına ekonomik destek sağlanmalıdır.

-Çocuk kütüphanelerinin ve okul kütüphanelerinin sayısı artırılmalı, nitelikleri geliştirilmeli, bunun için daha çok bütçe ayrılmalıdır. Çocuk kütüphanelerinde çocukla kitap ilişkisini kurma konusunda iyi eğitilmiş kütüphaneciler istihdam edilmelidir.

-Yurt dışı fuarlarda çocuk kitabı üreticilerinin (yayımcı, yazar, çizer) daha çok yer alabilmesi yönünde bu fuarlara katılım konusunda devletin vermekte olduğu desteğin kapsamı genişletilmelidir.

-Yerel çocuk edebiyatımızın geliştirilmesi yönünde hem yazara hem çizere hem de yayımcıya saygın jürilerin desteğiyle Bakanlığımızca teşvik edici ödüller konulmalıdır.

-Kütüphanelerde engellilerin kullanımını kolaylaştıracak önlemler alınmalıdır.

-Halk ve çocuk kütüphaneleri, sözel kültürün kaynaklarını desteklemede öncülük yapmalıdır.

– Halk ve çocuk kütüphaneleriyle okul kütüphaneleri hem kültürel mekan hem de sosyalleşme mekanı olarak kullanılmalıdır.

-Oyuncak kütüphaneleri kurulmalıdır.

-Kütüphanelerde çocuk atölyeleri, yaratıcı drama vb. etkinlikler yapılmalıdır.

-Anne babaların çocuklarıyla birlikte kütüphane kullanması özendirilmelidir.

-Okul kütüphaneleri, okullarda yer verilmesi gereken Bilgi Okuryazarlığı dersinin uygulama alanı olarak kullanılmalıdır.

-Okullarda okuma kültürü dersi eğitimi verilmelidir.

– Halk ve çocuk kütüphaneleriyle okul kütüphanelerinde yayıncılarla işbirliği yapılarak üretilen nitelikli elektronik yayınlara yer verilmelidir.

-Kütüphanelerin kendi web sayfaları güncel ve nitelikli hale getirilmelidir.

-Mülteci ve sığınmacı çocuklara yönelik kütüphane hizmeti verilmelidir.

-İyi kütüphane örnekleri ödüllendirilmelidir.

Halk ve çocuk kütüphaneleriyle okul kütüphaneleri hatta tüm kütüphane türlerini kapsayan bir devlet politikası oluşturulmalıdır.

-Yerel yönetimler ve devlet, okul öncesine yönelik kütüphaneler kurmalıdır.

-Çocuklara matbu veya elektronik dergi izleme alışkanlığı verebilecek ürünler ortaya çıkarılmalıdır.

3 günde yaşadıklarımızı böyle özetlemek mümkün. Nacizane, üzerime vazife saydım ve sizlerle paylaştım. Facebook ve Twitter ile de yapılanları an be an duyurmaya gayret ettim. Yaptığım sadece güzel şeyleri duyurmaktır. Bir ricam var: Yapılanlara teşekkür etmemeyi şiar haline getirmeyin ne olur. Evet, çok teşekkür ediyorum. Çünkü ihtiyacımız olan, birbirimizi desteklemektir. Kimin ne yaptığı önemli değil. Eğer ideallerimizi gerçekleştirmek için birileri bazı çabalarda bulunuyorlarsa onları alkışlamak lazımdır. Çünkü önemli olan ideallerin gerçekleşmesidir. Onu kimin gerçekleştirdiği konusunda polemığe girmeye neden yoktur. Bunu önce kendime, sonra bu yazıyı okuyan herkese söylüyorum.

Bu konularda daha önce çalışma yapmış tüm meslektaşlarımıza ve hocalarımıza da gönülden teşekkür ederim. Onlar bu çalışmaları yapmasalardı, yukarıdaki öneriler dile gelmez ve ben, onların dile getirildiği haberini sizlere yazamazdım.

Dilerim alınan tüm kararlar uygulanır. Umutsuz olmanın alemi yok ama takipçi olmanın faydası var.

“Neden”i, “niçin”i ve “nasıl”ı bırakalım. İşe odaklanalım.

Okuduğunuz için çok teşekkür ederim.

Sevgiyle, saygıyla...

Not: Kültür ve Turizm Bakanımızın kapanış konuşmasının

linki: <https://www.youtube.com/watch?v=A5-HzdEqcKw>

Yayıncılık ve Kütüphanecilik Sonuç Raporu Ses Kaydı:

http://dosya.co/0i27m.../Yayincilik_ve_Kutuphanecilik.m4a.html

Çocuk ve Kütüphane Sonuç Raporu Ses Kaydı:

http://dosya.co/oa0nav9mwg3z/Çocuk_ve_Kültür.m4a.html

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1431009640256783&id=100000432833295

İBRAHİM BALCIOĞLU

İbrahim Balcıoğlu (08.03.2017). <http://www.milatgazetesi.com/iii-mi%c3%8c%e2%80%a1li%c3%8c%e2%80%a1-kultur-surasi-ve-spora-bakis-makale-107651>

III Milli Kültür Şurası ve spora bakış

Prof. Dr. İbrahim Balcıoğlu 08.03.2017

3-4-5 Mart 2017 tarihlerinde İstanbul'da III. Milli Kültür Şura'sı düzenlendi. Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın organize ettiği şuraya ilgi ve katılım en üst seviyede idi. 1982 ve 1989 yıllarında organize edilen iki şuradan sonra üçüncüsünün düzenlenmiş olması son derece isabetli olmuştur ve üstelik bu organizasyon milli ihtiyaca cevap aramış ve çözüm önerileri getirmiştir.

III. Milli Kültür Şura'sında Cumhurbaşkanımız saygıdeğer Recep Tayyip Erdoğan konuşma yapmıştır. Muhterem Cumhurbaşkanımız kültürel alandaki artılarımızı, sorunlarımızı, çözüm önerilerini derin bir vukufiyetle dile getirmiştir. İlgi ve zevkle izlenen konuşmasında saygıdeğer Cumhurreisimiz Arif Nihat Asya'nın Bayrak şiiri ile taçlandırmıştır.

Kültü ve Turizm Bakanımız Prof. Dr. Nabi Avcı mükemmel bir ev sahipliği yaptı. Nabi Hocamızın organize ettiği açık oturumlara Alev Alatlı, Hasan Celal Güzel, İbrahim Kalın, Mehmet Genç ve Ahmet Güner Sayar, Atilla Koç, Doğan Hızlan, İlber Ortaylı katıldı. Bu oturumlardaki konuşmaları, sohbetin içeriklerini, nükteleri ilgi ve zevk ile izledik. Ders verici nitelikteki diyalogları keşke medya yayınlasa da halkımız yararlasa. Ne kadar mükemmel ve öğretici olurdu.

Şura'da 17 tane komisyon vardı. Komisyon üyelerinin her biri dikkatle ve özenle seçilmiştir. Her üye alanında yetkin kişilerdi. Toplantılarda öğretici ve sonuca götürücü tartışmalar yaşandı. Tam bir demokratik hava komisyona egemendi.

Biz "Aile ve Kültür Komisyonu'na üye olarak katıldık. Komisyon başkanı Pof. Dr. Sefa Saygılı idi. Üyeler Ayşe Aslı Sancar, Prof. Dr. Fatma Beylü Dikeçligil, Doç. Dr. E. Sare Aydın Yılmaz, Prof. Dr. Hasan Kamil Yılmaz, Prof. Dr. İbrahim Balcıoğlu, Prof. Dr. Mehmet Akif Aydın, Prof. Dr. Mücahit Öztürk, Necla Koytak, Sibel Eraslan idi. Komisyonda editör görevini Yusuf Tanrıverdi, rapörlük vazifesini Hasan Erkal,

Umut Aksungur üstlendiler. Komisyonumuza Bakanımız Nabi Avcı Bey ve Müsteşarımız Ömer Arısoy ziyarette bulundular ve bizlerle tek tek ilgilendiler.

Komisyonumuzun çalıştığı konuları şöyle özetleyebilirim: “Aile; bilginin, görgünün, tavrın, ahlakın, gelenek ve göreneklerin nesilden nesile aktarıldığı, taşındığı bir kültürel hafıza mahalli olduğu muhakkaktır. Anne çocukların ilk öğretmeni ve ailenin temel direğidir. Anne ve babanın olduğu aile, çocuklar için sağlıklı büyüme ve gelişme ortamı sağlar. Türkiye’de aile yapısı her ne kadar çekirdek aile görüntüsü verse de büyük ölçüde kuşaklar arasında etkileşim yaşanarak devam etmekte; yaşlıların deneyim ve birikimlerinden yararlanılmaktadır. Günümüzde aile kültürümüzü olumsuz yönde etkileyen kimi faktörlerin varlığı da bir gerçektir.”

Komisyonumuz durum tespiti de yapmıştır: “Medya sunulan kimi ürünlerin içerikleri milli ve kültürel değerlerimizden beslenmemekte ve aile kültürümüzün yara almasına yol açmaktadır. İnternet ve dijital bağımlılığı giderek artmakta, bu durum da değişik problemlere neden olmaktadır. İletişim araçları ile erken yaşta tanışan ve yoğun kullanan çocuklarda belirgin dil ve sosyal gelişim problemleri gözlenmektedir. Akrabalık ve komşuluk ilişkilerinin zayıflaması çocukların sosyalleşmesini ve aile kültürümüzü olumsuz yönde etkilenmektedir. Bireyciliğin giderek öne çıkması, aileye ve evliliğe bakışı negatif yönde etkileyebilmektedir.”

Komisyon problemlere çözüm de üretmiştir. Bunları özetleyelim: “İnsan tanımını medeniyet değerlerimize uygun şekilde yeniden düzenlemeliyiz. Ev kadınlığının ve anneliğin değersizleştirildiği bakış açısı aile değerlerine zarar vermektedir. Ev kadınlığının ve anneliğin itibarı korunmalıdır. Ailelerin internet kullanımı konusunda mutlaka bilgili ve bilinçli olmaları ve bu şekilde çocuklarına uygun ortam sağlanmalıdır. Çocuk ve gençlerin her türlü dalda spor ve idman yapmalarına imkan sağlayacak ortamlar oluşturulmalıdır. Sağlıklı bir neslin yetişmesinde annenin rolü güçlü etkiye sahiptir. Bu nedenle kadının kültürel, psikolojik, ekonomik itibarını güçlendirecek tedbirler alınmalıdır.”

Bizden başka on beş (15) komisyon daha vardı. Kültürün değişik alanlarında görevli bu komisyonlar çok önemli ve belli konularda çalıştılar. Ülkemizin sahalarındaki seçkin uzmanlar bildirilerini sundular. “Milli Kültür Siyaset Belgesi” kurulması önerildi. Komisyonlar faaliyetlerini bir rapor haline getirdiler. Raporların özetini komisyon başkanları sundular. Bakanımız Prof. Dr. Nabi Avcı, bakan yardımcısı Doç. Dr. Hüseyin Yayman, müsteşar Ömer Arısoy ve müsteşar yardımcısı Ruhi Özbilgiç katılımcılarla ve komisyon üyeleriyle tek tek ilgilendiler.

Bizim açıdan önemli ve güncel olan sporun ve idman kültürümüzün içinde yer almasıdır. Sağlıklı bir neslin ve geleceğin planlanmasında ve inşasında sporun yeri tartışılmaz. Bundan dolayı ailelerin özellikle kadınların ve çocukların sporun içinde doğrudan yer alması zorunludur. Bu zorunluluk kültür camiası tarafından kabul edilmiştir. Ayrıntısı ilgililerce belirlenecek spor faaliyeti stratejisi hayata geçirilmelidir.

Sonuç: “III. Milli Kültür Şurası başarılı bir çalışmaya imza atmıştır ve spor da yerini burada bulmuştur.”

İSMAİL KILIÇARSLAN

İsmail Kılıçarslan (07.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/ismailkilicarslan/kultur-srasinin-ardindan-kulturel-kamu-bir-zorunluluktur-2036627>

Kültür Şûrası'nın ardından: Kültürel kamu bir zorunluluktur

İsmail Kılıçarslan

07 Mart 2017

Üçüncüsü büyük bir başarıyla düzenlenen Milli Kültür Şûra'sının hemen her anında aklımda bu cümle vardı: 'Kültürel kamu bir zorunluluktur.'

Ne demek kültürel kamu peki? Biraz uzun anlatacağım.

Bana kalırsa Türkiye'nin mevcut siyasal iktidarını açıktan yahut belirli bir mesafeden yahut zımnen destekleyen kültür-sanat insanlarının sayısı bir kamu, hem de hatırı sayılır büyüklükte bir kamu oluşturmaya yeterlidir. Dolayısıyla burada sıkıntı sayısal değil, davranışsaldır.

Kültür-sanat camiasını bir bütün olarak ele aldığımızda karşılaştığımız dört ana sorundan söz etmek mümkün. Birincisi, ufuk belirlemedeki dar bakış açımızdır. İkincisi eleştirel ahlakla mücehhez olmamamızdır. Üçüncüsü birlikte yol yürüme ahlakımızın zayıflığıdır. Dördüncüsü ise zan üzere hareket etmedeki maharetimizdir.

Bunları açmak gerekirse... Ufuk çizgisi, birinin ya da bir topluluğun yapabileceklerini belirler malum. Ufkunuzu nereye koyduğunuzu iyi belirlemeniz gerekir. Sözelimi 'o yapıyor da ben niye yapmıyorum' cümlesi hastalıklı bir cümleyken 'o yapıyor, ben de yapmalıyım' cümlesi normal bir zihne işaret eder. İdeali ise 'onun yaptığına benim katkım, benim yaptığıma onun katkısı ne olur?' sorusuna cevap aranmasıdır.

Meseleniz iş üretmekse ve buna kabiliyetiniz varsa o işi üretmenin fırsatlarıyla dolu bir ülkemiz var artık. Ancak meseleniz başkalarının ürettiği işlere çomak sokup onlara haset etmekse bizden bir yol olmaz. Ne demek istediğimi daha da netleştireyim. Bugün kültür-sanat dünyasının belirgin sorunlarından biri 'mahfil' sorunudur. Mahfil olmayınca iş önce iletişimsizliğe, ardından çekismeye, ardından da kavgaya dönmektedir ki bu sağlıklı bir gelişim tavrı değildir.

Eleştirel ahlak konusunda risk alarak bir örnek vereyim. Biz Yort Savul ekibi olarak İskender Pala hocayı sever, sayarız. Ancak sözelimi İskender Pala'nın Hürriyet Gazetesi'ne verdiği söyleşide zikrettiği kimi cümlelere katılmama ve onları eleştirme hakkımızı da saklı tutarız. Bunu yapınca, üstelik bunu yaparken 'İskender Pala hocaya da cevap hakkı doğdu. Hem ekranımız hem dergimiz Cins buna açıktır' demişken İskender Pala'nın bize 'size hakkımı helal etmiyorum' demesini de anlayamayız. Her eleştirel yaklaşımda sanki bunu 'kasıtlı bir kötülük organize ediyormuşuz' gibi algılamamız bize bir faydasının olmadığı aşikârdır. Her şeyi susup içimize atmanın da bir manası yoktur. Eleştireceğiz birbirimizi. Yanılmak da mümkün olacak elbette eleştirirken. Ancak bunu dostluk bozmaya, hak meselesi yapmaya mahal verirse açık söyleyeyim ki çürürüz.

Birlikte yol yürüme ahlakının zayıflığı ise başka ve tuhaf bir hastalığımızdır. Birbirinden farklı anlayışlara, birbirinden farklı bakış açılara, birbirinden farklı ortamlara sahip olmamız içimize çekilmeye, birbirimizle iletişim kurmamaya neden olursa orada bir sıkıntı birikir. Birlikte iş yapabilme

kabiliyetimiz ne kadar gelişirse adına 'kültürel iktidar' denilen meselede yol almamız o denli kolay olur.

Ve zan üzere hareket etme. Örneğin benim durmadan duyduğum bir cümle var: 'Ama sen şöyle şöyle demiş, böyle böyle yapmışsın.' 'E peki. Nerede demişim, nasıl yapmışım?' sorusunun cevabı da yok üstelik. Durmadan zan biriktiriyor ve zan üzere hareket ediyoruz. Böyle olunca da tanıdığımız, hatta daha da tuhafı hiç tanımadığımız insanlarla aramıza husumetler, kavgalar, yanlış anlaşılmalara giriyor.

Pekâlâ. Sorunları kendi zaviyemden tespit ettiğime göre 'kültürel kamu' ne demek, ona da gelebilirim. Bence 'kültürel kamu', ortak hedefler belirlemiş, bu hedeflere ulaşmak için zaman zaman bir arada, zaman zaman bağımsız olarak iş üretme kabiliyeti olan, Türkiye'nin mevcudiyetine ve istikbaline yönelik olarak sorumluluk almaktan kaçınmayan, bunu bir yol haritasına çevirmiş insan topluluğuna denir, denmelidir.

Türkiye'nin böyle 'kültür kamusu' kaynağı vardır. Bu kaynağı harekete geçirmeye niyetli bir ortamı vardır. Geriye kalan şeyse bu konudaki adımları hızla atmak için besmele çekmektir. Vakit küçük kavgalarla, basit zanlarla, uzaktan küskünlüklerle zaman kaybetme vakti değildir. Vakit, planlama, harekete geçme, sonuç alma vaktidir.

Milli Kültür Şûra'sı, bunun için gereken işaret fişeğini Türkiye'nin göğüne doğru salmıştır. Şimdi sorumluluğun büyüğü kültür çevrelerinin omuzlarındadır vesselam.

Ne diyordu Baltazar: 'Biz bize yeteriz lafzı kadar tehlikeli lafız yoktur hacı dayı. Bu ahlaktan kaçınıp yolu birlikte yürüyebilmektir mesele. Gerisi boş beleş.'

LEYLA İPEKÇİ

Leyla İpekçi (07.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/leylaipekci/kultur-surasindan-anadolu-irfaninin-kalbine-2036629>

Kültür şûra'sından 'Anadolu irfanı'nın kalbine...

07 Mart 2017

Geçtiğimiz günlerde geniş katılımlı bir organizasyonla gerçekleştirilen üçüncü Kültür Şurası'nın elbet medeniyet inşasında değerlerimizi ihyaya yönelik önemli bir katkısı olacaktır. Lakin biliyoruz ki "hadi kültür seferberliği başlatalım" ya da "kültürel devrim yapalım" demekle olmadı bugüne kadar. Çünkü bu uzun ve emek isteyen bir süreç gerektiriyordu. Küresel kültürün Batı odaklı tahakkümü de cabası.

Şimdi daha fazlasını başarmak için yeni bir kararlılık görülüyor devlette. Birkaç yıldır yoğun bir biçimde bu mevzularda gerek pratikte gerekse gözlem ve yorum düzeyinde konunun farklı veçhelerine değinen onlarca yazı yazmış, konuşmalara katılmış biri olarak... Acizane, sivil toplumun

her kesimden temsilcisini bir araya getirerek oluşturulan komisyonlardan fikir ve yorumdan öte, slogandan öte icra bekliyorum artık.

Kültür Bakanı Nabi Avcı, “Kültürel hayatın zenginleşmesi ve devletin himayesi gerektiren alanların güçlenmesi için devlet bütçesinden kültüre ayrılan hissenin arttırılması komisyonlarımızın üzerinde ısrarla durdukları ortak bir tema olmuştur” demiş ve eklemiş: “Asıl zenginlik kültürel zenginliktir. Kültürel hayatı zenginleştirmeye kararlıyız.”

Mürid mürşid ilişkisinin cemaatlerin menfaatine veya devlet içindeki konumuna, tarikatların manasının da sema gösterilerine indirgendiği bir çağda aşk ve irfan kültürümüzü zenginleştirmek için gereken ruhu maneviyatımızın neresinden yakalayacağız deyince: Hemen her siyasetçi veya toplum bilimci Anadolu irfanından dem vurur.

Nitekim Cumhurbaşkanı da Kültür Bakanı da Şura'daki konuşmalarında Anadolu irfanına atıfta bulunmuş. Anadolu milliyetçisi gibi bir siyasi ideolojik söyleme bu kavramı hapsetmeye çalışanları da göz önüne alarak, kültürel zenginlik bağlamında biraz açalım.

Nedir Anadolu irfanı dediğimiz? Fatma Ana'nın ineğini “ah benim sarı kızım” diye sevmesidir. Cahil diye, biat kültürüyle hareket ediyorlar diye, sofı veya demode diye hakir görülen, aşağılanan kişilerin mayasındaki ümmiliktir. Kendi sevgi sözcüklerinin içinde genişleyen bir gönüldür. Yunus kültürüdür.

Ama biz bu 'sevgili kültürü'nün neresindeyiz? Yunus'un divanının yabancı dillere çevrilmesinden bahsedilmiş Şura'da. Pek güzel. Ama ineğini seven nenelerinin kültürünü çoktan reddetmiş, hakir görmüş, türkülerini dahi anlamlandıramayan nesillerle dolu Anadolu.

Sözü canlandıramayan çevirmenlerle, yaşamadığımız bir dilin, tatbik etmediğimiz bir yaşantının nesini aktaracağız hakkıyla? Alıntı kültüründen yaşantı kültürüne geçemeyişimizin ardında aşk ve irfan ehlinin canlı sözlerini bugüne getiremememizin etkisi olduğunu düşünüyorum. Bu zatların divanları vahiyle çelişiyor gibi kulaktan dolma sözlerle tüm bir sanat ve tarikat kültürünü göz ardı etmiş, korkmuşuz.

Bugünün ruhunda her cemaat kendi menfaati doğrultusunda kendi yasağını getirmiş, sınırını çekmiş büyük velilerin eserlerine. Aşk ve irfan kanadıyla uçamayan mana kuşu, imanımızı şekil Müslümanlığına hapsetmiş. Yunus'un dediği “şeriat tarikat yoldur varana, marifet hakikat andan içeri” edebi tamamen yok sayılmış. İç derinleşme devre dışı bırakılmış. Aşksız din vaiz üretmiş bol bol, gönül insanı değil.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Çağımızın en büyük sorunlarından biri kültürel sığlaşmadır. Günlük işlerle kültür ve medeniyet inşa edilemez. Kalıcı ve uzun vadeli işlere yoğunlaşmalıyız” demiş: “İrfandan yoksun bir kültür, açık konuşayım hamallıktan başka bir şey değildir.” Hatta daha da ilerisini dile getirmiş: “Kültür sadece kitap, sadece müzik, sadece mimari de değildir” diyerek çok önemli bir tespitte bulunmuş: “Kültür bütün bunları içine alan aslında bir hayat biçimidir. Selamlaşma, oturup kalkmaya, giydiğimizize, yiyip içmemize, evimizin düzenine kadar kimliğimizin tüm unsurlarını sahip olduğumuz kültür belirler.”

Evet, meselenin can damarı burada. Yaşantıda karşılığı olmalı, ispatı olmalı ilmimizin. Kültürümüz aşk olmalı. İrfan ancak o zaman maya tutacak yeniden.

Davranışların, tutumların, estetik ve etiğin, edep ve ahlakın, maneviyatın kültürel altyapıyı oluşturması, ona ruh üflemesi insandan insana veya gönülden gönle devam eden kesintisiz bir aşktır. Bu maya devam ettiği için bugün Anadolu irfanından hala söz edebiliyoruz.

İrfanı elan içinde saklı Anadolu'nun. Ne kadar sığlaşıp yozlaşırsa yozlaşsın, öylesine dolu ki, salt bu yaşamasız bırakılan alanlardan ibaret değil. Her fırsatta Anadolu irfanı dediğimiz sırlı ruh, 15 Temmuz direnişinde açığa çıktı.

Can feda etmenin şehitlik edebi kadar canını dişine takarak çalışmanın da bir edebi var. Hepsi aşk. Üretmenin, icra etmenin, zanaatkarlığın, işçiliğin... Yapılan her işin amel niyetiyle, hak için, hakkıyla, en güzel şekliyle, aşk ile yapılmasının da bir tür şahadet olduğunu söyleyebiliriz.

Nefsini katletmiş hak aşklarının şehit olması gibi, kendini işine adanmış, eserine, sanatına vermiş, Hak rızası için varını yoğunu harcamış, yağmalatmış her kim, yine şehittir vesselam.

Aşk ve irfan içre sanat eserleri her alanda vücuda geldikçe kültürümüzün nefsi ruh olacak. Nesillerin mana kuşu aşk ve irfan kanatlarını taktığında uçacak. Yeter ki irfan kültürü Şura'larda güzel sloganlardan ibaret kalmasın. Korkusuzca ve hakkıyla kaynağından çekebilelim suyu!

LEYLA İPEKÇİ

Leyla İpekçi (11.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/leylaipekci/kulturu-kaynagindan-cekme-2036690>

Kültürü kaynağından çekmek

11 Mart 2017

Üsküdar'da yazı yazmak için geldiğim kıraathanede yan masadaydı, çayıma eşlik etmeye çağırdım. Karşılıklı oturduğumuzda, gözlerinden bulutlar geçiyordu. Yorgun görünüyorsun dede dedim. Onlarca kitabı kültür hayatımıza kazandırmış, pek çok eseri yayına hazırlamış bir hocaydı.

Usandım kelimelerden dedi. Kimi milliyeti göz ardı etti, ümmet diye diye geveledi. Kimi milliyete yaslandı, dini göz ardı etti. Şimdi öyle böyle bunların fikirleri iktidara taşındı. Görüşleri iktidarda ama görünen nokta iktidarda değil dedi. Ne demek istediğini daha iyi anlayayım diye, kör nokta neresi diye sordum.

Görülmesi gereken noktanın görülmemesi dedi. Neymiş o nokta deyince başladı: "Dün Sabahattin Ali gibi, Kemal Tahir gibi insanları değerlendiremedi devlet. Necip Fazıl'a bile sağlığında yeterli ilgiyi göstermedi. Bugün onların düşünceleri iktidarda ama bunları cezalandıran zihniyet heba oldu.

Gördükleri yerin ne olduğundan haberi yok iktidardakilerin. Halbuki bu kültürün tam oluştuğu nokta. Hah dedim, kültürün tam oluştuğu nokta kör noktamız! Evet dedi. Senin haberin var mı?

Yunus, Yesevi, Mısri bizim tevhid anlayışımızdır. İslam'ın hakikati, eşyanın yorumu, varlığa hizmet. Kuran'ın ve sünnetin hakikati. Aşk ve irfan kültürü. Dinin anadile uyarlanması bu zatların marifetiyle oldu. Anadilini gönül dili yaptılar. Hakikatin dilini herkesin anlayacağı noktaya, herkesin anlayacağı seviyelere taşımakla kurulur medeniyet.

Yani dedim, aksiyoner insanlarla Muhammedi aşkın dünyaya dağıtılması da bunun tezahürü. Hakikat dili evrensel olduğundan her yere ve zamana dağılabiliyor, dönüşebiliyor değil mi? Evet dedi, çorak iklimlerin bahçeleri böyle sulandı, gül bahçesi oldu.

Kültür şuraları yapılıyor bugün dedim. Kültür ve sanat ile medeniyetimizi inşa etmenin yolları aranıyor. Mana dili oluşmamış bir kültürün derinliğinden zenginliğinden bahsedilemez. Maneviyatı sağlam olmadan medeniyetin yapı taşları döşenemez diyoruz. İyi de nerede bu mana dilinin temsilcileri?

Hoca bir an yüzüme baktı, sonra uzaklara odaklandı. Kaynağında dedi. Kaynakla buluşmalı, kaynağa dalıp kaynak olmalı. Kültür şurasında kaynak var mıydı?

Bilmem ki, genelde konusunda uzman, ehil isimlerdi. Öyledir muhakkak dedi. Kastım şahıslarla ilgili değil. Nedir dedim. Anlatayım dedi. Haberinin var mı bak bakalım.

Meydanlara sığmayan bir şair, bir ozan bugün niye çıkmıyor? Kaynağından aldıklarımızı tüketiyoruz. Şura başarılı olur ya da olmaz. Ama bize kaynağından beslenenler gerek. Sadece akademisyen gazeteci ideolog değil, meseleyi kaynağından bilen kişiler gerek. Mahalli klasik olmuş kişiler!

Safiyüddin Erhan Bey mesela. Bursa'nın valisini bilmiyorum ama onun adını biliyorum. Fatih döneminde hangi çeşme yapılmış, hangi belediye söküp götürmüş bunu bilen biri. Kaynağından biliyor. Onun elindeki ve yaşamındaki her belge her kitap, yazma, eser, aslında bizzat kendisi o kaynağa yaklaştırır bizi. Kendisi kaynak olmuş çok kıymetli bir zat.

Süleyman Uludağ gibi, Mustafa Kara gibi klasiklerle oynayan ehil zatlar olmalı şura'larda, çalıştaylarda, medeniyet panellerinde. Turgut Cansever'in temsilcileri olmalı. Neşet Ertaş'lar olmadan medeniyet inşa edilemez. Yaşayan kaynaklara ulaşmak gerek.

Devletin onları mahalli yaşamdan takip edip bulması, onların zanaatına, işine, emeğine değer vermesi, okullaşma ve uzmanlaşma konusunda onların zevk ve tecrübelerinden yararlanması gerekir. Kültürün devamlılığı ve güncellenmesi, geleneğin bugünün ruhuna devri böyle sağlanır.

Kastamonu'ya vali, belediye başkanı oluyorsun oradaki derin külliyyatı, kültür hazinesini umursamıyorsun. Müzişinası mimarı zanaatkarı şairi ozanı var, aradığımız medeniyetin yapı taşlarını oraya döşemişler asırlar boyunca. Kimse bilmiyor değerlerini. Safranbolu'ya belediye başkanı oluyor ama büyük bir hazretin yetiştirdiği gönül ehlinin gönüllerinden çıkan planlarla o evlerin imar edildiğini bilmiyor.

Bugün turizm cenneti Antalya'nın bir ilçesi olan Elmalı'da asırlar boyunca attığı tohumla büyük velileri, şairleri yetiştirmiş bir silsile var. Deniz turizmine yatırım yapan Menderes Türel'in Elmalı'daki ummandan haberi var mı? Şehri emanetçisi yani şehremeni bundan haberdar olmalı. Kaynağını bilmeli.

Üsküdar'da Selami Ali gibi bir büyük zat bütün mülkünü fukaraya bağışlayarak bir mahalle kurmuş ve vasiyet bırakmış, seneyi devriyemde keşkek yapılsın ve vakıfımdan her gelene 3 lira para verilsin diye. Onun yaptırdığı çeşmesinden su içen kültür müdürlerinin haberi var mı?

Halka onun hayatını anlatan vakıf kültürünü misal veren hizmetlerini duyuran bir belediye başkanı oldu mu Hilmi Türkmen? Aziz Mahmud Hüdayi, Üsküdar'daki türbesinin çevresinde bulunan kitapçı ve incik boncukçularda divanı satılmayan bir aziz. Bir zamanlar yazmaları evleri kütüphaneleri dolduran bu azizin türbesinde bile divanı bulunmuyor!

Belediye Başkanları semtlerine ismi verilmiş bu zatların hayatını, eserlerini tanıtmak, yaşatmak, kültürümüze maledip güncellemek gibi bir zahmete katlanmak yerine açılış kapanış konuşmalarında plaket alıp vererek mi değerlerimizi ihyaya hizmet ediyorlar?

Aşk ve muhabbeti mimarının gönlüne, kalemin gönlüne ilham kaynağı olmuş bunca zat var. Haberi var mı medeniyetin ihyası için düğmeye bastığını söyleyen devletin buralarda görevlendirdiği yetkililerinin?

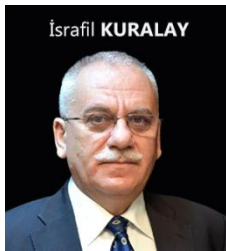
(Hocanın çay eşliğindeki serzenişi inşallah devam edecek.)

İSRAFİL KURALAY

İsrafil Kuralay (23.02.2017) : <http://dirilispostasi.com/a-5362-milli-kultur-surasi.html>

Makale Tarihi: 23-Şubat-17 , 08:00

Milli Kültür Şurası

Kültür ve Turizm Bakanlığı 3. Kültür Şurasını 3-5 Mart 2017 tarihlerinde İstanbul'da toplayacak. Şura için hazırlıklar yapılıyor. Kültür şurasının uzun zaman sonra toplanmasının ülkemiz için çok iyi bir fırsat olacağını düşünüyorum. Ülkemizin önemli kültür insanlarından Kültür Bakanı Prof. Dr. Nabi Avcı'nın buluşmayı gerçekleştirmesi de şuranın önemini arttırmaktadır.

Kültürün devlet eliyle organize edilmesi hep tartışma konusu olmuştur. Hatta bu nedenle Kültür Bakanlığı'nın varlığı hep sorgulanmıştır. Bu tartışmalar nedeniyle midir bilemiyorum Kültür Bakanlığı

Ülkemizde son sıralarda yer almaktadır. Yaptığı işin aksine imajı düşük bir bakanlıktır. Kültür ve sanatın ödül törenlerinde, festivallerde önemine dair çok yüksek söylemlerde bulunulur ancak sonra unutulur, gider. Aslında kültür sadece bir bakanlıkla yönetilecek iş değildir. Topyekn milletin her ferdinin gündeminde olması gereken bir konudur.

Türkiye Anadolu medeniyetlerinin hazineleri üzerinde oturan bir ülkedir. Allah Araplar’a hazine olarak petrol vermiş kıymetini bilmezler, Türkler’e medeniyetlerin mirasını vermiş kıymetini bilmezler. Birçok kültür hazinesi gün yüzüne çıkmayı yeni nesillerle buluşmayı beklemektedir.

Yıllarca Kültür Bakanlığı deniz turizmini tanıtmaq için çabaladı. Türkiye’nin denizleri, kumsalları da güzel ancak Türkiye medeniyetler beşiği bir lke. Bir iddia vardır; Trklersiz dünya tarihi yazılamaz diye buna ben şunu da eklemek istiyorum: Türkiye’siz yazılacak dünya tarihi de eksik kalacaktır. Bilinen tarihin bütün dönemlerine ait eserler bu coğrafyada bulunmaktadır. Bilmiyorum şöyle bir iddia da bulunsam yanlış mı olur: Dünyanın hiçbir ülkesinde bu kadar zengin tarihi kültürel miras yoktur. Tarihin seyrini değiştirecek kadar önemli eser gün yüzüne çıkmayı ve bilimin konusu olmayı bekliyor.

Tarihi eserleri gün yüzüne çıkarmak çok zahmetli bir iştir. Tabiri caizse arkeologların işleri iğneyle kuyu kazmaktır. Bir o kadar önemli iş de çıkan eserleri bilim açısından değerlendirmek ve insanlığın hizmetine sunmaktır. Ülkemizin hemen hemen her bölgesinde tarihe ışık tutacak antik kentler vardır. Bunlar gerekli tanıtım yapılamadığı için yeterli ilgiyi görmezler. Ancak gelip görüp kıymetini anlayanların dostlarına tavsiyeleri sayesinde ilgi görürler. Birçok antik kentin etrafında insanların konaklama ve yeme ihtiyaçlarını karşılayacak kaliteli tesisler yoktur. Yani işin kültür ekonomisi boyutuyla da değerlendirilmesi gerekir.

Birçok kentimizde şehir müzeleri vardır, adeta arkeolojik kazı yapılacak mekânlar kadar تنها ve terk edilmiştir. Bu müzeler, eserlerin teşhirinden, satış mağazalarına, sosyal alanlarına, giriş ve çıkışlarına da kadar yeniden gözden geçirilmesi gereken yerlerdir. Son yıllarda başarılı çalışmalarda yapıldı. Ancak “Her şehre bir müze” parolasıyla kültür şurasında konu yeniden ele alınmalıdır.

Müzeler korkarak girilecek yerler olmaktan çıkarılmalı. Özellikle ocuklar ve gençler için kültür tarihine yolculuk yapılacak, eğlendirirken öğretecek mekânlar haline getirilmelidir. Bunun için dünyayı yeniden keşfetmeye gerek yok. Avrupa ve Amerika şehirlerinde güzel örnekler mevcuttur. Bu müzeler kültür ekonomisine ciddi katkılar sunmaktadır.

Kültür konusu çok geniş ve farklı başlıklar içeriyor. Milli Kültür şurası nedeniyle edebiyata, sinemaya, tiyatroya, televizyona dair yazmaya devam edeceğim. Hani derler ya yerin kulağı vardır, bir duyan olur...

Kemal Öztürk (21.3.2017): <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/kemalozturk/kulturun-sanayilesmesi-2036880>

Kültürün sanayileşmesi

21 Mart 2017

Baki Tamer Selçuk, fotoğraf makinesi tutkunuydu. Metalürji mühendisi olmasına rağmen Sakarya'da fotoğraf makinesi tamir dükkânı açtı. Bir yandan da fotoğraf makinesi koleksiyonu yapmaya başladı.

Neredeyse tüm kazancını nadide, tarihi değeri olan fotoğraf makinelerine harcadı. Parası yetmedi. İki paket sigara içiyordu. Sigarayı bırakıp, parasını yine koleksiyona harcadı. 2007 yılında, artık biriktirdiği makineler, evinin bodrumuna, çatısına, iş yerine sığmaz oldu.

MÜZESİNİ ARAYAN KOLEKSİYON

Bunları sergilemek için bir müze kurmaya karar verdi. 1876-2010 yılları arasında üretilmiş, 1789 çalışan durumda çok nadide makine, bunlar ait diğer aparatlarla birlikte 5 bin 305 parça koleksiyon için, 'Fotoğraf Makinesi Müzesi' projesiyle, kapı kapı dolaşmaya başladı.

Sakarya Büyükşehir Belediyesi, 'bütçemiz, yerimiz yok' dedi. Vali, milletvekili, üniversite rektörü, sanayi odaları, hatta Taraklı ilçe kaymakamına kadar gitti. Hepsinden eli boş döndü.

Böylece 10 yıl geçti. Sonunda doğduğu şehir Malatya'ya gitti. Büyükşehir Belediyesi, Kültür Daire Başkanı İhsan Gencay ve Basından Sorumlu Daire Başkanı Kadir Çelik projeyi sahiplendiler. Koleksiyonun bedeli olarak belirlenen (belki de iki fotoğraf makinesi ücreti kadar) bütçeyi kabul ettirmekte zorlansalar da, Başkan Ahmet Çakır'ın onayı ile müze projesi için start verildi.

TRT Kürdi Koordinatörü Mustafa Ekici ile birlikte Malatya'da konferansa davet edildiğimiz günde, koleksiyoner Tamer Selçuk'la tanıştık. Bu hikayeyi ondan dinledik ve müze çalışmalarını yerinde gördük (Nisan ayı sonunda açılışı olacak).

İHALEYE YAPILAN KÜLTÜR FAALİYETLERİ EN BÜYÜK TEHLİKE

Bakanlığın, valiliklerin ve belediyelerin kültür politikaları üzerine uzun zamandır kafa yoruyorum. Neredeyse her hafta bir yerde, konferans ve benzeri kültür etkinliği için gidiyoruz. Görünen şey, sanayileşmeye doğru giden kültür çalışmalarının olduğudur.

Valilik, belediye ve benzeri kurumların kültür faaliyetleri konusunda bir politikalarının olmaması, 'Fotoğraf Makinesi Müzesi' gibi, ülke için çok kıymetli olabilecek projelerin hayata geçmemesine ya da yıllarca gecikmesine neden oluyor. Bir konsepti ve master planı olmayan kurumların, rast gele seçtiği ya da popülizmin rüzgarına kendini bıraktığı kültür faaliyetleri oluyor.

Resmi kurumların kültür etkinliklerini ihaleyle özel sektöre vermeleri, sanırım sanayileşmenin en büyük nedeni. Kaldırım ihalesi gibi, şartnamelerin hazırlandığı, fiyatların kırıldığı, kelle başı hesapların yapıldığı ihale usulleriyle, kültür yaşamımız nasıl şekillenir? Düşünmek gerek.

İstanbul'da çok tarihi ve manevi yanı ağır basan bir ilçe belediyemiz, benden “dijital medyanın geleceği” konulu bir konferans vermemi istedi. Onlara, bu konunun belediyeye, o tarihi mekana ve oranın sakinlerine uygun olmadığını, ilçenin yapısına uygun bir konuşmacı ve konu seçilmesi

gerektiğini anlattım. Meğer konuştuğum kişi, kültür ihalesini alan ajanstı ve her hafta bir konferans yapmak zorundaydı.

KURUMLARIN KÜLTÜR POLİTİKALARININ OLMASI GEREKİR

Bugün İstanbul'da haftada belki de 150 konferans, seminer, panel benzeri etkinlik oluyor. Çoğu da birbirinin aynısı. Ne yazık ki bu etkinliklere katılım çok az. Zira hem alternatif çok, hem de iletişim araçlarının bu kadar yaygın olduğu bir ortamda, insanlar ekranlardan izlediği, yazılarını okuduğu birini, bu trafikte gidip izlemeye üşeniyor artık. Konferans salonlarımız çok güzel ama içini insanla doldurmak zorlaştı. Bizim gençliğimizde ise mekan yoktu, düğün salonlarında yapılan konferanslar tıklım tıklım dolardı. Zaman değişti, anlamak lazım.

Devlet kurumlarının kültürel etkinliklerini daha spesifik alanlarda ve sivil toplum kuruluşlarının maddi sorunlardan dolayı yapamadığı alanlarda yapması gerek. Kitap yayınlarında, eser yayınlarında daha çok özen gösterilmesi ve kültür dünyamıza uzun soluklu yapıtların kazandırılması hedeflenmeli.

Kültür Bakanlığı'nın düzenliği 3. Kültür Şurası'nı bu nedenle çok önemsedim. Zira bakanlığın kurumlarımıza, kültür politikaları belirlemede ve bir yol haritası çıkarmada öncülük etmesi gerekir. Verimli geçen bu şuranın, kültür hayatımıza nasıl yansıtacağını merakla bekliyorum.

GÜZEL İNSANLARIN, GÜZEL PROJELERİNİ DESTEKLEMELİK GEREK

Bu arada sadece Türk kültürü değil, bu topraklarda hayat bulmuş tüm kültürlerin yaşatılmasının gündemimizde olması gerekir. TRT Kürdi Koordinatörü Mustafa Ekici'nin, Kürt kültürünün yaşatılması ve tanıtılması için verdiği çabayı da burada takdirle not etmeliyim. Kanalın düşük bütçesine rağmen, şehir şehir dolaşıp, belediyeler, valilikler ve diğer kurumlarla ortak projeler üretmek için kendini paralıyor desem yeridir. Amacı PKK'nın bu kültürü katletmesine engel olmak. En son, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Cumali Attila'ya proje anlatırken heyecanına şahit oldum ve çok etkilendim.

Çok güzel insanlar yaşıyor bu ülkede. Gerçekten, Tamer Selçuk gibi bir müze açmak ya da Mustafa Ekici gibi kadim bir kültürü yeniden gün yüzüne çıkarmak gibi dertleri var. Nice sanatçılar, kültür adamları, koleksiyon sahibi, ilim adamı ellerinde projeler onlara verilecek destek için koşturuyorlar. Onları ihaleye sokmak kültür dünyamıza verilecek en büyük zarar olur sanırım. Evet, suiistimaller çok. Evet, haksız kazanç sağlayan olabilir. Lakin kurumların da bunları ayırt edecek uzman ekipleri ve bir kültür politikaları olması gerekir. Haksız mıyım?

M. ALİ ABAKAY

M. Ali Abakay (25.03.2017): <http://www.tyb.org.tr/sehir-denilince-heyecalaniriz-bos-umutlar-pesinde-19104yy.htm>

“Şehir” Denilince Heyecanlanırsız Boş Umutlar Peşinde

diyarbekirimtv21@hotmail.com

Şehir” dendi mi, akla neler gelmez:

-Yeni bir kitap mı çıktı?

-Eski şehirlerden biri mi bulundu?

-Sempozyum mu var?

-Adam, sonunda şehirle ilgili bilinmeyenleri açıkladı!..

-Şehir dergisi çıkıyor...

Uzatabiliriz, bu tarz soruları, kısa ifadeleri:

-Kilisenin altında gizli dehliz bulunmuş.

-Bu köprünün rastgele yapılmadığının sırrını çözmüşler.

-Sinan'ın eserleri, ismini ve sanatını yaşatmaya yeter.

-Şehirlerdeki tarihî eserler yeterince restore edilmiyor!..

-Yeraltı şehri ortaya çıkarıldı...

-Turizm, bacasız sanayidir de insana saygı esastır.

Dilin kemiği yok, bilindiği gibi. Her sorunun cevabını vermeye kalkışırsak, birer makale, makaleleri toplarsak kitaba dönüşür.

Şehirlerimizden çok katlı yapılar yükselmektedir, şehirde artan nüfusa çare olarak düşünülen bu kapı aralama, tarihî ve kültürel yapılarla birlikte medeniyetin mührünü taşıyan şehirlerin işgalinden başka değildir, nazarımızda.

İstanbul'da, Konya'da, Bursa'da, Diyarbakır'da ve diğer birçok ilde yükselen bu yapıların estetikten uzak, tarihî yapıları gölgelemesine ses çıkaran olmuyor, imar izni veren yetkililer, çirkinliğin, kirliliğin sonrasında, "Keşke yapılmıyaydı." Sözüünü söyleyerek hem katil hem maktul rolünü oynuyor.

Kabe'nin etrafında şekillenen ucube yapıları görmezden gelen anlayış, buna çözüm bulmazken kendi şehirlerinde yükselen trend (Ne demekse?) karşısında binlerce yıllık geçmişe sahip şehirlerde çok katlı apartman anlayışından gökdelenlerin inşâ edilmesini çağdaşlık ve modern yaşam alanları olarak nitelendirirken, yıkılması yasak, tahribi mümkün olmayan tescilli yapıları, oldu-bitti hileleriyle arsa alanı şekline dönüştürmesi, göz göre göre yıkımlarına zemin hazırlaması, yeşil alanların imara açılması, mevcut yapıların yıktırılarak özel mülkiyet sebebiyle onlarca kata tamamlanması karşısında eli-kolu bağıllık, yüzyılımızda utanç halini alırken, yüz senelik yapılarını tarihî yapı olarak nitelendirenler, Bremen Mızıkacıları Heykeline yılda milyonlarca turist akışını sağlamakta, biz üç tarafı denizle çevrili, kumsallarla süslü kıyılarımızda Bremen Mızıkacıları'nın çektiği oranda turisti göremiyoruz.

Televizyon ekranlarından pazarlanan bu çok katlı, absurd mimarî tarzını şehir dışında, yen, yerleşim alanlarında yapması gerekenler, tarihî değerlerle dolu şehir merkezlerinde yükseltirken, çağdaş yaşamın emperyal tüketim değirmenleri olan marketlerin mantar misali çoğalarak, kent mimarî anlayışını tehdit etmesi ön plâna bile çıkarılmamaktadır.

Bir üniversitenin özel sıfatını taşıması sebebiyle kesilen yüz bini aşkın ağacın görmezlikten gelen umursamazlığı, cadde ortasında kalan birkaç ağaçla yığınları meydanlara taşımakla tam zıtlık içindedir.

Şehirlerin yanı başında açılan maden ocaklarının, maden arama çalışmalarının kısa zamanda bitki örtüsünü, coğrafi şekillendirmeyi bozan, tabiatta hayvan nesline doğrudan, insan yaşamına dolaylı zarar veren yapısı üzerinde durmayanları anlatsak mı?

Çıkardıkları mermer blokların yerini toprakla doldurup, ağaçlandırmaları gerekenler, eserlerine bakıp hiç düşünmez mi?

Özel malikânelerine yol getirenlerin kestiği ağaçların esamisi okunmazken, fakirin fukaranın gecekondusuna dış bilemenin manası ne ola?

Binlerce insanın ikâmete zorlandığı çağımızın kutsanmış toplu yaşama alanlarında bir-iki çocuk parkı, elli-altmış ağaç, birkaç yerde yapılan süs havuzlarıyla yirmi-otuz katlı yapıları şirin gösteren anlayışın, yeşil alanlara uyguladığı katliama ses çıkarılmaması için diktiği ağaçlara kuşların yuva yaptıklarını reklâmlardan seyre doyamıyoruz!..

Çim alanları oluşturmakla doğal dengeyi bozmadıklarını iddia edenlere, spor halı sahalarının plastik çimlerini (?) sormanın abesle iştigal olduğunu biliyoruz.

Golf sahalarını güzelim yeşil alanlara konduranların zevkleri için harcanan suyun hesabı sorulmuyor.

Yüzme havuzlu vilalarda yaşanan hayattan uzak olan bizim, suyu kesik semtlerde yaşanan sefalet ve rezaleti dile getirmeye hakkımız yok gibi. Parasını ödeyen istediği kadar su kullanma hakkına sahiptir, resmiyette.

Yol genişletme bahanesiyle yıktırılan sağlamı sollu yönlerde apartman diktikten sonra alt katlarını kaldırımdan kalan fazla payla iş yerine çevirenlerin, havadan kazandıkları kazanımların çoğunun kirliliği, mülevves kokuların varlığından bellidir.

Kalkıp tarihte şehirler hakkında yazmış seyyahlardan numune şehirler sunmamıza gerek var mıdır, meramı dile getirmek için?

Medinetu'l-Fazıla anlayışını kitaplaştıran Fârâbî'den bahsetmeyelim, bu yazımızda.

Evliya Çelebî, nasıl tasvir eder, tarihî yapıları bağrında barındıran şehirleri?

Fazlan'dan, Batuta'dan söz açmayalım, görgüsüzler bu isimlerin Arap olduğunu söyler.

Mukaddime'den söz açarsak, Haldun'un Berberî olduğunu söyleyerek seslerini yükseltirler...

Yüzyılımızdan öteye gidersek sadece Mimar Sinan'ı tanır, çoğu; Yunus Emre'yi Humanizm savunucusu bilip ilahî aşkı reddetmeleri gibi. Batılıların Mevlana'yı insanları seven, getirdiği anlayışla onu dinler üstü yeni inancın peygamberliğine yüceltme sapıklığı misali, neler yok, etrafımızda.

Kilisesine sahip çıkarak, etrafını kale duvarlarıyla çevreleyenler, şatovarî yapılarda yaşayanlar, ezan sesinden rahatsız, çan sesiyle mutlu, yoga ile huzurlu, ilahilerle neşeli, pikniklerle sosyalleşen yapıda, giyimde-kuşamda ve içmede-yemede mukallid, hayatta menfaat için demokrat, uygulamada emperyalist, inanışta nihilist, kavgada komünist, merhamette kırılgan, yardımlaşmada vurgun, mirası paylaşmada soygun, bankada birikim yapma yolunda liberal, kâr etmede kapitalist, ırkını yüceltmede faşist, operaya hayran, tiyatroya kurban, yılbaşına meftun, Ramazan ayına düşman, Kurban kesmeye karşı, bayramı şeker-çikolata-cola ile kolonyaya mahkûm kılan anlayışa hayran, başı sıkıştığında devletçi, rantı kesildiğinde laik, meydan genişlediğinde emperyalist, annesi çocukluğunda başörtülü iken kendisi serbest, başkasının hakkını kullanma isteğine kamusal alan, vs...

İnsanın bir konudaki ısrarını dile getirmesini anlamayanları sorgulamıyoruz, kesinlikle. Kişinin ısrar ettiği hususta sorduklarına cevap bulamayı, yetkili olduklarını söyleyenlerin sessizliği karşısında daha bir hüznün vermektedir, ruhuna insanın.

Şehir Araştırmaları Merkezi'nin ne olup olmadığı hususunda yıllardır, yazılanları tek kitapta toplamak isterdim, kuşkusuz. Henüz söyleyecek sözümüz olduğu için, yazdıklarımızı kitaplaştırmak erken görünüyor.

Şehir Araştırmaları Merkezi, günümüzde uygulanma alanı olduğu zaman hayatla iç içe, insanlığın hizmetinde önemli görev üstlenecek, sosyal, kültürel, edebî ve diğer hususlarda topluma yön gösterecek özellikleri ihtiva etmektedir

Suriye, Irak, Afganistan, Pakistan, Cezayirli, Tunuslu, Sudanlı, Libyalı aynı kanın ve damarın evladı olarak "Tu kaka!.." edilirken, Fas'ın karşısında yer alan İberik mutlu, Endülüs katilleri huzurlu, Fransız Kralları kutlu, Alman Şansölyeleri varlıklı, İtalya Duçeleri esrarlı, Yunan insanı itibarlı olmayı nasıl hak eder?

Afrikalı aklıktan ölürken kendisini insan olarak sorumlu görmeyenler, Güney Afrika'da elmas ocaklarından akşam çıkanları röntgenlerken, radyasyon alan garibanları erken kanserle tanıştırmakta değil midir, hala?

3. Kültür Şûrası yapılmış... Şehir Araştırmacılarından kaç kişi çağrılmış, Şûra'ya?

Şehir araştırmacısı, bir şehrin, şehirlerin bunca ağır yükünü cılız omuzlarında iki büklüm taşıırken, ne kazanır?

"Şehir" dendi mi, söyleyecek çok şey var, hûn dolu bağrımızdan çağlayan, gözyaşını içine akıtan, acılarla ruhunu karan. Gelin görün ki ehl-i yaran sandığımız dostlar, halimizden ne anlar?

KÜLTÜRDE YENİ BİR HAMLE MÜMKÜN MÜ?

02 Mar 2017

2. Türkiye Arapça Kitap ve Kültür Günleri vesilesiyle İstanbul'a gelen Arap yazar ve akademisyenler için düzenlenen yemekte, Kültür ve Turizm Bakanımız Nabi Avcı da misafirimiz oldu. Türkiye'nin en sevilen siyaset adamlarından olan Avcı, kısa sürede yaptığı sohbet ve sıcak karşılamayla İslam dünyasından gelen yazarların da gönlünü kazandı. Yaptığı samimi latifelerin yanı sıra, derin birikimiyle de misafirleri kendisine hayran bıraktı. Bakan Bey toplantıda Arap dünyasıyla ortak kültürel çalışmaların artacağına da müjdesini verdi. Bu müjdenin ne anlama geldiğini iyi bilen yazar ve yayıncıların mutlulukları görülmeye değerdi.

Avcı'nın yardımcıları, programının yoğunluğu nedeniyle yemek sonrası hemen kalkmaları gerektiğini belirtmeler de bizim gönlümüz, fuar alanını kısa süreliğine de olsa görmesi yönündeydi. Bu talebi kendilerine ilettiğimizde Nabi Bey'i yakından tanıyan yardımcıları, 'Bakan Bey kitapları görünce çok mutlu olur. Hemen ayrılmaz. Bu sebeple de gün içindeki diğer programlar aksar' dediler.

Bu naif ikaza rağmen düzenlenen buluşma da Arapça Kitap Fuarı da Sultanahmet'te olduğu için, yemek sonrası bakanımızı bir fotoğrafık da olsa fuara davet ettik. Kitaplara sevdalı bakanımız, davetimizi mutlulukla kabul etti. Fuar alanına girdiğimizde de gerçekten yardımcıların söylediği gibi kitapları koklarcasına ve hepsine tek tek dokunmak istercesine stantları dolaştı. Bakan Bey, kitapların arasında çocuklar gibi şendi. Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı standındaki klasik eserleri basın mensuplarına tek tek anlattı. Dünyanın dört bir yanından gelen Müslüman yayıncılarla kucaklaştı. Yine içtenliği ve beyefendiliyle fuarda bulunan yayıncıdan yazara, ziyaretçiden çalışana varana kadar herkesle hemen kaynaştı. Klasik eserleri koklayarak seven Sayın Bakan Arap yazar ve yayıncıların 'Maşallah!' nidaları arasında ziyaretini sürdürdü. Bakanlık özel kalemi Nabi Bey'in kitaplardan zor ayrılacağını iyi bildiğinden olsa gerek, sonraki programı ertelemek durumunda kaldı. Bakan Bey kitaplardan zor ayrıldı.

Türkiye'de pek çok isim, bakanlık koltuğuna oturdu. Siyaset arenasında tutunmaya çalıştı pek çokları. Bakan oldukları dönemlerde yaptıkları her açıklamanın gündem olduğu isimler gördü bu ülke. Bunun yanında, bakanlık yapıp da adını tarihe geçiren kimler oldu diye bakacak olursak, zengin bir listeyle karşılaşmıyoruz maalesef.

Nabi Avcı çok yönlü kişiliği entelektüel birikimi ile Kültürümüz için bir şans. Avcı Sabah Gazetesinden Olkan Özyurt'a verdiği röportajda niçin siyasette olduğunu Edip Cansever'in meşhur Mendilimde Kan Sesleri şiirinden seçtiği mısralarla veciz şekilde anlatmış.

'Cansever şiiirde "Gülemiyorsun ya, gülmek / Bir halk gülüyorsa gülmektir/ Ne kadar benziyoruz Türkiye'ye Ahmet Abi." der. Tek başınıza gülmeniz, tek başınıza mutlu olmanız mümkün değil. Siyaset de hep birlikte gülmek için, halkla birlikte gülmek için iyi bir mecradır.'

İnşallah Ak Parti'nin dolayısıyla Türkiye'nin yüzü kültür sanat atılımlarıyla Nabi Bey'in döneminde güler.

Özellikle Kültür Bakanlığı yapan isimlerin geleceğe miras bırakacak çalışmalar yapmaları gerekiyor. Milletin beklentisi bu yönde.

AK Parti, iktidarı elinde tuttuğu uzun yıllar içerisinde kültürel anlamda bir hamle yapamamıştır? Haklı olarak İktidar olduktan sonra birçok alanda mücadele etmek durumunda bırakılmış, bu sebeple kültür sanata yeteri kadar eğilememiştir.

Yine bu süreçte Erkan Mumcu, Ertuğrul Günay gibi isimlerin Kültür Bakanlığı'na geçmesi, onların görevde bulunduğu uzun yılların heba olmasına sebep olmuştur. İktidar sürecinde göreve gelen diğer bakanların da kültür ve sanat alanında beklenileni vermemesi, büyük boşluk doğurmuştur. Bu sebeple Sayın Cumhurbaşkanımızın sık sık 'Eğitim ve kültür alanında mutlaka yeni bir şeyler yapmalıyız' diyerek açtığı ufuk son derece önemlidir. Şimdi bütün mesele bu ufku yakalayacak, ileriye taşıyacak, azimli ve gayretli kültürel kadroların kurulmasıyla mümkün olacaktır. Bu açıdan baktığımızda mevcut bakanımız Sayın Nabi Avcı'ya, siyasi tarih ve şahsi talihi; kültürde büyük bir hamle yapma imkânı sunmaktadır. Eğer sayın bakanımız bu şartları değerlendirir, kültürde ve sanatta bir atılım başlatırsa; adını tarihe altın harflerle yazdırır. Türkiye'nin yeni bir hamleye ihtiyacı var. Bu zamana kadar oluşturulamamış yeni bir kültür politikasına ihtiyacımız var. Türkiye artık kültürel birikimini dünyaya sunmalı, sınırları genişletmeli; yazarlarımız, sanatçılarımız dünyaya açılmalıdır. Yerel yönetimlerde kültür ve sanat alanında özgün projeler üretilmeli, kültür kadrosu yetiştirilmelidir. Kültürel belediyeçilik, sözden öze geçmelidir. Devlet, kültür alanında faaliyet yürüten STK'ların önünü açmalı, memleketimize değer katacak sanatçılara destek olmalıdır. Gazetelerimiz kültür sayfalarını çoğaltmalı, televizyonlarımız kültür programlarına üvey evlat muamelesinde bulunmamalıdır.

Tarık Buğra'nın da dediği gibi 'Kültür diye bir şey vardır ve kültür bir toplumun olmak ya da olmamak meselesidir.' Bu varolmak savaşında devletiyle, milletiyle, yazarıyla, sanatçısıyla topyekûn kültürel bir seferberliğe ihtiyacımız vardır.

Bu sebeple uzun yıllardan sonra tekrar düzenlenecek olan Kültür Şurası'ndan ümitli olduğumu belirtmek isterim. Tavsiye niteliğinde de olsa önemli kararların çıkacağına inanıyorum. Genelde Türkiye'nin, özelde de AK Parti'nin artık kültürde kaybedecek vakti yok. Medeniyet birikimimizin bize yüklediği özgüvenle, kültür ve sanatın bizi gerçek iktidara taşıyacağını bilerek adımlarımızı atmaliyiz. Evet. Kültürde yeni bir hamle mümkündür. Gün bugündür.

MAHMUT ÖZER

Mahmut Özer (17.03.2017) <http://www.turkiyegazetesi.com.tr/yazarlar/prof-dr-mahmut-ozet/595966.aspx>

Medeniyet ve Kültür Dili Üzerine Notlar

17.03.2017

Prof. Dr. Mahmut ÖZER

Son üç yüz yıldır hâkimiyetini sürdüren Batı Medeniyeti kültürünü tüm dünyaya yaymıştır ve yaşaması için de büyük mücadele vermektedir. Batı Medeniyeti son üç yüz yıl içerisinde yeni bir hayat tarzı ortaya koymuştur ki, bu hayat tarzı düşünme, üretme ve tüketme pratikleriyle birlikte tutarlı bir bütün oluşturmaktadır. Bu yeni hayat tarzının ne kadar insanî olduğu bu vakte kadar tartışılmıştır ve görünen o ki uzun bir süre daha tartışılmaya devam edecektir. Ne var ki, fiilî durum Batı Medeniyeti'nin el'an dünyanın birçok yerinde yayılmaya devam ettiği şeklindedir. İster carî bir alternatifi olmadığından isterse de insanların tabii hâl ve ihtiyaçlarına albenili karşılıklar üretmesinden olsun Batı Medeniyeti yayılcıdır ve aynı zamanda başka medeniyetlerin ve kültürlerin yaşamasına ve alternatif olabilmesine de tahammülü yoktur.

Batı medeniyeti kendisini tehdit eden ve tehdit potansiyeli bulunan kültürlerle karşı mücadelesini özellikle son yüzyılda kendisini doğrudan ortaya koymadan arayüzler oluşturarak kazanmanın yollarını denemektedir. Bunun en kestirme ve kolay yolu da Batı medeniyeti ve kültürünün yaygınlık kazandığı topraklarda kendi kültürünü içselleştirmiş, kendi varlığını Batı medeniyeti ile ilişkilendiren, dolayısıyla kendi kültürel dilini konuşan insanların yetiştirilmesidir. Batı bu doğrultuda ciddi çalışmalar ve yatırımlar yapmıştır ve yapmaya da devam etmektedir. Böylece tüm dünyada kendi kültürünün yaygınlaşması Batı medeniyetinin hem gücünü hem de savunma refleksini artırmaktadır. Bu bağlamda kendi toprakları dışında yerli kültürlerin canlandırılması ve ihyasına yönelik yerli arayışlara ve çabalara karşı ilk tepkilerin ve durdurma çabalarının coğrafi anlamda Batı yerine Batı-dışı topraklardan yani yerli insanlardan gelmesinde artık şaşılacak bir durum yoktur.

Batı Medeniyeti duhûl ettiği kültürün dolaşımına tabiatıyla parasını da dahil eder. Kimin parası değişim aracı olarak tedavülde ise, o, iktisadi süreçleri doğrudan denetler. Bu yüzden Batı Medeniyeti, kapsamını artırdığı ve sürekliliğini sağladığı için kültürünün ve kültürel/ideolojik ürünlerinin girmediği/giremediği yeri düşmanı olarak işaretlemekte ve gereğini yapmaktadır. Diğer kültürlerin ancak folklorik unsurlar olarak yaşamasına ve kendi formlarıyla uyumlu olarak dönüşümüne ve kendi potasında erimesine rıza göstermektedir. Bu kadar baskın olan Batı, farklı kültürlerin canlanma ve süreklilik kazanma atılımlarını kendi medeniyetine meydan okuyucu bir saldırı olarak değerlendirmektedir. Batının Batı-dışı kültürlerle karşı tavrının boyutunu ve şiddetini bu kültürlerin kendisine alternatif olabilmeye ölçeği belirlemektedir. Bu çerçevede son yıllarda ülkemizin karşı karşıya kaldığı zorlukları, önüne çıkan engelleri ve mücadele alanlarını bir de bu bağlamda tekrar değerlendirmeye ihtiyaç vardır.

Hâl bu iken, ülkemiz özellikle son yıllarda bir taraftan bölgesinde ve dünyada önemli bir aktör olarak öne çıkıp çok boyutlu mücadelesini kararlılıkla sürdürürken diğer taraftan kültürel müktesebatı ile ilişki kurmanın da yollarını aramaktadır. Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan yaptığı konuşmalarda bu konuya sıklıkla vurguda bulunmaktadır. Cumhurbaşkanlığı 2016 Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri töreninde yaptığı konuşmada bu konuya özel bir vurguda bulunmuştur: "Siz kendi edebiyatınızı, sinemanızı, müziğinizi üretecek zemini inşa edemezseniz, bireysel gayretlerle sınırlı, kurumsallaşamamış, dar bir alana sıkışıp kalmış bir kültür sanat ikliminin ötesine de geçemezsiniz. Maalesef bu acı gerçekler başımızı çevirdiğimiz her yerde tüm çıplaklığıyla karşımıza çıkıyor."

Doğal olarak her medeniyetin insanı dünyada konumlandırışı farklıdır. İnsanın kendisi ve çevresiyle kurduğu ilişkiyi belirleyen/düzenleyen ahlaktır. Medeniyetin ürettiği formlar (kültür) ve yetiştirdiği insanlar, bir şekilde bu konumlandırışı ve dolayısıyla ahlakı yansıtır. Medeniyetin ahlak dili, kültürü üzerinden nefes alır. Bir başka deyişle kültürel formlar, üretildiği medeniyetin bu dilini taşır ve konuşur. Dolayısıyla, bir medeniyetin kültürel müktesebatı bu dilde saklıdır/saklanır. Yani dil, medeniyetin hafızasıdır. İşte bu dili nesillere aktaran, medeniyet insanını yetiştiren annedir. Dolayısıyla bir medeniyetin sürekliliğini sağlayan kilit de annedir. Nitekim insan 'ana'sından sütü emdiği gibi bu dili de emer.

Medeniyet dilinin hâkim olduğu topraklarda, mesleği, konumu ne olursa olsun her seviyeden insanlar birbirlerini anlar, birbirleriyle konuşabilir, nerede oldukları ve ne yaptıklarını idrak edebilir, birbirlerine yabancılaşmaz, tam tersine güvenir ve güç verirler. Ortak bir kültür dili oluşur ve konuşulur. Bu dil ortadan kaldırıldığında kültürel müktesebatınızla ilişkiniz de kesilmiş olur. Yine Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 3. Millî Kültür Şûrasının açılışında yaptığı konuşmada da bu konunun önemini şöyle vurgulamıştır: “Millî kültür şuuruna ihtiyacımız bulunuyor. Unutmayınız siyasi iktidar seçimle, oyla, sandıkla olunabilir ama kültür iktidarı için çok daha farklı bir birikime, emeğe, çalışmaya, dirsek çürütmeye, alın teri dökmeye ihtiyacımız var. Kültürel yabancılaşmaya ve kültür emperyalizmine karşı yerli ve millî olan kültür değerlerimizi evrensel dille yeniden keşfetmeli, yeniden inşa etmeliyiz...”

Dolayısıyla medeniyet inşasına yönelik çıkmış olduğumuz bu yolculukta öncelikle tevarüs ettiğimiz medeniyetimizi, kültürel müktesebatımızı ve dilimizi idrak etmemiz gerekmektedir. Bu mirası idrak edebilmek için İhsan Fazlıoğlu’nun da ifade ettiği gibi bir tarih perspektifi ile medeniyet perspektifine ve de bir felsefe-bilim teorisine sahip olmak gerekmektedir. Mirasın tevarüs ettiği dönemin bütününe ilişkin yine Fazlıoğlu’nun tanımlamasıyla hayat küresinin inşası, mirasın tarihî bağlamına uygun bir şekilde anlaşılabilmesi için zorunludur. Elbette bu, meydan okuyucu ve zorlu bir süreçtir. Ancak bu meydan okumayı göze aldığımızda medeniyetimizin bugününe dair hayat küresini inşa etme yönünde dönüşüm yapabilme kabiliyetimiz güçlenecektir.

MEHMET DEMİRCİ

Mehmet Demirci (06.03.2017).

<http://www.yeniasir.com.tr/yazarlar/mehmet.demirci/2017/03/06/kulturde-arayislar>

MEHMET DEMİRCİ TÜM YAZARLAR

6.3.2017 | [Arşiv](#)

Kültürde arayışlar

mehmet.demirci@yeniasir.com.tr

Kültür, bir milletin nesilden nesle aktardığı, gelenek halinde devam eden maddi ve manevi varlıklarının, değerlerinin bütünü; inanç, düşünce, bilgi, sanat, adet ve gelenekleri, bütünüyle yaşayış ve davranış şekli demektir.

Kültür yerli ve milli olmalıdır.

Bu, dışa kapalı olmak ve evrensel alanı gözardı etmek değildir. **Hız.**

Mevlana'nın pergel benzetmesinde olduğu gibi: "Bir ayağım şeriatte (yani yerli ve milli çizgide) olduğu halde, öteki ayağımla bütün evreni dolaşırım" anlamına gelir.

Pergelin bir ucu kendi değerlerimize sabitlendikten sonra, öteki ucuyla bütün dünyaya açılma söz konusudur.

Cumhurbaşkanımız, **14** yıllık iktidarları döneminde maddi sahadaki başarılarla rağmen:

"Sadece 2 alanda arzu ettiğimiz seviyeye ulaşamamış olmaktan dolayı fevkalade üzgünüm. Bunlardan biri eğitimidir diğeri kültür sanattır" dedi.

İKİ UÇ NOKTA

Türkiye Tanzimat'tan bu yana kültür şoku yaşamaktadır.

Önce **Batı**'nın materyalist ve pozitivist zihniyeti sel gibi ülkeye aktı. Aydınlarımızın çoğu bundan etkilendi. Aynı sürecin devamı olarak, Cumhuriyetle birlikte, yeni bir kültür üretilmek istendi. Devletin katı laiklik ve içi doldurulmamış ulusalcılık uygulamaları sonucu, tarihimizin **Selçuklu** ve **Osmanlı** dönemi devre dışı bırakıldı. Böylece bu milletin asli mayasını teşkil eden bin yıllık kültür birikimi gözardı edildi.

Bu sert uygulamalara tepki olarak **1960**'lardan sonra katı bir "**İslamcılık**" gelişmeye başladı. Gelenekle bağlarımızı koptuğu için bunlar, Arapçadan çevrilen ideolojik yanı ağır basan kitaplarla beslendiler.

Batıcılar ve **laikçi Kemalistler**, **İslam** dönemini atlayarak, kültürde daha eski dönemlere ve antik **Yunan**'a, **Roma**'ya yöneldiler. İslamcılarımız da **Osmanlı** ve **Selçuklu**'yu görmezden gelip "**Asr-ı saadet Müslümanlığı**" deyip durdular. İki de hatalıydı.

BİN YILLIK TECRÜBE

Oysa bizim bin yıllık bir tecrübemiz ve kültür birikimimiz var.

Onun özünü **İslam**, **İslam**'ın tasavvufi yorumu ve bunların potasında erimiş geçmişten gelen **Türk** mirası oluşturur. Zamanla yan unsurlar olarak **Anadolu**'dan, **Balkanlardan** ve **Batı**'dan aldığımız malzeme de aynı potada erimiştir.

Yahya Kemal, **Tanpınar**, **Cemil Meriç**, **Samiha Ayverdi** gibi tefekkür sahibi yazarlarımız bu terkinin temsilcilerindendir.

Yeni İslamcılarımız merhum **Erbakan**'ın önderliğinde politik zemin buldular. **Ak Parti** iktidarının nüvesini bu çizgideki insanlar oluşturur. Bunlar arasında okuma yelpazesi geniş olan bazı İslamcı köşe yazarları, söz konusu şahıslardan bahsetmeye başladılar.

YERLİ VE MİLLİ

Yeni geliştirilecek kültür-sanat politikalarından beklentim şudur:

14 yıldır olduğu gibi, genellikle belli çizgideki fikir ve sanat adamlarını öne çıkarmak yerine, yelpazeyi genişletmek gerekir.

3. Milli Kültür Şurası öncesinde, kendileriyle görüşme yapmak üzere Kültür bakanı **Nabi Avcı**'nın belirlediği isim listesi ümit vericidir. Bunlara **MHP** çevresinden ve sol görüşlü sanat adamlarından da çağrılanlar olmalıydı.

Şuranın açılışında sayın **Cumhurbaşkanı**'nın "**kültürel yabancılaşma**"dan ve "**yerli ve millî kültür değerlerimizi yeniden keşfetmek**"ten söz etmesi sevindiricidir.

Sayın **Bahçeli** ile **Anayasa** konusundaki ortak mesai iyi bir adımdır. Kültür politikalarımızda **Yahya Kemal** çizgisine önem verilmelidir. Böylece **MHP** tabanını kazanmak için ciddi bir adım atılmış olur.

MEHMET DOĞAN

Mehmet Doğan (13.03.2017). <http://www.haber7.com/yazarlar/mehmet-dogan/2278555-kulturel-yozlasma-ve-iii-milli-kultur-surasi>

Mehmet Doğan

Kültürel Yozlaşma ve III. Millî Kültür Şurası

GİRİŞ 11.03.2017 06:34

GÜNCELLEME 13.03.2017 12:23

Kültür, tarihsel süreç içinde uzun yıllarda meydana gelen, bütün maddi ve manevi değerler ile bunları ortaya çıkarmada, sonraki nesillere iletmeye kullanılan; insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü olarak tanımlanmaktadır.

Üç gün süren “III. Millî Kültür Şurası”, 17 ayrı komisyondan teşekkül etti. Komisyon başkanları, başkanları ve konuşmacılar özenle seçilmiş olup her biri sahalarında söz sahibi diyebileceğimiz önemli şahsiyetler.

Üçüncüsü düzenlenen Millî Kültür Şurası Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın açılış konuşmasıyla başladı. Kültürel yozlaşmaya dikkat çeken Cumhurbaşkanımız konuşmasında:

“Seçimle, sandıkla, oyla, iktidarı değiştirebilirsiniz. Ancak seçimle değiştiremeyeceğiniz ‘kültürün iktidarı’ var. Kültür iktidarı olmak için çok daha fazla çalışmaya, alın teri dökmeye ihtiyacınız var. Kültür emperyalizmine yerli ve millî değerlerimizi evrensel bir dille yeniden keşfetmeli ve yeniden inşa etmeliyiz” dedi.

Türkiye, uzun yıllardır küresel kültürün yol haritasına göre hareket etmektedir. Bu zihniyet sahipleri “ithal kültürle, kültür devrimi” yapmaya kalktılar ama bu “göle çalınan maya” gibi arzu edilen şekilde tutmayınca, belli periyotlarla “kültürel tahakküme” başladı. Ama ne yaptılarsa Anadolu irfanını, edebini, aşkını ve sevdasını yok edemediler.

Anadolu insanı, erkeği-kadını işine, eşine, aşına, koyununa, keçisine, düğününe, ağıtına, türküsüne, bayramına **“aşkını, sevdasını ve yüreğini”** katmıştı.

Anadolu insanının inançları ve değerleri ile ilgili bilgileri az olsa bile, geleneklerine bağlı imanları ve vatan sevgileri tamdı.

Batılılaşma ve modernleşme sürecinde, oryantalizmin ve sol düşüncenin giderayak Millî Eğitim ve Kültür Bakanlıkları marifetiyle yaygınlaştığı ve hayatın her alanına hızlı bir şekilde girdiğini kabul etmeliyiz. Amaç seküler uygarlığı (!) tesis etmektir. 1950’li yıllardan başlamak üzere 1970’li yıllar **“fikir akımları”** gençlerin uğraş alanıydı. Özellikle sol ve seküler düşünce hayatı, devletin kültür politikaları ile popüler hale geldi. Bir zamanlar, Batı ve Rus klasikleri ile sol yayınları okumak bir ayrıcalıktı. Buna

mukabil MTTB, Ülkü Ocakları, Milli Gençlik Vakfı özü itibariyle **“tarihi ve kültürel değerlerimizden”** beslenen; Mehmet Akif, Necip Fazıl ve Cemil Meriç gibi yazarlarımız ve şairlerimizin ilham kaynağı olduğu bir **“gençlik”** vardı. Bu gençliğin sol düşünceden farklı yanı, **“solu ve batıyı”** okuyarak sol düşünceye karşı bilinçli bir duruşu olmasıydı. Sol, ütöpik bir Marksizm hayaliyle değerlerimize karşı adeta savaş açmıştı.

1980’li yıllarda darbeci yönetim, sosyal, kültürel ve ekonomik alanda “batıcı jakoben gençliği” hedeflemişti. Ülkenin nasıl yönetildiği ile ilgilenmeyen; müzik eğlence ve batı hayatını taklit ve hayranlıkla takip eden, değerlerimize yabancı bir gençlik... Sol tandanslı gençliğe de, Müslüman gençliğe de kapalı bir düşünce tarzı geliştirmişti.

Toplumdaki korku, gelecek endişesi, işsizlik, yoksulluk fakir-fukaranın belini bükmüştü. Anne ve babalar çocuklarına tam da rejimin istediği gibi **“aman evladım görüyorsun memleketin halini, suya-sabuna dokunma, etliye sütlüye karışma, memleketi sen mi kurtaracaksın, ekmeğine kavuşmaya, hayatını kurmaya bak”** diyorlardı. Bu anlayış, aynı zamanda gençleri siyasetten ve sorgulamaktan uzak tutmuştu.

Okulla ve hayatla gençlerin dünyasından **“idealizmi”** ve **“kültürünü”** çıkartırsanız ve bunu bir devlet politikası haline dönüştürürseniz sonuç itibariyle gayesiz, hedefsiz, özgün düşünceyi kaybetmiş, eğlence, oyun ve müzikle hayatını idâme ettiren, **magazin gençliği** ortaya çıkar.

Günümüzde ise, entrika, öfke, kin, nefret, güç, rekabet, kavga, hırs ve gayri ahlaki bir hayat tarzını özendirme ile başlayan bir **“Survivor”** gençliği ortaya çıktı.

“Popüler survivor”, maalesef sadece ülkemizi değil İslam coğrafyasını da tehdit eden büyük bir dalgayla hızlı bir ahlaki erozyon ve kültürel yozlaşmayı da beraberinde getirdi. Bu da yetmedi, kamu ve özel sektör cami, okul, hastane resmi binaların isimleri hariç; marketlerin, AVM’lerin, dükkânların, mağazaların, iş yerlerinin, konut ve sitelerin adlarına yabancı isimler verilmeye başlandı.

Batı uzun vadeli planına ara vermeden ve hız kesmeden devam ediyor. Kendi dışındaki toplumların dilini ve kültürünü yozlaştırarak kimliksiz/kişisiz, **“dinler arası diyalog”** diyerek dinsiz, **“medeniyetler arası ittifak”** diyerek medeniyetsiz bir toplum oluşturmaya hedeflemekte. Daha doğru ifadeyle kendi değerlerini ikame etme gayretinde.

Manzarasını/resmini çizdiğimiz bu durumda, kültürel temel dinamikleri değiştirmedikçe, “biz istediğimiz kadar zengin bir kültürel mirasa sahibiz” diyelim, egemen kapitalist popüler kültürün zararlarından kurtulamayız.

Egemen batı ya da evrensel kültüre teslimiyetimizin sebebi bizim kültürümüzün tarihimizin ve kadim medeniyetimizin yetersizliğinden değil, onu bilmeyişimizden, onunla bir çırpıda ilgimizi kesmemizdendir. Sıkıntımız kendi kültürümüze sırtımızı dönüp, yabancı kültüre teslim olmamızdandır.

Evrensel kültür, tarihi süreci içinde gelişen ve ortaya çıkan ortak insanlık mirası değildir. Amacımız batı medeniyetine düşmanlık, ret ve inkâr da değildir.

III. Milli Kültür Şûrası ile ortaya çıkacak **“Yeni ve Milli”** kültür politikası, ülkemizin ve İslam coğrafyasının tarihten günümüze taşıdığı tasavvur ve idealleridir. Medeniyet değerlerimiz içinde batı kültüründen faydalandıklarımız da buna d hildir.

Çağımızın en büyük sorununun kültürel sığlaşma olduğunu belirten Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan: **“Hiçbir derinliği ve kalıcılığı olmayan günlük üretilip tüketilen i lerle medeniyet inşa edilemez. Özellikle gençlerimizi gerçek sanat ve kültürümüzü öğrenmeye teşvik etmeliyiz.”** diyerek durumun ciddiyetini ortaya koymaktadır. Ayrıca, Cumhurbaşkanımız **“2023 vizyonuna uyumlu, uygulanabilir bir kültür yol haritası ortaya koymanızı istiyorum”** diyerek hedefi belirledi. Bu Şûra’dan çıkacak yol haritası ve pratik çözüm  nerileri inşallah k Ğit üzerinde kalmaz ve Kültür Bakanlığı bunları hayata geçirir.

İlim ve kültürel hayatımızın irfanı, a kı ve sevdası olmalı. Bunları her alanda içimize, sanatımıza, yaşam tarzımıza aktarmalıyız. Hayatımızın tadı da, tuzu da irfanımız olmalıdır. Sayın Cumhurbaşkanımızın a ılı ta yaptığı konuşma iyi okumalı ve ona göre bir yol haritası belirlenmelidir.

Bu vesileyle Sayın Cumhurbaşkanımıza, Kültür Bakanımıza ve emeği geçen herkese bu önemli buluşmayı gerçekleştirdikleri için m te ekkirim.

Vessel m.

MEHMET KAMİL BERSE

Mehmet Kamil Berse : (02.2017): Şehirler, Kültürler, Ő ralar... <http://www.kitaphaber.com.tr/sehir-ve-kultur-dergisi-31-sayi-yayimlandi-k2685.html>

Şehirler, Kültürler, Ő ralar...

*Ben ki dört duvar arasında ya arım/ K  k bir sokaktan
geçerim her sabah ... Oktay Rifat*

Kadim kültürden beslenen Anadolu ve Rumeli topraklarındaki çok kültürlü Şehirlerimiz, sürekli yenilenen dünyaya açıktırlar. Bu kültürlerin oluşturduğu medeniyetler harmanı ile günümüze kadar yaşadılar. Güçlü olduğumuzda kendi medeniyetimiz ve k lt rlerimize aidiyetimizde sıkıntı olmaz hiçbir zaman. Ne zaman ki Devletimizin gücü ve enerjisi zayıflar, Ekonomik ve siyasal anlamdaki sıkıntı ve problemler gücümüzü zayıflatır. Tarih boyunca da böyle olageldi.. Karamsar değiliz, En sıkıntılı dönemlerde birlik ve beraberlik içinde olmak direncimizi artırır, dinamik bir toplum oluruz. Son yıllarda toplum olarak çok konuda gelişmeler ya adık  lkemizde. Ancak eğitim ve kültürde beklediklerimizi bulamadık..

Bunun sıkıntılarını ya arken sayın cumhurbaşkanımızda Şeffaf olarak dile getirdi: “ Türkiye’de geçtiğimiz 13 yılda her alanda tarihi bir dönüşme, tarihi bir değişime Şahit olduk.  lke olarak çok önemli mesafeler kat ettik. Ancak bu süreçte iki alanda, eğitimde ve kültürde hedeflediğimiz noktaya gelemediğimizi üzülerek söylemek istiyorum. EĞitimde altyapıyı güçlendirdik. EĞitimin,  Ğretimin içeriği konusunda çocuklarımızı medeniyet tasavvurumuza uygun Şekilde yetiştirme konusunda aynı Şeyi söyleyemiyorum”. Medeniyet tasavvurumuzdan yola çıkarak Kültür derelerimizin neredeyse yok olan su debisini yükseltmemiz gerektiğini biliyoruz. Bu çalışmaların devlet millet kaynaşması ile

yapılması gerektiğinde hem fikiriz.Devlet kurumları, Sivil toplum kuruluşları elele vererek tanzimattan bu yana örselenen kültürümüzü hakettiği yere yükseltmeliyiz, samimiyetle azimle kararlılıkla..

Kültür Bakanlığımız güzel bir çalışma başlattı: 3.Kültür Şurası. 3-5 Mart tarihlerinde İstanbul’da gerçekleşecek 3.Kültür Şurasında, ülkemizin önde gelen kültür insanları, Ülkemiz için çok önemli olan Kültür formları asıl ve eksik yönleri ile tespiti yapılacak ve ortaya bir Kültür politikası yol haritası çıkacaktır. 3.Kültür şurasında konular 17 komisyonda görüşülecek, Kültür Politikaları, Kültür Diplomasisi, Kültür Ekonomisi, Kültür Varlıkları ve Arkeoloji, Sahne Sanatları, Sinema –Radyo – Televizyon, Müzik Görsel sanatlar, Dil ve Edebiyat, Yayın ve Kütüphanecilik, Medya ve Kültür, Çocuk ve Kültür, Mimari ve Kültür, Şehir ve Kültür, Yerel Yönetimler ve Kültür, Sınırötesi Türkler ve Kültür, Aile ve Kültür komisyonları çalışıyorlar zirve için..Cumhurbaşkanımızın dertlendiği cümleden sonra ümidini yansıttığı şu cümle hepimize bir motivasyon veriyor; “Ümitsiz değilim, bunu başaracağımıza inanıyorum.” Kültür ile birlikte Şehirlerimiz’inde durumu ortada, hemen hepimizin ortak derdi; Medeniyet şehirlerinden ruhsuz ve estetikten yoksun, kültürden bî haber şehirlere evrilmemizin hoyratlığı...

Şehir ve Kültür; Şehirler ’in yapısındaki en küçük nokta olan evlerden yola çıkarak şehirleşmeye, medeniyetimize kavuşmaktır ortak formül.. Meseleyi sadece binaların boylarında aramayalım. Elbette medeniyetimizin bize gönderdiği örneklerde inancımızı ve törelerimizi yaşattığımız şehirlerimizde bulmalıyız. Caminin merkezde olduğu bir yerleşim yeri, bir meydan, meydana açılan cadde ve sokaklar, sokaklara giren çıkmazlar... İbadethane yanında okul, çeşme, çarşı... Ağaçlar ve çiçekler şehirlerin olmazsa olmazı...Ağaç boyunu geçmeyen yapılar.. ahilik geleneği.. Dostluklar, komşunun çocuğu ile ilgilenen komşular. Selamlaşmadan başlamayan gün. Saygı ve muhabbet, zirvedir mahalle kültüründe. Yeni kurulan yerleşimlerde; Kadim şehirlerden orantılı ölçekte büyüyen yapıları, meydanları çarşıları.. Gün ışığında ayıpsız mal satılan alışveriş yapılan

AVM leri..Kimsenin geçişini engellemeyen otoparkları, tertemiz ulaşım araçları, Modern ve teknolojik imkanları olan okulları, Çocukların hayata başlamasından itibaren şehri yaşayabilecekleri her türlü fiziki imkanlar.. Tertemiz camiler, yollar, meydanlar, sinemalar, tiyatrolar, spor alanları. Nefes alan şehir, nefes alınıp verilen oksijen dolu şehir. İdeal olan budur. Şehirlerimizdeki çarpıklıklar için sayın Cumhurbaşkanımızın şikayeti ortada; “Tek başına yaşamak insan fitratına aykırıdır. Şehirler işte bu fitrî ihtiyaçtan doğmuştur. Güzellik ve estetik arayışı da insanın özünde var olan hasletlerdendir. Medeniyet kavramının insanların birarada yaşadıkları şehirleri, o şehirleri anlamlı kılan yapıları da ifade eden geniş bir anlam dünyası vardır. İnsan doğanın çehresini değiştirebilecek müdahaleler yapma irade ve bilgisine sahip âlemdeki tek varlıktır. Bu müdahale güzele, iyiliğe, hayırlıya bulaşma yolunda olursa Allah’ın yeryüzündeki halifeliği davranışına uygun davranmış olur... İstanbul Boğazi’nin hali ortada. Boğazi felç ettiler. Neden, bu yüzden” Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı da vazifesini yerine getirmek için kolları sıvadı; “Şehircilik Şurası” 3 ay sürecek çalışmalarına başladı, Cumhurbaşkanımızın yukarıdaki sözleriyle. Bizlerde Şehir ve Kültür dergisi olarak zaten bu sorumlulukla yayın yapıyoruz. Ve 31 sayıdır bu sorumluluğumuzu en naif fakat kararlı bir tavırla yerine getirmeye çalışıyoruz. Aynada kendimiz yerine şehirleri ve kültürümüzü görüyoruz her ay.. Hz. Mevlâna diyor ki;

“Akılla hüneri sat da, hayran olmayı satın al”

Hoş bulduk efendim, hoşça bakın zatınıza..

Mehmet Kamil Berse

Genel Yayın Yönetmeni

MEHMET NURİ YARDIM

Mehmet Nuri Yardım (12.02.2017): <http://www.milatgazetesi.com/milli-kultur-surasi-na-dogru-makale-105422>

Milli Kültür Şurası'na Doğru

Mehmet Nuri Yardım 12.02.2017

GEÇENLERDE gerçekleşen Şehirleşme Şurası'nın faydaları görülmeye başlandı. Meselâ Taksim'de yapılacak olan caminin yüksekliğinin çevreye uygun olacağı ve çevredeki diğer mabetleri ve tarihî eserleri gölgeleyecek şekilde yapılmayacağı kararı, doğrusu çok sevindirici ve isabetlidir. Demek ki, medeniyetin merkezi kabul edilen şehirlerin temel hassasiyetleri, bundan böyle göz önünde tutulacaktır. Bu sahada yıllardan beri çalışmalar yürüten ve kalem oynatan biri olarak şura başlamadan önce bazı düşüncelerimi paylaşmak isterim. Şüphesiz iyi hazırlık yapılması ve şuranın, yani meşveretin bugünkü deyimle danışmanın hakkının verilmesi ülke yararına olacaktır. Öyleyse bîgâne kalmak doğru değil. Biz fikirlerimizi yazar, söyleriz. Danışma ihtiyacı duyan olursa da 40 yıllık tecrübe birikimimizi, hocalarımızdan aldıklarımızı cömertçe paylaşıyoruz.

Ölü doğum olmasın

Öncelikle Şura'nın Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından düzenleniyor olması sevindiricidir. Böyle bir üst şemsiyeye ihtiyaç vardı. Ama içinin mutlaka doldurulması gerek. Birkaç yıl önce sessiz sedasız bir şekilde "Kültür Çalıştay"ı adıyla bir program düzenlendi. Bu bir ölü doğumdu. Hiçbir faydası olmadı. Hiç sesi, yankısı ve yararı görülmeydi. Kültür ve sanatın merkezinde olanların bile haftalar sonra haberi oldu bu çalıştaydan. Sadece belediye kültür birimlerinin bir araya gelip hoşça vakit geçirdiği bir çalıştaydı sanırım. Ama kötü ve hazırlıksız organizasyonlar için iyi bir örnekti bu çalıştay. Boşuna masraftı, unutuldu gitti.

27 yıl sonra yeniden

Şimdi 27 yıl aradan sonra 3. Milli Kültür Şurası toplanıyor. Muhtemelen bu ay içinde veya önümüzdeki bir iki ay içinde gerçekleşecek. İlk şura 1982, ikincisi 1989 yılında gerçekleşmişti. Şimdi üçüncüsü yapılacak. Aslında sadece bu manzara bile, bizim kültür ve sanata çarpık bakışımızı gösteriyor. Ekonomi veya diğer konularla ilgili pek çok istişare toplantıları yapıldığı halde kültürel meseleler nedense es geçilir, önemsizlenir. Nitekim Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, yıllardan beri bu konuya dikkat çekmekte, eğitimde ve kültürde geri kalındığına işaret etmektedir. Şükürler olsun ki başta müfredat konusu olmak üzere eğitimde ciddi çabalar gözleniyor artık. Sıra kültürde!

Şura'ya çağrılacak isimler

Basında Milli Kültür Şurası hakkında çıkan haberlerde, Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı'nın şura öncesinde kültür ve sanat dünyasının önemli isimleriyle gruplar halinde istişarelerde bulunduğu belirtiliyor. Bu isimlere baktım, çoğu isabetle seçilmiş ve konu hakkında emeği, çabası ve fikirleri olan kültür sanat adamları. Şüphesiz bu fikir alışverişlerinin pek çok faydası olacaktır. Yalnız şuna dikkat çekmek isterim ki, sadece medyada tanınan, kültür sanat dünyasında da adını duyurmuş olanlar değil, sessiz sedasız bir şekilde yıllardan beri çalışmalarını azimle sürdüren kişi ve kurumlar da şuraya çağrılmalı ve düşüncelerine müracaat edilmelidir. Aksi takdirde, şura güdük kalır, istenen netice de elde edilmez. Ben bu vesile ile şurada ele alınması gereken hususlar hakkında bazı tekliflerimi, düşüncelerimi toplu olarak arz ediyorum:

EKSİKLER TAMAMLANMALI

- Geç de olsa şuranın toplanacak olması, faydalı, hayırlı ve iyi olmuştur. Bu vesile ile kendisi bir siyasetçi olmadan önce bir kültür ve düşünce adamı, yazar olan Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Nabi Avcı Beyefendiye yürekten kutlarım. İnşallah konuyla ilgili eksiklikler tamamlanır, ihmaller biter, yapılmış olan hatalar telafi edilir.

ŞURA DAHA SIK YAPILMALI

- Bence bu şurada alınacak ilk karar, sürekliliği sağlamaktır. Yani 27 yıl sonra 4. Kültür Şurası yapılmamalıdır. Her yıl olmasa bile en azından iki yılda bir bu danışma meclisi mutlaka İstanbul'da toplanmalıdır.

KATILIM GENİŞ OLMALI

- Şüphesiz bu tür şuraların en mühim özelliği, geniş katılımı yapılmış olmasıdır. Yani sadece seçkin zevatın iştiraki ve fikir beyanları ile bu toplantılar resmi buluşmaya dönüştürülmemelidir. Her kesimden bu konuda ciddi olarak faaliyet gösterenler tespit edilmeli, çağrılmalıdır.

DERNEK VE VAKIFLAR ÇAĞRILMALI

- Şüphesiz isimler önemlidir. Sanatkârlar ve yazarlar olacaktır. Ama 40-50 yıldan beri kültür ve sanat alanında yılmadan usanmadan emek veren, çaba gösteren, sanatkârlara sahip çıkan dernek ve vakıflar da ihmal edilmemelidir. Onların görüşü hakikaten çok önemlidir. Zira sahada olanlar onlardır. Vatandaşlarla sürekli birlikte olanlar, dertlerini ve şikâyetlerini dinleyenler, bu müesseselerin yöneticileridir. Belli başlı vakıf ve derneklerin idarecileri mutlaka Milli Kültür Şurası'na davet edilmeli ve değerli fikirlerinden istifade edilmelidir.

YAŞANAN SIKINTILAR ANLATILMALI

- Toplantılarda ülkemiz kültür ve sanat sahasındaki çalışmalarda yaşanan sıkıntılar, rahatlıkla ifade edilebilmeli, tahliller yapılabilmeli, çözüm yolları ayrıntılı biçimde konuşulmalı ve bulunmalıdır.

BELEDİYELERİN FONKSİYONU

- Son yıllarda kültür ve sanat faaliyetlerinde sorumluluk üstlenen ve gerçekten değerli çalışmalara imza atan belediyelerin kültür müdürleri de unutulmamalı. Başta İBB Kültür Daire Başkanlığı. Kültüre ve sanata değer vermeyen belediyeler de var. Meselâ İstanbul'da 39 ilçe arasında bu toplantıya katılmaya hak kazanacak olan, beş altı belediye temsilcisidir. Sadece onların çağrılması, diğer belediyelere de mesaj olacaktır. Türkiye 15 Temmuz 2016'dan bu yana bir istiklâl ve istikbal mücadelesi veriyor. Seferberlik hâli devam ediyor. 3. Milli Kültür Şurası'nın bu sıralarda toplanacak olması ülkemiz adına sevindiricidir. İnşallah hakkı verilerek gerçekleşir. Şimdiden hayırlı uğurlu olsun.

MEHMET Y. YILMAZ

Mehmet Y. Yılmaz (08.03.2017). <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/mehmet-y-yilmaz/bahceliye-yakismadi-40387954>

Yazıda ilgili kısım:

“YENİ BİR 'KIYAFETİNKILABI' MI?

CUMHURBAŞKANI Recep Tayyip Erdoğan, 3. Milli Kültür Şûrası'nda yaptığı konuşmada şöyle bir cümle de söyledi:

“Eğer bugün İstanbul sokaklarında yürüyen bir kişinin kıyafetinden, ayakkabısından, şapkasından, vücut çalımından hangi kültüre mensup olduğunu çıkaramıyorsak kültürel kuraklığın pençesindeyiz demektir.”

Eski minyatürlerde, surnamelerde filan görüyoruz ki, erken Osmanlı dönemindeki İstanbul'da tam bir giysi cümbüşü vardı.

Şalvar, iç gömleği, entari, kaftan, hırka, sarık, külah, tülbent, ferace, aklınıza gelebilecek bir yığın giysi ve aksesuar.

1554'ten 1562'ye kadar Avusturya'nın İstanbul Büyükelçisi olan De Busbecq, Türklerin daha çok yeşili tercih ettiklerini, beyazı da yoğun olarak kullandıklarını yazıyor anılarında.

Hristiyanların, Yahudilerin de kendilerine özgü giysileri vardı, devletin hükümlerine göre belirlenirdi, bunun dışına çıkmak yasaktı. Giysisinden kimin hangi dine mensup olduğunu kolayca anlayabilirdiniz.

Sarayda giyilen kumaş, biçim ve renkte kıyafeti, halkın giymesi yasaktı ve törenler ile seferde giyilenler günlük giyilenlerden farklıydı.

Aynı elçinin yazdığına göre, o dönemde subaylar sarı, erler kırmızı, ulema ise mavi renkte ayakkabılar giyermiş.

18. yüzyıldan itibaren bunun değiştiğini, Avrupa etkisinde giyim tarzının saraydan başlayarak önce devlet görevlilerine, oradan da İstanbullu kentlilere yayıldığını da biliyoruz.

Cumhurbaşkanı'nın sözlerini gazetede okuyunca “Acaba yeni bir kıyafet devriminin şafağında mıyız” diye düşünmedim değil.

İstanbul sokaklarında yürürken hangi kültüre ait olduğumu belli edecek şekilde giyineceksem, nasıl giyinmeliyim?

Yakın zamana kadar Fatih'te bir mekana yemeğe giderdik, bir arkadaşım oradaki insanların giysilerine bakarak hangi cemaate mensup olduklarını tahmin ettiğini iddia eder, bir şeyler de söylerdi. Ama doğru mu söylüyordu, kafa mı buluyordu, bilemiyorum.

“Kültürel kuraklığın pençesinden kurtulmak için” herkes böyle kendi kültürel aidiyetine göre mi giyinecek?

Anayasa değişikliği, referandumda kabul edilirse bunu sağlamak çok kolay.

Bir Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle iş biter.”

MEHMET TANIR

Mehmet Tanır (23.10.2016): Kültür Politikaları Alanında Yapılmış Çalışmalar.

<http://www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3298> ** YAZI DİZİSİNİN YAYINLANAN

BÖLÜMLERİNİ OKUMAK İÇİN: www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3078 **
www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3070 **
www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3068 **
www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3061 **
www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3034 **
www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3016 **
www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=3006 **
www.turizmhaberleri.com/koseyazisi.asp?ID=2988

MEHMET TEZ

Mehmet Tez (28.02.2017): . <http://www.milliyet.com.tr/yazarlar/mehmet-tez/milli-kultur-s-rasi-2404407/>

Milli Kültür Şûrası

Eklenme Tarihi28.02.2017 - 0:40-**Güncellenme Tarihi**28.02.2017 - 0:40

Mehmet Tez»mehmet.tez@milliyet.com.trTüm Yazıları

“Bu Şûra’da, sinemada, müzikte, edebiyatta, müzecilikte, çocukların kültürel eğitiminde, aklınıza gelen tüm mecralarda, ne yapıyoruz, ne yapmıyoruz, neyi doğru, neyi yanlış yapıyoruz açık yüreklilikle tartışmayı amaçlıyoruz.”

Hafta sonu 3-5 Mart tarihlerinde Lütfi Kırdar Kongre Merkezi’nde düzenlenecek Milli Kültür Şûrası’nın amacını Kültür Bakanı Nabi Avcı bu şekilde ifade etti.

Bir süredir “Kültürde istediğimiz yerde değiliz” düşüncesi hükümet çevrelerince dillendirilmekte. Belli ki bu konuda bir şeyler yapma ihtiyacı ve endişesi var. Belli ki bazı şeylerin yanlış ve eksik yapıldığı düşünülüyor. Bakan Nabi Avcı açık yüreklilikle tartışılacağını belirtiyor. Ne güzel. Sayın Bakan’ın çağrısına uyalım, açık yüreklilikle yanlış bulduğumuz noktaları sıralamaya çalışalım.

İlk yanlış tektipleştirme. Resmi makamlar kültürel alanı kontrol altına alınacak, yönetilecek, hükmedilecek ve en önemlisi tektipleştirilecek bir alan olarak gördükçe başarısız olmaya da mahkûm. Türkiye gibi zengin bir kültürel birikime sahip bir ülkede tektipleşme demek başarısızlığı baştan kabul etmek demek çünkü.

Nobel alan yazarından, dünya çapında piyanistinden, insanlığa mal olmuş büyük şairinden, tiyatrocusundan, balerininden, sinema yönetmeninden nefret eden bir ülke olmamak için neler yapmalı, işe buralardan başlamak lazım. Burada bir yanlışlık var çünkü.

Bu kadar “yerli ve milli” varken, yeni bir “yerli ve milli”yi suni bir şekilde yaratmaya gerek yok ki. Bu insanların hepsi, yerli ve milli, bu ülkenin bu toprakların insanları. Heavy metal grubu da bu toprakların grubu, halk müziği sanatçısı da bu ülkeden çıkıyor, kemancısı da, saksafoncusu da, yazarı da şairi de. Yunanistan’da ya da Suriye’de yetişmiyor bu insanlar.

Bir diğer konu eleştiri. Sinema, edebiyat, müzik gibi temel mecralar başta olmak üzere kültür-sanatın ve bu alanlardaki üretimin gelişmesi eleştiriyle ve eleştirinin kurumsallaşmasıyla ilgili. Bugün bu alanda hiç iyi bir noktada değiliz.

Sayın Bakan “çocukların kültürel eğitimi”nden de söz ediyor. Sanat alanında değerli insanlar yetiştirmesi beklenen pek çok eğitim kurumunda hoca yok, birçok bölüm kapanma noktasına geldi. Cumhuriyet döneminde temelleri atılan kültür kurumları işletilmiyor, hakkıyla yönetilemiyor. Oysa hali hazırdaki milli eğitim müfredatında eleştirilecek yönler ve eksikler olmasına rağmen yine de zengin bir içerik var. Bunun acaba farkında mıyız?

Mevcut müfredatın hakkıyla uygulanması bile önemli bir adımdır. Şûra açık yüreklilikle tartışacaksa, bunları tartışmalı. Bu sorunları gerçekçi bir şekilde tespit etmeli ki çözüm aranabilsin.

Son olarak, kültürde en önemli konu seyirci. Yani insan. Bakın bir örnek vereyim. Geçenlerde İKSV üniversiteli gençlere yönelik bir uygulamayı hayata geçirdi. 1000 üniversiteliye çekilişle, içinde İKSV etkinliklerinde kullanılmak üzere 250 TL yüklü kültür-sanat kartı hediye edildi. Kaç kişi başvurdu biliyor musunuz? 1000 kart için 64 bin kişi. 81 ilin 81’inden de başvuru olmuş. Gençler görmeye öğrenmeye aç. Milyonlarca potansiyel seyirciden söz ediyoruz.

Bu bir pilot uygulama. Genişletilmesine çalışılıyor. Mesela neden Türkiye’de 18 yaşını dolduran öğrenci bir gence devlet bir kültür sanat kartı hediye etmesin?

Neden kültür bakanlığı cumhuriyetin kültür-sanat kurumlarında opera, bale, tiyatro izlemek için geçerli böyle bir kart uygulamasını başlatmasın?

Neden özel sektörün köklü kültür kurumlarıyla işbirliği yaparak bu kartın kullanım alanlarını genişletilmesin?

Dikkate alınır, alınmaz bilemem. Bizim görevimiz Türkiye’nin kültür-sanat alanında dünya çapında hak ettiği yere gelmesi için yapıcı eleştirilerimizi dile getirmek.

METİN CELAL

Metin Celal (01.03.2017):

http://www.readjournal.com/bulletin/clip_reader.jsf?access_code=6lersEihciitXSqsU2ZFpHSpZ7hiAGodFvIJ6rkAPpU%3D **

http://www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/687842/Kultur_S_rasi_herkes_icin_kultur_diyecek_mi.html

Metin Celal

Kültür Şûrası ‘herkes için kültür’ diyecek mi?

01 Mart 2017 Çarşamba

İstanbul Kültür Sanat Vakfı’nın (İKSV) “Kültür-Sanatta Katılımcı Yaklaşımlar” raporu İpsos verileri ile konuşuldu daha çok. Kaç kişi hiç sinemaya gitmemiş; hiç kitap okumuyor; konser, tiyatro ya da opera gibi herhangi bir etkinliğe katılmamış. Bu veriler tartışıldı, her zamanki gibi yazıklanıldı.

Dr. **Ayça İnce**, **Ceren Yartan** ve **Rumeysa Kiger**’in hazırladığı rapor, Türkiye’de kültür-sanat hayatına katılma ve katılmama nedenlerini inceleyerek, bu alanın “kullanıcılarının” kimler olduğunu anlamaya çalışıyor. Kültürel hayata erişim ve katılım olanaklarının artırılması yolunda “herkes için kültür” önerisini getiriyor.

İlki 1982, ikincisi 1989 yılında yapılan Milli Kültür Şûrası’nın üçüncüsü 3-5 Mart 2017’de İstanbul’da toplanacak. Açılışını da Cumhurbaşkanı **Tayyip Erdoğan** yapacak. En üst düzeyde önemsenip himaye edilmesine rağmen Kültür Şûrası’na kimlerin katılacağı, hangi konuların konuşulacağı hakkında bir bilgiye ulaşmak mümkün görünmüyor. Şûranın bir internet sitesi yok. Ama 02.11.1989’da Resmi Gazete’de yayımlanmış bir “*Milli Kültür Şûrası Yönetmeliği*” var. 6. maddede “Şûra, kültür konusunda Bakanlığın en yüksek danışma kuruluşudur” deniyor. Bu kadar önemli. Şûranın görevleri şunlar; “a) Atatürk ilkeleri ışığında kültür politikası hakkındaki görüşleri belirlemek, b) Kültürel konularda yönlendirme, teşvik ve işbirliği esaslarını tespit etmek, c) Kültürümüzün korunmasını, geliştirilmesini, tanıtılmasını ve yayılmasını sağlayıcı tedbirleri belirlemek, d) Gerekli görülen kültür konularının görüşülmesi, tartışılması ve istişari kararların alınmasını sağlamak”. Aynı yönetmeliğe göre şûranın en az üç yılda bir toplanması gerekiyor. Ama 28 yıldır toplanmamış.

İKSV’nin raporunun şûra öncesi yayımlanmış olması iyi bir tesadüf. Bu raporun şûranın en önemli tartışma konularından biri olması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü raporla ortaya konulan sonuçlar hiç de iç açıcı değil.

GfK’nin anketine göre Türkiye’de en yüksek kültür- sanata katılım oranı 18-24 yaş arasında ve eğitim seviyesi ile geliri yüksek olarak tanımlanan AB grubunda görülüyor. “Bilet satın alarak yılda bir veya daha çok kez etkinliğe katıldım” diyenlerin oranı yaklaşık yüzde 20, bilet satın almaksızın ücretsiz bir etkinliğe katılanların oranı ise yüzde 10. Hiçbir etkinliğe katılmadım diyenler ise yüzde 70 gibi bir oranla ezici çoğunluğu oluşturuyor.

Araştırmaya katılanlar en çok sinemaya gitmeyi (ayda 1 kez) tercih ediyorlar. Onları yıl boyunca katıldıkları 8 etkinlikle tiyatroya gidenler ile müze ve galeri ziyaret edenler ve yakınlarındaki bir kültür kurumunda etkinliğe katılanlar takip ediyor.

TÜİK’in 15-24 yaş grubundakilerle yaptığı boş zaman değerlendirme anketlerine (2014-2015) göre gençlerin en sık gerçekleştirdiği faaliyet televizyon izlemek (yüzde 93.9) ve sosyal medyada zaman geçirmek (yüzde 56.4). Yine TÜİK’e göre kültür-sanat harcamalarında son üç yıl içinde düşüş söz konusu. Hane halkı kültür-sanat tüketim harcamalarının oranı 2013’te yüzde 3.1’den 2014 yılında

yüzde 3'e, 2015'te ise yüzde 2.9'a düşmüş.

Kültürel hayata katılmamanın sanata ilgisizlikten, ulaşamamaya, bilgisizlikten, haberdar olmamaya, güvenlik endişesinden bilet fiyatlarının pahalılığına kadar çeşitli gerekçeler var. Sanat eğitimin önem verilmemesi en önemli etken olarak görünüyor.

Bilet fiyatlarının pahalılığının nedeni, mevcut vergilere ek olarak yüzde 10 stopaj ve yüzde 20 gelir vergisi ödenmesi. Dünyada başka örneği olmayan bu vergiyi kaldırmak, hatta ücretsiz etkinlikler için sanat kurumlarına destek vermek, katılımı artırıcı bir çözüm olabilir.

İtalya, 2016'da 18 yaşına giren gençlere kültür-sanat harcamalarında kullanmaları için 500 Avro sağlıyor. İKSV'nin 1000 üniversite öğrencisine verdiği destek de ülkemizden iyi bir örnek. Devlet bütçesinden kültürel etkinliklere katılım ve kitap almak için böyle bir pay neden ayrılmasın?

Galiba en doğrusu kültüre, sanata, kitaba erişim politikası oluşturmak. Buna en uygun yer de Kültür Şûrası. Bakalım şuradan böyle bir karar çıkacak mı?

MEVLANA İDRİS

Mevlana İdris. (04.03.2017). <http://www.karar.com/yazarlar/mevlana-idris/surada-burada-surada-3459>

Mevlana İdris
midris@karar.com

Şurada burada Şûra'da

04.03.2017 Cumartesi 03:09 - Son Güncelleme: 04.03.2017 Cumartesi 03:10

YORUM YAZ

Dün İstanbul'da başlayan III. Millî Kültür Şûrası bugün ve yarın da devam edecek.

Ev sahipliğini Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın yaptığı Şûra'nın açılış konuşmasını Bakan Nabi Avcı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan yaptı.

Çok sayıda seçkin davetlinin katıldığı Şûra'da kültürel sorunlar, yaklaşımlar ve çözüm önerileri 17 başlık altında oluşturulan komisyonların çok sayıda alt başlığa ayrılmış yüzlerce alt komisyonunda enine boyuna masaya yatırılacak. Acaba tebliğlerden, itirazlardan, müzakerelerden sonra geriye ne kalacak? Bunu şimdiden kestirebilmek zor. Fakat Şûra sonrasında ortaya çıkacak ve uygulanması mümkün olan her türlü önerinin bizzat takipçisi olacağını söyleyen Cumhurbaşkanı'nın vaadi dikkat çekmiş olmalı ki salondan bir alkış yükseldi.

Alkışlar daha dinmeden Cumhurbaşkanımızın özellikle son iki yılda altını çizerek vurguladığı mimarî, şehir, kültür ve sanat içerikli konuşmalarını hatırladım.

Sonra bir dostumla bu çerçevede yaptığımız konuşmaları hatırladım. Şöyle diyordu bana, dostum özetle: “Şu an çok önemli yapısal değişimler yaşanıyor, estetiğe de sıra gelecek.”

Müteahhit bakışının enikonu baskın olduğunu gördüğüm yerel ve merkezî yönetim yaklaşımlarına dönük kimi eleştirilerimi bu sözlerle karşılıyordu görüp geçirmiş dostum.

Umarım öyle olur, dediğimi hatırlıyorum. Ama gerçekte böyle bir şey olabilir mi? Her şey olup bittikten sonra bir şeyin olup bitmemesi için yapılacak şeylerin bütünü, zamansal olarak tamire, tağyire ve tadilata yönelik bir işlev üstlenebilir mi?

Cam kırıldıktan sonra, o bölgedeki bütün taşları toplamak için yüzlerce kamyonu bölgeye yığmak, kırılmış camı kırılmamış hâle getirebilir mi?

İstanbul’da suları gürül gürül akan bir çeşme olsaydı da konuşabilseydik bunları, mermerde başka bir içerikle akan sülüs bir duanın altında.

Şimdi her akşam camlarında yangın çıkan gökdelenler var mîrim, kafanı o kadar kaldırıp bakabilirsen.

Üsküdar yok artık, Marmaray’dan Üsküdar durağında inip yerin yüzüne çıktığında.

Birkaç huysuz ihtiyar mırıldanadursun Kâtibim’i.

O Kâtibim ki bir zamanlar hafif makara bir şarkı iken bugün ‘nostaljik azîzan’ mertebesine yükseltilmiş.

Vâ esefâ ve fakat hayırlı ola Şûra...

Ne güzeldi birkaç âşina dostla akan Boğaz’a bakıp birlikte akmak.

Emeği geçen ve davet etme inceliğini gösteren tüm dostlara bin teşekkür.

Dalgin dayı

İnsanız neticede; zaaflarımızla, hasletlerimizle. Buzdağlarını müştereken hohlaya hohlaya eritiyor, yerine gökdelenler dikmek için kapışıyoruz. Rezidanslarımızın bilmem kaçınıc katında Beytullah’a karşı gerine gerine uzanıyor, tevazu üzerine sohbetler ediyoruz. İnsanız neticede; bu dağdağa içinde arada bir “ürperiyoruz” da.

Geçen gece bir muhabbet meclisindeyiz. Ortada bir mangal. Hukukçu dostumuz Şadi’ye dedim ki: Üstadın “Mangal” şiiriyle başlayalım sohbe”. Hâfıza yerine hemen internete sarıldı hazret. Ne diyelim, insanız neticede; hâfıza-ı beşer...

...

“Küllerini deşince/Titrer ürperir mangal.”

“Metafizik ürperti”yi çoktaaan unuttuğumuz bir çağda, mangalın ürpermesinden bahis açmak! Gel de ürperme! Eh, “gaibi kurcalayan çilingir” olursanız, eşyanın ürpermesini de hissedersiniz elbet.

Efendim, metafizikten söz açtık da... Mahmutpaşa'da bir işportacı. Kalabalıklar içinde bir münzevi. Yüzünde çizgi çizgi "çile". Ömür boyu ne bulursa dağıtmış. Her mecliste gönül sofraları kurmuş. Yedi odalı gecekondusu tıklım tıklım kitap; hepsini incelemiş, notlar düşmüş. Velhasıl, kelimenin tam manasıyla nevi şahsına münhasır. Üstadın "metafizik evladı" merhum "Hilmi Ağabey"imiz !

Yıl 1985... Kubbealtı Vakfı'nın iftarındayız. Hilmi Ağabey ile aynı masada. İftarın sonuna doğru iki öğrenci çıkageldi. Ne var ki yemek tükenmiş. Öylece kalakaldılar. Hilmi ağabey, bendenize "gel" işaretinde bulundu. Ardından da öğrencilere. Laleli'de bir lokantaya doğru yola koyulduk. Biraz sonra, caddenin öte yanından bir ses: "Dayıııı gel, paranın üstünü al!" Sesin sahibi bir kadın. Seslendiği kişi Hilmi Ağabey; lâkin duymazlıktan geliyor. (Bu çilekeş kadından geçen ayki bir yazımda bahsetmiştim. Bizans'tan kalma bir taşın üzerinde otobüs bileti satan, ayakları dizkapağından kesik, kimsenin yardımını kabul etmeyen onurlu kadın.)

Uzatmayalım efendim, merak saikiyle kadıncağızın yanına gittim. Meseleyi anlattı. Hilmi Ağabey birkaç gün önce tek bilet satın almış. Karşılığında da yüz katı değerinde bir banknot vermiş. Kadın diyor ki: "Para üstünü almadan çekip gitti. Az para mı. Dayı amma da dalgın."

Kadıncağızın bilmediği bir şey vardı. "Dalgın Dayı", insanlara yardım etmek için kolları sıvadığında vaziyete göre planlar yapardı.

...

"Dalgın Dayı"yı tanıtabilmek için formalar dolusu yazmak gerekir; lâkin onun tevâzuu buna mücadele etmez. Sadece bir cümle ilave edeyim: Ömür boyu gıybet etmemiş bir dil! Bu nasıl bir nefis hakimiyetidir? Gel de ürperme!

...

Üstad da metafizik evladı "Dalgın Dayı" da 'çile'li bir devire nokta koyup menzil-i maksuda ulaştılar. Laf-ı güzaf ile meşgul fânilere de mangalbaşını noktalamak düştü. "Fâni günleri anar,/ Sabaha erir mangal."

YUSUF ZİYA ADİDEĞMEZ

MEVLANA İDRİS

Mevlana İdris (07.03.2017). <http://www.karar.com/yazarlar/mevlana-idris/yillar-hizli-gunler-yavas-3482>

Mevlana İdris
midris@karar.com

Yıllar hızlı, günler yavaş

07.03.2017 Salı 03:22 - Son Güncelleme: 07.03.2017 Salı 03:44

Biz üç gün süren geniş katılımlı Millî Kültür Şûrası ile meşgul iken, Almanya ve onu tâkib eden Hollanda, Avusturya gibi ülkeler de bambaşka 'istemazük' politikalarının tuhaf uygulamaları ile içli dışlı olmaya başladı.

İki üç gündür güneş var, cemreler düştü, baharın eli kulağında.

Gelin görün ki uluslararası politikaların nedense hep 'aşırı sağcı' pıtırıcıları birden bire yüzeyi sulandırmaya, bulandırmaya kaldığı yerden devam etmeye başladı.

Doğumuz ve güneyimizle mi, batımız ve kuzeyimizle mi uğraşalım derken referandum bağlamında buna bir de içimiz ve içimiz de ekleniverdi.

Böyle bir hengâmede 3. Milli Kültür Şûrası'nın açılışında olduğu gibi kapanışında da veciz bir konuşma yapan Bakan Nabi Avcı ' Dünyanın iyiliği için Türkiye, Dünyanın vicdanı için Türkiye' vurgusunu sanırım doğrudan küresel bir endişe ile yaptı.

Gerçekten de dünyada iki kutup varsa, bu kutuplardan birinin Türkiye olduğu artık âşikâr.

Bu yüzden tuttuğumuz yön, içinde yer aldığımız her türlü oluşum yalnızca bizim için önem arzetmiyor.

Tercih ve tutumlarımıza kendiliğinden ya da değişik saiklerle eklenilen bir blok var; Kimsesizler bloku.

Bazan bu blokun sorumluluk ve zahmetleri, bazan da bu blokun bereketi ile yürüyoruz. Bu ütöpik bir bakış değil, tarihsel ve bir anlamda metazori bir gerçeklik.

Bu gerçekliğin içinden selam herşeye.

Mülteciler, göçmenler, mağdurlar, işgâl altındakiler, gurbettekiler...Hepsinin yolu bir şekilde buradan geçiyor.

Ve biz bazan kırıp dökerek, bazan kırılıp dökülerek her yana, her sese yetismeye çalışıyoruz. Ve 'her şeyin' sonucunu henüz bilmiyoruz.

Tam bir yıl önce bugün Karar gazetesi yayın hayatına başlamıştı. Galiba yılların hızlı, günlerin yavaş geçtiği bir hakikat. Neler oldu, neler yaşadık hikâyesi zor. Kelimeler, cümleler, manşetler, sayfalar...Hepsi Türkiye için ve hepsi Türkiye.

Ya nasip...

Geç bunları efendi, geeeeç!

Efendim, internette parapsikoloji ile alakalı bir siteye üyeyim. Takriben 12 yıldır İngilizce'nin kafasını gözünü yara yara yazışıp oyalanmaktayım. Geçenlerde konu döndü dolaştı "ego tatmini"nin negatif etkilerine geldi. Üyelerden biri Avustralya medyasındaki "tıklanma" rekabetinden, Twitter ve Facebook ile ilgili "izlenme" yarışından söz açtı. Böylece diğer ülkelerde de bu yarışın toplumsal bir hastalık derecesinde zıvanadan çıktığını öğrenmiş olduk. Bir de şu nokta var: Yazan denli samimi, takipçi ne kadar candan?

Bu vesileyle bir hâtırâmı paylaştım üyelerle.

...

Yıl 1963. İlkokul üçüncü sınıftayım. Yaz tatilinde, Sivas'a iki saat kadar mesafedeki Soğuk Çermik'teyiz. Bayırda atçılık oynayıp koşuştururken bir ağıt işittik. Kadınli erkekli bir grup köylü, bir öküzün başında ağlaşmakta. Öküzcağız uçurum gibi bir yerden düşüp telef olmuş. Köylülerden birinin ağıtını hiç unutmam: "Babam öleydi sarı öküüüz, babam öleydi sarı öküüüz." Eh, yoksulluk bu, kolay değil.

Neyse efendim, ağlaşmakta olan kadınlardan biri birden farkettiler bizi. Yerinden kalktı.

Yaklaştı. Öküzün acısını unutturan bir husus var herhalde. Altmış yaşlarında. Yoksul mu yoksul. Eli el değil, ayağı ayak değil. Üst baş desen yine öyle; dokunsan bin yaması dökülecek.

"Mektebe gidiyonuz mu?" diye sordu. "He" dedim.

Az ötedeki dağarcık gibi bir nesneyi açtı. Yıpranmış, buruşuk, sararmış bir kağıt. Kurşun kalemle yazılmış beş on satır.

"Koreli'den" dedi, "ohu hele, sesli ohu."

Okumaya başladım. Kore'deki asker oğlundan. Yıllar önce yazılmış. Öyle anlaşılıyor ki dinleye dinleye ezberlemiş kadıncağız. Kaç kez okutmuş kimbilir. Kağıda dökülen hasret gözyaşlarının lekeleri hâlâ taptaze gibi. Ya mektubu her açtığında duyduğu kalp çarpıntısı?

...

Okuma faslı sonra erdiğinde, yaşlı kadın kendinden geçmiş gibiydi. Kağıdı aldı, yüzüne gözüne sürdü. Bu arada bir başka köylü geldi. "Yine mi mektup okutuyorsun" anlamında mırıldandı.

Aralarındaki hafif yollu tartışmadan anladığım: Kore Savaşı'na giden oğuldan on yılı aşkın zamandır haber alınamamış. Ya ölü ya kayıp. Sadece bir mektubu ulaşmış. Anası, önüne gelene okutup duruyor. O kadınağız o mektubu belki yüzlerce okuttu. Her önüne gelen okur yazara. Yüzbinlerce kez hafızasından okudu. Yüzbinlerce kez kalbinden. Ömrü olursa daha kaç yüzbinlere ulaşacak kimbilir. Hiç kuşum yok ki, gördüğüm göreceğim en kalabalık, en samimi en kalbî okur kitlesine o satırlar sahip. O kargacık burgacık, kurşun kalemle yazılmış satırlar. Yine hiç kuşum yok ki, gördüğüm göreceğim en candan, en samimi okuyucu da o yoksul, biçare ana.

Face imişi, twit imiş, köşe yazısı imiş, geç bunları muhterem üye, geç.

Var biraz da sen oyalan!

YUSUF ZİYA ADIDEĞMEZ

MURAT ERDİN

Murat Erdin (16.4.2017): <http://www.murekkephaber.com/kulturun-millisi-olur-mu/5390/>

Kültürün millisi olur mu?

"Türkiye'nin zengin kültürel birikimini daha da zenginleştirmek ve yeni kültür politikalarına yön vermek" amacıyla toplandığı belirlenen Milli Kültür Şurası'na katılanlar, oluşturulan komisyonlar aracılığıyla devlete çeşitli öneriler sundular. Referandum gündemiyle medya tarafından neredeyse hiç görülmeyen bu şurayı daha fazla geç olmadan dikkatlerinize sunmak istedim."

Kültürün millisi olur mu?

16 Nisan 2017 - 12:50 - Güncelleme: 16 Nisan 2017 - 12:55

Murat Erdin yazdı

Türkiye'de sadece iki bakanlığın önünde "milli" sıfatı vardır: Savunma ve Eğitim Bakanlığı.

Sistemi en çok değiştirilen politikalar başında "milli" sıfatı olan bu iki bakanlık tarafından yürütülür. Türkiye'de hala yerli yerinde ve kalıcı bir eğitim sisteminin bulunmayışını Milli Eğitim Bakanlığı'na, hala kendi tankını, topunu, tüfeğini yapamayan savunma sistemimizi de Milli Savunma Bakanlığı'na borçluyuz. Umarız yakında değişir.

Mart ayı başında İstanbul'da toplanan "Üçüncü Milli Kültür Şurası" başında "milli" sıfatı bulunması nedeniyle bana aynı şeyleri anımsattı.

"Türkiye'nin zengin kültürel birikimini daha da zenginleştirmek ve yeni kültür politikalarına yön vermek" amacıyla toplandığı belirlenen Milli Kültür Şurası'na katılanlar, oluşturulan komisyonlar aracılığıyla devlete çeşitli öneriler sundular. Referandum gündemiyle medya tarafından neredeyse hiç görülmeyen bu şurayı daha fazla geç olmadan dikkatlerinize sunmak istedim.

Kurulan komisyonların önerileri hayli zengin ve dikkate alınmaya değer. Ama dikkate alınır mı bilinmez. Örneğin Kültür Politikaları Komisyonu Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın yeniden yapılandırılmasını önermiş. Turizmin ayrı, kültürün ayrı değerlendirildiği iki bakanlık çok daha yerinde olmaz mı ?

Kültüre ayrılan bütçenin en az iki katına çıkarılması da öneriler arasında. Kentsel dönüşüm hoyratlığı nedeniyle dümdüz edilen kentlerdeki tarihi eserlerin korunması, şehir planlamalarının buna göre yapılması ve genel estetiğin korunmasında Kültür Bakanlığı'nın söz sahibi olması da dikkate değer bir başka öneri. Burada şunu sormak gerekiyor belki: Belediyelerde arkeolog, şehir plancısı, mimar ve sanat tarihi uzmanı istihdamını zorunlu hale getiremez miyiz ? Yoksa her şey belediye başkanının iki dudağı arasında kalmaya devam mı edecek ?

Karaköy'de yaşanan tarihi eser katliamlarını, AKM'nin, Muammer Karaca Tiyatrosu'nun yok edilmesini, İzmir Torbalı'da belediyenin meydandaki heykeli kaldırıp yerine ne olduğu belirsiz bir maket dikmesi gibi saçmalıkları başka türlü nasıl önleyeceğiz ?

Sanatta ve kültürde KDV indirimi hala gündemde. Ama hükümet adım atmış değil. Seçim öncesinde çok sayıda karara imza atan devletimiz konu kültüre gelince nedense sağırlaşıyor. Bütün bunlar fuzuli işler gibi mi geliyor acaba ?

Komisyonların başka önerileri de var.

Bir "kültür fonu" kurulması önerilmiş. Özel sektörün sponsorluklarına vergi indirimi veya muafiyeti getirilmesi istenmiş. Hepsi doğru öneriler.

Şura üyeleri, bienal veya sanat fuarı organizasyonlarında bürokrasiyi aşamıyor olmaktan da şikayet etmişler. Yerden göğe kadar haklılar. İnanın "bienal nedir" diye soran valiler, kaymakamlar var. Çanakkale Bienali'nin geçen yıl sırf "siyasi nedenlerle" yapılamadığını hatırlatayım geçeyim.

Müzelerde markalaşma, kaynak yaratma ve pazarlama konularında profesyonelleşmeye öncelik verilmesi istenmiş. Kamu binalarında, AVM'lerde, halka açık alanlarda sanat eserlerinin sergilenmesi istenmiş. Her fırsatta heykellere saldırılan Türkiye'de bu o kadar kolay değil artık. Çok sayıda yeni bina tamamlanıyor. Lütfen dikkat edin, kaç tanesinin dış cephesinde bir sanat eseri yer alıyor ? Yeni kamu binaları için hangi ressama ve heykeltıraşa eser ısmarlanıyor ? Eskiden yapılıyor muydu diye soranlara bir çırpıda bir sürü örnek verebilirim. Sadece Unkapanı'ndaki İMÇ binasına baksınlar kafi.

Ama belki, AVM benzeri binalarda sanat galerilerine yer ayırmak bir ruhsat koşulu haline getirilebilir.

"Sadece kültür-sanat alanında yayın yapan bir TV kanalı kurulmalıdır" önerisi de var.

Eskiden TRT'nin bir kanalı zaten tamamen kültüre ve sanata ayrılmıştı. Şimdi yok.

Yeni açılan TRT-ARŞİV yayınlarına baktığınızda imrenerek görürsünüz ki eskiden ne şairler, ne yazarlar, ne aydınlar devletin kanalında program yapmış bu ülkede..

Peki ya şimdi ? Televizyonlar tamamen çöle dönmüş durumda. TRT "kamu yayıncısı" olduğunu çoktan unutmuş özel kanallarla rating yarıştıyor. Her hafta yeni bir Abdülhamid dizisi yayına giriyor. Padişahım çok yaşa!

Milli Kültür Şurası'ndaki komisyonların diğer önerilerini de yazmak isterim ama yerimiz dar. En dikkat çekici olanlar bunlar.

Kültür ve sanatın her alanında mesela görsel sanatlarda, mesela kitap yayıncılığında vergilerin indirilmesi ilk dikkat çekici adım olabilir. Bunu seçim var diye değil, kültüre hizmet etmek için yapmak güzel olmaz mı ?

Böylece başında “millî” sıfatı olan bir şuranın ilk sonucunu almış oluruz.

erdinmurat@hotmail.com

MUSTAFA ÖZTÜRK

Mustafa Öztürk (11.03.2017). <http://www.karar.com/yazarlar/mustafa-ozturk/besikten-sosyal-medyaya-kadar-ilim-3509>

Mustafa Öztürk
mozturk@karar.com

Beşikten sosyal medyaya kadar ilim...

11.03.2017 Cumartesi 02:59

Geçen hafta Kültür ve Turizm Bakanlığınca düzenlenen III. Milli Kültür Şûrası'na davetliydim fakat icabet etme imkânı bulamadım. Basından takip edebildiğim kadarıyla Sayın Cumhurbaşkanı'nın açılış konuşmasında değindiği bazı hususlar gerçekten önemliydi. Mesela şu ifadeler kulağa küpe edilesi türdendi: “Çağımızın en büyük sorunlarından biri kültürel sığlaşmadır. Hiçbir derinliği ve kalıcılığı olmayan, günlük üretilip günlük tüketilen işlerle bir kültür ve medeniyet inşa edilemez. Kalıcı ve uzun vadeli işlere yoğunlaşmak zorundayız... İrfandan yoksun bir kültür hamallıktan başka bir şey değildir... Ahlaktan yoksun bir kültür anlayışı bizi ancak yozlaşmaya götürür... Televizyonun, internetin, özellikle de sosyal medyanın kültürümüzü adeta yiyip bitirmesine göz yumamayız...”

Bu ifadeler, kanaatimce ilim, kültür ve medeniyet tasavvurumuzda ortaya çıkması muhtemel arızalara işaret etmekten ziyade, hâl-i hazırda yaşadığımız sıkıntılara atıf yapmakta, dolayısıyla ilim ve kültür

hayatımızda işlerin pek yolunda gitmediği anlamı taşımaktadır. Malum, dinî kültürümüzde, “Beşikten mezara kadar ilim öğrenin” mealinde bir söz vardır. Genellikle hadis diye nakledilen bu özlü söz, bütün bir hayat boyunca ilim peşinde koşulması gerektiğini anlatır. Ancak bu sözün günümüz sosyolojisindeki karşılığı, beşikten kalkar kalkmaz asgari bir sosyal medya hesabı açmak ve motto tarzında birkaç paylaşımın ardından, sözgelimi “face... hocası” olmak gibi bir anlam taşır. Oysa ilim hakkında şöyle bir çarpıcı söz daha vardır: İlim üç karıştır. Birinci karışa ulaşan kimse kibre kapılır, ikinci karışa ulaşan kimse tevazu sahibi olur. Üçüncü karışa kadar mesafe alan kimse ise hiçbir şey bilmediğinin farkına varır...

İlginçtir, beşik ve ilim, Osmanlı geleneğinde de “ilim yolunda çalışıp didinmek”ten ziyade, Kadir gecesinde doğmuş(!) bazı zevatın dünyaya gözlerini açar açmaz “âlim/müderres” payesiyle ödüllendirilmesini ifade eden bir kavram çiftidir. XVII. yüzyıldan itibaren Osmanlı idare ve eğitim sisteminin yozlaşmasına koşut olarak talim, tedris, mülazemet gibi hiçbir şart ve usul gözetilmeksizin padişah hocaları, şeyhülislam ve tanınmış âlimlerin çocuklarına “müderres” payesi verilmiş ve “Âlimin oğlu âlim olur” ya da “Ulemadan ulema çıkar” gibi bir zihniyetin eseri gibi görünen bu uygulama beşik ulemalığı sistemi diye tarihe geçmiştir. Bu sistem bir taraftan yozlaşmış ulemanın devleti kemirmesine bir taraftan da ilim ve kültür hayatının alabildiğine sığlaşıp tefessüh etmesine sebebiyet vermiştir.

İlim ve kültür hayatındaki sığlaşma ve kokuşma maalesef günümüz toplumunda da fazlasıyla mevcuttur. Sosyal medya bu sığlaşma ve kokuşmayı hızlandıran ve tüm toplumsal katmanlara yayan bir unsurdur. Ancak burada şöyle bir kritik mesele vardır: Sığlaşma ve kokuşma sosyal medyanın tabiatından mı kaynaklanmaktadır yoksa bu mecra bizdeki sığlığın aynası ve dışarıya yansımasıdır? Bence sorunun kaynağı sosyal medyanın tabiatından çok, bizim insânî, irfânî ve ahlâkî kalite endeksimizde aranmalıdır. Çünkü insanın içinde ne varsa dışa vurduğu şey de odur. Bu arada, “Âyinesi iştir kişinin lafa bakılmaz, şahsın görünür rütbe-i akli eserinde...” meselesini de unutmamak lazımdır. Akıl kelimesi Arapça’da “tutmak, alıkoymak, bağlamak” anlamı taşır. Dolayısıyla “âkil” denilince, kendini kapıp koyveren değil, heva hevesini zapteden, neyi nasıl yapması gerektiğini düşünen, iyiyi kötünden temyiz gayreti gösteren kimse anlaşılmalıdır. Ancak sosyal medyayla imtihanımız dikkate alındığında, akıldan ve âkillikten yana pek nasipli olmadığımız anlaşılır. Sadece akıldan yana değil; adab, erkan ve ahlaktan yana da maalesef çok fukarayız. Sosyal medya hâl-i hazırda bütün hayatımıza hükmeden görüntü ve gösteriş medeniyetinin en kullanışlı aparatlarından biri olduğu için, ilim de âlimlik de maalesef nümayiş, temaşa ve tezahürat konusu olmuş durumdadır. Aslında sorun bizatihi

sosyal medyada görünür olmakta değil, aksine bu mecranın çirkeflik yapmak, popüler olmak gibi süflî amaçlarla kullanılmasıdır. Nitekim sosyal medya mecralarında sürekli olarak sağa sola sataşmayı kendine meslek edinmiş sayısız insanın çoğunlukla fake/sahte hesaplar üzerinden yaptıkları sözde dinî-fikrî içerikli paylaşımlara kabaca göz attığınızda, başta gıybet, küfür, tekfir olmak üzere her türlü fitne ve fesadın gırla gittiğine şahit olursunuz. Bu manzara karşısında ister istemez, “Siz bu çirkeflik içinde baştan sona dinden diyanetten dem vursanız ne yazar? Bunca rezilet içinde baştan sona ayet, hadis paylaşırsanız ne çıkar? Böyle paylaşımların ilme, irfana, insanlığa ne hayrı var?” demekten kendinizi alamazsınız.

KARAR bu hafta bir yaşını doldurdu. Ömrü uzun olsun, nice yıllara...

NURAY MERT

Nuray Mert (06.03.2017).

http://www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/691701/_Milli_Kultur_S_rasi_.html

‘Milli Kültür Şûrası’

06 Mart 2017 Pazartesi

Bizde ‘*milli kültür*’ denilen öteden beri, Cumhuriyet’in kuruluşunu takiben Batı kültürünü benimseme çabasına karşı verilen tepkinin adıdır. Bir taraf, Batı kültürü dayatması yaparken, buna itirazı olanlar da ‘*millî*’, ‘*yerli*’ adı altında, derme çatma referanslar üzerinden bir karşı hamle çabasına girdiler. Sonuçta ortaya çıkan, ne Batılı kültür dünyası ne de alternatif olarak farklı bir kültür dünyası inşası oldu. Aslında, ‘*kültür*’ün tanımı ziyadesi ile tartışmalı, çetrefil bir konudur, şimdilik uzak duralım. Bu arada, halihazırda söz konusu olan tartışmanın ‘*evrensel*’ ile ‘*yereî*’ (millî) arasında tercih olduğunu düşünmek de yanıltıcı olabilir, zira ‘*evrensellik*’ iddiasının kendi de tartışmaya açık olmak gerekir. Nitekim, Batı kültürünün, modern çağda kendini ‘*evrensel*’ olarak kabul ettirmeye çalışması, uzunca bir zamandır, itiraz edilen bir iddia haline geldi.

‘*Millî kültür*’ ise, daha ziyade ulus kurgulama sürecinin bir ürünüdür. Modern Türkiye’yi inşa etme çabası, bir yandan Batılı kültürü evrensel olarak tanıma çerçevesinde yaşandı, ona karşı muhafazakâr/İslamcı kesimden yükselen itiraz ise, her şeyden önce dini ve daha ziyade, kırsal/yerel kültür ve sembollere sarılma şeklinde tezahür etti. Cumhuriyetin kültür hamlesine itirazın kalkış noktası, sadece Batılı kültür kodları değil, modernleşme sürecinin kendisi idi. Bu sürecin dışarda bıraktıkları ve buna karşı Batılı/modern kültürü yabancılayanların ezici çoğunluğu kırsal nüfustu. Bu kesimin, Osmanlı kültür mirası birikimi ve irtibatı yoktu, olamazdı, zira klasik ‘*Osmanlı kültürü*’ denilen, bir geleneksel imparatorluk azametinin seçkinci kültür kodları idi. Dahası, Osmanlı seçkin kültürü de, on dokuzuncu yüzyıla gelindiğinde çoktan modernleşme ve onunla özdeşleşen Batılılaşma sürecine girmiş idi.

Şimdilerde, referandum sonrası hayata geçecek olan ‘*Yeni Türkiye*’ projesi, kendi kültür devriminin

hazırlığı içinde, öteden beri ‘CumhuriyetBatılaşması’na karşı biriktirdiği itiraz dağarcığından çıkardığı derme çatma referanslar ile, yeniden bir ‘milli kültür’ tanımlamaya çalışıyor. Doğrusu, kültür, aslında hiçbir durumda siyasetten, yani güç ilişkilerinden bağımsız bir alan değildir, o nedenle her yeni iktidar örüntüsü aynı zamanda kültürel hegemonya çabasına girer. Dolayısı ile Yeni Türkiye inşa girişiminin yeni bir kültür inşası arayışında şaşılacak bir şey yok.

Bu noktada, halihazırda yaşadığımız en önemli sorun, kültürel hegemonya kurma çabasının, kaba bir tekillik ve doğrudan dayatmaya imkân veren bir anlayışla yapılması. Bu tür çabalar tarih boyunca çok acı sonuçlar verdi, en önemli örnek **Mao**’nun ‘*Kültür Devrimi*’ hamlesidir. İkinci sorun ise, her ne kadar ‘*kültür*’ tanımı tartışmalı bir mesele olsa da, sonuçta, doğal hayatı üsteleme estetik ve felsefi bir iddiaya gönderme yapar, oysa mevcut Milli Kültür hamlesi Batılı modern kültüre kaba itiraz dışında ciddi bir referanslar dünyasına göndere yapmaktan aciz. Osmanlı kültürü, kuşkusuz ‘*hat ve tezhipsanatları*’ndan ibaret değildi, olsa bile sıradan bir ‘*eskiyi ihya*’ çabası kültür üretimine fazla katkı sağlayamaz. Diğer taraftan, kültürel miras ve onun estetik dünyasından esinlenmek ‘*ben yaptım oldu*’ şeklinde gerçekleşebilecek bir iş değildir. Öyle olmadığını görmek için, Milli Şûra’da Cumhurbaşkanı’na sunulan tabloya bakmak yeterlidir.

Nihayet, Milli Şûra’da gönderme yapılan manasıyla ‘*kültür*’, bırakın estetik ürün vermeyi, her şeyden önce, insanın ‘*doğal*’ kabalığından kurtulup incelmış insan davranışlarına yönelmesi iddiasını içerir. En basitinden insan, acı karşısında böğürmeyi aştığı için türkü yakıyor, senfoni bestliyor. Her şeyden önce itişip kakışmayıp dil ile iletişim kuruyoruz; bu dil, itişip kakışmanın sesli bir biçimi olmaktan çıktığı ölçüde geliyor ve de insanı geliştiriyor.

Halihazırda ben ortada, bırakın alternatif bir estetik ve değerler dünyası üretmeyi, bu manada bir kültür hamlesi göremiyorum. Gazetelerinde, ‘*hergele*’ gibi tabirlerden geçilmeyen, ‘*ulan*’, ‘*be*’, ‘*yav*’ gibi ifadeleri, kaba saba şakaları, siyasi diline dolamış bir heyet, hat ve tezhip ustası yetiştirse ne olacak, yetiştirmese ne olacak, diye düşünmekten kendimi alamıyorum. Bilmiyorum, o ‘*Şûra*’ya katılan ‘*kültür insanları*’ bu konularda ne düşünüyor. Durun ben sufle vereyim; ‘*argo da bir kültürel üründür*’ denilebilir, ama sahi ne zamandır beri lümpen kültür ‘*milli*’ vasfı kazandı?

ORHAN AYDIN

Orhan Aydın (07.03.2017). <http://haber.sol.org.tr/yazarlar/orhan-aydin/milli-kultur-187908>

Orhan Aydın

07/03/2017 Salı

‘Milli Kültür’...

-Sinema salonlarının önünde iki afiş var

-Gördüm ağabey.

-Biri kapalı gişe oynuyor diğeri boş. İkisi de ülke sinemasının nereye savrulduğunun 'iyi' örnekleri! Pespayelik ve kepezelik nasıl yazılır, nasıl çekilir, nasıl oynanır, nasıl kurgulanır, nasıl pazarlanının belgesi gibiler.

-Birinde adam ülkenin bütün sinema salonlarını kapattı. Suratındaki sakal bile kalemle yapılmış bir iğrenç 'karikatür tiplemesi' için gişelerin önünde kavgalar çıkıyor. Ne söylediği anlaşılıyor, ne anlattığı bir şey var ama yırtına yırtına gülüyor millet. Neredeyse bütün salon Recep İvedik.

Diğeri tam zavallı. Yönetmeni bile filme sahip çıkmıyor.

-Çıksa ne olur, çıkmasa ne olur. Değil mi ki sen bu filmi çekmeyi kabullendin, başına onca çorap örüldü ama vazgeçmedin, çalışanlarının hakları gasp edildi sustun, film elinden alındı ama ne yapıp edip döndün çekmeye devam ettin. Sinema tarihine kara bir leke çaldın ve bir 'diktatör güzellemesine' imza attın.

-Ya o rezil senaryo da oynamayı kabul eden 'oyuncular' onların hiç mi suçu yok?

-Utanmazlığın sözlük karşılığı arsızlıktır ya da tam tersi arsızlığın sözlük karşılığı utanmazlıktır. Erdemini yitirdin mi kul olursun. Şerefmiş, oyunculuk ahlakıymış filan umurunda olmaz. Üç kuruşa rezilliğin bayraktarı olursun.

-Galasına giden AKP kurmaylarından biri 'çok beğendim, oyuncu da pek benzemiş doğrusu' diyor.

-Nesini beğendiğini söyleyemiyor. Söyleyemez. Bilmez, bilmezler. Sinema nedir, sanat nedir, nasıl olmalıdır, hangi emeğin ürünüdür, ne için yapılır, ulusal ve dünya örneklemeleri nelerdir umurlarında değildir.

-Orada bir akıllı kıt TV yorumcusu, 'bu film bir milli kültür ürünüdür' filan gibi bir laf gevelemiş.

-Ne bekliyorsun ki elbette öyle diyecek, yalanı büyütüp süsleyecek ki tapınmacılar salonlara koşsun.

-Milli Kültür Şurası diye bir 'müsamere' yaşandı. AKP kurmayları karşılına sanatçıları, alanların temsilcilerini almış nutuk çekiyorlar.

-Gitmedim ama izleyen insanlarımız var. Devlet Tiyatrolarının yetersiz genel müdürü ve avanesi ile İskender pala adlı 'intihalcı', 'ödenekli sanat kurumlarının 5 yıllık bir süre içinde sivilleşmesi' direktifini deklere etmiş.

Sahne sanatları komisyonuna bak.

Başkan: İskender Pala

Üyeler: Birol Cırgül Bozkurt Kuruç Gökçen Koray Mesut İktü Mustafa Erdoğan Suat Veral Tan Sağtürk Turgay Nar ve nam-ı değer Ulvi Alacakaptan.

15 dakikalık sürelerde bu insanların alanlarla ilgi söyledikleri, açık adıyla ipe sapa gelmez bin kelam!

Komisyon başkanı zat, 'Devlet tiyatrolarında yazar ve çevirmen telif hakları çok yüksek düşüreceğiz' diye söze başlıyor. Akla bak akla, yılların kazanımını çöpe süpürecek.

Hele Ulvi efendinin ‘özel tiyatrolar hep sol tandanslı oyunlar oynuyorlar, halka inemiyorlar ve insanların dini duygularıyla alay ediyorlar’ diye başlayan meslek düşmanlığı konuşması, bir başkasının ‘kostüm ve aksesuarlara sıkılan ilaçlar zehirli, yoğurt yardımı istiyoruz’, bir diğerrinin ‘Aspendos çok pahalı’ diye söze girmesi ve kıt akıllı başka birinin ‘Tiyatro Yunanca bir kelime burası Türkiye, biz buna Temaşa demeliyiz’ gibi cahil söylemi, rezaletin tavan yapması olsa gerek.

AKM için ‘bir an önce onarılmalı, opera, bale, senfoni, tiyatro mağdur’ diyen Tan Sağtürk komisyon içindeki en doğru önermeyi dinlendiriyor.

Sıra alan temsilcilerine gelince söz hakları 3 dakika ile sınırlanıyor. Zaten komisyon üyelerinin dinlemeye bile tahammülleri yok.

Arkadaşlarından süre haklarını talep ederek 20 dakikalık bir zaman kazanan Atsız Karaduman, Devlet Tiyatrolarının sorunlarını ve çözüm önerilerini okuyor.

Her sanat düşmanlığının altındaki imzanın sahibi Pala efendi, insanları azarlamaya kadar vardiıyor işi. Elinden gelse Atsız Karaduman’ı dışarı attıracak. Sonunda daha önce hazırlandığı belli olan ‘sahne sanatları sonuç bildirisi’ yine bu zat tarafından okunuyor.

TÜSAK adlı tuzak sanat alanları tarafından reddedildiği günden beri kuyruk acısı yaşayan bu tilki akıllı, emir kulluğunda sınır tanımadığının belgesini gerine gerine savunuyor.

Bu anlattıklarımın eksiği var ama fazlası yok.

Anlayacağın arsızlık tavan yapıyor.

İtirazlar dinlenmiyor ve iş oldubittiye getiriliyor.

Gericilik sanat ve kültür hayatımızı kendi emelleri doğrultusunda ‘düzenleyerek’ aklınca meseleyi halledeceğini sanıyor!

Ancak biliyorlar ki, bu alan bu tür aymazlıklara teslim olacak kadar erdemsiz değildir.

-Değildir.

Her şeyi kendi karanlık dünyaları için kurgulayan bu zavallılar kaybederler.

Buradayız ve yalnız değiliz.

-Buradayız.

Sahnelerde, okullarda, sokaklarda, meydanlarda ve evet yalnız değiliz.

oaydinoaydin@gmail.com.

ÖMER ERDEM

Ömer Erdem (28.02.2017): <http://www.karar.com/yazarlar/omer-erdem/kultur-birey-toplum-kurum-devlet-3428>

Ömer Erdem

omererdem@karar.com

Kültür, birey, toplum, kurum, devlet...

28.02.2017 Salı 03:11

YORUM YAZ

Geçmişte kültürün iki ana yaratıcı kaynağı vardı: Toplum ve birey. Modern çağda toplum neredeyse bütün atomlarına kadar parçalandı ve yaratıcı olma vasfını kaybetti. Daha çok edilgen tüketici durumunda artık o ve bütün yük bireyin üzerinde. O bireye, kısaca, özetle sanatçı ve düşünür diyebiliriz. Şairle sinema yönetmeni, ressam ile filozof, müzisyen ile tiyatro oyuncusu ve daha nice kültür aktörü yaratıcı birey vasfıyla bu çizgide yerlerini alırlar. Kültür derken de gündelik ve genel kabullerin dışında insan zihninin duygularla da yoğurduğu çoğul yaratıcı hamleleri anladığımız açıktır. Şehirli toplumlar, şehirli olmanın çok doğal bir sonucu olarak kültürün muhatabı olmanın bilgisiyle hareket ederler ve kendiliğinden, tiyatro, sinema, konser, sergi, fuar gibi etkinliklere katılırlar. Yine şehirli toplumlarda, özel sanat kurumları ve devlet bu etkinliklerin önünü açar, yönetim planlamasını yapıp karşılıksız destekler. Kültürü, yaratma, üretme, belirleme sevdasına kapılmazlar, çünkü bilirler ki böyle ilgilerin sonucu politik antikültürdür.

İlkin, özellikle ve sonuna kadar kültürü yaratıp geliştirecek öznelerin önünün açılması ve her tür özgür ortamın oluşturulması toplumun ve devletin şuuruna emanet edilmelidir. Belediyeler, kurumlar, ki bunların büyük çoğunluğu büyük şirketler adına hareket ederler ve sosyal imkanları geliştirmek yanında sponsorluk hizmetlerini yerine getirirler. Müze açmak, diğer yerli ve yabancı kültür kuruluşları ile işbirliği yapmak, yayın, sergi gibi faaliyetlerde bulunmak görevlerini üstlenirler. Özel sanat kurumlarının devletle olan ilişkilerinde de son derece ince bir çizgi vardır ve profesyonel yönetim yanında finansal ve idari şeffaflık, öznel bağımsızlık onlar için çok önemlidir. Devlet ise her zaman gözlemci ve yol gösterici olmak zorunda. Alttan alta devletin baskın patronajı uzun vadede

hem bir gerilimi hem de ikiyüzlülüğü doğurur. Devlete ve devlet için sanat ve kültür değil, devletin içinde, devletle birlikte sanat ilkesi açık, denetlenebilir, demokratik ve sürdürülebilir bir ilkedir.

Bireylerin, sanatçı ve düşünürlerin maddi güçleri öteden beri zayıftır bizde. Onları desteleyecek bağımsız bireysel patronaj geleneği ise çoktan yıkılmıştır. Aydın olma vasfıyla birlikte bir şekilde devletle bağlantılıdır. Ya üniversitede hoca ya da bir devlet dairesinde memurdurlar. Bürokratik ve siyasal çalkalanmalar, görüş ve politika değişiklikleri doğrudan olmasa bile dolaylı yoldan kültür adamını hep tehdit eder. Kültür meselelerinin Türkiye'nin yaşaya geldiği derin krizlerle hep iç içe geçmesi yaratıcı özneyi zaman zaman istemeden kendi bağlamının dışına çeker, onun eleştirel dilini öne çıkarır. Dönemlere göre değişip tanımlanan, makul, makbul kültür adamı tipi bu yüzden ve böylece belirir. Oysa önceden ve makul bilgiyle, devlet olma yüceliği ve vizyonu ile kültür adamının doğal olarak özgür ve eleştirel olma hakkı hukukla da korunmalıdır toplum ve devlet şuuruyla da.

Özel sanat kurumlarının bağlı oldukları sermaye kuruluşlarına göre şekillenen kültür politikaları yanında, asıl o kuruluşların devlet karşısındaki bağımsızlıkları, devletin işverenliğine muhtaç olup olmadıkları başka bir mesele. Uluslararası alanda rekabet edemeyen büyük sermaye, sanayi ve hizmet grupları devletle çalıştığı müddetçe kültürel yönlendirmenin, kontrolün sıcak teması altında kalırlar. Bu gerçeklik onların kültür politikalarını hissedilir ölçüde belirler.

Devletin, Kültür Bakanlığı dahil, TRT gibi yaygın radyo ve televizyon kuruluşları vasıtasıyla kültürü gözetmesi, takip etmesi, özendirmesi özenir bir beklentidir. Hükümetlere, bürokratlara, şahsi ilgi ve tercihlere göre şekillenen kültür adımları uzun vadede karmaşa, kesinti ve verimsizlikten başka bir işe yaramaz. Kültürde başarı, insan tekinden insan tekine sürekli yönelmekle olur. İnsan teki saydığımız, sanatçı, yazar, düşünür birey kültürü yaratır. Özel kültür-sanat kurumları yanında, devlet politikaları ve kuruluşları da, o yaratıcı öznenin yarattığı eseri paylaşacak, hayatının vazgeçilmezi yapacak, toplumun özü bireyin yolunu kısaltır, imkanlarını artırır. Toplum, kurumlar ve devlet, öznenin, sanatçının yerine göz diktiğinde, yaratıcı değil makul, kalıcılık vasfı şüpheli, vasat, muvazaalı bir kültür görüntüsü ortaya çıkar.

Ömer Lekesiz (05.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/omerlekesiz/kulturlu-olmak-kulturle-olmak-2036580>

Kültürlü olmak, kültürle olmak

Ömer Lekesiz

1958'de Akdağmadeni/Yozgat'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Yozgat'ta tamamladı. 1979 yılında Ankara Meslek Yüksek Okulu Kamu Sevk ve İdaresi Bölümü'nü bitirdi. Ankara'da Yem Sanayi Türk A.Ş.'de iki dönem, memur, şef ve ticaret müdürü, Kırıkkale Üniversitesi'nde da ...devamı

190

05 Mart 2017

Akıl, sahibine bazen oyun edebilir.

Belki çoğu zaman böyledir de biz onun oyuncağı olmadığımızı göstermek için bazen kelimesiyle sınırlandırıyoruzdur o oyunu.

Bu manada aklımın bana oynadığı son oyun: Bugün bitecek olan Kültür Şurası'nın Eskişehir'de yapılacağına dair saplantımdır.

Neden Eskişehir? Hem neden Eskişehir'de de olmasın?

Elbette bunların makul bir cevabı vardır ama bunlar sonucu değiştirmiyor: Şura'nın yapıldığı yer: İstanbul.

Ben bu oyunun hesabını aklıma sormaz mıyım?

Sorarım!

Hayır soramam!

Çünkü, insan dediğimiz biraz da budur: Bir oyun yeri olan dünyada, sadece oynanmaz, kimi zaman oyunun kendisi ya da en azından bir aleti haline gelinebildiği gibi, oyunun sadece görme ve görülme biçimlerinden biri olduğunu idrak ederek, onun ötesindeki hakikate, gerçek sorumluluğa da erişebilir.

Nitekim kültür de bu cümleden bir olgu değil midir?

Kültürlü olma oyununu oynarken, dünyaya sahih bakışlardan birinin kültürle mümkün olabildiğini anlamak, asil bir duruşun, tutumum ve hatta siyasetin onunla üretilebileceğini anlamak gibi...

Din'den söz etmiyorum, çünkü din bir kültür değildir. Diğer bir söyleyişle, din, tıpkı siyasete,

ekonomiye, tarihe vb. indirgenemeyeceği gibi, kültüre de indirgenemez.

Dünya yaşantısını güzelleştirmek, kolaylaştırmak, sistemleştirmek amacıyla, ancak ve ancak din sayesinde kazanılabilecek bir zihniyetin süzgecinden geçerek, dünyevileşen anlayışlardan, kurallardan ve kaidelerden söz ediyorum.

İnsanın kendisinden daha sağlam şahidi yoktur; bu bağlamda tecrübe, yaşanmışlık dediğimiz şey mümkün tezlerimiz için oluşturduğumuz kullanışlı bir arşivden ibarettir.

Bu nedenle yetmişli yılların Kırıkkale'sine dönüyorum.

Şehir esnafının, “Vatandaşın ayağına çarpmadıkça onda satın alma duygusu oluşturmuyor” şeklindeki hinlikle, leblebi çuvalını bile kaldırıma koyduğu Kırıkkale!

Vatandaşının içinde oturanı ille de görme merakıyla taksilerin camlarına yapıştığı, “yer sokaksa orada mahremiyet olmaz” dercesine her şeyin röntgenini çekmeye uğraştığı Kırıkkale!

Elbette şimdi böyle değildir, ama '70'li yıllarda böyleydi.

Ben çocuktum ve kitap okumaya meraklı bir öğrenciydim o zamanlar.

Kısaca tasvirini yaptığım o ortamda, bana uygun bir yer olabilir miydi?

İlk bakışta imkansız gibi görünüyor ama vardı; hem de beni kültürlü olmaktan kültürle olmanın farkına erken dönemde eriştirecek olan bir yer!

Karakaya Kitabevi.

Sahibi, zamanla hayata dair altın kıymetindeki hasletleri, hassasiyetleri de kendisinden öğreneceğim Fehmi Karakaya'ydı.

İlk zamanlar bir kedi ürkekliğiyle girdiğim o kitabevinin giderek müdavimi olmuştum. Çünkü Karakaya kitap satan biri değildi; kendisini çocuklara, gençlere kitabı sevdirmekle ve okutmakla görevli kılmış biriydi. Beğendiğim kitap hemen benim olurdu; onu okuyup yeni bir kitap için oraya tekrar geldiğimde, önceki kitaptan ne öğrendiğimi de önce Karakaya'ya anlatırdım. Sanırım anlama ve anlatış biçimimden ilgilerimin istikameti ve düzeyi hakkında kimi çıkarımlarda bulunuyor olmalıydı ki, giderek kendi beğendiğim kitaplardan, asıl okumam gereken kitaplara doğru yöneltti beni.

“Yöneltti” deyişime bakmayın, en küçük bir zorlama, ısrar, koşullandırma yoktu bu yönlendirişte. Sanki ben özgür irademle kendi düşüncelerimi inşa ediyordum gibi, onun tarafından inşa ediliyorum.

Karakaya ağabey sayesinde iyi okuyan, düşünen ve konuşan diğer ağabeylerle tanıştım. Haydar Keskin, Süreyya Kahraman, merhum Metin Bal ve daha niceleri... Bacak kadar boyumla koca koca adamların sırasına katılmıştım.

Şimdi geriye dönüp baktığımda bu insanların benim için ne büyük bir müsmir fener olduklarını daha iyi anlayabiliyorum. Kültürlü olmak niyetiyle başlayan yoldan, kültürle asıl davaya ulaşmak, siyasi bilince erişmek, sahîh bir dünya görüşüne kavuşmak... Onlar olmasaydı bunlar mümkün olmazdı.

Sonra '80'li yılların Ankara'sı geldi, yine bir kitabevinden geçti aydınlıkta dünyaya bakma ve anlama yolum: Akabe Kitabevi.

Buranın da sahibi Fehmi Karakaya'ydı ama Recep Yumuk ağabey tarafından işletiliyordu.

Daracık ve kısacık bir koridordan ibaret olmasına rağmen, en sıkı kitaplar hem de ayakta ancak orada okunurdu.

Darlığı ve biz gençler tarafından işgal edilmişliği nedeniyle müşteriler aradıkları kitabı ancak kapıdan içeri seslenerek sorabilirlerdi.

“İnkılap tarihi var mı?”

En erken davrananımız içeriden, kesinliğinden mutmain olduğu şu cevabı verirdi:

“Öyle bir tarih yok!”

Şura dedim, nerelere geldim.

Böyledir hatıralar; söz ile buluştukları anda şişede durdukları gibi durmazlar!

Zaman ve şartlar değişse de, kültürlü olmanın kültürle olmaya evrilebilmesi için, yegane ihtiyacın hala Fehmi Karakayalar, Recep Yumuklar, kısaca ağabeyler ve kitabevleri olduğunu düşünüyorum.

Yani, ben bir gericiyim.

Gerçekten soruyorum, Kültür Şurası neredeydi?

ÖMER LEKESİZ

Ömer Lekesiz (12.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/omerlekesiz/deli-sorular-2036702>

Deli sorular

Ömer Lekesiz

207 **207**

12 Mart 2017

Delinin soruları veya delice sorular değil: Deli sorular!

Herkesin muhatap olduğu ama kimsenin cevabını üstüne almadığı sorulardır bunlar.

Bir hal vardır, yanlışdır ve bu yanlışlık herkesin malumudur. Ama her nasılsa yine de herkes bu yanlışlığın gönüllü birer mensubudur; onun karşısında etkinler edilgen, aktifler pasif hale geliverir. Daha da ilginç, yoğun bir hareket intibai verecek şekildeki gösterilerin de neticede ancak bunlar tarafından yapılabildiğidir.

Deli sorular da işte tam buradan ve bu nedenlerle doğar.

Dolayısıyla cevabı aşikar olan hakkında, bir tür acaba sızlanışından kaynaklanan bir gerilimi içkin olduklarından bir deliye veya delice bir hale tekabül etmeyip, doğru bir tanıımı hak edebilmek için sadece deli olma vasfına ihtiyaç duyarlar.

Şimdi hepimiz, eğri oturup doğru konuşan adamlar şişinmesiyle (bunun neresi matahsa), kültür karnesinin zayıflığından bahsedip duruyoruz ya, benim gözüm son 2002-2017 yılları arasında Kültür (ve Turizm) Bakanlığı yapanların listesine gidiyor: Hüseyin Çelik, Erkan Mumcu, Atilla Koç, Ertuğrul Günay, Ömer Çelik, Yalçın Topçu, Mahir Ünal ve şimdi de Nabi Avcı.

Çelik, Topçu ve Ünal'ı bir yıldan daha az bakanlık yaptıkları için ayırarak (ki, bu son iki ismin de kültürle olan sıkı bağı herkesin malumudur), diğerlerinin kültürel temsil yeterliliklerinden baktığımızda, ortaya isabetle seçilmiş olmalarından başka bir sonuç çıkmaz.

Çünkü Mumcu, bizim mahallede iç cebinde kalemle, dış cebinde kitapla dolaşan kişilerden biriydi; Koç, benim de ortak tanıdıklar vasıtasıyla yakın olarak bildiğim gibi Türkiye'nin en fazla kitap okuyan isimlerindendi; Günay, sol kültürden gelmiş olmakla kültürlülüğü apriori olarak hak eden bir siyasetçiydi; Çelik, yazılarıyla soran ve sorgulayan, aynı zamanda akademik geçmişe sahip bulunan bir şahsiyetti; Avcı, sanat edebiyat mahallemizin dünden bugüne, entelektüel konularda hakkını saygıyla teslim ettiği bir ağabeydi(r).

O halde ne oldu da kültürel temsil noktasında bunca yetkin ve yeterli isimlere mahsus on beş yıllık karnede, daha çok zayıflar yer aldı?

Konuya onları seçen Başbakan'lar açısından bakarsak, futbol diliyle ancak şunu söyleyebiliriz: Kulüp yöneticisi veya menajer mi sahaya inip de top oynasaydı!

Tablo böyle olunca, ilk deli sorum, o bakanların çalıştıkları ekipte, danıştıkları isimlerde, itibar ettikleri kültür adamlarında mı bir hal vardı acaba, şeklinde oluşuyor.

Bunu sorunca, geçtiğimiz günlerde yapılan Kültür Şûrâsı'yla ilgili başka bir deli soru daha geliveriyor aklıma.

Bu mesele Kültür Şûrâsı'na çağrılıp, çağrılmama, katılıp, katılmama meselesi değil. Katılanın katılmakla, katılmayan katılmamakla elde edeceği bir paye de zaten yoktur. Birilerine görev verilmiş ve o görev şu ya da bu şekilde yerine getirilmiştir. Dolayısıyla olması gereken bir şey olmuştur ve bitmiştir. Bunu doğruca, eğip bükmeden teslim ettikten sonra gelelim yeni deli soruya.

Ülkemizin halen bir numaralı sorunu olan FETÖ ile bağlantılı isimler, Gezicileri arkalayan küfürbaz şairler, 17/25 Aralık'ta uyuzluk da dillerine bulaştığı için "gık" bile diyemeyenler, nasıl olup da kültür gibi önemli meselenin tarafı, belirleyicisi, öneri üreticisi, teklif sunucusu olarak bu Şûrâ'da da yer alabilmişlerdir?

Abant Platformu'nun demirbaşlarından, FETÖ yayın organlarında zurnanın zırt dediği vakte kadar inatla görev almayı, yazmayı sürdürenlerden, küfürbaz şairlerden, Tanrı'yı sanat-edebiyat işlerine

karıştırmayalım diyen gizli laikçi sünepelerden mi kültür adına istimdat bekleniyor hâlâ?

Karanlıkta kurşun sıkmak adetim değildir. Ancak, hem eleştirinin gerekliliğinden, geçmişteki edebiyatçıların büyük kavgalarından keyifle dem vurup hem de ileri git gözüne duman kaçacak denmesinden bile kıllanarak, soluğu mahkemede aliverenlerin dünyasında isim vermek de istemiyorum.

Bu bakımdan, söz konusu Şûrâ'da yer alan özü, sözü, eylemi doğru kişilerin beni mazur göreceklerini umuyor ve yarası olanların anında rahatsızlık duyarak kendilerini hemen belli edeceklerini tahmin ediyorum.

Yukarıda zikrettiğim iki ayrı hususun birleşen bir yanı da, böylelikle ortaya çıkmış ve şu ortak kanaati gerektirmiş oluyor:

2002'den 2017'ye kadar, bakanlar değişse de, bakanlık dahil kültürle ilgili diğer resmi (belediye vb.) kurumlardaki veya resmi kurum destekli (Ajans 2010 vb.) özel organizasyonlardaki görevleri, nüfuzları, ilgileri... hiç değişmeyenler (ki, bunların çoğunluğu yukarıda belirttiğim muzır taifedendir), kültür karnesindeki vaki zayıflıktan topluca sorumlu tutulsalar yeridir.

Deli sorular, herkesin muhatap olduğu ama kimsenin cevabını üstüne almadığı sorulardır, demiştim.

FETÖ belli, yumuşakçalar malum; hal ve vaziyet ortada; tedbir ve sonuç ise arafta!

Sorduğumuz deli sorular ve benzerleri cevapsız kaldıkça, kültürü kurtaracak daha çok fedakar çıkar, çookkk!

RASİM EFENDİOĞLU

Rasim Efendioğlu (16.03.2017). <http://www.kuzeyekspres.com.tr/kulturun-tanimini-bile-yapamadik-15208yy.htm>

KÜLTÜRÜN TANIMINI BİLE YAPAMADIK!

16.03.2017 10:42

Rasim EFENDİOĞLU

info@kuzeyekspres.com.tr

ÜÇÜNCÜ KÜLTÜR ŞURASININ ARDINDAN

Kültür Turizm Bakanlığınca İstanbul'da Üçüncü Kültür Şurası toplandı, sona erdi, sonuç bildirgesi de yayınlandı. Uzun bir süredir kültür konusu ikinci planda kaldı. Kültür Bakanlığı ile Turizm Bakanlığı birleşince Kültür adeta ikinci planda kaldı. Turizm daha çok ekonomiye yönelik olduğu için turizm daha ön plana çıktı. Oysa kültür insanı, toplumu, ulusu kurtarmaya, geliştirmeye yönelik iken turizm daha çok tanıtma yolu ile para kazanmak ekonomiye katkı sağlamaktır. Elbette ekonomi de önemlidir... Ama insanı kurtarmak, insanı onuruna yakışır düzeyde tutmak ve daha yükseğe çıkarmak daha önemlidir. İşte kültür buna yöneliktir.

Kültür Şurasının toplanacağını öğrenince çok sevindim. Çünkü ikinci kültür şurasının toplanmasından sonra çok zaman geçti. Oysa otuz yılı aşan bu süre içinde birçok kültürel değişim oldu. Kültür bir topluma, bir ulusa kişilik kazandıran büyük bir birikim olduğuna göre bunu ihmal etmek toplumda büyük sorunların oluşmasına neden olur. O nedenle şuranın toplanmasını çok önemli kabul ettim. Ancak bir kaygım vardı. Bu referandum sürecinde şuranın toplanması beni kaygılandırıyordu. Şura bilimsel bir toplantı. Bilimsel bir Çalıştay. Oysa böyle toplantıları politikacılar Allah'tan arar. Hemen konarlar. Buradan seslerini duyurmak isterler. Nasılsa bu tür toplantılara toplum ilgi duyar. Bu ilginin arasına kendi görüntülerini sıkıştırırlar. Böylece bilimsel bir çalışma günlük politikanın gölgesinde kirlenir.

Bu kuşku ve tasada haklı çıktım. Buna çok üzüldüm. Ben bu danışma kurulundan çok yararlı sonuçlar bekliyordum. Sonuç raporunda yapılan çalışmanın özü anlaşıldı. Daha çok çarpık kentleşmeden söz edildi. Suçlamalar yapıldı. Eleştiriler yapıldı. Yine siyasi hava ağırlık taşıdı. Oysa 15 yıldan bu yana kesin egemen olan bir siyasal iktidar var. Kim kimi suçluyor? Son onbeş yılda yapılan yanlışlar buna karşı yapılan iyileştirmeler, sayılıp dökülmeli ve alınabilecek önlemler gündeme gelmeliydi. Böyle mi oldu? Şura çalışmalarının raporları yayınlanırsa daha ayrıntılı bilgi edinmiş oluruz. Uzun bir süre bu bakanlıkta değişik illerde çalışmış bir kişi olarak bu bakanlıktan çok şeyler bekliyorum.

KÜLTÜRÜN TANIMINDA BİLE BİRLEŞEMİYORUZ

"Kültür" sözcüğü dilimize Fransızcadan geçti. Yabancı bir sözcük ancak dilimize iyice yerleşmiş. Türkçe karşılık olarak "Ekinç" sözcüğü önerilmiş. Anlamı karşılıyor, güzel bir sözcük de çok yaygın kullanılmıyor. Çok geniş bir anlamı var. Felsefeden sosyolojiye kullanılan anlamı çok iyi anlayamamış. Ya da çekilmiş sağa sola. Oysa çok açık ve özlü biçimde insanlığın aklı ile bilgisini de ekleyerek oluşan bir değer birikimidir. En önemli aracı dil de düşüncenin aracıdır. Düşünen insan aklı ile bilgi edinir. Bu bilgiler ile düşünce oluşur yaşam değişir. Elbette dil ile oluşan düşünce ulusal kültürü oluşturur. Türk Kültürü, Alman Kültürü gibi... Ancak ulusal kültürler uluslararası iletişimle uygarlığın gelişimini sağlar. Kültürler elbette özgün gelişir ancak birbirinden etkilenir. Kılık kıyafet bir kültür ürünüdür. Ancak bakın uygar toplumların kılık kıyafetleri birbirine çok benziyor. Ortak zevk ve estetik birleşiyor.

Özellikle politikacılar işin içine girince özgünlük aranırken yozlaşma ortaya çıkıyor. Çünkü politikacı bilimin ışığında değil demagoji karanlığında yorum yapar. Toplumu toplum yapan insan onurunu araştıran kültürü, bilim ışığında ele alalım. Dilimizi, dilimizle oluşan değerleri, düşünceyi var olmayı araştıralım. Bakın şurada bir politik yoruma... "Kültür deyince sokakta gördüğünüz insanda kılık

kıyafet örtüsü şapkası her şeyi ile farklı olmaktır” demiş bir politik yorumcu. Bu mu kültür? Elbette kılık kıyafeti de, konuşmayı da, davranışı da kültür etkiliyor da asıl kültür ne? Devlet adamlığı zor iş. Zor doğar ve zor yetişir. Politikacı olur. Seçilir, gelir koltuğuna oturur. Seçmenini memnun etmişse ya da partisinin başını memnun etmişse yine seçilir. Devlet adamı bu değil, Devlet adamında yaradılıştan farklı özellikler olur. O bu özellikleri bir cevher olarak işler ve büyük bir değer olur. Tarihe iz bırakan devlet adamlarına bakın, özelliklerini görün. Ondan sonra günümüzde arayın benzerlerini. Açın bakın sözlüklere... OKYANUS... En büyük Türkçe sözlükte tam iki sayfa ayrılmış bu sözcüğe. Şuraya katılanlar hangi tanıma göre tanımış kültürü.

OKUMAK, OKUDUĞUNU ANLAMAK VE DOĞRU ANLATMAK

Kültürün bir tanımıdır bu... Devletimizin kurucusu başöğretmenimiz Atatürk kültüre büyük önem vermişlerdi. “Türkiye Cumhuriyetinin temeli kültürdür” özdeyişi bu gerçeği vurgular. O kültürün anlamını ve önemini çok iyi bildiği için insanlığın kültür birikiminden yararlanmak ister, sürekli okurdu. Gidin bakın Anıtkabir’deki kütüphanesine. O kitaplar süs için saklanmıyordu. Cephede savaşırken bile okuyordu. Okuduğu kitaplara bakın, altı çizilmiş cümleler, paragraflar, özel notlar. O her konuda bilgi sahibiydi. Bir konuda söz söylerken mutlaka o konuda yeterli bilgi sahibi olurdu. Askerdi, usta bir asker üstün yetenekli bir komutan. Devlet kurucusuydu. Öğretmendi, her dersi bilen her konuda öğretmen. Geometri kitabı yazan bir devlet adamı bilir misiniz..? Resimden müziğe, sanat tarihinden matematiğe her konuda görüşü ve düşüncesi olan bir devlet adamı. Şimdikilere bir bakın. Bir sorun kaç gazete okur, ayda yılda kaç kitap okumuştur. Kitaplığı olan devlet adamları... Çok zor büyük adam olmak. Büyük adamdan büyük devlet adamı olur.

KÜLTÜR ŞURASI AMACINA ULAŞMIŞ MI?

Bilmem soruyorum... Kütüphanelere yeni bir işlev kazandırıp okuyucu sayısını artırmak. Müzeleri derslik durumuna getirmek. Kitap fuarlarındaki binleri korumak. Müzikte, tiyatrodaki, sinemada, mimarlıkta yeni çığırılar açmak. Türk Kültürünü dünya kültürü ile birleştirip Türk Ulusunu dünya uluslar topluluğunun en onurlu üyesi durumuna getirmek. Kültür Şuralarını uluslararası boyutlara taşıyıp yeni bir çığır açmak. Yoksa politikacılara konuşmak için fırsat yaratma yeri değil buralar. Dilerim bundan sonra bakanlık, üniversitelerin ilgili birimleri ile daha verimli şuralar toplayıp daha yararlı sonuçlara ulaşsın.

SAMED KARAGÖZ

Samed Karagöz (18.02.2017): <http://www.milliyet.com.tr/iksv-nin-raporlari/samed-karagoz/cumartesi/yazardetay/18.02.2017/2398250/default.htm>

18.02.2017 - 02:30

İKSV’nin raporları

İKSV’nin hazırladığı raporlar kültür sanat dünyasının kendisini anlamasına büyük fayda sağlayacak önemli birer enstrüman olarak dikkat çekiyor

Kamçatka | **Samed Karagöz**samedkaragoz@gmail.com[Tüm Yazıları »](#)

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) ilki 2011 yılında olmak üzere kültür politikaları çalışmaları alanında yayımladığı beş rapora ilaveten geçtiğimiz günlerde yeni bir rapor yayımladı. İlk rapor İstanbul’da Kamusal Alanda Sanat Uygulamaları İçin Öneriler, 2012 yılındaki rapor İstanbul Kültür Sanat Vakfı Ekonomik Etki Araştırması, 2013’teki Uluslararası Güncel Sanat Bienallerinin Finansmanı, 2014’teki Türkiye’de Sanat Eğitimi (Yeniden) Düşünmek, 2016’daki Yerel Yönetimler İçin Kültürel Planlama başlıklarını taşıyordu. Bu yılki raporun başlığı ise Kültür Sanatta Katılımcı Yaklaşımlar. Daha öncekiler gibi bu rapor da İKSV’nin internet sitesinden ücretsiz olarak ilgilisinin dikkatine sunuluyor.

Kapsama alanı geniş

İKSV’nin hazırladığı bu raporlar kültür sanat dünyasının kendisini anlamasına büyük fayda sağlayacak önemli birer enstrüman olarak dikkat çekiyor. Hem kurumun kendisinin hem de diğer sanat kurumlarının bu raporlardan hareketle birtakım etkinlikler geliştirdiğini, kurumsal yapılarında bu raporlara göre düzenlemeler yaptıklarını görmek raporların işlevselliğinin en büyük göstergelerinden birisi. Örneğin bu yılki raporda da bahsedilen, İtalya’da hayata geçirilen ve başbakanlık müsteşarının öncülük ettiği “kültür bonusu” uygulamasında İtalyan devleti 18 yaşına giren her gence kültür sanat harcamalarında kullanılmak üzere 500 euro destek veriyor. İKSV de bu yıl üniversite öğrencilerine İKSV etkinliklerinde kullanılmak üzere 250 liralık bir desteği hayata geçirdi.

Raporda çeşitli veriler yer alıyor. Bunlar arasında Türkiye’de kültür sanatın nasıl algılandığını ve ona yaklaşıldığını gösteren bazı veriler gerçekten şaşırtıcı. İPSOS’un yaptığı araştırmaya göre toplumun yüzde 49’u hiç sinemaya gitmemiş; yüzde 39’u hiç kitap okumuyor; yüzde 66’sı konser, tiyatro ya da opera gibi herhangi bir etkinliğe katılmamış; yüzde 81’i hiçbir enstrüman çalmıyor. Kültür sanat alanındaki en yüksek katılım oranı 18-24 yaş arasında ve eğitim seviyesi ile gelir seviyesi yüksek olarak tanımlanan AB grubunda.

Yol gösterici veriler

Hazırlanırken Akbank Sanat, Arter, Borusan Sanat, Depo, Emek Sahnesi, İstanbul Modern, Kumbaracı50, Mekan Artı, Moda Sahnesi, Pera Müzesi, Sakıp Sabancı Müzesi, SALT, Zorlu PSM, Atatürk Kitaplığı ve İSMEK gibi kurumlarla görüşülmüş olması bu raporun geniş bir kapsama alanı olduğuna işaret ediyor.

En büyük handikapı metot ve kısıtlar isimli bölümde de belirtildiği üzere “Türkiye’deki kültür sanat alanını kapsam olarak belirlese de rapor, araştırma sınırlarını İstanbul ile çiziyor. İstanbul’daki kültür

sanat evrenini, Türkiye’den izleyici ve kültür tüketimi verileri eşliğinde kısaca özetleyerek katılımcılık bağlamında neler yapılabileceğine bakıyor”. Bir başka sıkıntı ise Türkiye’de ayrıntılı ve düzenli şekilde toplanan resmi verilerin eksikliği kültür sanat alanındaki yıllar içindeki değişimi görmeyi engelliyor.

Her şeye rağmen yapılan bu çalışmanın, önümüzdeki günlerde Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın da katılımıyla gerçekleştirecek olduğu Milli Kültür Şurası’yla birleştirildiğinde çok geniş kapsamlı bir yol haritasının bir parçası olarak yol gösterici veriler sunacağına inanıyorum. Milli Kültür Şurası’nın 27 yıl aradan sonra 3-5 Mart tarihlerinde yapılacak olması da bu alana devletimizin artık daha ciddi şekilde odaklandığının bir göstergesi olarak heyecan verici.

SEDAT ERGİN

Sedat Ergin (07.03.2017). <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/sedat-ergin/kultur-s-rasindan-karakoy-limaninin-yikimina-40386694>

sergin1@hurriyet.com.tr

Kültür Şûrası’ndan Karaköy limanının yıkımına

7 Mart 2017

“AÇILIŞINI geçen cuma günü Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın yaptığı Üçüncü Kültür Şûrası’nın sonuç bildirgesi önceki gün Kültür Bakanı Prof. Nabi Avcı tarafından açıklandı. Bakan Prof. Avcı, sonuç bildirgesinde bir noktanın altını özellikle çizdi:

“Yapılan tartışmaların ve getirilen önerilerin odaklandığı en önemli husus, şehirlerimizin kültürel kimliğinin muhafazası ve tahribatın ivedilikle önlenmesidir.”

Üçüncü Kültür Şûrası’nın açıldığı cuma günkü gazetelerde çıkan bir haberde İstanbul Karaköy’deki Galataport projesi inşaatı nedeniyle tarihi Karaköy Yolcu Salonu’nun geçen ay yıkılmasının ardından hemen yanında bulunan Paket Postanesi’nin birinci derecede koruma altındaki tarihi binasının da yıkıldığı belirtilmekteydi.

Paket Postanesi’nin yıkımında belki teselli olarak görülebilecek tek unsur, yolcu salonunun aksine bu kez binanın dış cephesinin korunmuş olmasıdır. Ancak arduvaz kaplamalı kubbesi de yıkılmıştır 1907-1911 yılları arasında gümrük binası olarak inşa edilen bu binanın.

Yolcu salonunda ise denize bakan dış cephenin olduğu gibi yıkılmış olması önemli tepkileri beraberinde getirmiştir.”

Yazının devamı: <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/sedat-ergin/kultur-s-rasindan-karakoy-limaninin-yikimina-40386694>

SERKAN ÜSTÜNER

Serkan Üstüner (09.03.2017): <http://www.haber7.com/yazarlar/serkan-ustuner/2276727-milli-kulturu-nasil-insa-ederiz>

Serkan Üstüner

Milli Kültürü nasıl inşa ederiz?

GİRİŞ09.03.2017 07:35

GÜNCELLEME09.03.2017 07:36

Geçen hafta Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın katılımı ve Nabi Avcı'nın öncülüğünde üçüncüsü düzenlenen Kültür Şurası hiç şüphe yok ki çok önemli bir adımdı.

İlki 1982, ikincisi 1989 yapılan ve sonrasında 27 yıl ara verilen bu şuranın içeriğinden, kurulların seçiminden dem vurmaya gerek duymuyorum.

Böyle bir şeye devlet olarak katkı sunulması ve desteklenmesi mühim bir mesele.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Kültür Sanat Büyük Ödülleri'nde özeleştirisi yaparak 15 yılda gereken desteği ve önemi kültür ve sanata gösteremedik demesi bu işin dertlisi olduğunun da bir göstergesiydi.

Sahi bize lazım olan 'Milli Kültür' neydi? Bunu dar kalıplarla ifade etmek zor. Tanzimat'tan bu yana başlayan Batı kaynaklı dayatmalar ve onun getirdiği çatışmaların bizi bir yerlere getirdiğini söylemek zor.

Bizlere Kültür diye dayatılan olgunun Batı'nın yeni bir silahı olduğu gerçektir. **'Batı modalarını, zaafalarını, kokuşmuşluklarını bize aktarmak için; bizi k lt rs zl ğ m ze inandırmak için bunu icat etmiştir'** diyor Cemil Meriç.

Evet bizler büyük bir kültür hazinesinin üzerinde yaşıyoruz. Bu yüzden de bu irfanın sahiplerine Kültür Emperyalizmi uğramıyor. Ama olanın da üstüne koyup zenginleştirme yolunda çok da yol almış değiliz. Biraz da ifrat ve tefrit arasındaki durumdan kaynaklı izahatlar yüzünden yol alamıyoruz.

Devlet şimdi bu yönde çalışma yapan kurum ve kuruluşlara alan açmalı ve gereken tüm desteği vermelidir.

Evet yine Cemil Meriç'e göre, gerçek kültür bir tutkudur, insana inanıştır, kendini insanlığın kaderinden sorumlu tutuştur. Bir sevgidir kültür, insanın kendi kendini fethidir. Bugünü mazi ile zenginleştirmektedir. Mazi ve istikbal ile...

Bizler de önce kendimizi tanımakla işe başlamalıyız. Bunu yaparken de hamaset nutuklarının ötesine geçmeliyiz.

Zek yı zirvelere kanatlandıran uzun ve çileli bir ati yoluna girmeli ve nakış nakış bu yolu işlemeliyiz.

Tanzimatla başlayan Batı münasebetleri, birçok nesillerin gözünü kamaştırdı. Aydınlar, Batı'nın yükselişindeki sırrı aramaya koyuldular ve bu araştırmayı yaparken farkında olmadan kendi iç dünyalarını Batı'nın içinde buldular. Birbiri ardı sıra birkaç nesil "Avrupa'ya benzemek için ne yapalım?", "Garplılaşma nasıl olmalı?" diye uzun zaman sayıkladılar. O nesilleri Batı taklitçiliğine, hem de ruhları duymadan sürükleyen kuvvet, başlangıç noktasında bağlandıkları aşağılık duygusu olmuştu.

Bu duygunun kendi içimize akıttığı zehir, bizi k   lt t k e k   lt t . Böyle bir i ten yıkılış faciasının karşısına dikilen muhafazakar zümre, Batı taklit iliğini protesto ederken sade taassubunu kullandı. Onlar için mesele, sadece Batı'ya benzememek davasıydı. Milli varlığımız hakkında bir fikirleri yoktu. İnkılap ılar,  rflerle kıyafet değiştirmede kurtuluşumuzun sırrını aramak gibi gülünç bir davaya kendilerini kaptırırlarken, muhafazakarlar; eski hayat şekillerine sımsıkı bağlanmada felah ümidi buldular. Her iki tarafın gafil olduğu şey, kendi milli kültürümüzü yoğurmanın lüzumlu oluşudur.

Hakikatte, bin yıllık tarihimiz içinde ortaya konmuş olan Anadolu Müslüman Türk kültürünü,  rfleri, folkloru, edebiyatı ve güzel sanatlarıyla, tasavvufu ve tarikatlarının felsefesiyle, İslami ahlakıyla bir potada yoğurmak, davanın esasını teşkil ediyordu. (2)

serkan.ustuner@haber7.com

twitter: sustuner

SİBEL ERASLAN

Sibel Eraslan (05.03.2017). <http://www.star.com.tr/yazar/milli-kultur-surasi-yazi-1193164/>

Sibel ERASLAN

sibeleraslan@stargazete.com

Milli Kültür Şurası

05 Mart 2017 Pazar

27 yıl aradan sonra Milli Kültür Şurası toplandı.

Cumhurbaşkanımız hemen her fırsatta eğitim ve kültür sanat mevzularında eksik bırakılan işleri gündeme getiriyordu... Hatta bunu siyasi bir özelleştirme mahiyetinde zikretmekten de kaçınmaz. Cumhurbaşkanlığı kültür sanat ödülleri törenindeki konuşmasında da hem milli eğitimde hem kültür sanat bağlamında ciddi politikalar üretmediğimizden dert yanıyordu. Bu samimi bir paylaşımdır. Teklif. Dikkat çekmiştir.

Milli Kültür Şurası toplumsal ve siyasi ihtiyaca cevap arama açısından önemli bir adım.

Hatta bu teklifi realize edecek adımın **"şura"** olarak ifade edilmesi de çok anlamlıdır. Zira kültür, devletin topluma empoze, dikte edeceği bir politika değildir. Kültür, halkın taşıyıcılığı ile aktarılır, Kültürün asal belleğini toplumdur geleceğe intikal ettirecek güç. Toplumun yönetsel izdüşümü olarak devletse, kültür ve sanat mevzularında kolaylaştırıcı hizmetlere yol açar, sanatçıya destek olur, toplumun kültürel ihtiyaçlarını farkında olarak hareket eder... Bu bağlamda **kültür işleri, şura ve katılım ile yürür, işin doğası gereği...**

Lakin bu bizde böyle olmamıştır. Devlet, kültür ve sanatı, kendi resmi politikasını ve toplumsal dönüşüm idealini dikte edebilmek için kullanışlı bir manivela olarak görmüştür. Sözgelimi batılılaşma idealine hizmet eden bir sanat politikası güdülmüştür uzun yıllardır. **Halka rağmen, toplumun zevk dünyasına rağmen, batının kültürel hafızasına mecbur bırakılmışızdır...**

Şura, komisyonlar halinde çalıştı. Komisyonların çalışma alanları ve kovalara istişare maksatlı davet edilen isimler, elbette kamuoyunda merak uyandıracaktır. Hatta Şurada yer alan veya almayan isimler üzerinden eleştiriler de gelecektir. Çalışma komisyonlarının devletçi bir refleksle kültür yönetimini öne alan bir tavırla ihdas edildiğini düşünüyorum mesela. Lakin devlet kendi ihtiyacına binaen bunu böyle tasnif etmiş olabilir. Sanat mevzunu temsil eden komisyonlar kültür içerikli komisyonlara nazaran daha az... **Şura'ya çağrılan sanatçılar hakkında da spekülasyonlar oldu. Devletin takdiri değil, kriterleri olur Şura deniyorsa... Hele işkültür ve sanatsa; ahbablık, tanıdıklık değil, toplumsal karşılığı olmaklık esas alınmalıdır, ortaya konmuş eserler nelerdir onlara bakılmalıdır...** Ama hiç olmazsa, 27 yıl aradan sonra bir Şura kurulabilmiştir, bu bir başlangıçtır... Gelen eleştiriler konusunda hükümetin sabırlı ve açık görüşlü olması gerekir.

Prof. Sefa Saygılı'nın başkanlığındaki aile komisyonunun çalışmasını istifadeyle takip ettim. Aile, gençlik ve çocuk, kültürün üç önemli taşıyıcı öznesi. Kültür aynı zamanda tasavvur aidiyetinin

ve insan tanımının yapıldığı zemindir... Bizim kendi kelime ve kavramlarımızla düşünce dünyamızı kurabilmemiz gerekiyor...

Şura'nın açılışında Cumhurbaşkanımızın ifadeleri kültür taşıyıcılığı üzerine yoğunlaşmıştı.

"Çağımızın en büyük sorunlarından biri kültürel sığlaşmadır. Günlük işlerle kültür ve medeniyet inşa edilemez. Kalıcı ve uzun vadeli işlere yoğunlaşmalıyız. Kültürün her alanında birikimimizi sahiplenecek çalışmaları ön plana çıkarmalıyız. Televizyon, internet ve sosyal medyanın kültürümüzü yitirip bitirmesine göz yumamayız. Bu imkanları kendi kültürümüzü yeni kuşaklara aktarma konusunda doğru şekilde kullanabilmeliyiz" dedi...

Görsel medyayı kültürel farkındalık oluşturma ve toplumsal kültürel sinerjiyi kurma imkanı olarak gözetebilmek çok değerli bir politika. **Hem toplumsal bütünlüğü sağlayabilme, hem kültürel bellek nüvesi olan aileyi sağlamlaştırabilme adına, görsel medya içeriğini, maruz kalınan değil, eklemlenme desteği veren hale taşıyabilmeliyiz...**

Hoyratça içini doldurduğumuz uzun gündüz saatlerinde görsel medyayı bir sosyalleşme imkanı olarak değil de egoizm tecrübelerini, yalnızlaşmaları, güvensizlikleri, hayal kırıklıklarını seyrederek geçirme deneyimi olarak kullanıyoruz. Rekabet dendiğinde kimsenin gözünün yaşına bakılmayan güç ve dayanıklılık yarışmaları, reyting hırsına kurban edilen ve an başta aşk ve aile gibi mefhumların köküne kibrit suyu döken sahte evlilik programları, ne olursa olsun daha çok tüketimi körükleyen ve **"kullan at"** felsefesiyle çokluğun tek değer olduğunu bize öğreten reklamlarla heba edilmiş, delik deşik olmuş bir kişisel bellek ve aslında infilak etmek üzere olan toplumsal bellek...

Milli Kültür Şurası'nda benim en çok dikkatimi çeken şey, çağımız insanının maruz kaldığı derin yalnızlık oldu.

SÜLEYMAN SEYFİ ÖĞÜN

Süleyman Seyfi Öğün (06.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/suleymanseyfiogun/iii-milli-kultur-srsinin-ardindan-2036606>

III. Milli Kültür Şûrâsı'nın ardından

Süleyman Seyfi Öğün

Siyaset Bilimcisi. 1985-2010 arasında Uludağ Üniversitesi'nde çalıştı. 2010 senesinden bu yana Maltepe Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler ve AB Bölümünde öğretim üyeliği yapmaktadır.

06 Mart 2017

3-5 Mart târihleri arasında, Cumhurbaşkanı Sayın Tayyip Erdoğan'ın himâyelerinde ve Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Nâbî Avcı'nın riyâsetlerinde tertip edilen III. Kültür Şûrâsı tamamlandı.

Çok sayıdaki komisyonun titiz çalışmasının eseri olan raporların , Bakanlığın alacağı kararlara ilham vermesi bekleniyor. 'Bekleniyor' diyorum; çünkü bugüne kadar yapılmış olan şûrâların raporlarından çıkan tekliflerin hayâta geçme oranının son derecede düşük olduğu biliniyor. Bu gerçeğin neticesi olarak, tanık olduğum "off the record " sohbetlerde bir belirsizlik olduğunu hissetmedim değil. Yâni, nihâyetinde bürokrasinin bildiğini okuyacağından dem vuranları; bunca çabanın çöp olacağı yolunda karamsarlık sergileyenleri işittim.

Bir kere peşinen bir husûsu vurgulamak gerekiyor: Tavsiye niteliğindeki raporların tamâmıyla hayâta geçmesini kimse beklememelidir. Ama oranlar gerçekten de mühim bir röl oynuyor. Burada nihâi olarak belirleyici olan gerçekten de karar alıcı olan bürokrasinin niyetidir.

Türkiye, kültür savaşlarının harâretli yaşandığı bir memleket. Bu açıdan sicilimizin hiç de hoş olmadığını îtiraf etmeliyiz. Bugüne kadar kültür işlerine bürokrasinin bakışı endoktrinasyon; veyâ kültür aşılama kaygıları üzerinden şekillendi. Tek tip insan yetiştirmeyi amaçlayan bir bakış bu. Gâliba kültürün ekip biçmek ve yetiştirmek meâlindeki birinci derecedeki manâsını hep abarttık. İnsanları, üzerinde her tür şekillendirmeyi kolaylıkla yapabileceğimiz , hamur kıvamında boş plâkalar gibi gördük. Her iktidâr, kendisine yakın bir bürokrasi ile çalıştı ve siyâsal amaçları doğrultusunda gerçekten de “bildiğini okudu”.. Türkiye Cumhûriyeti târihinde bugüne kadar sâdece iki şur'anın yapılmış olması bunun tipik göstergesidir. Özellikle II. Millî Kültür Şûrâsı'nın 12 Eylül Askerî idâresinin hâkim olduğu günlerde yapılmış olması dikkât çekicidir.

III. Şûrâ'dan umutlu olmamızı sağlayan husus da tam burada ortaya çıkıyor. Toplantılara hâkim olan genel iklime baktığımda; daha önce tertip edilmiş olan şur'aların menfî neticelerinin idrâkiyle harekete geçildiğini görüyorum. Yâni burada, siyâsal kaygılarla organik bir kültürün nasıl inşâ edileceği; yâni bir kültür mühendisliği fikrinden değil; daha çok düzenleyici, eşgüdümleyici bir ilkeden hareket edildi. Kısacası “kültürün sivilliğini” teslim eden bir bakış açısı hâkimdi. Burada , herkesin zarîf , kompleksiz davranışlarını bildiği ve saygı duyduğu Sayın Nâbî Avcı'nın bizzat bir kültür adamı olmasının reddedilemez bir payı olduğunu teslim etmeliyiz. Dikkâtimi çeken ve umutlu olmamı sağlayan bir başka husus, oranını bilemeyeceğim ama kültür bürokrasisi içinde vasıfları ve konuya hâkimiyetlerini sergileyen bir ekibin varlığıydı. Meselâ görevli olduğum komisyonda saatler süren sunum ve müzâkerelerin nasıl süzüleceği ve ortak bir rapora nasıl süzülüp yansıtılacağından endişe ediyordum. Bizlere Bakanlığın verdiği becerikli ve dikkâtli bir editoryal kadronun bu işin altından başarıyla kalktığını görmek beni umutlandırdı.

Türkiye'nin sâhip olduğu kültürel birikim ve dinamikler konusunda sürdürülebilir bir farkındalık ve sorumluluk şuuru doğurmak ; kültürün fonlanmasında kaynak arttırımını sağlamak ve dağılımındaki öncelikleri tespit etmek, merkezî ve yerel yönetim ağı içinde yer alan çok sayıdaki kültür kurum ve kuruluşu arasındaki eşgüdümü optimal ölçekte sağlamak, nitelikli kadrolar yetiştirmek gibi ÷çok sayıda teknik meseleyi teşrih masasına yatırmak bu şûrânın ana doğrultularından birisini oluşturuyordu. Diğer taraftan, farklı kültürel alanlardan gelen; alanların asıl sâhiplerinin görüşlerinin ortaya çıkardığı birikim, bakanlığın ve ilgili kurum ve kuruluşlarının önünü daha net görmesini sağlayabilecektir.

Temennim; bu şûrâların belli aralıklarla tekrar edilmesi ve pratikteki karşılıklarının tâkibi ve sağlamalarının yapılabileceği dinamik bir sürece oturtulmasıdır.

Süleyman Seyfi Öğün (27.02.2017): <http://www.yenisafak.com/yazarlar/suleymanseyfiogun/keyif-ve-zevk-leminde-kultur-2036465>

Keyif ve zevk âleminde kültür

Süleyman Seyfi Ögün

Siyaset Bilimcisi. 1985-2010 arasında Uludağ Üniversitesi'nde çalıştı. 2010 senesinden bu yana Maltepe Üniversitesi'nde Uluslararası İlişkiler ve AB Bölümünde öğretim üyeliği yapmaktadır.

2

27 Şubat 2017

Türkiye'de kültürel kavgalar devam ediyor. Kültürel hayâtımızın sorunları da büyüyor. Önümüzdeki günlerde ve de hayli uzun bir aradan sonra Kültür ve Turizm Bakanlığının öncülüğünde bir Kültür Şûrâsı tertip ediliyor. Umarız ki bu Şûrâ, sorunların tartışılacağı ve derli toplu, önünü gören bir kültür siyâsetinin ana eksenlerinin belirleneceği bir zemin olma vasfı kazanır.

Siyâset ile kültür arasında tuhaf bir ilişki olduğunu görüyoruz. Siyâsetin; özellikle de iktidârlar mârifetiyle kültürel alanlara sirâyet etmesinin boğucu bir etkisi olduğu dünyâ ve memleket tecrübesinden biliniyor. Hâl böyleyken, tertip edilecek olan bu Şûrâ'nın amacının, devletin “kültürün sivilliği” meselesine saygı geliştiren bir Şûrâ olmasını bekliyor ve diliyoruz.

Burada bir husûsun açıklığa kavuşması yerinde olur: Kültürün siyâsallaşması sâdece, iktidarlar îtibârıyla değil, muhalefetler îtibârıyla da düşünölmek durumundadır. Siyâsal iktidarlar tarafından güdümlenen köşeli, zevksiz kültür siyâsetleri kadar; siyâsal muhalefetlerin beslediği, sözüm ona, buna alternatif kültür siyâsetlerinin de kültürel kabalaşmayı başka bir cepheden derinleştiriyor.

Kültürün sivilliği ilkesi el hâk doğrudur. Ama siyâsetçe güdülmeyen bir kültürel ortamın; özellikle de “ticârîleşen” bir kültür ortamının neticelerinin de farkındayız. Kolay tüketilen; kolayca alıp satılan kültürel ürünlerin istilâ ettiği bir kültür ortamının sivilliğinden emin olabiliriz; ama kalitesinden o derecede emin olabileceğimizi sanmıyorum.

Kültürel hayatı, iktidâr ve muhalefetiyle “siyâset” ne kadar tehdit ediyor ve kabalaştırıyorsa; sivil plânda da “piyasa şartları” bir o kadar tehdit ediyor. O hâlde ne yapılmalı? Müdahalesiz bırakalım ve piyasa mârifetiyle kurulacak sihirli bir dengeyi mi bekleyelim? İyi paranın kötü parayı kovması gibi, “iyi” kültürün “kötü” kültürü kovmasını mı umalım?..

Kanâtımce bir müdahale şart. Ama bunun nerelerde ve nasıl yapılacağı uzun boylu tartışılmayı hak ediyor.

Kültürün bin bir tanımı olduğunu biliyoruz. Benim burada veri aldığım anlamı; kültürün “zevkler üzerinden seçkinleşme arzusunu” temsil ediyor. Çünkü siyâsal endişelerle üretilen kültürün ortaya çıkardığı zevksizlik ile sivil de olsa kültürü ticârîleştiren ekonomik endişelerle üretilen kültürün ortaya çıkardığı zevksizlik nihâyetinde örtüşüyor. Gâlîba bütün mesele; her iki tür etkiyle daralan bir alanı kurtarmakla alâkalı olsa gerekir.

Modern dünyânın eşitlikçiliği siyâsal düzeyde teşvik etmesine bir diyeceğimiz olamaz. Siyâsal seçkinliliği modern dünyâ ile uyumlulaştırmanın imkânı yok. Bu konudaki ısrarlar kaçınılmaz olarak faşizmleri doğuracaktır. Ama eşitliğin aynılaştırıcı etkisinin doğurduğu meseleleri de görmezden

gelemiyoruz. Kabalaştırmalar da bir bakıma buradan temelleniyor. Tabii ki modern dünyâda eşitliğin aynılaştırıcı etkisine karşı yapılması gereken farklılıkların eşitliğini savunmak olacaktır. Kaba, aynılaştırıcı bir demokrasi ile çoğulcu demokrasi arasındaki farklılık da bu değil midir?

Ekonomik plânda da eşitliğin kabalaştırıcı etkilerini hissediyoruz. Bugün bu, tüketimde eşitlenme; herkesin erişebileceği bir yüzeyselleşme olarak tecelli ediyor. Yarattığı duygusal etki ve tatmin ise “keyif”. Kültürel süreçler de buna ekleniyor. Elbette kitle kültürünün standartlaştırıcı etkisi ortadan kalktı. Bunun yerini “çeşitliliği” ile dikkât çeken popöler kültürler aldı. Popöler kültürün çok daha demokratik olduğunu söyleyebiliyoruz. Ama bu çeşitlenme yüzeyselleşmenin içindeki bir çeşitlenme.. Kültür plânında seçkinleşme arzusu da tüketicinin bir fonksiyonu olarak; yani tüketirken seçkinleşme olarak tezâhür ediyor.

Galiba bütün mesele, her zaman farkında olmasak da siyâset ve ekonominin öncelikleri üzerinden kolonize edilen alan “zevk alanlarında” olup bitenlerle alâkalı. “Zevk bana âit; sana ne?” demek elbette çok demokratik bir tepki olarak görülebilir. Ama zevkler ancak geliştirilen derinliklerse onların sâhibi olma iddiası anlam kazanır. Değilse bahsedilen herhâlde, hiç kimsenin karışmaya hakkı olmayan “keyif”tir. “Zevk benimdir” diyenin biraz da onu geliştirmek için ne yaptığını da anlatmasını beklerim doğrusu...

Kültür Şûrâsı'nın odağına siyâsal ve “ekonomik” endişelerden arındırılmış “zevk” meselesini alması; kültürce keyif verici maddelerden geçilmediği bir iklimde en anlamlı öncelik olacaktır...

ŞELELE KADAK

Şelele Kadak (06.03.2017). <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/kadak/2017/03/06/bana-picassoyu-getirin>

- 06 Mart 2017, Pazartesi
Bana Picasso'yu getirin!

ŞELELE KADAK

28 yıl aradan sonra toplanan Milli Kültür Şurası, kültür ve sanat dünyasında heyecan yarattı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açılış konuşmasıyla başlayan şurada, 17 ana başlık altında kültür politikaları, ve bu alandaki sıkıntılar masaya yatırıldı.

O nedenle de kültür ve sanat dünyasının direksiyonundakiler tarafından çok önemsendi. Sonuçları bu hafta boyunca konuşacağımıza eminim. Ben bugün size Türkiye'de kültür ve sanat dünyasının mihenk taşlarından biri olan Sabancı Müzesi'yle ilgili Sabancı Holding Yönetim Kurulu Başkanı Güler Sabancı ile yaptığımız sohbetten kısa bir anekdot aktarmak istedim.

Tam 12 yıldır Türkiye'nin en büyük holdinglerinden birinin direksiyonunda başarıyla oturan Güler Sabancı, sanata olan hayranlığı, evini gözünü kırpmadan bir müzeye dönüştürecektir kadar büyük olan Sakıp Sabancı'nın büyük hayallerinin bugün nasıl gerçeğe dönüştüğünü anlatırken çok duygulanıyor.

15 yıl önce kurulan müzenin dünya çapında olma arzusu, dünya çapında bir müzeci olan Nazan Ölçer'in yönetici olarak Sabancı Müzesi'ne gelmesiyle başlamıştı.

Güler Sabancı, Türkiye'deki müzeciliğin kırılma noktasının, Sakıp Sabancı'nın 'Bana Picasso'yu getirin' dediği gün gerçekleştiğini düşünüyor. Hatırlayanlar vardır, Picasso Sergisi bütün rekorları kırmış ve tam 254 bin kişi tarafından gezilmiştir.

Müze heyecan verici sergiler arka arkaya sıralandı ve daha da güzeli yüz binlerce sanat sever dünya çapındaki eserleri İstanbul'da görme şansı yakalamanın sevincini yaşadı. Güler Sabancı, "15 yıl geçti. Pek çok ilk gerçekleşti. Bir gün Atlı Köşk'ün simgesi olan At heykelini kaldıracağız, yerine Roden heykeli koyacağız dediler. Sevil Sabancı ile nasıl olacak dedik ama sonra defalarca o heykel kaldırılıp, bir sanat eseri geldi" diyor ve müzenin Türkiye'nin zor zamanlarında dahi önemli sergileri getirmekten vazgeçmediğini söylüyor.

Unutmadan şu anda müze Türk resminde portreciliğe Batı tarzı bir yaklaşım getiren önemli ressamlarımızdan Feyhaman Duran'ın İstanbul Üniversitesi'ne bağışlanan koleksiyonu sergileniyor. Mutlaka görmek için fırsat yaratın.

Şenale Katak (18.02.2017) : <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/katak/2017/02/18/milli-kultur-srasi-oncesi-onemli-bulusma>

ŞENALE KADAK

- 18 Şubat 2017, Cumartesi
Milli Kültür Şûrası öncesi önemli buluşma!

Hepimize iyi geldiği kesin. Güne tarihi yarımada kültür ve sanat konuşarak başlamak, hem biz gazeteciler, hem kültür ve sanat dünyasının kanaat önderleri hem de Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı için umut verici bir buluşma oldu..

Dün sabah Sabah Gazetesi'nin organize ettiği 'Kültür Sanat Buluşmaları'nın önemli bir ayağı daha gerçekleşti ve bu kez onur konuğu da Bakan Nabi Avcı oldu.

Buluşma 27 yıl sonra ilk kez 3 ila 5 Mart tarihleri arasında gerçekleşecek olan Milli KültürŞûrası öncesine rastladığı için aslında kültür ve sanat dünyasının önde gelenleri için de bir platform niteliği taşıyordu.

Yapılan sohbetten öyle anladım ki 3-5 Mart tarihlerinde Lütfi Kırdar Kongre Merkezi'nde yapılacak ve 17 ayrı komisyonda kültür ve sanat alanındaki her türlü sorunun enine boyuna tartışılacağı Milli Kültür Şûrası'ndan net sonuçlar bekleyebiliriz.

Nabi Avcı, kültür sanat camiasından gelebilecek talepleri tahmin ettiğinden, tüm konuşmaları ve tartışmaları Şûra'ya saklamayı tercih etti. Öğrendim ki Milli Kültür Şûrası ilk kez Milli Güvenlik Konseyi işbaşında iken, 1982 yılında toplanmış. Ardından 1989 yılında ikincisi toplantısını yapmış ve yasaya göre 3 yılda bir toplanması gerekirken 27 yıldır hiç toplanmamış ve aslında bir toplum için en önemli nefes alanlarından biri olan kültür ve sanat konusu bu anlamda hiç masaya yatırılmamış.

Bakan Avcı'nın Şûra'ya verdiği önemi şu cümlelerden net bir şekilde anladım:

"Dostlar alışverişte görsün gibi olmasın diye elimizden gelen çabayı gösteriyoruz. Sizler de katkıda bulunmaya devam edin ki işlevsel olmasını sağlayalım. Talepler güçlü bir şekilde dile gelsin ve bu talepler icrada olan bizler için yapacağımız müzakerelere güç katsın. Bu Şûra'da, sinemada, müzikte, edebiyatta, müzecilikte, çocukların kültürel eğitiminde, aklınıza gelen tüm mecralarda, ne yapıyoruz, ne yapmıyoruz, neyi doğru, neyi yanlış yapıyoruz açık yüreklilikle tartışmayı amaçlıyoruz." Daha da güzeli Bakan Avcı'nın eleştirilere göstereceği hoşgörü konusundaki samimiyeti, içtenliği.

Öğrendik ki "Böyle Şûra mı olur kardeşim" diyebilecek konuşmacıları da Nabi Avcı bizzat davet etmek,

hatta onlara bir komisyon da açılmasını istemiş. "Amacım olabildiğince geniş bir yelpazede bütün genişliğiyle temsil edilebilsin kültür sanat dünyası" diyor.

Netice itibarıyla bakanlık kendi içinde yaptığı görüşmelerde böyle bir komisyona gerek olmayacağı konusunda karar vermiş ancak bizzat Bakan Avcı, her türlü eleştiriyi, görüşü dinlemeye hazır olduklarını söylüyor.

Ne güzel ki Kültür ve Turizm Bakanı, "Biz daha çok yol açıcı bir bakanlık olarak görüyoruz kendimizi. Her kurumun yapmak istediklerini yapmasına izin veren, gölge etmeyen bir bakanlık olmak istiyoruz" diyor.

İstanbul'da faaliyet gösteren hemen hemen tüm önde gelen müzelerin ve kültür ve sanat kurumlarının yöneticilerinin katıldığı dünkü toplantının karşılıklı diyalog ve iyi iletişim yolunda katkısının büyük olduğunu düşünüyorum. Kültür ve sanat hayatımızdan hiç çıkmasın.

Ne de olsa kültür ve sanat alanında bir iddia koyamayan Türkiye'nin sadece ekonomi alanında atacağı adımlarla gelişmiş ülkeler arasında yer almayacağını hepimiz biliyoruz.

ŞEREF OĞUZ

Şeref Oğuz (19.02.2017): <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/oguz/2017/02/19/enformatik-zir-cehalet>

- 19 Şubat 2017, Pazar **ÖNERİ-YORUM ŞEREF OĞUZ**
Enformatik Zir Cehalet

Sabah gazetesinin Kültür ve Sanat Buluşmaları kapsamında, Bakan Nabi Avcı ile kültür ve sanatın önde gelen temsilcileriyle Topkapı Sarayı'nda buluştuk. Avcı; 3 Mart'ta 3'üncüsü yapılacak olan Milli Kültür Şûrası'nda bütün katılımcılardan "katkı vermelerini" istiyor.

Şûralar, odaklandığı konularda temel stratejilerin belirlendiği en kapsamlı toplantılardır. Danışma, istişare, karşılıklı fikir alışverişi gerektiğinde başvurulacak Şûraların neticeleri, bağlayıcı olur ve alınan kararlar her ne ise, geniş katılımı olduğu için bunların hayata geçirilmesi daha kolay olur.

Kültür Şûra'sını Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan açacak ve izleyen oturumlarda Türkiye'nin temel kültür ve sanat politikalarındaki yeni yaklaşımlar şekillenecek. Bakan Avcı, böylesine önemli sonuçlar doğurabilecek Şûra'ya; geniş katılımı önemsiyor; "bu Şûra'da sinemadan tiyatroya müzikten müzeciliğe kadar her alanda yaptığımız veya yapamadığımız her şeyi açıklamayı düşünüyoruz."

Kültür Şûrası, ilk kez Milli Güvenlik Konseyi'nin işbaşında olduğu 1982'de toplanmış ve ikincisi de 1989'da yapılmış. 3 yılda bir yapılması gerekirken bu defaki ancak 27 yıl sonratoplanabiliyor.

17 farklı komisyonda kültür ve sanat hayatının bütün aktörleri, mevcut dinamikleri ve gelişmeleri değerlendirmekle kalmayıp, politika önerileri sunabilecek.

Nitekim Bakan Nabi Avcı'nın; "işimiz sizin önünüzü açmak," ifadesi; açık davetiye içeriyor; "standartlar belirlemekten ziyade, her birinin kendi alanında yapmak istediklerine en azından gölge etmeyen bir bakanlık olmasını istiyoruz."

Nabi Avcı, kitle kültürü konusunda çok derin bir münevver. "Enformatik Cehalet" kitabı, bu alanda yazılmış en iyilerinden... Kendisine yeni kitap çalışması var mı diye soruyorum;

"Var" diyor; "enformatik cehaleti yazdığım da sosyal medya yoktu." Şimdi bunu dakapsayan yeni kitabı üzerinde çalışıyormuş. Adı? "Enformatik Zir Cehalet."

ŞÜKRÜ HANIOĞLU

Şükrü Hanioglu (12.03.2017). <http://www.sabah.com.tr/yazarlar/hanioglu/2017/03/12/mill-kulturu-nasil-tanimlayalim>

M. ŞÜKRÜ HANIOĞLU

"Millî Kültür"ü nasıl tanımlayalım?

12 Mart 2017

Türkiye, "millî" kavramının tanımlanması ve içinin doldurulması alanında karmaşıklığın yaşandığı bir toplumdur. Bunun çarpıcı biçimde ortaya konulduğu alanlardan birisi de "millî kültür" kavramsallaştırmasıdır.

Bu gerçekleştirilirken "geleneksel," "folklorik," "yerel," "yerli" ve "millî" kavramlarının eşanlamlı olduğunun varsayılması son derece muğlâk bir "kültür" tanımının şekillenmesine neden olmaktadır. Bunun neticesinde "millî kültür," "korunmaya çalışıldığı kültür" üzerinden tanımlanmaktadır. Bu ise genellikle "evrensel" ve "millî" arasında var olduğu iddia olunan "uzlaşmazlık" ve "çatışma"nın vurgulanması ile gerçekleştirilmektedir.

Geçtiğimiz günlerde üçüncüsü toplanan "Millî Kültür Şûraları" da bu çerçevede bir kavramsallaştırma yaparak, aynı torbaya koyduğu "geleneksel," "yerli," "yerel" ve "millî"yi "koruma," "kurtarma" ve "ihya"yı hedefleyen tedbir, tavsiye ve önerileri siyasete iletmektedir.

Bu alanda söz konusu şûralar tarafından yapılan tavsiyelerin ne denli etkili olduğu tartışmalıdır.

Örneğin, şehircilik alanında yaşadığımız gelişmeler, 1989 Şûrası'nın "Bursa, Edirne gibi şehirlerin müze şehir olarak muhafaza edilmesi" yolundaki tavsiyesinin dikkate alınmadığını ortaya koymaktadır.

Buna karşılık, uygulama üzerindeki tesirinden bağımsız olarak söz konusu şûraların önemli forumlarından birisi olduğu "millî kültür" savunusu, Türkiye'de "evrensel"in tehdidi altında olduğu düşünülen "değerler"i korumaya (burada kastedilen geleneksel sanatların ortadan kalkmasının önüne geçme anlamındaki "koruma" değildir, bu doğal olarak önemli bir öncelik olmalıdır) yönelik "tedafüi" ve "çatışmacı" bir yaklaşımı dile getirmektedir.

Sentez-çatışma

Modernliğin Batı'nın siyasal, ekonomik ve teknolojik hegemonyası ile iç içe geçmesi, Hristiyanlık ve kapitalizmin "evrensel kültür"ün şekillenmesinde diğer inanç sistemleri, değerler ve üretim biçimlerine kıyasla orantısız bir belirleyiciliğe sahip olmasına yol açmıştır. Bunun neticesinde Batı'nın sadece "değerler" değil, eşya kültüründen siyasal yönetim biçimlerine uzanan alanlarda hegemonik biçimde şekillendirdiği bir "evrensellik" oluşmuştur.

Sömürgeciliğin ivme kazandırdığı bu "evrensel kültür" yaklaşımı Batı dışı toplumlarda ciddi bir dirençle karşılaşmıştır.

Ancak zikrettiğimiz hegemonik güç ve orantısız teknolojik üstünlük bu direnci kırmış ve Batı merkezli "evrenselliği" "modern olma adına" benimsettirmiştir. Bu süreçte söz konusu toplumlarda anılan evrenselliğin tekil bir "modernlik" in değerlerini ve yaşam felsefesini dile getirdiği, onu içselleştirmenin "ilerleme," "çağdaşlaşma" ve dünya ile eklemlaşmenin kaçınılmaz koşulu olduğu inancı da seçkinler düzeyinde yaygın kabûl görmüştür.

Konuya kendi geçmişimizin yardımıyla yaklaşacak olursak, Kemalist modernleşme projesi de böylesi bir "evrensellik" in tekil medeniyet ve modernlik olarak benimsenmesini ve onunla bağdaştırılamaz olduğu düşünülen yerel kültür değerlerinin terk edilmesinin gerekliliğini ileri sürmüştür.

Bu ise Batı dışı ülkeler içinde söz konusu değerlerle "evrensel" in bağdaştırılması alanında hatırı sayılır başarı sağlamış bir toplumda rejimin otoriter karakteri nedeniyle açıkça dile getirilemeyen tepkilere yol açmıştır. Kemalist projenin İslâmiyet'in "evrensel" karakterini göz ardı ederek din referanslı kültür unsurlarının da "evrensellik" ve "modernlik" ile uyuşamayacağını ileri sürmesi bu alanda oluşan toplumsal direnci tahkim etmiştir.

Bunun neticesinde pek çok Batı dışı toplumda olduğu gibi Türkiye'de de "kültür" bir çatışma alanı haline gelmiş, "evrensel" in "millî" ve onun yanı sıra "dinî" kültür ile uyumsuz, onların karşı tezi olduğu görüşü yaygın kabûl görmüştür. İlginç olan bu alandaki kutuplaşmanın iki ucunun da "evrensel-millî (ve anlamsız olmasına karşın dinî) çatışması" yaklaşımının anlamlı olduğunu düşünmesidir.

Senteze dönüş

Bunun neticesinde "kültür" tartışması, istisnâlar dışında, tekil modernliğin "evrensel" değer ve biçimlerinin tartışılmaz üstünlüğünü savunanlar ile güçlü bir relativizmi benimseyerek özgün "millî kültür"ün korunma ve ihyasını arzu edenlerin çatışmasınadönüşmektedir.

Bu tartışmanın Türkiye'ye özgün olduğu düşünülmemelidir.

Batılılaşmış seçkinlerin toplumlarını otokratik siyasetle "dönüştürme" çabaları yirminci yüzyıl tarihinin önemli bir kesitini oluşturmaktadır.

Buna karşılık, "Asya Değerleri" benzeri "evrensel" ile çatışan "özgün kültür" kavramsallaştırmaları Singapur'da Lee Kuan Yew ve Malezya'da Mahathir bin Mohamad gibi liderler tarafından kullanılmıştır.

Bu yaklaşımların siyasetteki karşılıkları da "modernlikler" in varlığını reddederek tekil bir "modernlik" i topluma yasakçılık aracılığıyla dayatan "otoriterlik" ile özgün "millîlik/yerlilik" i koruma ve ihya hedefli "otoriterlik" olmaktadır. Zikredilen örneklerden yola çıkarsak, Batı dışı toplumlarda yukarıdan aşağıya Batılılaşmayı hayata geçiren seçkinler ile "Asya Değerleri" ni koruma ve ihyayı hedefleyen girişimler benzer karakterli "otoriter siyaset" üretmişlerdir.

Dolayısıyla, "evrensellik" e yönelik anlamlı eleştiriler yaparken radikal bir kültürel relativizme savrularak tüm insanlar için geçerli, "evrensel" değerler olamayacağı, bu nedenle de "millî" nin "evrensel" ile bağdaştırılması imkânsız, onunla çatışan "değerler" taşıdığını savunmak, siyasal açıdan, Batılılaşmanın "tekil modernlik" i "evrensellik" olarak dayatması kadar sorunlu bir yaklaşımdır.

"Millî ve yerli" nin bu çerçevede tanımlanmasını sağlayan kültürel relativist yorum, Amerikan antropoloji derneklerinin başını çektiği akademik kuruluşların 1947 Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi' ne "hiçbir bildirgenin tüm insanlara uygulanamayacağı" gerekçesiyle karşı çıkmasını andıran yaklaşımlar üretebilir. Bunun yanı sıra farklı bağlamların doğurduğu "kültürler" i değişik koşullar ve dönemlerde yeniden üretme gayreti, "biçim taklidi" ötesinde neticeler vermez. Dolayısıyla, "yerli/millî kültür değerleri" konusunda gösterilen hassasiyetin "evrensel" i tehdit olarak gören dışlayıcı bir relativizme dönüşmesinin önlenmesi, "çatışma" ve "biçim taklidi" temelli "ihya" yerine "sentez" e yönelinmesi gerekmektedir.

Cumhuriyet sonrasında yaşanan gelişmeler, Batı dışında yirminci yüzyılın başlarına kadar böylesi bir "sentez" i gerçekleştirebilen az sayıda toplumdan birisi olduğumuz gerçeğini unutturmamalıdır.

Bu alanda evrensel ile "özgünlük ve farklılık" vurgulu "çatışma" yerine "kavramsal düzeyde benzerlik" i ön plana çıkaran "bağdaştırıcılık ve sentez" e yönelmek anlamlı olacaktır.

Bunun, konu tartışılırken genellikle vurgulanmayan bir neticesi de "millî ve yerli" nin bu şekilde kavramsallaştırılmasının, onların "otoriter siyaset" in hizmetine koşulmasının önüne geçecek olmasıdır.

TAN SAĞTÜRK

Tan Sağtürk (5.4.2017): <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/tan-sagturk/rusyada-baleye-puti-n-etkisi-40417267>

Rusya'da baleye Putin etkisi

5 Nisan 2017

Bale deyince ilk aklımıza gelen ülkelerden biri Rusya. Dünyaca ünlü birçok sanatçının yetiştiği, kurulduğu günden itibaren ülkenin simgeleri haline gelmiş olan Moskova'daki 'Bolşoy' ve St. Petersburg'daki 'Mariinsky Tiyatrosu' ziyaretçi akınına uğruyor.

Rusya'da balenin tarihi bir hayli eskiye dayanıyor. İlk bale okulu, 1740 yılında St. Petersburg'da 'İmparatorluk Bale Okulu' olarak kuruldu. Çarlık Rusya'sından Sovyetler Birliği'ne geçiş döneminde, ihtilallerin negatif etkisini olağanüstü devlet çalışmalarıyla aşır, yeni sistemin içinde varlığını sürdürdü. Çarlık döneminden kalan değerlerin ortadan kaldırılmasını gündeme getirenlere karşı duranların başındaysa Lenin vardı.

Dünya savaşları sırasında kısıtlı imkânlarla eserler sahnelenmeye devam etti ve cephelede askerlere moral turneleri düzenlendi.

İkinci Dünya Savaşı'nın bitmesi Bolşoy'da iki prömiyer ile kutlandı. Prokofiev'in bestelediği 'Külkedisi' ve 'Romeo ve Juliet' baleleri 1945 ve 1946 yıllarında seyirciyle buluştu.

Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla başlayan 'perestroyka' süreci hem Bolşoy Operasını hem de Mariinsky Tiyatrosunu vurmuştu. Gerek Boris Yeltsin gerekse Mihail Gorbaçov bu olağanüstü değişimi yeteri kadar kontrol edemediler. Rus balesi, tarihinin en zayıf dönemini yaşadı. Ancak unutmamak gerekir ki, sanat gruplarındaki geleneksel güçlü yapı kendini dik tutabilmek için büyük bir mücadele verdi. O dönemdeki karışıklıktan etkilenmemek için özellikle bale okullarıyla bale toplulukları arasındaki toplantılar sıklaştı, sorunlar tartışıldı, çözüm önerileri hayata geçirildi. Yurt dışındaki yarışmalara genç yeteneklerin gidebilmesi için seferberlik başlatıldı. Geleneksel bale tekniği yapısı bu dönemde tekrar gündeme alındı. Yine bu dönemde diğer ülkelerdeki çalıştırma tekniği yapıları, her zaman olduğundan daha fazla incelenir hale getirildi. Ve bütün bu süreç en az yarayla atlatılmaya çalışıldı.

RUS BALESİ KENDİNİ YENİDEN VAR EDİYOR

2000 yılında Sovyet dönemini öven, "Sovyetler Birliği'nin dağılması 20. yüzyılın en büyük trajedisidir" diyen Vladimir Putin başa geçti. Devletin tüm sanat temsilcileriyle hiç vakit kaybetmeden görüşen Putin, çalışmaların içinde bizzat bulundu.

Politik nedenlerle de olsa yurt dışında bulunan sanatçıları bizzat arayarak ülkeye davet etti. Hatta balenin büyük divası Maya Plisetskaya'nın 75. doğum günü için görkemli bir jübile yapılmasını sağladı. Onunla beraber büyük salonda yerini aldı. Heyecanını saklama çabası olmadan övgü dolu sözlerle Plisetskaya'nın önünde yerlere kadar eğilerek onu selamladı. Yerli ve yabancı yayın organları sayesinde dünya bu ana tanıklık etti. Aslında Putin'in tavrı bir ülkede sanatın var olabilmesi adına verilmesi gereken değeri ortaya koyuyordu.

İcraatlar bununla da bitmedi. Bolşoy, 34,5 milyar ruble (800 milyon dolar) harcanarak baştan aşağı yenilendi. Yenileme için antik eser uzmanlarıyla çalışıldı. Onarım çalışmalarının başındaki isim Mikhail Sidorov önemli kültür ve sanat uzmanlarıyla bir araya gelerek görüş alışverişinde bulundu. Salondaki koltuklar, localar altın kaplamalarla donatıldı. 6,5 yıl süren çalışmalardan sonra Bolşoy artık Çarlık Rusya'sındaki gibi yenilenmiş ve eserlerini bu muhteşem yapısında sürdürür hale gelmişti.

2013 yılında St. Petersburg'daki Mariinsky Tiyatrosunun hemen karşısına yeni bir opera ve bale sahnesi inşa edildi. Bu sahne sayesinde gösteri sayısı da arttı.

Yakın zamanda Mariinsky Tiyatrosunda iki gösteri izledim. İlki Olesya Novikova'nın dans ettiği muhteşem 'Giselle'di. Eser seyirciden o denli alkış aldı ki sanatçılar dans etmekten çok selam vermekten yoruldular. İkinci gün ise Vaganova Bale Yarışmasının galası vardı. İlk perdede Rusya'nın ödül alan en iyi dansçıları seyrettik. İkinci perdede ise St. Petersburg Vaganova bale öğrencilerinin gösterileri vardı. Maria Khoreva adlı bir öğrenci beni ve salondakileri büyüledi. Umarım şansı açık olur ve bütün dünya gelecekte onu alkışlar.

KÜLTÜR BAKANLIĞINA AYRILAN ÖDENEK RUSYA'DA KÜLTÜREL ATILIM YARATTI

Anna Pavlova'dan Vaslav Nijinski'ye, Michel Fokine'den Maya Plisetskaya'ya, Rudolf Nureyev'den Mikhail Baryshnikov'a sayılamayacak kadar çok değeri yetiştiren bir ülke Rusya.

Bu gücün farkında olan Putin, kültür sanat reformlarına sürekli yenilerini ekledi. Novosibirsk'teki büyük tiyatronun ve Moskova Konservatuvarının restorasyonu gibi büyük birçok çalışmanın yapılması talimatını verdi. Eskiden uygulanan maaş sisteminin değişmesi üzerinde durdu ve sanatçılara başarı ve çabaya endeksli yeni bir maaş sistemi kurdu.

Kültür Bakanlığı'na ayrılan ödenek ilk aşamada %25 arttırıldı. Kültürel kolların rahat çalışabilmeleri adına gereken her şey fazlasıyla yapılmaya çalışıldı. Yönetimin bu yöndeki çalışmaları özel şirketlerin destek vermelerini sağladı. 'Sponsorluk' anlayışına alışık olmayan Rusya, büyük şirketlerin destekleriyle artık sanat çalışmalarına milyar dolarlara varan katkılarda bulunmaya başlamıştı.

En önemlisi sanat adına yapılan bu çalışmalar ülkenin kültürel geleneğini bozmadan, hassasiyetle yürütüldü ve büyük bir atılım yaşandı.

BİZ DE ÖRNEK ALINACAK ÇALIŞMALAR YÜRÜTMELİYİZ

Putin'in Rus balesine katkısını ve sanata olan etkisini anlatırken, onun diğer alanlardaki politikalarına katıldığım sonucu çıkarılmamalı... Ancak kültür ve sanat çalışmalarıyla gelinen nokta bizlere örnek teşkil etmeli.

Çünkü ülkelerin kültür politikaları uluslararası sanat hakimiyeti açısından son derece hassas bir konu. Biz de bu alanda hayli yol kat ettik. Devlet Konservatuvarlarımız bugüne kadar çok önemli çalışmalar yürüttü. Türkiye'deki dansçılarımızı yetiştiren bütün hocalarımızı saygıyla anıyorum. Devlet Opera ve Balesi'nde çok değerli isimler sanatlarını icra ettiler. Kurulduğu günden bu yana Türk balesinin gelişmesine büyük katkı ve emek sağlayan sanatçılarımıza hak ettikleri değer misliyle verilmeli. Seyirci zaten bu değer her zaman farkında ve bunu koltukları boş bırakmayarak yerine getiriyor. Ancak bunlar yeterli değil.

Bu nedenle ülke olarak, örnek alınacak çalışmalara imza atmak üzere geçtiğimiz günlerde III. Millî Kültür Şûrası düzenleyerek önemli bir adım attık. Benim de komisyon üyesi olarak bulunduğum bu oluşumda alınan kararların bir an önce uygulanması ülkemiz adına son derece değerli. Örneğin ilk iş olarak İstanbul'da bulunan Atatürk Kültür Merkezi sorununun en kısa sürede çözümü başta İstanbul olmak üzere ülkemiz açısından son derece mühim. Ülkemizin tüm şehirlerinde sembol olabilecek opera binalarının kurulması, o şehirlerde yaşayan halkımızla beraber değerli yöneticilerimizin gösterilere teveccüh buyurmaları çağdaş Türkiye yolunda çok ciddi bir adım olacaktır. Çünkü güzel ülkemiz halkıyla, değerli sanatçılarıyla en iyisine layık.

TAYFUN ATAY

Tayfun Atay (05.03.2017).

http://www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/691068/Erdogan_hangi_kulture_mensup_.html

Tayfun Atay

Erdoğan hangi kültüre mensup?

05 Mart 2017 Pazar

1978’de Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi’nde ilk derslerden birinde kültür konusu işlenirken o dönem bu memlekette sosyal antropolojinin önde gelen isimlerinden sayılan hocamızın şu sözlerini dün gibi hatırlıyorum: “Kültür evrenselidir diyorlar. Bunu diyenlerin dilleri kopsun!..”

Tablonun en acı yanı, bunu söyleyenin bir antropoloji profesörü olmasıdır da dün gibi hatırlamamın nedeni, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın önceki gün “3. Milli Kültür Şûrası” açılışında yaptığı konuşma. 1978’den bu yana yaklaşık 40 yıl geçse de bir arpa boyu yol alamadığımızı düşündüren konuşma... Kültürün hem evrensel, hem ulusal (millî), ama hem de bölgesel, yerel, yöresel, mahallî olabileceğini, kavrama karşılık gelen realitenin tekil değil çoğul ve çok katmanlı olduğunu bir türlü öğrenemedik, öğretemedik.

Cumhurbaşkanı, kültürün “ecdattan devralınan mirasın bütünü” olduğunu belirtmiş. Bu, kültürün tanımı değildir. Sadece bir özelliğidir. Evet, kültür, tarihî ve süreklidir. Ancak kültür aynı zamanda kendi içinden olduğu kadar dışından da pek çok etki, girdi ve sentezlenme ile değişen bir yapı arz eder.

Kültürleme (“enculturation”) dediğimiz bir süreç vardır ve bu, Erdoğan’ın kültür adına “her şey” saydığı “ecdattan devralınan miras”ın yeni kuşaklara aktarımını mümkün kılar. Bir de kültürleşme (“acculturation”) denilen bir süreç vardır ve o, “ecdat”tan ne alınırsa alınsın, dünyada bir uçtan öbür uca olup biten, yapıлып edilen, düşünülüp davranılan ne varsa onları da sizin kültürünüzle etkileşime sokar. Böylece kültürel örüntünüzde ha bire değişimlere yol açılır.

Erdoğan’ın dediği gibi kültür ecdattan devralınan mirasın bütünü olsaydı eğer, Türkler İslâm’la “şereflenmemiş” olurdu! Orta Asya’daki “ecdadımız”, “Tengri” (Gök Tanrı) inancına, Şamanizm’e, Budizm’e, Maniheizm’e gönül vermişti. Bu durumda ecdattan devralınan miras, yabancı bir toprakta, Arap Yarımadası’nda Hicaz’da neşet etmiş İslâm’a nasıl el verecek, yer açacaktı acaba?!

Başlı başına bu söylediğimiz bile, kültürü yalnızca ecdadın mirası, yerli ve milli saymanın, böylesine “kıskaçlama”nın ne kadar sakat bir yaklaşım olduğunu işaret etmeye yeter.

Kabul etmek gerekir ki kültür, kucaklanması hayli zor bir kavramdır. Çünkü o, tüm insanlığa özgü, insanı “insan” kılan yetkinlik olduğu kadar, farklı insan topluluklarının yaşam biçimlerini de, bir insan topluluğunun kendi içinde ayrılmış kesimlerin değer, tutum, davranış, alışkanlık ve pratiklerini de karşılayan bir kavramdır (“alt kültürler”).

Büyük “K” ile yazarak kültürün, insanın temel varoluş etkinliği olduğunu söyleyebiliriz. Küçük “k” ile yazarak da onun, insanlık ailesi içinde farklı toplum, topluluk, ulus, halk, kavim, vb. oluşumların yaşam biçimi olduğunu söyleyebiliriz. Elbette büyük “K” ve küçük “k” birbirinden kopuk olmayıp bunlar “kaplam” ve “içlem” ilişkisiyle birbirine bağlıdır.

Cumhurbaşkanı, “milli kültürümüze uymayan etkinlikler”den, “kültürel yabancılaşma”dan, “kültür emperyalizmi”nden yakınmakta. On yıllar önce “kültür evrenseldir” diyenlerin dillerini kopartmak isteyen hocamızın motivasyonu da hemen hemen aynı minval üzere idi. Elbette burada kastedilen, evrenselleşmiş bir kültürel örüntü, yani medeniyet (uygarlık) olarak “Batı”nın reddidir.

Biz hiçbir kültürel örüntüyü yüceltmekten yana değiliz. Ne de herhangi birini reddedip, lânetleyip, yok saymaktan...

Ancak sorun şu ki bir zamanlar da dünya üzerinde aynı ölçüde evrenselleşmiş bir kültürel örüntü, yani medeniyet olarak İslâmiyet, sizin ecdadınızca benimsenmeseydi eğer, bugün ortalıkta Müslüman olarak dolaşamayacaktınız. İyiki o zamanlar “kültür evrenseldir” diye düşünüp hareket edenlerin dillerini koparmamışlar!..

Yine de hakkını verelim, Erdoğan, “yerli ve milli olan kültür değerlerimizi evrensel bir dille yeniden keşfetmeliyiz” derken bir parça da olsa içimizi ferahlatıyor. O “evrensel dil”, işin doğrusu şu ki “evrensel kültür”dür. Ve siz milli olanı evrensel dille buluştururken, evrensel olan da size milli dilinizle ulaşır kültür dünyanıza sirayet edecektir. Kültürleşme de budur zaten...

Ama tabii Şûra açılışında onun en ilginç kelâmı şu olmuş: “Eğer bugün İstanbul’un sokaklarında yürüyen bir kişinin kıyafetinden, ayakkabısından, şapkasından, vücut çalımından hangi kültüre mensup olduğunu çıkartamıyorsak, kültürel kuraklığın pençesindeyiz demektir.”

Keşke Sayın Cumhurbaşkanı bu sözü sarf edip tabir caizse kendi ayağına kurşun sıkmasaydı!.. Elbette “vücut çalımı”na diyecek bir sözümüz yok. “Kasımpaşa kültürü”nün mükemmel tezahürüdür ve kendisinin o kültüre mensup olduğunu çıkartmamıza imkân vermektedir.

Lâkin, köken itibarıyla bir Hırvat boyun bağı olan olan kravatı ile, Frenk işi gömleği, ceketi (“jacket”), pantolonu (“pantalone/pantaleon”) ile hangi kültüre mensup olduğunu düşüneceklerle kendi sarf ettiği sözlerle hiç istenmedik kozlar vermiş gibi görünüyor.

Tayfun Atay (06.03.2017).

http://www.cumhuriyet.com.tr/koseyazisi/691620/Yok_boyle_Abdulhamid_var_boyle_Erdogan_.html

Tayfun Atay

Yok böyle Abdülhamid, var böyle Erdoğan!

06 Mart 2017 Pazartesi

3. Milli Kültür Şûrası'nın Sinema Radyo Televizyon Komisyonu'nda konuşan yönetmen Semih Kaplanoğlu, TRT 1 dizisi "Payitaht Abdülhamid"i sıkı bir eleştiri yağmuruna tutmuş. "Yok böyle bir tarih, yok böyle bir Abdülhamid, yok böyle bir saray" demiş ve noktalamış: "Reyting uğruna Abdülhamid'den televizyon yıldızı çıkaramazsınız".

İkinci bölümü geçen Cuma seyrimize sunulan dizi, Kaplanoğlu'nun söylediklerini "fazlası yok eksiği var" dedirtircesine destekleyerek yoluna devam ediyor.

Padişahın bir İngiliz şirket yetkilisine Osmanlı tokadı aşk etmesi gibi tek tek ele alınabilecek tarihsel imkânsızlıklara, tahayyül-ötesiliklere girmeyeceğiz. Bunları sıralamaya kalkarsak sonu gelmez.

O yüzden daha genel bir saptamayı tartışmaya açmaktan yanayım.

Abdülhamid döneminin karakteristikleri hemen herkesi malûmu: İslâmcılık, Panislamizm (yahut "İttihad-ı İslâm"), hilafetin ihyası, Hindistan Müslümanlarıyla ilişkiler, Hicaz Demiryolu Projesi, sansür mekanizması, jurnal mekanizması, hafiyelik mekanizması...

"Payitaht Abdülhamid", odaklaşılan tarihsel dönemin bu "parametre"lerini içleri boşaltılmış birer aksesuar olarak getiriyor bizim karşımıza. Ben onları izlerken, yaşamından koparılıp kurutularak duvara asılmış denizyıldızları çağırıyor zihnimde!..

Oysa bir tarihi diziden beklenen, geçmişte yaşananları bir nebze de olsa yeniden canlandırmasıdır. Dizide bu yok, böyle bir tat almıyoruz. İslâmcılığı da, Panislamizm'i de, hilafeti de, dolayısıyla Abdülhamid'i de kurutulup duvara asılmış denizyıldızları gibi izliyoruz.

Onlar dizide hayat bulmazken karşımıza capcanlı gelen bir "Bugün" var "Payitaht Abdülhamid"de. Daha önce de belirttik, 37 yıllık Abdülhamid dönemini düşünceleriyle, siyasetiyle, şahsiyetleriyle, hadiseleriyle almışlar ve bunlardan "Reis"e bir elbise dikmişler.

O yüzden dizide "Abdülhamid Osmanlısı"nı değil, "Erdoğan Türkiye'si"ni izliyoruz aslında. Tıpkı üç yıldır "Diriliş Ertuğrul"da da izlediğimiz gibi... Tıpkı yıllarca "Kurtlar Vadisi-Pusu"da da izlediğimiz gibi...

Dizinin hem ilk, hem de ikinci bölümünde sahnelenen Abdülhamid'e Cuma selâmlığında suikast vak'asına öncesi ve sonrasındaki hadiseler eşliğinde dikkat kesilelim mesela... Bu, "15 Temmuz" kanlı darbe girişimine ilişkin bugünün iktidarınca yapılan değerlendirmenin, üretilen söylemin ve inşa edilen algının bir tekrarıdır ibaret...

Denilebilir ki anlatılmak istenen, bugün ne oluyorsa o dönemde de aynısının vuku bulduğudur. Bu doğrultuda "Ulu Hakan"ın başına gelenlerin şimdi "Büyük Reis"in başına gelmesinin önüne geçme yolunda "milli" bir görev ve yükümlülük yerine getiriliyor belki...

Olabilir. Sorun şu ki Abdülhamid'le Erdoğan arasında politik tutum, tavır, davranış olarak dağlar kadar fark var. Tekrar edelim, Erdoğan'dan politik motivasyon ve oryantasyon olarak bir "Enver" çıkarmak belki mümkündür, ama Abdülhamid çıkarmak hiç mümkün değildir.

Tabii sonuçta ("Enver" benzetmesi de dâhil) bunların hepsi "anakronizm"dir; yani bir tarihsel dönemin olaylarını bir başka dönemin (bugünün) olaylarıyla bağlantı, hatta özdeşlik arz ediyormuşçasına yorumlamak.

Bu, “Diriliş Ertuğrul”da da temel motivasyon olarak karşımızdadır. Aslında dizide Ertuğrul Gazi’yi oynayan Engin Altan Düzyatan, “bobstil” bugünü ile canlandığı karaktere ne kadar uzaksa, Ertuğrul Gazi ile Tayyip Bey arasındaki tarihsel kişilik mesafesi de daha az değildir. Gel gelelim biz “Diriliş Ertuğrul”da aslında “Başkanlık Erdoğan”ı izliyoruz, izlettiriliyoruz!..

Cumhurbaşkanı’nın sevgili torununun bu diziye özeti, tekrarları dâhil doyumsuzca izliyor olmasının bir sırrı da belki burada saklı.

İzlediği dedesidir çünkü!..

TUNCA ARSLAN

Tunca Arslan (10.02.2017): <https://www.aydinlik.com.tr/kose-yazilari/tunca-arslan/2017-subat/vars-a-bir-durum>

Tunca Arslan

Aydınlık Gazetesi, 10.2.2017

Okunma Sayısı: 987

Varsa bir durum...

Yaklaşık bir ay sonra bu ülkede “Millî Kültür Şûrası” düzenlenecek. Yani, resmi olarak yalnızca “kültür”e vurgu yapılsa da esasında “sanat ve sanatçı”yı da kapsayacak biçimde devletin kültür politikaları masaya yatırılacak, uzmanlarca tartışılacak, eleştiri ve öneriler dile getirilecek, yeni kültür politikaları belirlenecek, hedefler konulacak.

Millî Kültür Şûrası, bugüne dek yalnızca iki kez düzenlenmişti; 1982’de ve 1989’da... İlk ikisinden, aklımda öncelikle “Kültürün millîsi olur olmaz mı? Millî kültür ne demektir?” türünden tartışmalar kalmış durumda. Bugünün ilkökul öğrencileri, “Millî kültür nedir?” sorusuna, “Töre cinayetleridir” diye yanıt veriyorsa, 28 yıl aradan sonra düzenlenecek üçüncü şûranın önünde epeyce sorun birikmiş demektir ve tüm katılımcılara şimdiden iyi çalışmalar diliyorum.

İŞBİRLİĞİ VE TEŞVİK

Fakat, 1982 ve 1989'daki şûralar nasıl hiçbir işe yaramadıysa; edebiyattan sinemaya, tiyatrodan halkbilime, müzecilikten müziğe açılan geniş yelpazede herhangi bir kültür - sanat politikası belirlenemediyse, bu üçüncü şûradan da dişe dokunur bir sonuç çıkmayacağını şimdiden söyleyebilirim.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın yönetmeliğinde, Şûra'nın "kültür konusunda bakanlığın en yüksek danışma kuruluşu" olduğu belirtiliyor ve görevleri şu dört maddeyle sıralanıyor:

-Atatürk ilkeleri ışığında kültür politikası hakkındaki görüşleri belirlemek,

-Kültürel konularda yönlendirme, teşvik ve işbirliği esaslarını tespit etmek,

-Kültürümüzün korunmasını, geliştirilmesini, tanıtılmasını ve yayılmasını sağlayıcı tedbirleri belirlemek,

-Gerekli görülen kültür konularının görüşülmesi, tartışılması ve istişari kararların alınmasını sağlamak.

Son üç madde zaten genel ifadeler içeriyor... Birinci maddenin "üzerinden atlanacağı" ise herkesin malumu!

KADRO YETERSİZLİĞİ

AKP hükümetlerinin en başarısız olduğu iki alan hiç kuşkusuz eğitim ile kültür-sanat...

Hiçbir uygulamasının dikiş tutmadığı Millî Eğitim'deki bakanlık görevinden sonra Kültür ve Turizm Bakanlığı'na getirilen Nabi Avcı'nın Şûra başlıklarının belirlenmesi amacıyla görüşmeler yaptığı bazı isimler kadarıyla şöyle:

Beşir Ayvazoğlu, Hasan Bülent Kahraman, İskender Pala, Mehmet Çebi, Fatih Andı, Hasan Kaçan, Ali Saydam, Doğan Hızlan, Selim İleri, Ümit Meriç, Erhan Afyoncu, Haluk Dursun, Hayati Develi, Mustafa Ruhi Şirin, Kenan Gürsoy, Erol Kılıç, Süleyman Seyfi Öğün, Hüseyin Besli, Nükhet Vardar, Deniz Bayrakdar, Ahmet Kot...

"AKP karşıtı" ya da "muhalif" falan demiyorum, bir tane "aykırı" ses olmayacak mı bu Şûra'da? "Danışma turları" bile, 28 yıl sonra düzenlenecek bu Şûra'nın işlevsizliği ve hedefsizliği hakkında yeterince fikir vermiyor mu?

1989 Şûrası'nın sonuç bildirgesinde, "Türk toplumunun okuma kültürünün artırılması yönünde çalışmalar yapılması", "Mimariye özel önem verilmesi", "Türk Sinema arşivi kurulması" vb. kararlara

yer verilmişti.Okuma oranında dünya genelinde utanılacak durumdayız, mimarimiz o günden bu yana daha da gerilemiş durumda ve halen bir sinema arşivimiz yok!

BÜYÜME VE KÜLTÜR

AKP yanlısı Yeni Şafak gazetesi yazarı Hümeysra Şahin, “Şûra çalışmaları kültür muhitlerine bir dinamizm ve canlılık getirdi” dediği 7 Şubat tarihli yazısında, bana fısıltılı bir itirafmış gibi gelen şu cümleyi de kuruyor: “Türkiye’nin son on yılda elde ettiği ekonomik ve sosyal büyümenin gerisinde kalan kültür meseleleri...”Şahin, keşke biraz daha yüksek sesle konuşsa, “kültür meseleleri”nin neden ve nasıl “geride kaldığı” hakkında da birkaç söz etseydi...

Şûra toplamak ciddi iştir. “Varsa bir durum, yapalım açkoturum!”un ötesinde bir şuur gerektirir. Sempozyum, panel, konferans, seminer düzenlemekle karıştırılmamalıdır. Anlayacağınız, 3. Milli Kültür Şûrası’ndan hiçbir beklentim, hiçbir umudum yok.

VERDA ÖZER

Verda Özer (07.03.2017). <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/verda-ozer/suriye-icin-yeni-yol-ne-40386646>

Verda Özer

vozer@hurriyet.com.tr

Suriye için yeni yol ne?

7 Mart 2017

"MANAYI koruyarak sureti değiştirmek mümkün."

Bu çarpıcı cümle, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başdanışmanı İbrahim Kalın'ın ağzından çıkmış. Geçtiğimiz haftasonu yapılan 3'üncü "Milli Kültür Şûrası"nda. Kalın, her kültürün bir coğrafyadan, belli bir zaman diliminden çıktığını söylemiş. Ve her kültürün özünü kaybetmeden gelişebileceğini, evrenselliğe ve değişime açık olduğunu dile getirmiş.

Yani kültürün şeklinin (suretinin) değişmesiyle, onun hakiki ve evrensel manasının (özünü) kaybolmayacağını vurgulamış.

Suriye dengeleri

KURDUĞU bu ilişki, aklıma dış politikamızda yaşanan gelişmeleri getirdi. Daha doğrusu şu soruyu: “Öz” stratejimizi korurken, surette taktik değiştirebilir miyiz? Yani ulusal güvenliğimizi sağlarken, pragmatik ve esnek bir dış politika uygulayabilir miyiz?

*

Şöyle ki: Suriye’de işler gitgide karışıyor. Ve bizi iyice köşeye sıkıştırıyor. DEAŞ sonrası Suriye’de hakim olacak güç dengesi, aşağı yukarı belli oldu: Esad, ülkenin batısında kontrolü iyice ele geçirdi. Tabii Rusya ve İran sayesinde. Ülkenin doğusu ise belli ki, Sünni aşiretlerin nüfuzuna girecek.”

Yazının devamı: <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/verda-ozel/suriye-icin-yeni-yol-ne-40386646>

YAŞAR TAŞKIN KOÇ

Yaşar Taşkın Koç (07.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/yasartaskinkoc/sakaci-hayat-2036624>

Yazıda ilgili cümle;

“3. Milli Kültür Şurası kim bilir yeni nesiller için ne söylüyor, bizim gibi yaşlananlar için ne?”

YAKUP KÖSE

Yakup Köse (06.03.2017). <http://www.star.com.tr/yazar/sizde-kulturun-tanimi-nedir-yazi-1193407/>

Yakup KÖSE

ykose@stargazete.com

Sizde kültürün tanımı nedir?

06 Mart 2017 Pazartesi

Kültür ve Turizm Bakanlığı 3-5 Mart tarihleri arasında “3. Millî Kültür Şûrası” düzenledi. Yazıya yazarken henüz şûranın raporu açıklanmamıştı. Raporun tamamını okuyup üzerine konuşmak gerek lâkin raporu hazırlayacak heyetteki isimlere bakınca az çok raporun mâhiyetini tahmin edebiliyorum.

Şûranın ilk gününde, Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı’nın yönettiği oturumlarda yapılan konuşmaların haberlere yansıyanlarını okuyabildim. Meselenin esasına müteallik tespitleri, maalesef göremedim.

Sayın Alev Alatlî ‘Cumhuriyet kazanımlarından’ bahsedip ‘Bütünü görmek zorunda olduğumuzu’ söylemiş. ‘Bütün’den kastı ise, konuşmasının devamındaki şu cümleler olsa gerek: “Türkiye, düz akımla anlaşılabilir. Hiçbir kültür, boşlukta oluşmaz ve hiçbir kültür yoktur ki dönemin hakim ruhuyla iletişim ve etkileşim içinde olmasın. Türkiye Cumhuriyeti’ni, dünya kültüründen ayrı bir yerde tutarak, tanımlamayız.”

“Kültürü konuşmaya nereden başlasak” diye sorulsa herhalde çoğumuz kitap, sinema, tiyatro vb. kültürel icralardan bahsederiz. Medyadaki “kültür-sanat” adı altında hazırlanan programlar ve sayfalar, ne yazık ki bizi bu minvalde konuşturmaya yönlendirir. Oysaki bir şey hakkında konuşmaya başlamak için ilk önce o şeyi tanımlamak gerek. Yani, bilmek! Evet, kültür nedir? Körlerin fili tanımlaması gibi herkesin kendi zaviyesinden bir “Kültür” tanımı muhakkak vardır. Bu tanımların üzerinde de bir tanımla Kültür: *“Birçok şeyi ezberlemek değil, birçok şey öğrenip de onları unuttuktan sonra insanda kalan bilgi hassasıdır!”*

Büyük Doğu-İbda külliyyatında Kültür bahsi, yukarıdaki “unsurüstü mânâ” üzerinden ele alınır. Bu tanım üzerinden Sayın Alatlî’nin mezkûr konuşmasındaki ‘Cumhuriyet kazanımları’na dönersek, cumhuriyet döneminde cemiyete ne öğretildi ve kalan bilgi hassası ne? Cumhuriyet halkına bir keyfiyet verebilmiş midir? Yoksa, yine Sayın Alev Alatlî’nin konuşmasında bahsettiği “Dünya kültüründen ayrı durmamak” adına mâlûm ilke ve inkılaplarla halk maymunvarî bir hâle sokulup Batı taklitçisi mi yapılmıştır?

Bin yıldır Müslüman Anadolu halkının ortak hafızasında öğrenilip unutulduktan sonra kalan hassa neydi? Cumhuriyet bu hassaya sahip çıktı mı? Yoksa düşman belleyip gömmeye mi çalıştı? ‘Cumhuriyetin kazanımları’ olan ilke ve inkılaplara ve bunların uygulanması için yapılan zorbalıklara bakıldığında soruların cevap belli!.. Kazanımdan bahis Batı taklitçiliğiye, ki ortada başka bir şey yok, alın o ‘kazanımlar’ sizin olsun! “Millî Kültür Şûrası” gibi meselelerin en üst seviyede konuşulması gereken bir toplantıda birbirimizi kandırmaya da gerek yok...

Şûra raporunu okuyup üzerine yazmaya devam ederiz. Bakalım Ak Parti bu saatten sonra izleyeceği yolla, cumhuriyetin temel prensibi olan Batı için ‘kültür insanı’ mı yetiştirecek, yoksa kültürlü insan mı!..

YALÇIN BAYER

Yalçın Bayer (25.4.2017) <http://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/yalcin-bayer/dunya-dans-gununu-unutmayin-40437313> **
http://www.readjournal.com/bulletin/clip_reader.jsf?access_code=6lersEihciitXSqsU2ZFpHnumE3hE5H1S8JfYRX11U1%3D

AKM’NİN İHYA EDİLMESİ

10 Mart’taki Milli Kültür Şûrası toplanıp sonuç raporunda, ‘Atatürk Kültür Merkezi ve muadilleri de bina ve yönetsel olarak ihya edilecektir’ kararı çıktı. Bu kararın alınması ne demektir?

Bu sanatçılar ve sanatseverler için deli gibi sevindirici haberdur. Senelerin getirdiği bu tıkanıklık ve bu kâbusun giderilmesi ‘çekli çıktı’ kararlara kalmazsa bu medeniyet yuvasının saçtığı sıcaklık akan bir dere gibi değil, bir nehrin coşkusu gibi sanatçılarımıza yansıyacaktır. AKM sanatçılar için bir mabettir, ‘İhya’nın lüğat anlamı ‘yeniden canlandırma, diriltme, çok iyi bir duruma getirme, mutluluğa kavuşturmak’ demektir.

Bu güzel haberin sonrasında bunun insanlarımıza ve sanatçılarımıza sevinç ve moral coşkusu olacaktır. Sanatın boş zamanları olursa, ilgilenilecek bir eğlence olarak mı görüyorlar, yoksa sanatın insanlarda yarattığı değerlerin farkında olmaya biz de artık varız mı diyorlar.

AKM’nin tadilattan sonra açılışı, bu olumlu oluşumlar sonrasında onların bir başka duygusunu daha harekete geçirecektir. Sıkıntılarını bir tarafa atarlar, uyanırlar, silkelenirler.

Yüce Atatürk Batı’nın bir çağa sığdırdığı Rönesans ve aydınlatmayı 10 yılda başarmıştır. Güzel sanatların gelişmesi ve halkın günlük yaşamında bir ölçüde yer alabilmesi Atatürk ve Atatürkçü kültür ve sanat politikasının muhteşem bir ürünüdür. Unutmayalım, hayatımızdaki çirkinlikler her zaman yaşamımızdaki pırıltılı güzelliklerin azlığından oluşmuştur. İşte bu güzelliklerin en önemlisi sanat, dünyadan haber verir, sanatçı ona kalbini, sevgisini, duygusunu verir. Daha sonra sanatçı sahnede yaşanacak tat alınacak bir dünya sunar.

Oğuz ÖZLEM-Ankara Devlet Opera ve Bale Sanatçısı

YALÇIN ÇETİNKAYA

Yalçın Çetinkaya (05.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/yalcincetinkaya/kultur-srsi-gelenek-referansli-yeni-bir-evrensel-kimlik-inssi-ve-muzik-2036591>

Kültür Şûrâsı: “Gelenek” referanslı yeni bir evrensel kimlik inşâsı ve müzik

Yalçın Çetinkaya

1960 yılında Tekirdağ’da doğdu. Müziğe 11 yaşında başladı ve 12 yaşından itibaren, başta çocuk şarkıları olmak üzere çeşitli formlarda besteler yaptı. İTÜ Türk Müziği Devlet Konservatuarı’nı bitirdi. M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde İslâm Felsefesi alanında yüksek lisans yaptı. 100 ...devamı

6

05 Mart 2017

Bugün, neredeyse sınırların kalktığı ve dünya üzerinde yaşayan yedi milyar insanın herbirinin, birbirinin sesini duyabildiği bir dünyada yaşıyoruz. Dünya, Marshall Mc Luhan’ın ifadesiyle bir “global köy”e evrildi. Bu durum, yerli kimliklerin içeriğinin ve sınırlarının artık eski kimlikler gibi “millî”lik özelliğine bağlı olmasını yetersiz hâle getirdi (veya bu durumun yetersiz olduğunu gösterdi), kimliğin içeriğinin gelişerek değişmesine yol açmaya başladı ve hatta değişimi de zorunlu kıldı. Artık dünya

üzerinde aklı başında, okuyan yazan, haberdar olan herkes, kendisini yerli kimliklerden çok evrensel bir kimlik ile izah etme çabası içindeler. Daha ziyâde “millîlik” içerikli ondokuzuncu yüzyıl tescilli eski kimlikler içinde yaşadığımız zamanların insanını tanımlamak konusunda yetersiz görülmeye başlandı. Bunun yanında, küçülen ve sınırları ortadan kalkan dünyada herkes kendisini “millî kimlik” ile tanımlamaktan çok, evrensel bir kimlik ile tanımlamayı uygun görüyor, çünkü artık herkes kendisini bir “dünya vatandaşı” olarak görüyor. Ama bu evrenselin tanımı ve muhteviyatı da önemli. Emperyalist güçlerin propagandasını yaparak bütün dünyaya kabul ettirdiği sahte ve geçici değerler değildir evrensel değerler. Peki nedir ? En basit, kısa ve kestirme açıklamasıyla, dünyanın neresinde yaşarsa yaşasın bütün insanların benimseyebileceği tabii ve fitrî değerler. Ülkelerüstü değerler. Herhangi bir ülkeyle ve kültürle sınırlı olmayan değerler. Kökleri geleneğe uzanan, kadîm ve ortak insanî değerler. “Hakikat” ile uyumlu değerler.

Dünya, artık ondokuzuncu ve yirminci yüzyıl dünyası değil. Türkiye de bu değişen dünyanın şartlarına göre değişiyor. İnsanımız artık dünyaya açılıyor, dünyada olan biten her şeyi biliyor. Müzik açısından bakacak olursak eğer, insanımız artık dünyanın bütün seslerini duyuyor, bu sesleri duymakla kalmıyor, ayırd edebiliyor. (İstiklâl Caddesi, dünyanın bütün seslerinin duyulabildiği ilginç bir cadde oldu; bunun, yeni Türk müzik dinleyicisinin ufkunun genişlemesine katkı sağladığı muhakkak). Kendini ifade ederken kullandığı sesler, enstrumanlar ve müzik aralıkları, artık pek de yerli sesler, enstrumanlar ve müzik aralıkları değil. Yerel müziklerin icrâsında bile artık yerel sazların yanında batı müziği sazları kullanılıyor, bu tür müziklerin yazımında bile artık dikey armoni kuralları gözetiliyor, iki farklı anahtardan çalan iki farklı enstruman, bir yerel/geleneksel ezgiyi icrâ ederken iki farklı melodi çizgisinde seyrediyor ve bu durum bizim müziğimizdeki tek sesli yapıyı değiştiriyor. Müzisyenin bunu yapmaktaki maksadı, icrâ ettiği eserin böylece müzikalitesini yükseltmek olabilir veya bu icrâ şekliyle müziğin daha güzelleştiğini düşünmek de olabilir. Ancak kesin olan bir şey var ki, insanımız artık ondokuzuncu ve yirminci yüzyıllardaki formatta değil. Kimse Türklüğünü, Müslümanlığını, “Anadolulu”luğunu inkâr veya reddetmiyor ama ufkunun genişlediği ve yeni ufuk sınırlarının siyâsî sınırları aştığı (veya aşmaya çalıştığı) da muhakkak. Bu sınırları artık siyaset değil, kültür belirliyor veya çiziyor. Müzik de, kültürün bir dalı olarak bunda başrolü oynuyor. Çünkü müziğin ana unsuru olan âheng (harmonia) kâinatın ve bütün varlığın da ana unsuru. Her şey âheng üzerine kurulu ve müzik de bir âheng ilmi ve sanatı.

Dünyaya açıldıkça, dünyayı tanıdıkça, dünyanın seslerini işittikçe, dünyadaki başka kültürleri öğrendikçe değişen ve genişleyen kimlik, aslında “evrensel” muhteviyatıyla bizim yeni kimliğimiz olarak da tanımlanabilir. Etnik değer üzerine yükselen kimliğin, her şeyden önce sahib olduğumuz ve bindörtüzyü yıldır inandığımız İslâm dini değerleri ile uyumlu bir kimlik olmadığını düşünüyorum. Bilâkis, evrensel doğruları ihtivâ eden, “hakikat” referanslı ve muhteviyatlı bir kimlik, inanç değerlerimize daha uygun. (Tasavvuf geleneğinde “zülcenâheyn” olmak, yani iki yakayı, iki cenahı da bilmek, iki cenahın da sahibi olmak mühimdir). Bu bakımdan, içinde yaşadığımız ve dünyanın hayli küçüldüğü bu zamanlarda, kimliğimizi yeniden gözden geçirmemiz gerektiğini düşünüyorum. Bu, varolan aslî kimliğimizi reddetmeyi değil, o kimliği ve kimliğin muhteviyatını olumlu anlamda zenginleştirmeyi de beraberinde getiren bir gözden geçirme olmalıdır. Ayakları “geleneğe” basan, (geleneğin özellikle edeb gibi her alanın merkezinde olan temel vafına bağlı), bu gelenekten beslenip geleceği inşâ eden; hem kendi değerlerini ve hem de evrensel değerleri bilen, tanıyan, anlayan, hakikat merkezli “zülcenâheyn” bir kimlik inşâsı. Gelenek ile kasdettiğim, sadece folklorik mânâda gelenek değil. Elbette kültür söz konusu olunca, folklorik mânâsıyla gelenek yani “an'ane”ye bağlılık da önemli. Ama asıl önemli olan, bu folklorik mânâsıyla geleneği (an'aneyi) de besleyen, onu dokuyan, ona ruh veren kaynak veya değer olarak “gelenek”. René Guenon'dan Roger Garaudy'ye, Seyyid Hüseyin Nasr'a bu tür düşüncülerin tanımladığı gelenek.

Yeni kimlik, öncelikle her iki mânâsıyla da geleneğe bağlı, her iki mânâsıyla da geleneği özümsemiş; ayakları ait olduğu coğrafya, kültür (ve kaldıysa) medeniyete basan (Hz. Mevlânâ'nın pergel metaforuna uygun), ama diğer taraftan hakikatten uzaklaşmamış, referansı henüz “hakikat” olan

evrensel değerleri de tanıyan, siyasal ve sosyal baskılardan arınmış, hürriyet eksenli, kapsamlı ve kuşatıcı, edeb ve ahlâk kriterlerini merkezinde tutan bir “üst kimlik” olmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin Kültür Bakanlığı, bu yeni kimliğin inşasının zeminini oluşturmali ve imkânlarını sağlamalıdır. (Osmanlı'daki özellikle besteci ve sâzende gayrimüslim Osmanlı vatandaşları, Osmanlı üst kimliğine katkı sağlamışlardır. Çünkü Osmanlı üst kimliği, birçok farklı etnik ve dînî kimliği içinde barındıran, böylece farklı etnik ve dînî kimliklerin de benimseyebilecekleri bir üst kimliktir.). Üstelik, İslâmiyet'i kendi rızası ile kabul eden, evrensel kitab Kur'an'a inanan ve Osmanlı geçmişi olan bizim gibi bir millet için bahsettiğim muhteviyattaki “evrensel” kimliğe sahip olmak zor olmayacağı gibi, dünya üzerinde bu kimliği en fazla hakeden de biziz.

Müzik, bu yeni kimliğin inşasında oldukça önemli bir paya sahip olacaktır. Benim de (müzik komisyonu başkanı Savaş Barkçin'in rahatsızlanması üzerine komisyon başkanlığı görevini kendisinden devralarak) katıldığım 3. Millî Kültür Şûrâsı'nda sunduğum tebliğin ve savunduğum düşüncenin özeti böyle. Yani, yukarıda izah ettiğim mânâsıyla gelenek merkezli, hakikat referans ve açılımlı, müziğin de önemli bir yer aldığı yeni ve üst bir kimlik.

Önümüzdeki haftalarda bu konuda daha detaylı şeyler yazmaya çalışacağım. Şûrâ'nın, ülke kültürü için hayırlı ve sonuç getirici olmasını diliyorum.

Yalçın Çetinkaya (12.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/yalcincetinkaya/iii-mill-kultur-srsi-ve-muzik-komisyonu-2036700>

III. Millî Kültür Şûrâsı ve müzik komisyonu

Yalçın Çetinkaya

12 Mart 2017

Daha önce yine Sayın Nâbî Avcı'nın Milli Eğitim Bakanı olduğu dönemde, 2014 yılında 19. Millî Eğitim Şûrâsı'na katılmış ve bu şûrâda müzik eğitiminde baştan aşağı yeniliği öneren bir müzik eğitim projesi sunmuştum. Genel Kurul'da ezici bir oy çokluğu ile kabul edilen bu yeni müzik eğitim projesi, ana okulundan itibaren ilk ve orta öğretim okullarında tamamen Türk mûsikîsinin eğitimini ve kendi sazlarımızın öğretimini esas alıyordu. Ana okulundan başlayarak kendi mûsikîmizin eğitiminin verildiği bu sistem, toplam dokuz-on yıllık bir süreye yayılacaktı ve bu süre sonunda bütün çocuklarımız kendi mûsikîmizi ve sazlarımızı öğrenmiş olacaktı. Öyle görünüyor ki ihmal edildi.

III. Millî Kültür Şûrâsı, katıldığım ikinci önemli şûrâ. Ne tevâfuktur ki, bu şûrâ da Sayın Nâbî Avcı'nın Kültür Bakanı olduğu dönemde gerçekleştirildi. Bendeniz de bu şûrâda “müzik komisyonu başkanı” olarak görev aldım.

Bu şûrâ, “farklı görüşlerin yer aldığı geniş katılımlı bir şûrâ” oldu. Özellikle müzik komisyonu için bunu rahatlıkla söyleyebilirim. Müzik komisyonu; Fırat Kızıltuğ, Mutlu Torun, Gönül Paçacı, Mustafa Doğan Dikmen, Erol Parlak, Okan Murad Öztürk, Yeşim Güner Oymak, Hasan Saltık ve Burak Tüzün'den oluşmaktaydı. Bu gerçekten herbiri alanlarında çok değerli üyeler, önerilerini çok rahat bir biçimde dile getirdiler ve bu öneriler, son derece düzeyli bir şekilde tartışıldı, üzerinde ortak bir karara varıldıktan sonra kayda geçti. Yani müzik komisyonu olarak, müzik ve müzisyen eğitiminden devlet

bünyesindeki topluluklara, müzik sektörünün sorunlarından kamu ve özel sektörde müziğe, yerel yönetimler ve kültür-sanat faaliyetlerine, nicelikten çok niteliğe önem verilmesinden kültürümüzü dünya çapında tanıtmak için çalışmalar yapmaya varıncaya; Kültür ve Turizm Bakanlığı ile birlikte Milli Eğitim Bakanlığı da başta olmak üzere pekçok kurumun katılımını da kapsayan tam yetmişiki öneri sunduk. Tesbitlerimiz daha fazla idi, fakat bunları yetmişiki madde ile sınırlandırabildik.

Müzik ve müzisyen eğitimi, komisyonun ilk olarak ele aldığı ve ortak bir karara bağladığı konu idi. Sayın Fırat Kızıltuğ, Erol Parlak ve Burak Tüzün, bu konuda birer tebliğ sundular. Bendeniz de iyi bir müzik ve müzisyen eğitimi için Kültür Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı'nın koordineli çalışması gerektiğini ifade ettim. Fakat bu konuyu Okan Murad Öztürk topladı ve "İki bakanlık birleşip 'Eğitim ve Kültür Bakanlığı'na dönüşmeli" diyerek noktayı koydu. Ayrıca, müzik sektöründe kapitalist pazarı ve seviyesiz rekabeti önleyecek yasal düzenlemelerin yapılması ve popülizm için kaliteden ödün verilmemesi gerektiğinin altını çizdik.

Bir müzik müzesi de gündemimizdeydi. Şu anda resmî olarak bir müzik müzesi olduğunu ama bu müzenin fiili olarak istenilen düzeyde olmadığını, dolayısıyla müze meselesinin ciddiye ele alınması gerektiğini vurguladık. Bu öneriyi Gönül Paçacı somutlaştırdı ve detaylandırdı. Yeşim Gürer Oymak tarafsız bir sanat kurulu önerdi, yerel yönetimlerin kültür politikalarına değindi, nitelikli konser salonlarına olan ihtiyacı hatırlattı. Hasan Saltık, müzik sektörünün sorunlarının altını çizdi ve yeni telif yasasına ilişkin düzenlemelerin öneminden bahsetti. Doğan Dikmen, müzik eğitimi ile birlikte koroların icrâ denetimlerinin ihmal edildiğine değindi. Davetli katılımcılar da, yerel sanatçıların desteklenmesi başta olmak üzere pekçok konuda öneri getirdiler.

Komisyon başkanı olarak kültür alanında tepeden tırnağa bir yenileşmeye, alışkanlıklarımızı değiştirmeye, nicelikten çok niteliğe ihtiyacımız olduğu; gelenek referanslı evrensel bir yeni kimlik inşâsı için de müziğin önem arzettiği gerçeğinin altını çizdim. Ayrıca, yetiştirdiğimiz her insanın medeniyetimizin göstergesi "zülcenâheyn" bireyler olması gerektiğini vurguladım.

Türkiye, maalesef kendi sesini ve ses hâfızasını kaybetmiş durumda. Müzik komisyonunun aldığı kararların uygulanması durumunda, kaybettiğimiz sesimizi ve ses hâfızamızı yeniden kazanabileceğimizi düşünüyorum. Bu şûrâ neticesinde, müzik alanında belki de reform niteliğinde bir büyük proje ve yaklaşım ortaya çıktı. Elbette bu proje ve yaklaşımın hemen uygulanması mümkün değil. Önce bakanlığımızın samimiyetle yaklaşması ve daha büyük adımlar atması gerekiyor. Bu adımlar dikkatli atılır ve öneriler uygulanırsa, ülkemizin olağanüstü müzik zenginliğini değerlendirip dünyaya yol gösteren, dünyayı akord eden bir Türkiye ortaya çıkabilir.

Peki Türkiye bunu yapabilir mi ? Eğer ülkenin kültür-sanatını kurtarmaya ve birtakım önemli koltukları da işgal ederek kültürün kaymağını yemeye hevesli, kendilerini bu konuda vazifeli ve sorumlu hisseden kifayetsiz muhterislerden müteşekkil "kültür-sanat locası" tasfiye edilirse pekâlâ yapabilir.

Yalçın Çetinkaya (19.03.2017): <http://www.yenisafak.com/yazarlar/yalcincetinkaya/beethoven-estetigi-2036831>

Yazıda ilgili metin:

"ÖZÜR: Geçen hafta "III. Millî Kültür Şûrâsı ve Müzik Komisyonu" başlıklı yazımın son cümlesinde yer alan ve "tasfiye" olarak yazılması gereken kelime yanlışlıkla "tasviye" şeklinde yazılmış. Bu hatalı yazımdan dolayı okuyucularımızdan özür diliyorum"

YAŞAR TAŞKIN KOÇ

Yaşar Taşkın Koç (07.03.2017). <http://www.yenisafak.com.tr/yazarlar/yasartaskinkoc/sakaci-hayat-2036624>

Şakacı hayat

Yaşar Taşkın Koç

07 Mart 2017

“Mart kapıdanpıdan baktırır kazma kürek yaktırır” diye ezberledik onca yıl. Bu kadar sert ve soğuk bir kışın ardından insan tedirginlikle bekliyor o yüzden nereden bastırarak ne yaktıracak diye.

Şaka yapıyor mevsim.

Pencereleri açıyoruz kuş sesleri ve güneş girsin diye.

Şaşırmamak gerek aslında. Hayatın kendisi baştan ayağa şakalarla dolu değil mi?

Her şaka güldürmüyor elbet. Kötü, buz gibi, donduran şakalarla kahkaha attıranlar içiçe geçip gidiyor ömür dediğin.

1980'lerin başında, 12 Eylül darbesi henüz ökçesini sadece biraz kaldırdığında mezmleketin üzerinden Gazi Basın Yayın'ın kantini baştan ayağa bir şaka olup çıkmadı mı işte?

O zamanki jargonla “Faşist” grubun içinden Servet Avcı'yla merhabalaşmak hal hatır sormak için kaç yıl geçmesi gerekti. Büyük Birlik Partisi'nin merdivenlerinde mi karşılaştığımız ilk defa yıllar sonra?

Tuncay Özkan bizden birkaç sınıf önde kendince bir tavırla, kantine az takılan, girişimci ve gazeteci yönünü daha o zaman dergi çıkararak belli etmişti. Şamil Tayyar yine aynı dönem olmadığımız için az kalmış kantin hatıraları içinde. Erdem Gül'le hemen hep aynı masadaydık zaten. Yetginer Mayda ile memleketi Merzifon'da yağmurun derinliğini artırdığı buğday tarlalarını seyrettiğimizde üniversite ikideydim henüz muhtemelen. Latif Şimşek, Zafer Çarşısı'nda Bafra sigarasının birini söndürmeden diğerini yakarken ikinci el kitaplara bakarken kalmış aklımda.

Naci Bostancı hoca ideolojik görüşünü bize hiç yansıtmadan yaptı hocalığını.

Figen benim için rüzgar gibi girmişti o kantine, bir daha hiç çıkmadı neyse ki o görüntüsü aklımdan zaten.

Nice arkadaş gazeteci televizyoncu bankacı öğretmen akademisyen bürokrat oldu.

Bir kantin, hayatın ne kadar şakacı olduğunu öğretti yıllar sonra; iyi ve kötü şakalarıyla.

3. Milli Kùltür Şurası kim bilir yeni nesiller için ne söylüyor, bizim gibi yaşlananlar için ne?

Dergiler kuşağı çocukları olarak yüz kırk simgeyle derdini anlatmayı beceren nesillerle çağdaş olmak zorunda kaldık. Onlar için mi şanssızlık bizim için mi bilmiyorum. Belki de iki taraf için de şans... şimdilik bunu da bilemiyorum.

Onu da hayatın iyi mi kötü mü hangi şakaya bağladığında öğrenebileceğiz ömrümüz yeterse.

Dergi kuşağıydık ve sadece bizim zamanımızda çıkanları değil eskiden çıkanları da okur, biriktirir, harçlıkları yatırır, daha titiz olanlarımız ciltlettirirdi hatta.

Sonra hayat şaka yapmaya devam etti, o ciltler yeni gelinler tarafından o yeni evlere alınmadı genellikle.

Yetişemediğim, yaşıım itibariyle yetişmem mümkün olmayan dergileri okuduk ama çok sonraları.

Büyük Doğu'nun işlediği dosyalar ve üslubundaki hararet çok şaşırttı.

Ama en çok Yeni Dergi'nin içinde kayboldum uzun süre.

İsmet Özel'in neredeyse ilk şiirlerinden nice hikayeciye, çıkan son sayısında şiir kitabıyla büyülemiş İzzet Yasar'ın bir öyküsünün bulunmasına kadar bir derya gibiydi.

İntihar sayısı vardı hiç unutmam. İnsanın gençken kafasını kurcalayan konulardan biri olarak o zamanlar çok ilgimi çekmişti. O eylem üzerine felsefeden edebiyattan alıntılarla dolu sayı her intiharda akla geliyor ister istemez.

Çukurova Üniversitesi'ndeki görevinden çıkarılan, bir daha da işe giremeyen ve bunun üzerine hayatına son veren Mehmet Fatih Traş da o sayıyı hatırlattı.

Ne düşündü, nasıl bir açmazda hissetti kendini bilemiyorum.

Geçtiğimiz ay gazetelerde intihar haberini öğrendiğim genç akademisyenin babası dedesi veya belki dayısı koymuştu adını hepimiz gibi.

Bilmem Mehmet Fatih ismini hangisi sevmişti veya soyadı neden Traş gibi az bulunan bir soyadı?

Biz dışarıdan bakanlara azıcık bilgiyle, yaşayıp hissettiklerini anlamamıza çok da imkan vermeden defnedildi gitti hayattan.

Hayatın kötü mü kötü, berbat şakalarından biriydi tanık olmak zorunda bırakıldığımız...